

การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

วิทยานิพนธ์
ของ
กัญญารัตน์ อรรคอำนวย

พหุ ประถมศึกษา

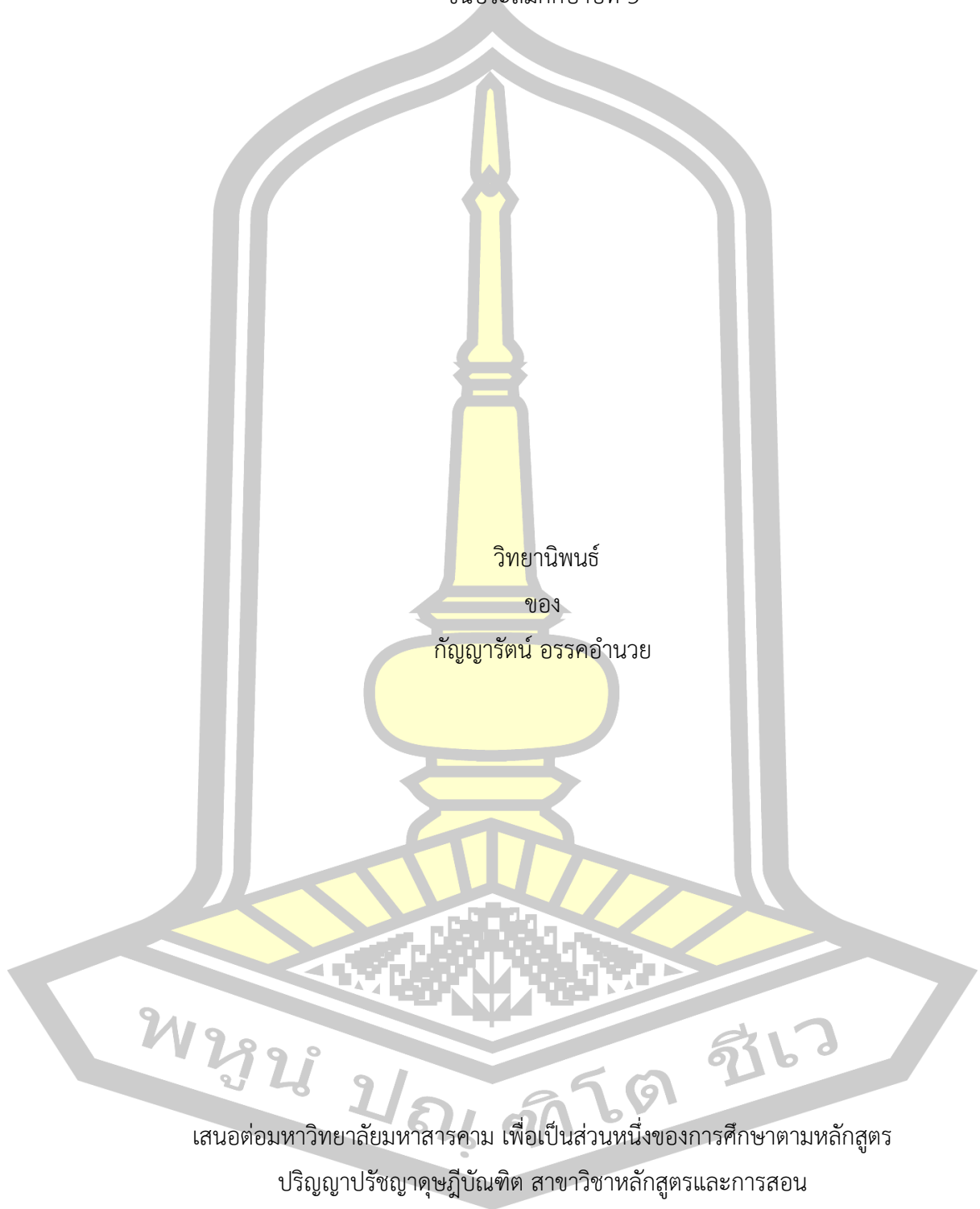
เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

พฤษภาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

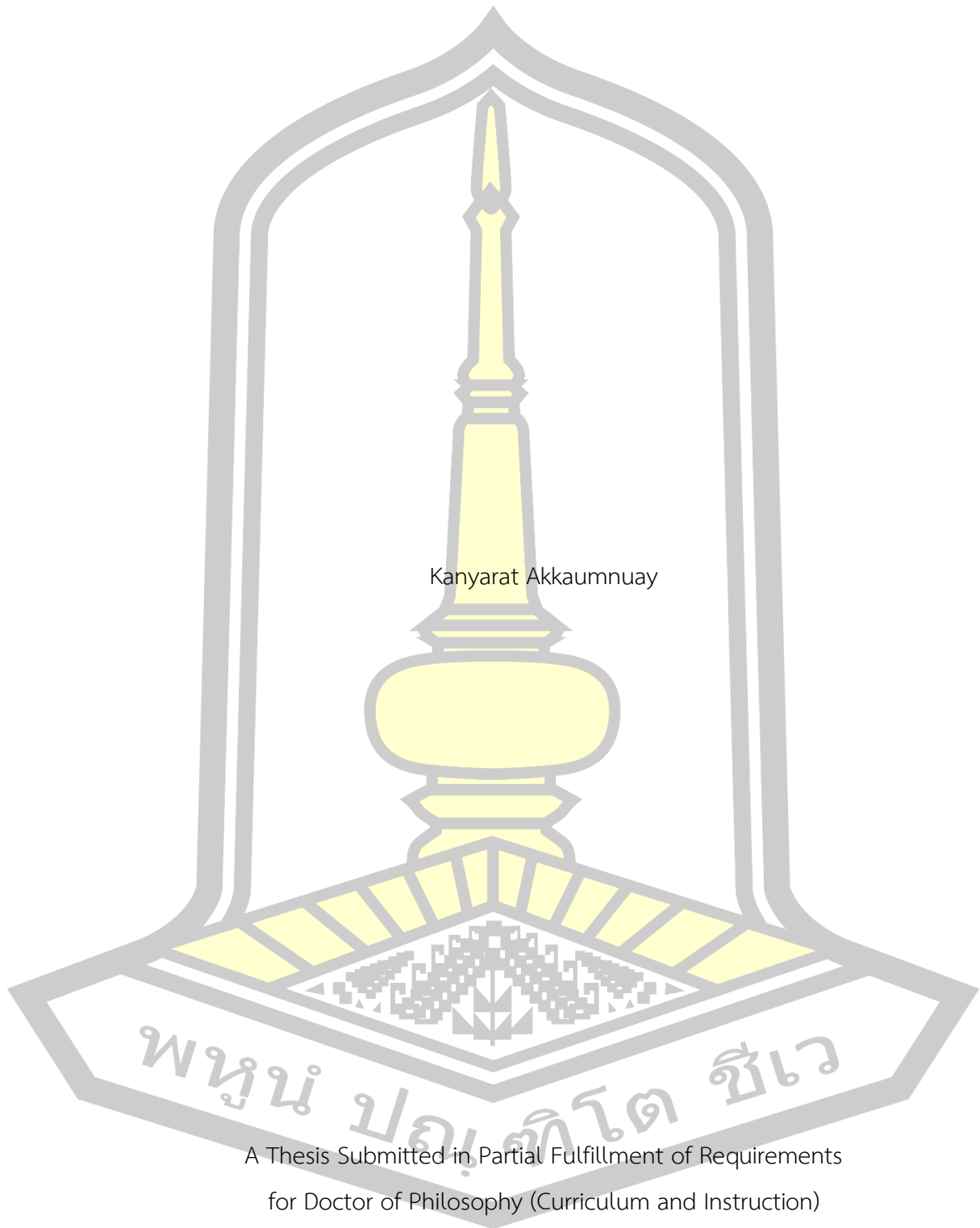

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

พฤษภาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Developing a Curriculum to Enhance Reading Knowledge for Grade 5 Students

Kanyarat Akkaumnuay

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Doctor of Philosophy (Curriculum and Instruction)

May 2025

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวกัญญารัตน์ อรรค
อำนาจ แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. โชคชัย ยืนยง)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รศ. ดร. ประสาท เนืองเฉลิม)

กรรมการ

(รศ. ดร. อัฐพล อินต๊ะเสนา)

กรรมการ

(รศ. ดร. มนต์รี วงษ์สะพาน)

กรรมการ

(รศ. ดร. ประเสริฐ เรือนนະการ)

มหาวิทยาลัยขอนแก่นให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

(รศ. ดร. ขวลิต ชูกำแพง)

(ผศ. ดร. พลเดช เขาวรัตน์)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

พหุบัณฑิต ชีวะ

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5		
ผู้วิจัย	กัญญารัตน์ อรรคอำนวย		
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. ประสาท เนืองเฉลิม		
ปริญญา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2568

บทคัดย่อ

การวิจัยและพัฒนาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านสำหรับครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2) เพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 3) เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้ การวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มี 2 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 การศึกษาเอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ชั้นที่ 2 ศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย ที่มี 2 วิธี คือ การตอบแบบสอบถามจากครูผู้สอนภาษาไทย จำนวน 13 คน และการสนทนากลุ่มจากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลการวิจัยเอกสาร แบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านของครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และแบบสัมภาษณ์แนวทางและวิธีการจัดการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านภาษาไทย สำหรับใช้ในการสนทนากลุ่ม การวิจัยระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบเครื่องมือ ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อรับรับรองการยกย่องหลักสูตร เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ 1) แบบประเมินความเหมาะสมของร่างหลักสูตร และ 2) หลักสูตรและการวิจัยระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองพอกวิทยายน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 17 คน กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) หลักสูตร 2) แบบทดสอบวัดการรู้เรื่องการอ่าน และ 3) แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่าน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดอนจาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่า ครูมีการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านในระดับมากที่สุด ทั้งในด้านการเข้าถึงและค้นคืนสาระ การบูรณาการและตีความ และการสะท้อนและประเมิน โดยครูมีความต้องการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในระดับสูงมากเช่นกัน และจากการสนทนากลุ่ม พบว่า การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ควรเลือก เนื้อหาให้สอดคล้องกับผู้เรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ พร้อมออกแบบกิจกรรมที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ใช้สื่อและวิธีการที่หลากหลาย เช่น เกม บทบาทสมมติ ข่าว หรือเพลง และมีการใช้ เครื่องมือประเมินที่หลากหลาย เช่น แบบสังเกต แบบทดสอบ และแบบฝึกทักษะ เป็นต้น

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 พบว่า โครงร่างหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2. โครงสร้างเนื้อหาและเวลาเรียน 3. การจัดการ เรียนการสอน และ 4. วิธีการวัดและประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า มีความ เหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบ

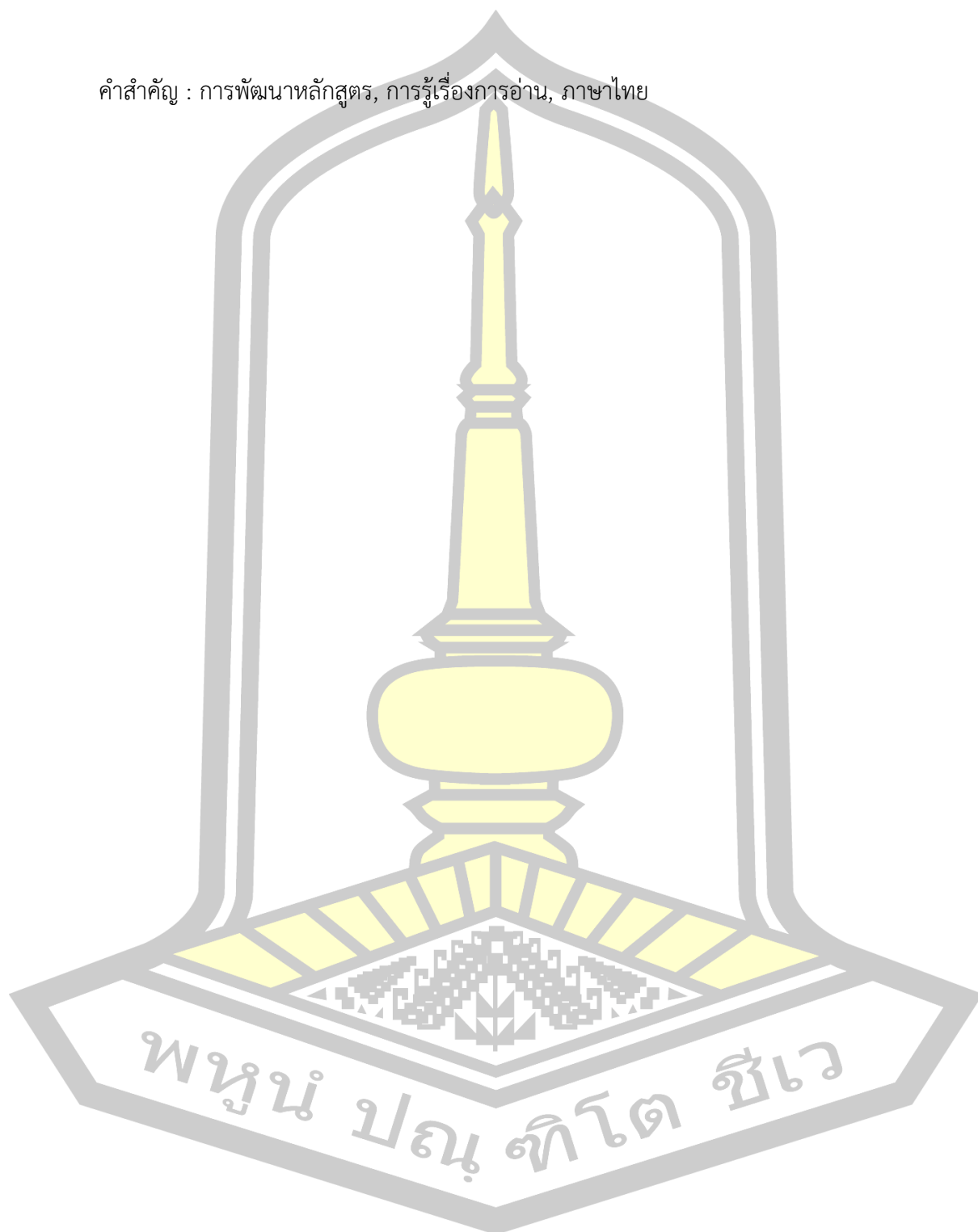
3. ผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

3.2 ผลการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า พฤติกรรมการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 17 คน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32 อยู่ในระดับปานกลาง

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตร, การรู้เรื่องการอ่าน, ภาษาไทย

TITLE	Developing a Curriculum to Enhance Reading Knowledge for Grade 5 Students		
AUTHOR	Kanyarat Akkaumnuaay		
ADVISORS	Associate Professor Prasart Nuangchalerm , Ed.D.		
DEGREE	Doctor of Philosophy	MAJOR	Curriculum and Instruction
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2025

ABSTRACT

This research and development aimed to 1) study the learning management of reading literacy for grade 5 teachers, 2) develop a curriculum to enhance reading literacy for grade 5 students, and 3) study the results of using the curriculum to enhance reading literacy for grade 5 students. The research was conducted in 3 phases as follows: Phase 1: Study of the learning management to enhance reading literacy for grade 5 Thai language teachers in the Don Jan Educational Quality Development Network Group, under the Office of the Primary Educational Service Area 1, Kalasin Province, consisted of 2 phases: Phase 1: Study of documents, textbooks, and related research; Phase 2: Study of the learning management to enhance reading literacy for grade 5 Thai language teachers, which consisted of 2 methods: questionnaires from 13 Thai language teachers and focus group discussions with 9 Thai language experts. The instruments used were a document research data recording form, a questionnaire on the learning management of reading literacy for grade 5 teachers, and an interview form on guidelines and methods for managing Thai language reading literacy for use in focus group discussions. Phase 2 Research: Development of a reading literacy curriculum for Grade 5 students. The informants included experts in instrument review, experts in curriculum drafting certification. The instruments used were 1) the curriculum draft suitability assessment form and 2) the curriculum. Phase 3 research studied the results of using a reading literacy curriculum for Grade 5 students. The sample group

was Grade 5 students at Nong Pok Witthayayon School in the second semester of the 2024 academic year, totaling 17 people, from the Don Jan Education Quality Development Network, under the Office of the Kalasin Primary Educational Service Area 1, selected by simple random sampling. The research instruments were 1) the curriculum, 2) a reading literacy test, and 3) a reading literacy learning behavior assessment form. The statistics used for data analysis were percentage, mean, and standard deviation.

The results of the research are as follows:

1. Results of the study on learning management conditions to enhance reading literacy for students Grade 5 of Thai Language Teacher The Donjan Education Quality Development Network Group, affiliated to the Kalasin Primary Education Area Office, District 1, found that teachers have the most learning management to strengthen reading literacy. Both in terms of access and retrieval of information. Integration and interpretation, and reflection and evaluation. Teachers also have a very high need to develop learning management, and from group discussions, it was found that the preparation of learning units should choose content that is in line with learners and learning standards, and design activities that focus on learners. Use a variety of media and methods, such as games, role-playing, A variety of assessment tools such as observations, tests, and skill exercises are used.

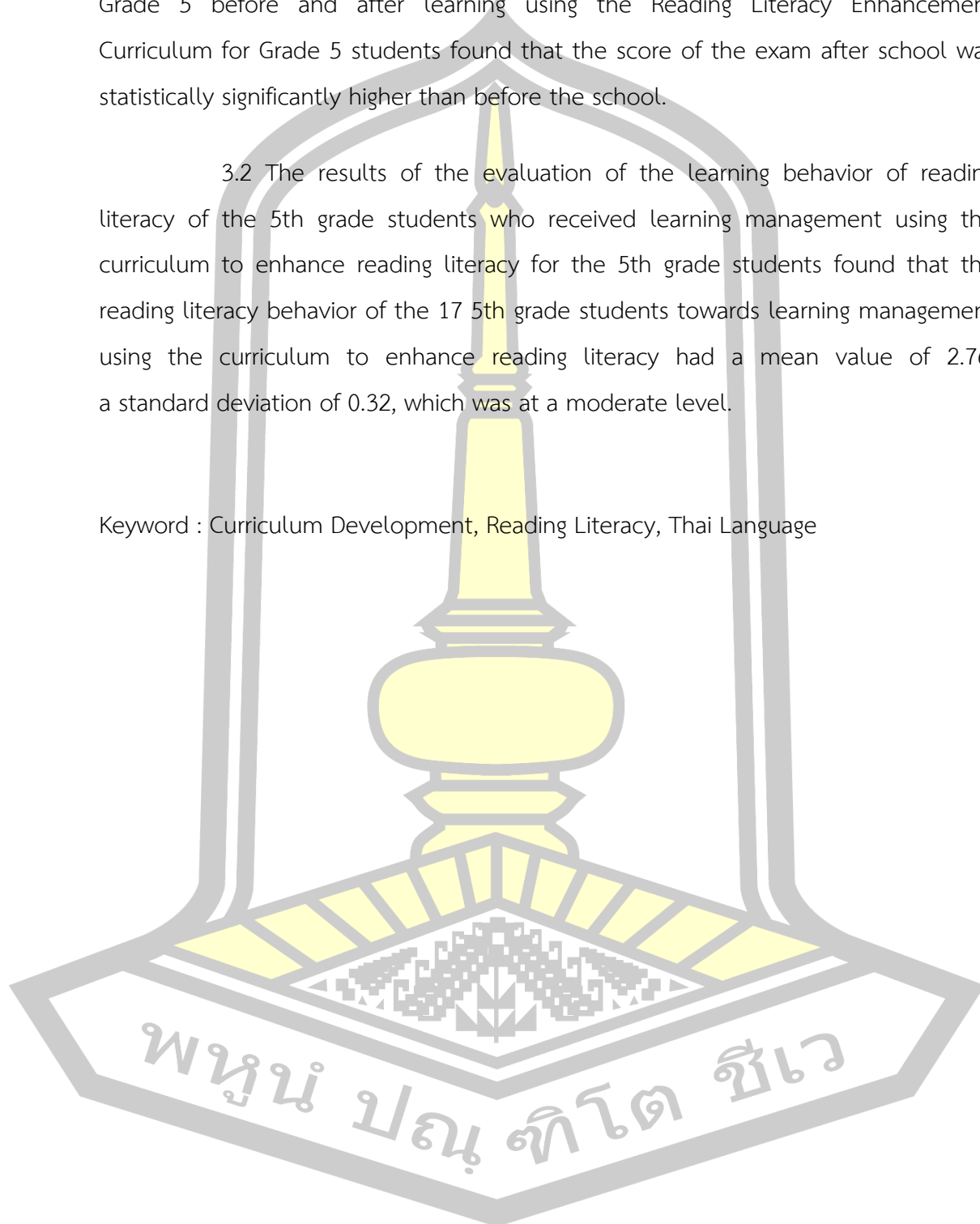
2. The results of the development of the reading literacy enhancement curriculum for grade 5 students showed that the curriculum for reading literacy enhancement for grade 5 students has 4 components as follows: 1. Curriculum objectives. 2. Structure of content and class time 3. Teaching and learning management, and 4. Measurement and evaluation methods. When considered individually, it was found that all elements were very appropriate.

3. The results of the reading literacy enhancement curriculum for Grade 5 students are as follows:

3.1 Results of Comparison of Students' Cognition and Reading Literacy Grade 5 before and after learning using the Reading Literacy Enhancement Curriculum for Grade 5 students found that the score of the exam after school was statistically significantly higher than before the school.

3.2 The results of the evaluation of the learning behavior of reading literacy of the 5th grade students who received learning management using the curriculum to enhance reading literacy for the 5th grade students found that the reading literacy behavior of the 17 5th grade students towards learning management using the curriculum to enhance reading literacy had a mean value of 2.76, a standard deviation of 0.32, which was at a moderate level.

Keyword : Curriculum Development, Reading Literacy, Thai Language

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.ประสพ เนื่องเฉลิม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โชคชัย ยืนยง ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินตะเสนา กรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี วงษ์สะพาน กรรมการสอบ และรองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เรือนนະการ กรรมการสอบที่กรุณาตรวจสอบวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาตรวจ แก้ไข เครื่องมือการวิจัย พร้อมให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ จนทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.นิพิพิทา กุลชิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น ศึกษานิเทศก์ สายรุ่ง น้อยนาจารย์ อดีตผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ วิเศษสัตย์ รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณิชามาท กั้นขุนทด คณะศึกษาศาสตร์และนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ อาจารย์ ดร.กาญจนา นิลนวล คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และคณะคุณครูสอนภาษาไทยทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการร่วมสนทนากลุ่ม

และตอบแบบสอบถาม และประเมินความสอดคล้องเหมาะสมของร่างหลักสูตรส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จนทำให้ได้หลักสูตรที่มีความเหมาะสมสำหรับนำไปใช้พัฒนานักเรียนต่อไป

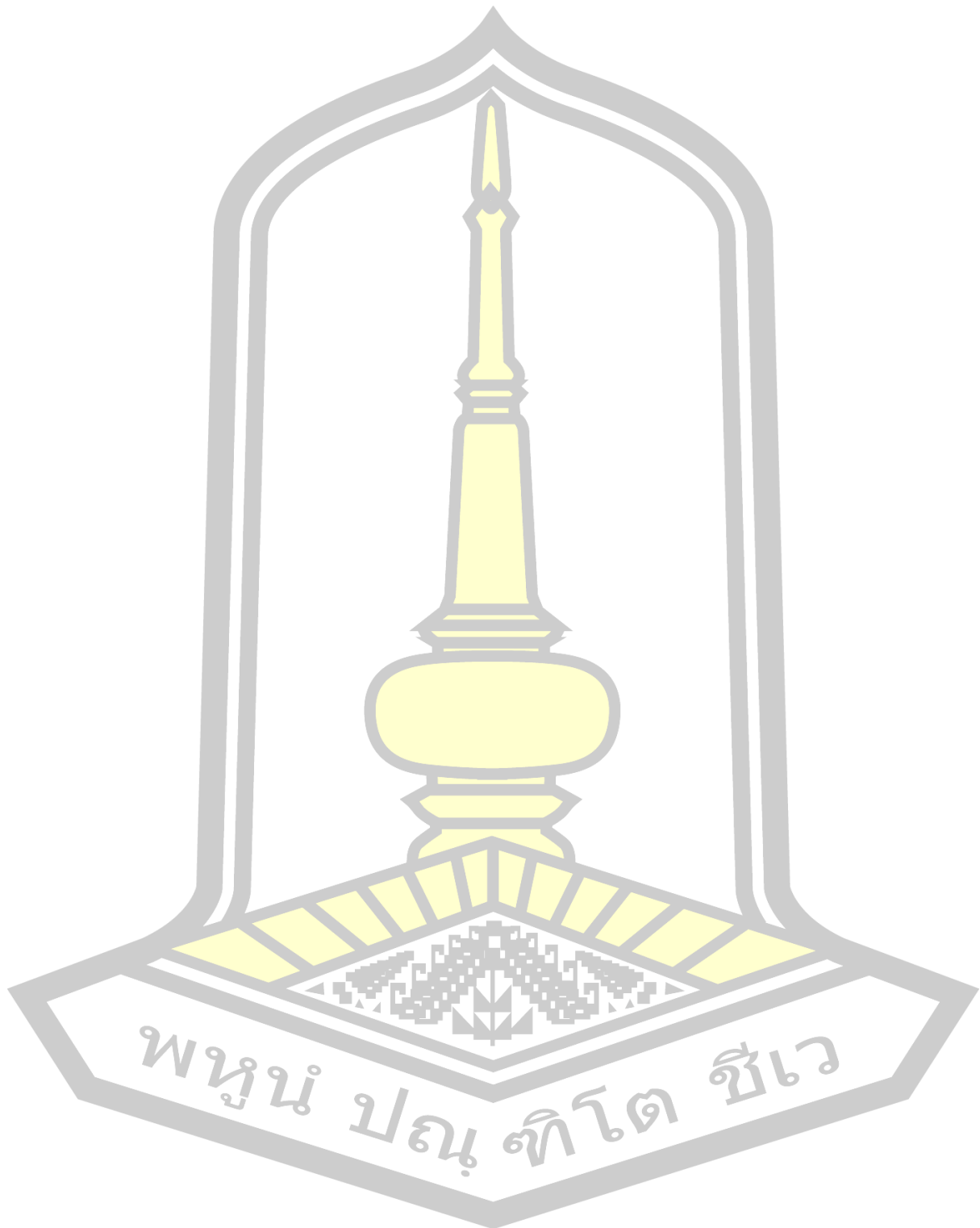
ขอกราบขอบพระคุณ นายอภิรักษ์ อรรคอำนาจ นางลดาพร อรรคอำนาจ และครอบครัว ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครูและลูก ๆ นักเรียน ที่ให้การสนับสนุนส่งเสริมและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาจนนำมาซึ่งความสำเร็จในครั้งนี้

กัญญารัตน์ อรรคอำนาจ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ช
กิตติกรรมประกาศ.....	ญ
สารบัญ.....	ฎ
สารบัญตาราง.....	๗
สารบัญภาพประกอบ.....	ด
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
หลักสูตร.....	12
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร.....	18
การรู้เรื่องการอ่าน.....	48
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	82
งานวิจัยในประเทศ.....	82
งานวิจัยต่างประเทศ.....	83
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	84

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	86
การวิจัยระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย.....	86
การวิจัยระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5	92
การวิจัยระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5	101
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	103
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	110
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	110
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	110
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	111
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	139
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	139
สรุปผล	140
อภิปรายผล.....	142
ข้อเสนอแนะ.....	145
บรรณานุกรม.....	147
ภาคผนวก.....	155
ภาคผนวก ก ประสิทธิภาพเครื่องมือ	156
ภาคผนวก ข ข้อมูลจากการพัฒนาหลักสูตร.....	166
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	171
ภาคผนวก ง หลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตร ตารางแสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สาระที่ 1 การอ่าน และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม..	195
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	236

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์พื้นฐานสำคัญที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร	14
ตาราง 2 แสดงตัวชี้วัดและสาระแกนกลาง ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย สาระการอ่าน	28
ตาราง 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะการรู้เรื่องการอ่านของ OECD กับ ตัวชี้วัดสาระการอ่าน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	34
ตาราง 4 ตารางวิเคราะห์ ความสอดคล้องของตัวชี้วัดสมรรถนะในการรู้เรื่องการอ่านของ PISA กับ มาตรฐานและตัวชี้วัดในสาระแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สาระการเรียนรู้ภาษาไทย) สาระที่ 1 การอ่าน และ สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม	40
ตาราง 5 สรุปกลยุทธ์การอ่านขององค์การประเมินการรู้เรื่องการอ่านระดับนานาชาติ	57
ตาราง 6 ระดับการรู้เรื่องการอ่านของ PISA.....	58
ตาราง 7 สรุปภารกิจการรู้เรื่องการอ่านที่ต้องการให้ปฏิบัติตามระดับการรู้เรื่องการอ่านของ PISA..	60
ตาราง 8 วิเคราะห์ความสอดคล้องของตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน กับระดับการรู้เรื่องการอ่านของ PISA 6 ระดับ	62
ตาราง 9 วิเคราะห์ความสอดคล้องของตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรมกับระดับการรู้เรื่องการอ่านของ PISA 6 ระดับ	65
ตาราง 10 องค์ประกอบหลักในการเลือกสื่อ	69
ตาราง 11 พฤติกรรมย่อยของกลยุทธ์การอ่าน.....	70
ตาราง 12 สรุปขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.....	106
ตาราง 13 สังเคราะห์องค์ประกอบของการรู้เรื่องการอ่าน	113
ตาราง 14 ผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ในการส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน.....	114
ตาราง 15 สรุปกลยุทธ์ในส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน	117

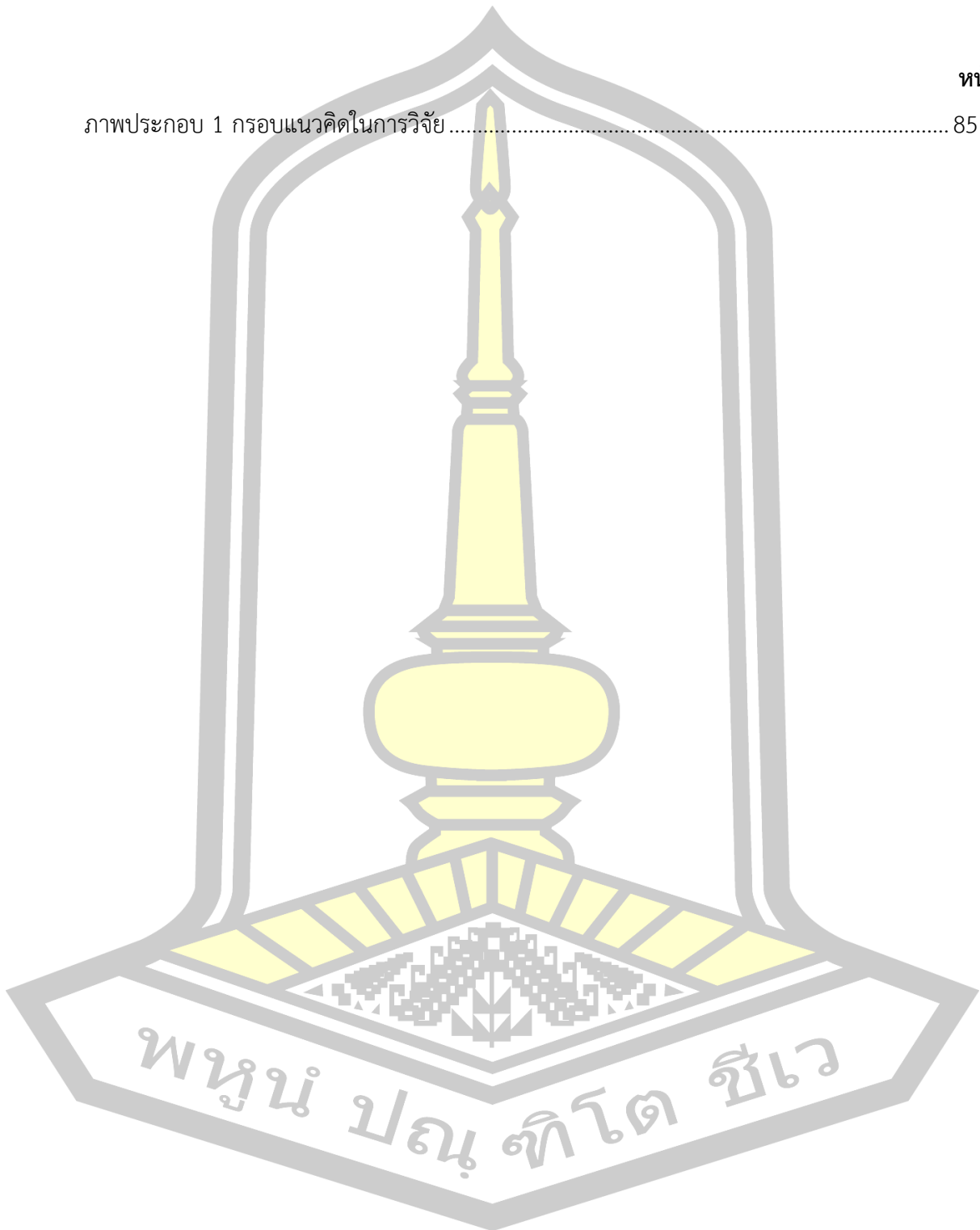
ตาราง 16 จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรเพศ (n = 13)	119
ตาราง 17 จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่สอน (n = 13)	119
ตาราง 18 จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการ สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (n = 13)	120
ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการ อ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย ผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 13)	121
ตาราง 20 สรุป ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่อง การอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย ผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 13)	124
ตาราง 21 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม จำแนกตามวุฒิการศึกษา (n = 9)	127
ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินความเหมาะสมร่างหลักสูตร เสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (n = 5)	129
ตาราง 23 ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน	136
ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	137
ตาราง 25 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของร่างหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยผู้เชี่ยวชาญ	157
ตาราง 26 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจการรู้เรื่องการอ่าน โดย ผู้เชี่ยวชาญ	159
ตาราง 27 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินพฤติกรรมการรู้เรื่องการอ่าน โดย ผู้เชี่ยวชาญ	161

ตาราง 28 แสดงการประเมินความเหมาะสมของแบบประเมินพฤติกรรมการรู้เรื่องการอ่าน โดยผู้เชี่ยวชาญ	162
ตาราง 29 แสดงค่าอำนาจจำแนก (r) ค่าความยาก (P) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจการรู้เรื่องการอ่าน.....	164
ตาราง 30 แสดงการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรที่เสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	167
ตาราง 32 คะแนนทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่าง.....	169
ตาราง 33 ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการเรียนรู้ โดยใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.....	170

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	85

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การอ่านถือเป็นทักษะสำคัญที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ หากผู้อ่านไม่เข้าใจสิ่งที่อ่าน การอ่านย่อมไร้ประโยชน์ ความเข้าใจในการอ่านเกี่ยวข้องกับการอนุมานความหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งพัฒนาจากประสบการณ์และการศึกษา โดยทักษะนี้เรียกว่า Literacy หรือ “การรู้เรื่อง” ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งในยุคที่เทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพราะการอ่านไม่เพียงเพื่อถอดรหัสคำ แต่ต้องสามารถตีความ วิเคราะห์ และเข้าใจเจตนาของผู้เขียนได้ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2549 : 1-5)

การรู้เรื่องการอ่าน (reading literacy) จึงไม่ใช่แค่การอ่านออกเสียงหรือรู้คำศัพท์ แต่คือการเข้าใจเนื้อหา แปลความ ตีความ วิเคราะห์ และประเมินสิ่งที่อ่านได้อย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมยุคปัจจุบัน การฝึกฝนอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้ผู้อ่านมีทักษะที่ดีและสามารถนำความรู้นั้นไปใช้พัฒนาตนเองและสังคมได้ (สุนีย์ คล้ายนิล และคณะ, 2551 : 2)

โครงการ PISA 2015 ให้ความสำคัญกับ “การอ่านเพื่อการเรียนรู้” มากกว่า “การเรียนรู้เพื่อการอ่าน” โดยประเมินความสามารถในการค้นคืนสาระ ตีความ และประเมินเนื้อหาที่อ่าน ในบริบทที่หลากหลาย ทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งครอบคลุมถึงการเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้เขียน และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2552)

ด้วยการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี การอ่านได้ขยายสู่รูปแบบดิจิทัล แหล่งข้อมูลไม่ได้จำกัดแค่สิ่งพิมพ์อีกต่อไป ผู้อ่านจึงต้องพัฒนาทักษะการอ่านที่เหมาะสมกับสื่อใหม่ ๆ ระบบการศึกษาจำเป็นต้องบูรณาการทักษะการรู้เรื่องการอ่านในบริบทดิจิทัลเข้าไปในกระบวนการเรียนรู้ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2562)

อย่างไรก็ตาม จากผลการประเมินระดับชาติเช่น O-NET, NT และระดับนานาชาติอย่าง PISA พบว่า นักเรียนไทยมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านต่ำ โดยเฉพาะจากรายงานของ OECD พบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนไทยอายุ 15 ปี อยู่ที่ระดับ 2 จากระดับ 6 และคิดเป็นร้อยละ 37 มีคะแนนต่ำกว่าระดับ 1 ซึ่งต่ำกว่ามาตรฐานของ OECD (OECD, 2009; สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2558)

ในการประเมิน PISA 2018 พบว่า นักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยด้านการอ่าน 393 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD และลดลงจากปี 2015 ถึง 16 คะแนน ขณะที่คะแนนด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นเล็กน้อย (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2558)

จากการสำรวจโรงเรียนหนองพอกวิทยายน พบว่า นักเรียนประสบปัญหาด้านการจับใจความและตีความเรื่องที่อ่าน ส่วนหนึ่งเกิดจากการจัดการเรียนรู้ที่ยังไม่ส่งเสริมกระบวนการคิดอย่างแท้จริง โดยครูอาจเน้นการจำมากกว่าการวิเคราะห์ ขาดการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ และขาดกิจกรรมที่เชื่อมโยงประสบการณ์ของผู้เรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศติดต่อกัน 3 ปี (โรงเรียนหนองพอกวิทยายน, 2563)

การพัฒนาทักษะการอ่านให้มีประสิทธิภาพ ครูจำเป็นต้องออกแบบหลักสูตรและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน โดยใช้สถานการณ์จริงและกิจกรรมหลากหลาย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง และส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

หลักสูตรถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกรอบแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความสามารถพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข (ประสาธน์ เนืองเฉลิม, 2553 : 20)

หลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการอ่านควรประกอบด้วยกิจกรรมที่ฝึกทักษะการเข้าถึงและค้นคืนข้อมูล การบูรณาการและตีความ ตลอดจนการสะท้อนและประเมินผ่านเนื้อหาหลากหลายและสถานการณ์จำลอง โดยใช้สื่อที่คุ้นเคยเพื่อเชื่อมโยงกับทักษะใหม่ รวมทั้งใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การเปรียบเทียบ เรื่องขบขัน อุปมาอุปไมย และการตั้งคำถามเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างต่อเนื่อง

การวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนาการเรียนรู้เรื่องการอ่าน และจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยเห็นปัญหาและความสำคัญของการรู้เรื่องการอ่าน จึงสนใจที่จะพัฒนาการเรียนรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยพัฒนาการเรียนรู้เรื่องการอ่านของผู้เรียนตามองค์ประกอบของการรู้เรื่องการอ่าน ในองค์ประกอบที่ 1 ความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งประกอบด้วยความสามารถ 3 ด้าน ได้แก่ 1) การเข้าถึงและค้นคืนสาระ 2) การบูรณาการและตีความ และ 3) การสะท้อนและประเมิน เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งจะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านจากบทอ่านหรือสถานการณ์ที่กำหนดให้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถฝึกการเข้าถึงและค้นคืนสาระ การบูรณาการและการตีความ และการสะท้อนและประเมินได้ นอกจากนั้นการพัฒนาหลักสูตรในครั้งนี้พัฒนาขึ้นภายใต้หลักการ แนวคิด ทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของ Tyler ซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่าการพัฒนาหลักสูตรตามทฤษฎีหลักสูตรที่นำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียน

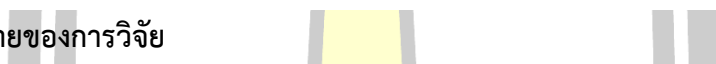
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถ ความรู้ เข้าใจ และสามารถนำการรู้เรื่อง การอ่านไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้

คำถามการวิจัย

1. สภาพการจัดการเรียนรู้การรู้เรื่อง การอ่านของครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นอย่างไร
2. หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่อง การอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีลักษณะอย่างไร
3. ผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่อง การอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้การรู้เรื่อง การอ่านสำหรับครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่อง การอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่อง การอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ทราบสภาพการจัดการเรียนรู้การรู้เรื่อง การอ่านของครูที่สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งจะช่วยให้ครูนำไปใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้การรู้เรื่อง การอ่านกับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ได้หลักสูตรเสริมสร้างทักษะการรู้เรื่อง การอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับบริบทในการเรียนของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น
3. ครูผู้สอน ผู้บริหาร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้หลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางสำหรับนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้การรู้เรื่อง การอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นเรียนอื่นได้

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ 3 ระยะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

การวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดอนจาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

ขั้นที่ 1 การศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรที่ ส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การวิจัยเอกสาร (document research) มีรายละเอียดดังนี้

1. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร งานวิจัย ตำรา ที่เกี่ยวข้องกับ แนวทางในการพัฒนาหลักสูตร การรู้เรื่องการอ่าน เอกสารเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านตามแนว PISA

2. แหล่งข้อมูล

เอกสาร งานวิจัย ตำรา แนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางใน การพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตัวชี้วัดและสาระ การเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การรู้เรื่องการอ่าน เอกสารเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านตามแนว PISA และ รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ O-NET ด้านการอ่าน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบบันทึกข้อมูลการวิจัยเอกสาร มีลักษณะเป็นตาราง ซึ่งใช้บันทึก รายละเอียดผลการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องของนักการศึกษาแต่ละท่าน

ขั้นที่ 2 ศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดอนจาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านของครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาดอนจาน

1.2 เพื่อศึกษาแนวทางและวิธีการจัดการเรียนรู้เสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน ของผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านภาษาไทย

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย

2.1 กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้การรู้เรื่อง การอ่านภาษาไทย เป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน 13 โรงเรียน ๆ ละ 1 คน รวม จำนวน 13 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยการเลือกแบบเจาะจง

2.2 กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่มแนวทางและวิธีการจัดการ เรียนรู้การรู้เรื่อง การอ่านภาษาไทย เป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านภาษาไทย ประกอบด้วย ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาด้านภาษาไทย และมีวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ (คศ.3) ขึ้นไป และศึกษานิเทศก์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 9 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ซึ่งได้มาโดยการเลือก แบบเจาะจง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการ เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่อง การอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 แบบสอบถามความคิดเห็นนี้มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการสนทนากลุ่มเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เกี่ยวกับแบบสัมภาษณ์แนวทางและวิธีการจัดการเรียนรู้ทักษะการรู้เรื่อง การอ่านภาษาไทย การวิจัยระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่อง การอ่านสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่อง การอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย ตำรา โดยรวบรวมข้อมูล แนวคิดทฤษฎี การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการรู้เรื่อง การอ่าน แนวทางในการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เอกสารเพื่อพัฒนาทักษะ การอ่านตามแนว PISA รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ O-NET สาระการอ่าน และ ศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้การรู้เรื่อง การอ่าน ของครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มากำหนดเป็น แนวทางและองค์ประกอบการจัดทำร่างหลักสูตรการรู้เรื่อง การอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 และทดลองใช้หลักสูตรโดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 การร่างหลักสูตรที่เสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1. วัตถุประสงค์

เพื่อร่างหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อเสนอให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญประเมินตรวจสอบยืนยันหลักสูตรเสริมสร้าง
การรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้จริง โดยวิธีการ
ตอบแบบสอบถาม

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์

2.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 คน

2.2 ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย

จำนวน 2 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลร่างหลักสูตรเสริมสร้างการรู้
เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสมของ
ร่างหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีลักษณะเป็น
มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท

การวิจัยระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (pre-experimental design)
แบบศึกษากลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังการทดลอง (the single group, pretest-posttest
Design) โดยมีแบบแผนการทดลองดังนี้ (ประวิต เอราวรรณ์, 2545 : 35)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยได้กำหนดวัตถุประสงค์ย่อยไว้ ดังนี้

1.1 เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการเรียนรู้ โดยใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.2 เพื่อประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 221 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองพอกวิทยายน กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ที่ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 17 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ครั้งนี้ ประกอบด้วย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้แก่ หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

3.2.1 แบบทดสอบวัดการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.2.2 แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เนื้อหาสาระจากหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้มาออกแบบเนื้อหาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยจัดทำเป็นแผนการสอน จำนวน 5 แผน หน่วยการเรียนรู้ 5 หน่วย รวม 15 ชั่วโมง เนื้อหาประกอบด้วยบทอ่าน ชั่ว โฆษณา บทความ กวีนิพนธ์ และนิทาน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระวิชาภาษาไทย มีดังนี้

หน่วยการเรียนรู้	ชื่อหน่วย	เวลาเรียน/ชั่วโมง
1	เข้าถึงบทอ่านน่ารู้	3
2	สนุกกับนิทานแสนเพลิน	3
3	รู้ทันโฆษณาที่น่าคิด	3
4	ทันเหตุการณ์กับข่าวรอบตัว	3
5	สัมผัสความงามกับบทร้อยกรอง	3
รวม		15

3. ระยะเวลาในการทำวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการระหว่างเดือนพฤษภาคม 2567 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2568

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และพฤติกรรมการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการในการจัดมวลงประสพการณั เพื่อนำไปพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลตามที่คาดหวังไว้ มีการออกแบบกิจกรรมการเรียน การวัดและการประเมินอย่างเป็นระบบ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตร 3 ขั้นตอน คือ การศึกษาสภาพปัญหา การพัฒนาหลักสูตร และศึกษาผลการใช้หลักสูตร

2. หลักสูตรการรู้เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หมายถึง การออกแบบกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีการรู้เรื่อง การอ่าน ซึ่งหลักสูตรนี้นำไปใช้ในกิจกรรมชุมนุมที่ผู้วิจัยได้ออกแบบหลักสูตรตามการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler ซึ่งมี 4 องค์ประกอบ คือ 1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) โครงสร้างหลักสูตร 3) การจัดการเรียนการสอน และ 4) การวัดและประเมิน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ สิ่งที่หลักสูตรต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผล

2.2 โครงสร้างหลักสูตร คือ หน่วยการเรียนรู้หรือเนื้อหาที่อยู่ในหลักสูตรที่จะจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนแบ่งออกเป็น 5 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 15 ชั่วโมง

2.3 การจัดการเรียนการสอน คือ วิธีการนำเอาหลักการของหลักสูตรสู่การจัดการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนที่เหมาะสมอย่างมีหลักการ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้เรื่องการอ่าน
โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านผ่านกิจกรรม บทอ่านประเภท
ต่าง ๆ ที่จัดให้ซึ่งมีขั้นตอนการจัดกิจกรรม ดังนี้

ขั้นที่ 1: การนำเข้าสู่บทเรียน

กิจกรรม: ใช้เกม การแข่งขัน บทบาทสมมติ หรือการสนทนา เพื่อสร้าง
ความสนใจในบทอ่าน เน้นความสนุกสนานและผ่อนคลาย โดยบูรณาการการใช้เทคโนโลยี เช่น
คู่มือไอส์สัน ๆ หรือฟังบทเพลงที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของบทอ่าน

เป้าหมาย: สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนาน ช่วยกระตุ้นความสนใจและ
เตรียมความพร้อมในการอ่านให้กับนักเรียน

ขั้นที่ 2: การสอนอ่าน

ขั้นก่อนการอ่าน:

1. ครูอธิบายวัตถุประสงค์ของการอ่าน เช่น การอ่านเพื่อค้นหาข้อมูลที่จำเป็น
การบูรณาการข้อมูล หรือการประเมินเนื้อหา
2. ครูเลือกบทอ่านที่เหมาะสมตามลำดับความยากง่าย เช่น บทความ นิทาน
โฆษณา ข่าว และบทร้อยกรองที่สัมพันธ์กับระดับความสามารถของนักเรียน ป.5
3. นักเรียนอ่านบทอ่านที่ได้รับแบบคร่าว ๆ เพื่อดึงข้อมูลและประสบการณ์
เดิม พร้อมทั้งคาดเดาเนื้อหาของเรื่องที่จะอ่าน โดยครูอาจกระตุ้นด้วยคำถาม

ขั้นระหว่างการอ่าน:

1. ครูจัดกิจกรรมการอ่าน เช่น การอ่านเดี่ยว อ่านคู่ หรืออ่านกลุ่ม
ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของของบทอ่าน โดยนักเรียนฝึกปฏิบัติการอ่าน
2. นักเรียนอ่านอย่างตั้งใจพร้อมจดบันทึกเนื้อหาสำคัญ ตั้งคำถาม
หรือทำเครื่องหมายตรงจุดที่สงสัย เพื่อเชื่อมโยงกับเป้าหมายของการอ่าน
3. ครูสังเกตพฤติกรรมการอ่าน ตอบคำถาม และให้คำแนะนำเพิ่มเติม
ระหว่างการอ่าน

ขั้นหลังการอ่าน:

กิจกรรมสะท้อนผลการอ่าน: ดำเนินการดังนี้

1. นักเรียนอ่านแล้วตอบคำถาม บอกข้อมูลสำคัญหรือขอบเขตของเนื้อหา
ที่อยู่ในบทอ่าน จำแนกความเหมือนและแตกต่าง

2. นักเรียนระบุใจความสำคัญ เชื่อมโยงข้อมูลจากหลายส่วน ดีความและสรุปความหมายที่ซ่อนอยู่ในบทอ่าน

3. นักเรียนวิเคราะห์เนื้อเรื่อง แสดงความเห็น ข้อโต้แย้ง และประเมินเนื้อหาที่อ่าน รวมถึงนำคุณค่าที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ขั้นตอนที่ 3: การสรุป

นักเรียนสรุปใจความสำคัญของบทอ่านเป็นคำพูดของตนเอง พร้อมเชื่อมโยงกับการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การเขียนบันทึกความเข้าใจ หรือการเล่าเรื่องที่ได้อ่าน

2.4 การวัดและประเมิน หมายถึง วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งประเมินโดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจการรู้เรื่องการอ่าน และแบบสังเกตพฤติกรรมการรู้เรื่องการอ่าน

การประเมินความสามารถของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในการเข้าถึงและค้นคืนสาระ การบูรณาการและตีความ การสะท้อนและประเมิน โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจการรู้เรื่องการอ่าน และการสังเกตพฤติกรรมการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนระหว่างดำเนินกิจกรรมการอ่าน โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการรู้เรื่องการอ่าน

3. ความรู้ความเข้าใจในการรู้เรื่องการอ่าน หมายถึง ความรู้ความสามารถของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองพอกวิทยายน สามารถเข้าถึงและค้นคืนสาระ บูรณาการตีความสะท้อนและประเมิน วัดโดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้การรู้เรื่องการอ่าน แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ จำนวน 20 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยทำการทดสอบหลังจากเรียนจบครบทุกหน่วยการเรียนรู้

4. การรู้เรื่องการอ่าน หมายถึง ความรู้ความสามารถของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองพอกวิทยายน สามารถเข้าถึงและค้นคืนสาระ บูรณาการและตีความ และสะท้อนและประเมินได้ ซึ่งรายละเอียดความสามารถ 3 ด้าน ได้แก่

4.1 การเข้าถึงและค้นคืนสาระ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการอ่านเรื่องแล้วเข้าใจเรื่องที่อ่าน บอกได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ และอย่างไร ซึ่งนักเรียนสามารถหาคำตอบได้ในเนื้อเรื่องที่อ่าน รู้ขอบเขตของข้อมูลที่ต้องการว่าอยู่ในตำแหน่งใดของเรื่องที่อ่าน จำแนกความเหมือนและความแตกต่างของข้อมูลที่มีอยู่ในเรื่องได้

4.2 การบูรณาการและตีความ หมายถึง ความรู้ความสามารถของนักเรียนในการอ่านเรื่องแล้วเข้าใจเรื่องภาพรวม ความหมายที่ซ่อนอยู่ ระบุใจความสำคัญหรือจุดประสงค์ของเรื่องที่อ่าน แล้วสรุปเป็นข้อความสั้น ๆ ได้ เชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจเรื่องที่อ่านและสามารถตีความเนื้อเรื่อง นำไปสู่ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

4.3 การสะท้อนและประเมิน หมายถึง ความรู้ความสามารถของนักเรียนในการอ่านเรื่องแล้วรู้เนื้อหาสาระของเรื่อง โดยนักเรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อเรื่อง รูปแบบและวิธีการเขียนเรื่องที่

อ่านได้ สามารถประเมิน แสดงความคิดเห็น และให้ข้อโต้แย้งเรื่องที่อ่านจากความคิดของตนจากบทอ่าน และนำคุณค่าที่ได้จากการอ่านไปปรับใช้ในชีวิตจริง

5. ผลการใช้หลักสูตร หมายถึง ผลที่เกิดจากการจัดกิจกรรมหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่อง การอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นศึกษาไว้ 2 ประเด็น ดังนี้

5.1 เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

5.2 ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. หลักสูตร
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร
3. การรู้เรื่องการอ่าน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

หลักสูตร

หลักสูตรเป็นส่วนที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอน เพราะหลักสูตรเปรียบเสมือนหัวใจของการจัดการศึกษา หากไม่มีหลักสูตรก็เหมือนกับครูผู้สอนขาดทิศทางในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดหมายของการจัดการศึกษาที่ต้องการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของชาติให้มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา นอกจากนี้ยังเป็นการวางรากฐานความคิดให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างปกติสุข ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกระดับต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

การสร้างหรือพัฒนาหลักสูตรไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรในระดับใดจำเป็นต้องอาศัยพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งข้อมูลพื้นฐานในด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นอย่างมากในการพัฒนาหลักสูตร Tyler (1949 : 1-43) ได้เสนอสิ่งที่ต้องพิจารณาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรว่าควรมีข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียน ข้อมูลจากการศึกษาชีวิตภายนอกโรงเรียน ข้อมูลที่ได้จากการเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ข้อมูลทางปรัชญา และข้อมูลทางด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ Taba (1962 : 16-18) ได้เสนอพื้นฐานของการพัฒนาหลักสูตรนั้นควรศึกษาในหลายด้าน ได้แก่ พื้นฐานด้านสังคมและวัฒนธรรม ทฤษฎีการเรียนรู้ การพัฒนาสติปัญญาของสมอง และธรรมชาติของความรู้ Saylor และคณะ (1981 : 102-103) กล่าวถึงข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรว่าประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียน ข้อมูลเกี่ยวกับสังคม ข้อมูลเกี่ยวกับธรรมชาติและกระบวนการเรียนรู้

และความรู้ที่ต้องให้กับผู้เรียน Michealis, Grossman และ Scott (1975 : 175) ได้เสนอแนวคิดหลักสำคัญ 5 ประการ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ พื้นฐานทางประวัติศาสตร์ พื้นฐานทางด้านปรัชญา พื้นฐานทางสังคม พื้นฐานจิตวิทยา และ พื้นฐานเกี่ยวกับสาขาวิชา Beckner และ Cornett (1974) เสนอแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร 5 ด้าน ได้แก่ พื้นฐานจากประวัติศาสตร์ ปรัชญา สังคมวิทยา จิตวิทยา และความรู้ต่าง ๆ ส่วนนักการศึกษาได้กล่าวถึงข้อมูลพื้นฐานในการ พัฒนาหลักสูตรไว้ ดังนี้ บุญชม ศรีสะอาด (2546 : 20-21) ได้เสนอแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรมี 5 ด้าน ได้แก่ พื้นฐานจากประวัติศาสตร์ พื้นฐานจากปรัชญา พื้นฐานจากสังคม พื้นฐานจากจิตวิทยา และพื้นฐานจากวิชาความรู้ต่าง ๆ กาญจนา คุณารักษ์ (2527 : 82) ได้นำเสนอแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรไว้ 6 ประการ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของสังคม การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและการปกครอง แนวความคิดและผลการศึกษาค้นคว้าทางด้านจิตวิทยา ความก้าวหน้าทางวิทยาการ เทคโนโลยีและบทบาทของสถาบันศึกษาและสื่อมวลชน สงัด อุทรานันท์ (2532 : 46) ได้เสนอแนะพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย พื้นฐานทางปรัชญาการศึกษา สังคมและวัฒนธรรม พัฒนาการของผู้เรียน ทฤษฎีการเรียนรู้และธรรมชาติของผู้เรียน และยังมีนักการศึกษาอีกหลายท่านที่ได้เสนอแนวคิดพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย พื้นฐานทางปรัชญา พื้นฐานทางจิตวิทยา พื้นฐานทางสังคม พื้นฐานทางความรู้และวิทยาการ พื้นฐานทางเทคโนโลยี และพื้นฐานทางประวัติศาสตร์ (สาโรช บัวศรี, 2514 : 21-22; อารัง บัวศรี, 2532 : 4) ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อนำไปเป็นกรอบในการพัฒนาองค์ประกอบด้านจุดมุ่งหมาย เนื้อหา แนวทางในการจัดการเรียนรู้และแนวทางในการประเมินผลของหลักสูตร ซึ่งจะทำให้ได้หลักสูตรที่มีคุณภาพ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์พื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตร ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์พื้นฐานสำคัญที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร

พื้นฐานสำคัญ	นักวิชาการศึกษา							
	Tyler (1949)	Taba (1962)	Saylor และคณะ (1981)	Michealis, Grossman and Scott (1975)	Beckner and Cornett (1974)	กาญจนา คุณารักษ์ (2527)	สังต อุทรานันท์ (2532)	
ข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียน	✓		✓					
ข้อมูลจากการศึกษาชีวิตภายนอกโรงเรียน	✓							
ข้อมูลที่ได้จากการเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	✓							
ข้อมูลทางปรัชญาการศึกษา	✓			✓	✓		✓	
ข้อมูลทางด้านจิตวิทยาการเรียนรู้	✓			✓	✓			
พื้นฐานด้านสังคมและวัฒนธรรม		✓	✓	✓	✓		✓	
ทฤษฎีการเรียนรู้		✓					✓	
การพัฒนาสติปัญญาของสมอง		✓						
ธรรมชาติของความรู้		✓						
ข้อมูลเกี่ยวกับธรรมชาติและกระบวนการเรียนรู้			✓					
ความรู้ที่ต้องให้กับผู้เรียน			✓					
พื้นฐานทางประวัติศาสตร์				✓	✓			
พื้นฐานเกี่ยวกับสาขาวิชา				✓				
พื้นฐานจากวิชาความรู้ต่าง ๆ					✓			
การเปลี่ยนแปลงของสังคม						✓		
การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ						✓		
การเมืองและการปกครอง						✓		
ความก้าวหน้าทางวิทยาการเทคโนโลยี						✓		
บทบาทของสถาบันศึกษาและสื่อมวลชน						✓		
พัฒนาการของผู้เรียน							✓	
ทฤษฎีการเรียนรู้							✓	
ธรรมชาติของผู้เรียน							✓	

จากการศึกษาพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรของนักการศึกษาไทยและต่างประเทศข้างต้น จึงสรุปและสังเคราะห์พื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรตามตาราง ซึ่งผู้วิจัยจึงได้รวบรวมและสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อมาใช้ในการพัฒนาการรู้เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งประกอบด้วย พื้นฐานด้านปรัชญาการศึกษา พื้นฐานด้านจิตวิทยา พื้นฐานด้านสังคมวิทยา พื้นฐานด้านวิชาการ และพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดังนี้

1. พื้นฐานด้านปรัชญา ปรัชญาเป็นส่วนที่สำคัญส่วนหนึ่งในกระบวนการของหลักสูตร ช่วยทำให้ผู้พัฒนาหลักสูตรสามารถกำหนดองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรได้อย่างมีหลักการและชัดเจน ทำให้ผู้ทำหลักสูตรสามารถกำหนดกรอบโครงสร้างของการจัดการศึกษาในโรงเรียน ชั้นเรียน ช่วยให้ผู้พัฒนาหลักสูตรสามารถกำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษา กำหนดเนื้อหา กำหนดกระบวนการเรียน การสอน กิจกรรมและประสบการณ์ที่ต้องการเน้นในโรงเรียน ห้องเรียน ปรัชญาช่วยเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจในการเลือกกิจกรรม ตำรา ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนจะใช้อย่างไรหรือเลือกจัดกิจกรรมอย่างไรที่จะส่งเสริมหรือไม่ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน (สมทรง สิทธิ, 2561 : 35; Wiles and Bondi, 2011 : 35) ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอปรัชญาการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ปรัชญานิรันดรนิยม (perennialism) มีความเชื่อว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดของธรรมชาติของมนุษย์ คือ ความสามารถในการใช้ความคิด ความสามารถในการใช้เหตุผล การตัดสินใจแยกแยะ และมีความเชื่อถือพระเจ้า การจัดหลักสูตรจึงเน้นความสำคัญของวิชาพื้นฐานทั้งสาม คือ การอ่าน การเขียน และการคำนวณ (three R's) (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 23)

ปรัชญาการศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ เพราะมนุษย์มีพลังธรรมชาติอยู่ในตัว พลังในที่นี้คือ สติปัญญา จะต้องพัฒนาสติปัญญาของมนุษย์ให้เต็มที่ เมื่อมนุษย์ได้พัฒนาสติปัญญาอย่างดี แล้วก็จะทำอะไรอย่างมีเหตุมีผล การจัดการศึกษาก็ควรจะพัฒนาคุณสมบัติเชิงสติปัญญาและเหตุผลในตัวมนุษย์ เพื่อให้มนุษย์ดำรงความเป็นคนดีตลอดไป ไม่เปลี่ยนแปลง แต่ไม่เน้นการเปลี่ยนแปลงของสังคม กระบวนการเรียนการสอนใช้วิธีท่องจำ เนื้อหาวิชาต่าง ๆ และฝึกให้ใช้ความคิดหาเหตุผล โดยอาศัยหลักวิชาที่เรียนรู้ไว้แล้วเป็นแนวทาง พื้นฐานแห่งความคิด เพื่อพัฒนาสติปัญญาหรือเน้นด้านพุทธิศึกษา ที่เรียกว่า Intellectual Education (Wingo, 1974 : 148 ; อรสา สุขเปรม, 2541) นอกจากนี้ผู้เรียนจะต้องมีความพร้อมทางจิตใจจึงจะสามารถจดจำสิ่งต่าง ๆ ได้ การเรียนการสอนที่กระตุ้นและหนุนให้เกิดศักยภาพดังกล่าว จึงต้องมีการอภิปรายถกเถียง ใช้เหตุผล และสติปัญญาโต้แย้งกัน ครูเป็นผู้นำในการอภิปราย ตั้งประเด็นและยั่วยุให้มีการอภิปรายถกเถียงกัน ผู้เรียนจะได้พัฒนาสติปัญญาของตนได้อย่างเต็มที่ (ขวัญชัย ช้วนนา, 2560 : 32-33)

2. พื้นฐานทางด้านจิตวิทยา จิตวิทยามีความสำคัญต่อการสร้างหรือพัฒนาหลักสูตรและการสอน ในการจัดทำหลักสูตรจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางจิตวิทยา ซึ่งเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนว่า ผู้เรียนเป็นใคร มีความต้องการและความสนใจอะไร มีพฤติกรรมอย่างไร เป็นต้น ซึ่งข้อมูลดังกล่าว นักพัฒนาหลักสูตรจะนำมาใช้เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร กำหนดเนื้อหาวิชา และการจัดการเรียนรู้ จิตวิทยาการเรียนรู้จะถูกนำมาใช้เพื่อให้ได้ความรู้ในเรื่องธรรมชาติการเรียนรู้ และปัจจัยทางวิทยาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของนักจิตวิทยาที่เกี่ยวกับงานวิจัย ดังนี้

ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพุทธินิยม (cognitivism) กลุ่มพุทธินิยมหรือกลุ่มความรู้ความเข้าใจหรือกลุ่มที่เน้นกระบวนการทางปัญญาหรือความคิด นักคิดกลุ่มนี้เริ่มขยายขอบเขตของความคิดที่เน้นทางด้านพฤติกรรมออกไปสู่กระบวนการทางความคิด ซึ่งเป็นกระบวนการภายในของสมอง นักคิดกลุ่มนี้เชื่อว่า การเรียนรู้ของมนุษย์ไม่ใช่เรื่องของพฤติกรรมที่เกิดจากกระบวนการตอบสนองต่อสิ่งเร้าเพียงเท่านั้น การเรียนรู้ของมนุษย์มีความซับซ้อนยิ่งไปกว่านั้น การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางความคิดที่เกิดจากการสะสมข้อมูล การสร้างความหมาย และความสัมพันธ์ของข้อมูลและการดึงข้อมูลออกมาใช้ในการกระทำและการแก้ปัญหาต่าง ๆ การเรียนรู้เน้นเป็นกระบวนการทางสติปัญญาของมนุษย์ในการที่จะสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ตนเอง (ทิตานา แชมมณี, 2555 : 59) ลักษณะการจัดหลักสูตรจะเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การออกแบบหลักสูตร ประสบการณ์การเรียนรู้และการสอนจะจัดลำดับตามขั้นตอนของการพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละวัย โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบค้นพบหรือการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีกระบวนการคิดแบบวิทยาศาสตร์ (ขวลิต ชูกำแพง, 2559 : 55)

3. พื้นฐานทางด้านสังคมวิทยา ในการพัฒนาหลักสูตรข้อมูลพื้นฐานจากสังคมและวัฒนธรรมเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุด ทั้งนี้ก็เนื่องจากว่าโรงเรียนเป็นสถาบันทางสังคมสมาชิกในสังคมเป็นผู้สร้างและพัฒนาโรงเรียน เพื่อให้สนองความต้องการของสังคมนั้น ดังนั้น หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นจึงจำเป็นต้องศึกษาสังคมวัฒนธรรมเพื่อการถ่ายทอดวัฒนธรรมไปสู่รุ่นต่อ ๆ ไป อันได้แก่ ภาษา ศิลปกรรม ศาสนา ความเชื่อ เจตคติ ค่านิยม นิสัยการกิน และระบบของความรู้ หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมุ่งให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาทางสังคม สาเหตุแห่งปัญหา และแนวทางในการแก้ไข ปัญหาเหล่านั้นมุ่งให้ผู้เรียนมีความเข้าใจสังคม เข้าใจตนเอง สามารถดำเนินบทบาทของตนให้สอดคล้องกับสภาพสังคมอย่างมีความสุข ตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลทำให้หลักสูตรต้องเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย (ขวลิต ชูกำแพง, 2559 : 56)

3.1 จากการปีบริดของสภาพเศรษฐกิจเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้มองเห็นความจำเป็นจะต้องมีการนำแนวคิดทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาบรรจุในหลักสูตรการศึกษา

3.2 ปัญหาสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการทำลายสิ่งแวดล้อมของมนุษย์
เกิดภาวะโลกร้อน ทำให้เห็นความจำเป็นของการปลูกฝังให้ประชาชนตระหนักในความสำคัญของ
สิ่งแวดล้อม มากขึ้น

3.3 การขึ้นราคาน้ำมันของประเทศในกลุ่มโอเปก มีผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจ
และสังคมทั่วโลก เป็นแรงผลักดันให้เน้นการประหยัด และคิดค้นแสวงหาพลังงานจากแหล่งอื่น ๆ เช่น
จากแสงแดด จากลม จากคลื่นในทะเลและมหาสมุทร ฯลฯ ซึ่งล้วนมีผลกระทบต่อหลักสูตรใหม่

3.4 การเปลี่ยนแปลงด้านจิตใจของประชาชนทำให้เกิดค่านิยมที่ไม่เหมาะสม
การห่างเหิน จากการยึดจริยธรรม ศีลธรรมอันดีงาม เป็นผลให้มีการปรับปรุงหลักสูตร โดยหันมาเน้น
การปลูกฝัง ค่านิยมที่เหมาะสม และเน้นจริยธรรม

3.5 ภาวะด้านการเมืองการปกครอง นำไปสู่การปรับเปลี่ยนรัฐธรรมนูญ ซึ่งหลักสูตร
จะต้องบรรจุสาระที่สำคัญเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ เป็นต้น

4. พื้นฐานด้านวิชาการ หมายถึง ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและสาระความรู้
ของวิชาเหล่านั้น ซึ่งนักวิชาการแต่ละกลุ่มก็ให้ความสำคัญในสาระวิชาของตนที่จะบรรจุลงในสาระ
และโครงสร้างรายวิชาในหลักสูตร บางครั้งจะพยายามนำสาระของวิชามาบรรจุไว้มากเกิน
ความจำเป็น ไม่สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน ในด้านความต้องการความสนใจและความสามารถ
ที่จะเรียนรู้ โดยมองข้ามหลักการของหลักสูตร เป้าหมายโครงสร้างและจำนวนหน่วยกิตของแต่ละ
รายวิชาในหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรจะต้องคำนึงถึงเกณฑ์ในการพิจารณาเกี่ยวกับการเลือกสาระ
ลงในรายวิชาว่ามีปรัชญาของหลักสูตรเน้นในเรื่องใด เช่น เน้นการเรียนรู้ด้านเนื้อหาหรือกระบวนการ
แสวงหาความรู้ ความคิดรวบยอดหลัก ๆ ที่จะเป็นแนวทางไปสู่วิธีการเรียนรู้และพัฒนาความคิด
ค่านิยมของผู้เรียนที่เหมาะสมกับบุคลิกภาวะ ธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงสัมพันธ์กับ
รายวิชาอื่น ๆ ได้อย่างไร รายวิชาที่ออกแบบมามีความสอดคล้องกัน มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กับ
รายวิชาอื่น ๆ ในภาพรวมมีความชัดเจนในโครงสร้างและจำนวนหน่วยกิต นักพัฒนาหลักสูตร
จะต้องมีเกณฑ์ที่ชัดเจน รวมทั้งข้อมูลที่เพียงพอสำหรับการชี้แจงและปรับความคิดที่หลากหลาย
ของคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรให้มีเอกภาพ เพื่อสรุปและประมวลสาระของรายวิชาบรรจุลงใน
หลักสูตรได้ตามโครงสร้างและหน่วยกิตที่กำหนดไว้ โดยสอดคล้องกับธรรมชาติและวัฒนธรรม
การเรียนรู้ของผู้เรียน (ชวลิต ชูกำแพง, 2559 : 56 ; วิชัย วงษ์ใหญ่, 2543 : 50-57)

5. พื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก การศึกษา
จึงต้องสอดคล้องไปกับความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักพัฒนาหลักสูตร
จึงต้องใช้ข้อมูลทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาประกอบการกำหนดเนื้อหาของหลักสูตร
และวิธีการจัดการเรียนรู้ กล่าวคือ กำหนดเนื้อหาที่พอดี ทันสมัย ให้ผู้เรียนได้ทราบถึงผลกระทบ

ที่เกิดจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม กำหนดให้ใช้วิธีการและสื่อการเรียนอันทันสมัย เช่น การสอนแบบทางไกล การใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การใช้อินเทอร์เน็ต (internet) ในการจัดการเรียนรู้ เป็นต้น พื้นฐานทางด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จะเกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรใน 2 ลักษณะ คือ

5.1 นำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาคนให้พร้อมรับกับความ เปลี่ยนแปลงในสังคม

5.2 ใช้ในการพัฒนากระบวนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น การศึกษาข้อมูลทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีผลทั้งในปัจจุบันและแนวโน้มความเจริญ ในอนาคต จะทำให้สามารถพัฒนาหลักสูตรที่สามารถพัฒนาคนในสังคมให้มีศักยภาพเหมาะสมกับ การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ตามความต้องการของสังคม

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร

หลักสูตรเปรียบเสมือนหัวใจของการจัดการศึกษา เพราะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการ กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา เพื่อที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน คุณธรรม จริยธรรม ในการดำรงชีวิต อีกทั้งสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมได้ และนอกจากนี้ ยังสามารถเรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคโลกาภิวัตน์ได้

ในการจัดการศึกษา ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกระดับจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อจัดหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผลให้บรรลุ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพชีวิตและสังคมของผู้เรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ความหมายของหลักสูตร

Armstrong (1989 : 2 อ้างอิงมาจาก สุนีย์ ภูพันธ์, 2546 : 6) ได้ให้ความหมายของ หลักสูตร ไว้ว่า “หลักสูตร” แปลมาจากคำในภาษาอังกฤษว่า “Curriculum” ซึ่งมีรากศัพท์มาจาก ภาษาลาตินว่า “Currere” หมายถึง “Running Course” หรือเส้นทางที่ใช้วิ่งแข่ง ต่อมาได้นำ คำศัพท์นี้มาใช้ในการศึกษา โดยแปลว่า “Running Sequence of Course or Learning Experience” จึงสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง แผนสำหรับกระบวนการเรียนการสอน

চারঙ্গ บัวศรี (2542 : 7) สรุปความหมายของหลักสูตรว่า เป็นแผนหรือแนวทางการจัดการศึกษา ซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมาย เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และคุณสมบัติอันพึงประสงค์ตามที่จุดหมายได้กำหนดไว้

บุญชม ศรีสะอาด (2546 : 7) สรุปความหมายของหลักสูตรตามนิยามที่มีผู้ให้ไว้ จัดเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มองหลักสูตรว่าเป็นสิ่งที่คาดหวัง ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตรคือวิชาและเนื้อหาวิชา หลักสูตรเป็นโปรแกรมการศึกษาหลักสูตรเป็นเอกสารและหลักสูตรเป็นแม่บท ส่วนกลุ่มที่มองว่าหลักสูตรเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงให้ความหมายว่า หลักสูตรคือประสบการณ์

ฉันท ชาติทอง (2551 : 4) สรุปความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตร หมายถึง การบูรณาการ ศิลปะการเรียนรู้และมวลประสบการณ์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ซึ่งสามารถนำไปสู่การจัด กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามสิ่งที่สังคมคาดหวัง และมีการกำหนดแผนงานไว้ ล่วงหน้า โดยสามารถปรับปรุง พัฒนา ให้เอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียนได้มีความรู้ ความสามารถสูงสุด ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

ชวลิต ชูกำแหง (2551 : 18) สรุปว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ทุกอย่าง ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน มีทั้งส่วนที่เป็นเอกสารหลักฐาน กระบวนการที่ใช้ในการเรียน การสอน การจัดกิจกรรม สื่อวัสดุต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย

ประสาท เนืองเฉลิม (2553 : 19) สรุปความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร เป็นเอกสาร และแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่จะให้แก่ผู้เรียน และกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นแก่ ผู้เรียนที่กำหนดโดยผู้พัฒนาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนั้น ๆ

เซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander, 1974 : 4) สรุปว่า หลักสูตร คือ การจัดมวลประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผล ความมุ่งหมายทางการศึกษา อย่างกว้าง ๆ และจุดมุ่งหมายเฉพาะโรงเรียน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ของเนื้อหาสาระวิชา ต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้กำหนดและวางแผนจัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบ สำหรับใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรเป็นกลไกสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะหลักสูตร เป็นเสมือนแม่บทที่มีความสำคัญต่อการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของคนให้เป็นผู้มีศักยภาพเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโลก ในยุคโลกาภิวัตน์มีนักรักศึกษาหลายท่านได้สรุปความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้

ธำรง บัวศรี (2542 : 7-8) ได้สรุปความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่า สิ่งสำคัญ ประการหนึ่งในการจัดการศึกษา คือ การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อให้แน่ใจว่า เยาวชนแต่ละวัย

และแต่ละระดับการศึกษาได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียมกัน กล่าวคือ มีแนวทางที่กำหนดไว้ว่า ควรเรียนรู้อะไร เนื้อหาสาระมากน้อยแค่ไหน ควรได้รับการฝึกอบรมให้มีทักษะด้านใด และควรมีพัฒนาการในด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และปัญญา

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545 : 23-24) ได้สรุปความสำคัญของหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นแผนปฏิบัติงานหรือเครื่องชี้แนวทางปฏิบัติงานของครู เพราะหลักสูตรจะกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลไว้เป็นแนวทาง
 2. หลักสูตรเป็นข้อกำหนดแผนการเรียนการสอนอันเป็นส่วนรวมของประเทศ เพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมายตามแผนการศึกษาชาติ
 3. หลักสูตรเป็นเอกสารทางราชการ เป็นบัญญัติของรัฐบาล เพื่อให้บุคคลที่ทำการเกี่ยวข้องกับการศึกษาปฏิบัติตาม
 4. หลักสูตรเป็นเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาเพื่อควบคุมการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาในระดับต่าง ๆ และยังเป็นเกณฑ์มาตรฐานอย่างหนึ่งในการจัดสรรงบประมาณ บุคลากร อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ ของการศึกษาของรัฐบาลให้แก่สถานศึกษาของรัฐบาลด้วย
 5. หลักสูตรเป็นแผนการดำเนินงานของผู้บริหารการศึกษาที่จะอำนวยความสะดวกและควบคุม ดูแล ติดตามผล ให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลด้วย
 6. หลักสูตรจะกำหนดแนวทางในการส่งเสริมความเจริญของงามและพัฒนาการของเด็กตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา
 7. หลักสูตรจะกำหนดลักษณะ รูปร่างของสังคมในอนาคตได้ว่าจะเป็นไปในรูปใด
 8. หลักสูตรจะกำหนดแนวทางให้ความรู้ ทักษะ ความสามารถ ความประพฤติที่จะเป็นประโยชน์ต่อสังคมแห่งชาติที่ได้ผล
 9. หลักสูตรจะเป็นสิ่งที่บ่งบอกชี้ถึงความเจริญของประเทศ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน ประเทศใดจัดการศึกษาโดยมีหลักสูตรที่เหมาะสม ทันสมัย มีประสิทธิภาพ ทันทต่อเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงย่อมได้กำลังคนที่มีประสิทธิภาพสูง
- บุญชม ศรีสะอาด (2546 : 9) สรุปความสำคัญของหลักสูตรว่า เป็นเครื่องชี้แนวทางในการปฏิบัติงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องหรือเป็นบทบัญญัติของรัฐ เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษานำไปปฏิบัติเป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษาและควบคุมการจัดการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาในระดับต่าง ๆ รวมทั้งเป็นเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณและบุคลากร
- ประสาธน์ เองเฉลิม (2553 : 20) ได้สรุปความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของชาติ โดยการกำหนดกรอบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สังคมคาดหวัง หลักสูตรมีส่วนสำคัญในการวางรากฐานคุณภาพของคนในชาติ

ส่งเสริมความเจริญงอกงาม ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา วางรากฐานความคิด ให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เพื่อให้บุคคลเป็นสมาชิกที่ดีและอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างเป็นสุข

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา เป็นเครื่องมือในการกำหนดมาตรฐาน การออกแบบการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ให้ครอบคลุมแก่ผู้เรียนแต่ละวัยและแต่ละระดับ ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้และเพื่อให้ผู้เรียน ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน

องค์ประกอบของหลักสูตร

หลักสูตรที่สร้างขึ้นจะมีประสิทธิภาพหรือไม่นั้น องค์ประกอบของหลักสูตร มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมบรรลุตามเป้าหมาย ได้มีนักการศึกษาหลายท่านต่างให้แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบไว้หลากหลายรูปแบบ เช่น

Taba (1962 : 10 อ้างอิงมาจาก สมทรง สิทธิ, 2552 : 4) มีความเห็นสอดคล้องกันว่า องค์ประกอบหลักของหลักสูตรที่สำคัญมี 4 ประการ คือ จุดหมายหรือเป้าประสงค์ (objective) เนื้อหาวิชา (content) กิจกรรมการเรียนรู้ หรือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (organizing learning) และการประเมินผล (evaluation)

Tyler (1971 : 1) ได้สรุปองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ 4 ประการคือ 1. จุดมุ่งหมายทางการศึกษา (educational purpose) ที่โรงเรียนต้องการให้ผู้เรียนเรียนบรรลุผล 2. ประสบการณ์ทางการศึกษา (educational experience) ที่โรงเรียนจะประสบการณ์อะไรบ้างที่ทำให้ผู้เรียนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ 3. วิธีการจัดประสบการณ์ (organizational of educational experience) โรงเรียนจะจัดประสบการณ์ให้มีประสิทธิภาพอย่างไร 4. วิธีประเมิน (determination of what to evaluation) เพื่อตรวจสอบจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และจะทราบได้อย่างไรว่า ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายนั้น ๆ แล้ว

ธำรง บัวศรี (2542 : 8-9) ได้สรุปองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. เป้าประสงค์และนโยบายทางการศึกษา
2. จุดหมายของหลักสูตร
3. รูปแบบและโครงสร้างของหลักสูตร
4. จุดประสงค์ของวิชา
5. เนื้อหา
6. จุดประสงค์ของการเรียนรู้
7. ยุทธศาสตร์ของการเรียนการสอน
8. การประเมินผล

9. วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

บุญชม ศรีสะอาด (2546 : 11) ได้สรุปองค์ประกอบหลักของหลักสูตรโดยทั่วไปนั้นว่า สามารถแยกออกเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. เป้าประสงค์และนโยบายทางการศึกษา (educational goals and policies) ซึ่งหมายถึง สิ่งที่รัฐต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2. จุดหมายของหลักสูตร (curriculum aims) เป็นผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากเรียนจบหลักสูตรแล้ว

3. รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร (types and structures) ซึ่งมีลักษณะและแผนผังที่แสดงการแจกแจงวิชา กลุ่มวิชา หรือกลุ่มประสบการณ์

4. จุดประสงค์ของวิชา (subject objectives) เป็นผลที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่ได้เรียนวิชานั้นไปแล้ว

5. เนื้อหา (content) เป็นสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ทักษะและความสามารถที่ต้องการให้มี รวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับ

6. จุดประสงค์ของการเรียนรู้ (instructional objectives) เป็นการระบุถึงสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้มีทักษะและความสามารถหลังจากเรียนรู้เนื้อหาที่กำหนด

7. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (instructional strategies) เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมอย่างมีหลักเกณฑ์ เพื่อให้บรรลุผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้

8. การประเมินผล (evaluation) เป็นการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน

9. วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน (curriculum materials and instructional media) ได้แก่ เอกสารสิ่งพิมพ์ แผ่นฟิล์ม แถบวีดิทัศน์ ฯลฯ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เทคโนโลยีการศึกษา และอื่น ๆ ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545 : 26) ได้กำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรควรมีองค์ประกอบ 4 ประการ ด้วยกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Beauchamp (1981 : 144-1166) ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เฉพาะวิชา
2. เนื้อหาวิชาและจำนวนชั่วโมงสอนแต่ละวิชา
3. กระบวนการเรียนการสอน
4. โครงการประเมินผลตามหลักสูตร

ปราโมทย์ จันทรเรือง (2548 : 10) ได้สรุปองค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญ คือ

1. หลักการ
2. จุดหมาย
3. โครงสร้าง
4. คำอธิบายรายวิชา
5. ขอบข่ายเนื้อหา
6. เวลาเรียน
7. กิจกรรมการเรียนการสอน
8. สื่อการเรียนการสอน
9. การวัดและการประเมินผล

จากแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตรนั้นมีหลายองค์ประกอบ ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของหลักสูตรที่สร้างขึ้น แต่องค์ประกอบที่สำคัญที่ทุกหลักสูตรต้องมี ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร การจัดกิจกรรมการสอน การวัดและการประเมินผล และแต่ละองค์ประกอบจะต้องมีความเชื่อมโยงกัน

จากการศึกษาองค์ประกอบของหลักสูตรของนักการศึกษาไทยและต่างประเทศ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้องค์ประกอบของหลักสูตรตามแนวคิดของ Tyler ซึ่งประกอบด้วย 1. จุดมุ่งหมายทางการศึกษา 2. ประสบการณ์ทางการศึกษา 3. วิธีการจัดประสบการณ์ และ 4. วิธีประเมินนำมาใช้เป็นองค์ประกอบในการพัฒนาหลักสูตร

โครงสร้างของหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร หมายถึง การกำหนดรูปแบบของการจัดการเนื้อหาสาระ การกำหนด ขอบเขต หรือจำนวนความมากน้อยของสาระ รวมทั้งเวลาเรียน เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เช่น จัดเนื้อหาในลักษณะเป็นรายวิชา เป็นกลุ่มวิชา กลุ่มประสบการณ์ หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ การกำหนดจำนวนหน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียนในแต่ละปีการศึกษาหรือในแต่ละภาคเรียน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนของหลักสูตร

กลุ่มสาระการเรียนรู้/กิจกรรม	เวลาเรียน									
	ระดับประถมศึกษา						ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	ม.1	ม.2	ม.3	ม.4-6
ภาษาไทย	200	200	200	160	160	160	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	240 (6 นก.)
คณิตศาสตร์	200	200	200	160	160	160	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	240 (6 นก.)
วิทยาศาสตร์	80	80	80	80	80	80	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	240 (6 นก.)
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	120	120	120	120	120	120	160 (4 นก.)	160 (4 นก.)	160 (4 นก.)	320 (8 นก.)
-ประวัติศาสตร์	40	40	40	40	40	40	40 (1 นก.)	40 (1 นก.)	40 (1 นก.)	80 (2 นก.)
-ศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม										
-หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม	80	80	80	80	80	80	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	240 (6 นก.)
-เศรษฐศาสตร์										
-ภูมิศาสตร์										
สุขศึกษาและพลศึกษา	80	80	80	80	80	80	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	160 (4 นก.)
ศิลปะ	80	80	80	80	80	80	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	160 (4 นก.)
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	40	40	40	80	80	80	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	120 (3 นก.)
ภาษาต่างประเทศ	40	40	40	80	80	80	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	240 (6 นก.)
รวมเวลาเรียน (พื้นฐาน)	840	840	840	840	840	840	880 (22 นก.)	880 (22 นก.)	880 (22 นก.)	1,640 (41 นก.)
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	120	120	120	120	120	120	120	120	360
รายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัด เพิ่มเติมตามความพร้อม และจุดเน้น	ปีละไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง						ปีละไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง			ปีละไม่น้อย
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	ไม่น้อยกว่า 1,000 ชั่วโมง/ปี						ไม่น้อยกว่า 1,200 ชั่วโมง/ปี			รวม 3 ปี ไม่น้อยกว่า

การกำหนดโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐาน และเพิ่มเติม สถานศึกษาสามารถดำเนินการ
 ดังนี้ ระดับประถมศึกษา สามารถปรับเวลาเรียนพื้นฐานของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ตามความ
 เหมาะสม ทั้งนี้ ต้องมีเวลาเรียนรวมตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐาน และผู้เรียนต้องมี
 คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดระดับมัธยมศึกษาต้องจัดโครงสร้าง เวลาเรียน
 พื้นฐานให้เป็นไปตามที่กำหนดและสอดคล้องกับเกณฑ์การจบหลักสูตร

1. ระดับการศึกษา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 ได้กำหนดระดับการศึกษาไว้ดังนี้

1.1 ระดับประถมศึกษา คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

1.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

1.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

2. สาระการเรียนรู้ ประกอบไปด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และ
 คุณลักษณะ หรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน 8 กลุ่มสาระ

2.1 ภาษาไทย

2.2 คณิตศาสตร์

2.3 วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

2.4 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2.5 สุขศึกษาและพลศึกษา

2.6 ศิลปะ

2.7 ภาษาอังกฤษ

2.8 ภาษาต่างประเทศ

3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีละ 120 ชั่วโมง และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 360 ชั่วโมงนั้น

เป็นเวลาสำหรับปฏิบัติกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและ
 สาธารณประโยชน์ ในส่วนกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ให้สถานศึกษาจัดสรรเวลาให้
 ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

ระดับประถมศึกษา (ป.1-6) รวม 6 ปี จำนวน 60 ชั่วโมง

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) รวม 3 ปี จำนวน 45 ชั่วโมง

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) รวม 3 ปี จำนวน 60 ชั่วโมง

4. มาตรฐานการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้
 ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ

กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่มสาระ เพื่อใช้เป็นจุดหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งกำหนดไว้ 2 ลักษณะ คือ

4.1 มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.2 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละช่วงชั้น

5. เวลาเรียน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเวลาในการจัดการเรียน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไว้ดังนี้

1.5.1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ไม่เกิน 1,000 ชั่วโมง/ปี

1.5.2 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ไม่เกิน 1,200 ชั่วโมง/ปี

1.5.3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 รวม 3 ปี ไม่น้อยกว่า 3,600 ชั่วโมง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ได้กำหนดให้ผู้เรียน เรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้ 1. ภาษาไทย 2. คณิตศาสตร์ 3. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 5. สุขศึกษา และพลศึกษา 6. ศิลปะ 7. การงานอาชีพ 8. ภาษาต่างประเทศ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างไร เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นมาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่ การศึกษาและการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบเพื่อประกันคุณภาพดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสะท้อนภาพการจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานการเรียนรู้กำหนดเพียงใด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 3)

1. สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้เป็นสาระหลักที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนทุกคน ประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้สอนควรบูรณาการสาระต่าง ๆ เข้าด้วยกันเท่าที่จะเป็นไปได้ สาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 2-3)

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษา ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2. คุณภาพของผู้เรียน

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบายความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวนโวหาร จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่าง ๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง รวมทั้ง จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่านและเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน

2. มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ แต่งประโยคและเขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสม

ใช้แผนภาพ โครงเรื่องและแผนภาพความคิด เพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมาย ส่วนตัว กรอกแบบรายการต่าง ๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการ อย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน

3. พุดแสดงความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู เล่าเรื่องย่อหรือสรุปจากเรื่องที่ฟังและดู ตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู รวมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือจากการฟังและดูโฆษณาอย่างมีเหตุผล พุดตามลำดับขั้นตอนเรื่องต่าง ๆ อย่างชัดเจน พุดรายงานหรือประเด็นค้นคว้าจากการฟัง การดู การสนทนา และพุดโน้มน้าวได้อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการดูและพุด

4. สกศค้ำและเข้าใจความหมายของคำ สำนวน คำพังเพยและสุภาษิต รู้และเข้าใจ ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ชนิดของประโยค และคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ใช้คำราชาศัพท์และคำสุภาพได้อย่างเหมาะสม แต่งประโยค แต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสี่กลอนสุภาพ และกาพย์ยานี 11 เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ร้องเพลงพื้นบ้านของท้องถิ่น นำข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดได้

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

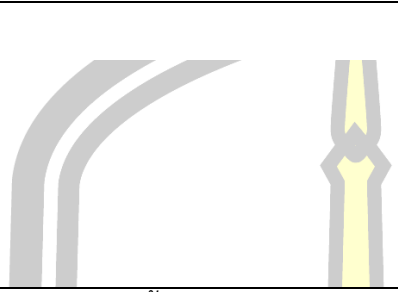
สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตาราง 2 แสดงตัวชี้วัดและสาระแกนกลาง ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย สาระการอ่าน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.4	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง	การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง
	2. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน	ที่ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำประสม

ตาราง 2 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> - อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน - ประโยคที่มีสำนวนเป็นคำพังเพย สุภาษิต ปริศนาคำทาย และเครื่องหมายวรรคตอน การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ
	3. อ่านเรื่องสั้นๆ ตามเวลาที่กำหนด และตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน	การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - เรื่องสั้น ๆ - เรื่องเล่าจากประสบการณ์
	4. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - นิทานชาดก - บทความ
	5. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ	<ul style="list-style-type: none"> - บทโฆษณา - งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ
	6. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	
	7. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	มารยาทในการอ่าน
	8. มีมารยาทในการอ่าน	การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
ป.5	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง	การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ
	2. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และ	

ตาราง 2 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	3. อธิบายความหมายโดยนัย จากเรื่อง ที่อ่านอย่างหลากหลาย	<ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีอักษรนำ - คำที่มีตัวการ์นต์ - อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน - ข้อความที่เป็นการบรรยายและพรรณนา - ข้อความที่มีความหมายโดยนัย การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ
	4. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจาก เรื่องที่อ่าน	การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - วรรณคดีในบทเรียน
	5. วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่องที่	<ul style="list-style-type: none"> - บทความ - บทโฆษณา - งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ - ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน
	6. อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำและปฏิบัติตาม	การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม เช่น <ul style="list-style-type: none"> - การใช้พจนานุกรม - การใช้วัสดุอุปกรณ์ - การอ่านฉลากยา - คู่มือและเอกสารของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับ นักเรียน - ข่าวสารทางราชการ
	7. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความ สนใจอย่างสม่ำเสมอและ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ เรื่องที่อ่าน	การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	8. มีมารยาทในการอ่าน	มารยาทในการอ่าน

ตาราง 2 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.6	<p>1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง</p> <p>2. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นโวหาร</p>	<p>การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำที่มีตัวการ์นต์ - คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ - อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน - วัน เดือน ปีแบบไทย - ข้อความที่เป็นโวหารต่าง ๆ - สำนวนเปรียบเทียบ <p>การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ</p>
	<p>3. อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องทีอ่าน</p> <p>4. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องทีอ่าน</p>	<p>การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - เรื่องสั้น ๆ - นิทานและเพลงพื้นบ้าน - บทความ
	<p>5. อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องทีอ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต</p>	<ul style="list-style-type: none"> - พระบรมราชาธิราช - สารคดี - เรื่องสั้น - งานเขียนประเภทโน้มน้าว - บทโฆษณา - ข่าว และเหตุการณ์สำคัญ - การอ่านเร็ว

ตาราง 2 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	6. อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตาม	การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตาม - การใช้พจนานุกรม - การปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันในสังคม - ข้อตกลงในการอยู่ร่วมกันในโรงเรียน และ การใช้สถานที่สาธารณะในชุมชนและ ท้องถิ่น
	7. อธิบายความหมายของข้อมูล จาก การอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ	การอ่านข้อมูลจากแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และ กราฟ
	8. อ่านหนังสือตามความสนใจ และ อธิบายคุณค่าที่ได้รับ	การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียนกำหนด ร่วมกัน
	9. มีมารยาทในการอ่าน	มารยาทในการอ่าน

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและ
วรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.4	1. ระบุข้อคิดจากนิทานพื้นบ้านหรือ นิทานคติธรรม 2. อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อ นำไปใช้ในชีวิตจริง	วรรณคดีและวรรณกรรม เช่น - นิทานพื้นบ้าน - นิทานคติธรรม - เพลงพื้นบ้าน - วรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียนและ ตามความสนใจ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	3. ร้องเพลงพื้นบ้าน	เพลงพื้นบ้าน
	4. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่า ตามความสนใจ	บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ
ป.5	1. สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือ วรรณกรรมที่อ่าน 2. ระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่าน วรรณคดีและวรรณกรรมที่ สามารถนำไปใช้ในชีวิตรจริง 3. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและ วรรณกรรม	วรรณคดีและวรรณกรรม เช่น - นิทานพื้นบ้าน - นิทานคติธรรม - เพลงพื้นบ้าน - วรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียนและ ตามความสนใจ
	4. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่า ตามความสนใจ	บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า - บทอาขยานตามที่กำหนด
ป.6	1. แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดี หรือวรรณกรรมที่อ่าน 2. เล่านิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเอง และนิทานพื้นบ้านของ ท้องถิ่นอื่น 3. อธิบายคุณค่าของวรรณคดี และ วรรณกรรมที่อ่านและนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตรจริง	วรรณคดีและวรรณกรรม เช่น - นิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเองและท้องถิ่นอื่น - นิทานคติธรรม - เพลงพื้นบ้าน - วรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียนและ ตามความสนใจ
	4. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่า ตามความสนใจ	บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ

ตาราง 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะการรู้เรื่องการอ่านของ OECD กับ ตัวชี้วัดสาระการอ่าน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สมรรถนะการรู้เรื่องการอ่านของ OECD	ตัวชี้วัดสาระการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	
	รหัสตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด
<p>การเข้าถึงและค้นคืนสาระ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระบุสาระ หรือข้อมูลเฉพาะ จากบทอ่านได้ - ค้นหา คำ วลี ประโยค ที่ต้องการอย่างเฉพาะเจาะจง - ใช้ข้อมูลที่ปรากฏในบทอ่านอย่างตรงไปตรงมา (ไม่ต้องอาศัยความรู้ประกอบนอกบทอ่าน) 	ท 1.1 ป.5/6	<p>อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง</p> <p>ข้อแนะนำ และปฏิบัติ</p> <p>ตาม</p>
<p>การบูรณาการและตีความ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถเชื่อมโยง จักระบบ อธิบายเนื้อหาสาระจากบทอ่านความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของ ประโยคในบทอ่าน - เลือกคำเชื่อมประโยคเพื่อแสดงความเป็นเหตุเป็นผล - เปรียบเทียบ ข้อมูลขยายความคิดจากการอ่านไปสู่ความเข้าใจที่สมบูรณ์ - ระบุจุดประสงค์และสาระสำคัญของบทอ่าน 	<p>ท 1.1 ป.5/2</p> <p>ท 1.1 ป.5/3</p> <p>ท 1.1 ป.5/3</p>	<p>อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา</p> <p>อธิบายความหมายโดยนัยจากเรื่องที่อ่านอย่างหลากหลาย</p>
<p>การเข้าถึงและค้นคืนสาระ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระบุสาระ หรือข้อมูลเฉพาะ จากบทอ่านได้ - ค้นหา คำ วลี ประโยค ที่ต้องการอย่างเฉพาะเจาะจง - ใช้ข้อมูลที่ปรากฏในบทอ่านอย่างตรงไปตรงมา (ไม่ต้องอาศัยความรู้ประกอบนอกบทอ่าน) 	ท 1.1 ป.5/4	แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ตาราง 3 (ต่อ)

สมรรถนะการรู้เรื่องการอ่านของ OECD	ตัวชี้วัดสาระการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	
	รหัสตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด
การสะท้อนและการประเมิน - สามารถให้ความเห็นหรือโต้แย้งจากมุมมองของตน - แสดงความคิดเห็นของตนเกี่ยวกับเนื้อหาและกลวิธี	ท 1.1 ป.5/5	วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต
การเขียน ด้วยการแสดงหลักฐานจากบทอ่านเพื่อสนับสนุนทัศนะของตน - วิพากษ์วิจารณ์และพิจารณาความน่าเชื่อถือ ประโยชน์ คุณค่าของเรื่องที่อ่าน	ท 1.1 ป.5/7	อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

จากตาราง 3 สรุปได้ว่า ความสอดคล้องระหว่างสมรรถนะการรู้เรื่องการอ่านของ OECD กับตัวชี้วัดสาระการอ่านระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรแกนกลางฯ พ.ศ. 2551 โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้านหลัก ได้แก่ การเข้าถึงและค้นคืนสาระ สอดคล้องกับตัวชี้วัด ท 1.1 ป.5/4 และ ป.5/6 ที่เน้นการค้นหาข้อมูลและแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็นได้ การบูรณาการและตีความเชื่อมโยงกับตัวชี้วัด ท 1.1 ป.5/2 และ ป.5/3 ที่มุ่งให้เข้าใจความหมายทั้งโดยตรงและโดยนัย การสะท้อนและการประเมิน สัมพันธ์กับตัวชี้วัด ท 1.1 ป.5/5 และ ป.5/7 ที่เน้นการวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น และประเมินคุณค่าของเรื่องที่อ่าน ซึ่งโดยรวมแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรแกนกลางฯ พ.ศ. 2551 มีความสอดคล้องกับแนวทางของ OECD ในการพัฒนาทักษะการอ่านอย่างรอบด้าน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 25-27) ได้กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ไว้ดังนี้ การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญที่จะให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด และเชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง

เน้นให้เห็นถึงการพัฒนาทั้งความรู้และคุณธรรม โดยกำหนดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนไว้ ดังนี้

สมรรถนะผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 6) ได้กำหนดให้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้นจะต้องให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอด ความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร และประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้ง การเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูล ข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม
2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม บนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหา และมีการการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหา และความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในการเรียนรู้การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 7) ได้กำหนดให้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะพลเมืองไทย และพลเมืองโลก จึงกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนไว้ 8 ประการ ดังนี้ 1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่เรียนรู้ 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ

สรุปได้ว่า หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียน มีสติปัญญาและพัฒนาทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ ภาษาไทยมีความสำคัญเพราะเป็นเครื่องมือในการสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ ในด้านต่าง ๆ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับระดับการเรียนรู้ของแต่ละช่วงชั้น ซึ่งคุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้เรียนต้องมีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการอ่าน แสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ ประเมินค่าเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล เขียนเรียงความ ย่อความ และจดหมาย เขียนอธิบาย ชี้แจง รายงานเขียนแสดงความคิดเห็น สรุปความ จับประเด็น สำคัญ วิเคราะห์ วินิจฉัยข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และจุดประสงค์ของเรื่องที่ฟังและดู รู้จักเลือกใช้ภาษา เรียบเรียงข้อความได้อย่างประณีต มีมารยาท การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด และมีนิสัยรักการอ่าน การเขียน ดังนั้นในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้บรรลุตามมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจ เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการจัดทำแผน การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาษาไทยมีส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระ ได้แก่ กฎเกณฑ์ทางภาษา ซึ่งผู้ใช้ภาษาจะต้องรู้ และใช้ภาษาให้ถูกต้อง นอกจากนั้น วรรณคดีและวรรณกรรม ตลอดจนบทร้องเล่นของเด็ก เพลงกล่อมเด็ก ปริศนาคำทาย เพลงพื้นบ้าน เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมซึ่งมีคุณค่า การเรียน ภาษาไทยจึงต้อง เรียนวรรณคดี วรรณกรรม ภูมิปัญญาทางภาษาที่ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษาในบทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองประเภทต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภาคภูมิใจในสิ่งที่บรรพบุรุษได้สั่งสม และสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544)

หลักจัดการเรียนการสอนภาษาไทย

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงการสอนภาษาไทยไว้ ดังนี้

สนิท สัตโยภาส (2545) ได้ให้หลักการไว้ว่า ครูสอนภาษาไทย ควรคำนึงถึง สิ่งต่อไปนี้

1. สอนภาษาไทยให้สอดคล้องกับธรรมชาติ เพราะในชีวิตประจำวันของมนุษย์จะใช้ทักษะทางภาษาไม่น้อยกว่าสองทักษะเป็นแน่ เพราะฉะนั้นการสอนภาษาควรให้สัมพันธ์กับทักษะไปในการสอนภาษาแต่ละครั้งด้วย
2. ควรสอดแทรกทักษะทางภาษาขณะที่มีการเรียนการสอน เพราะเราถือว่าภาษาไทยเป็นปัจจัยของการเรียนรู้ของทุกวิชา ถ้าพบข้อความบกพร่องเกี่ยวกับทักษะทางภาษาไทย ขณะเรียนวิชาใดควรรีบแก้ไขทันที
3. การสอนภาษาไทยให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ขณะสอนภาษาไทย ถ้าเนื้อหานั้นไปเกี่ยวข้องกับวิชาใดควรสอนสัมพันธ์ได้เลย
4. สอนภาษาไทยเมื่อผู้เรียนมีความพร้อม การสอนแต่ละครั้งควรเริ่มด้วยการมีความพร้อมทั้งกายและใจที่จะเรียนก่อน
5. เรื่องที่จะนำมาสอนควรมีความหมายต่อผู้เรียน โดยเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เป็นเรื่องที่ใกล้ตัวเด็ก เป็นรูปธรรมและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
6. ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ เพราะฉะนั้นควรฝึกบ่อย ๆ ครูควรหาแบบฝึกให้ฝึกอย่างเพียงพอ
7. การสอนภาษาไทยโดยใช้สื่อการสอน เพื่อให้เด็กเกิดความสนใจและเข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น
8. สอนภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมการสอน ครูควรเปลี่ยนแปลงวิธีการสอน และกิจกรรมอยู่เสมอ
9. สอนภาษาไทยโดยฝึกให้ผู้เรียนรู้จักฝึกใช้ความคิด ครูควรให้เด็กคิดเป็น มีเหตุผล และมีวิจารณ์ญาณ

10. การสอนภาษาไทยควรมีการเสริมแรงและการจูงใจอยู่เสมอ

การเรียนการสอนภาษาไทยให้บรรลุมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยผู้สอนจะต้องศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีและรายภาค สาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาคจัดทำคำอธิบายรายวิชา เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ก่อนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ผู้สอนต้องดำเนินการดังนี้

1. เลือกรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนสามารถเลือกรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียน เช่น การสืบค้นภูมิปัญญาท้องถิ่น จากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น การปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจของผู้เรียน
2. คิดค้นเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนสามารถคิดค้นรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบอื่น ๆ และนำมาใช้ให้เหมาะสมกับปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ความรู้

ความสามารถด้านเนื้อหาวิชา ความสนใจ และวัยของผู้เรียน สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ แต่ละช่วงชั้น เวลาสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและชุมชน

3. การจัดการเรียนรู้ มีหลากหลายรูปแบบ ผู้สอนสามารถเลือกนำมาใช้ หรือปรับใช้โดยคำนึงถึงสภาพและลักษณะของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตามการจัดการเรียนรู้ อย่างมีความสุข

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548) ให้หลักการในการจัด บรรยากาศและการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุขไว้ ดังนี้

1. ยอมรับศักยภาพของผู้เรียนว่า สามารถเรียนรู้ได้เท่าเทียมกัน แต่อาจใช้เวลา ไม่เท่ากัน

2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนยอมรับนับถือ ภาคภูมิใจในความสามารถของตนเอง และรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้

3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกเรียนวิชาต่าง ๆ ตามความถนัด ความสามารถ ความต้องการและความสนใจของตนเอง

4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถของตนเอง และมีโอกาสได้แสดง ความสามารถอย่างเต็มที่ ตลอดจนรู้จักวางแผนการเรียนรู้ได้เอง

5. จัดบทเรียนที่มีความหมาย มีประโยชน์ เหมาะสมกับวุฒิภาวะ และ ความสามารถที่จะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสประสบความสำเร็จ

สรุปได้ว่า หลักการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยนั้น ครูผู้สอนต้องออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับธรรมชาติ สอดแทรกทักษะทางภาษา โดยเน้นทักษะการฝึกปฏิบัติ ตามความสามารถและสนใจของผู้เรียน

ความสอดคล้องของตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สาระการเรียนรู้ภาษาไทยกับตัวชี้วัดการประเมินผลโครงการประเมินผลนักเรียน ร่วมกับนานาชาติ การรู้เรื่องการอ่าน เป็นความสามารถที่จะทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน สามารถ นำไปใช้สะท้อนออกมาเป็นความคิดเห็นของตนเอง และมีความรักและผูกพันกับการอ่าน เพื่อพัฒนา ความรู้และศักยภาพ และการมีส่วนร่วมในสังคม โดยมีกรอบการประเมินการรู้เรื่องการอ่าน ดังนี้

1. การเข้าถึงและค้นคืนสาระ

1.1 รู้ขอบเขตของข้อมูลว่าข้อมูลที่เรากำลังต้องการอยู่ในตำแหน่งใด
ของเรื่องที่อ่าน

1.2 จำแนกความเหมือนและความต่างของข้อมูลที่มีอยู่ในเนื้อเรื่อง

2. การบูรณาการและตีความ

- ของเรื่อง
- 2.1 แสดงความเข้าใจ โดยสามารถระบุใจความสำคัญหรือจุดประสงค์
- 2.2 เชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจ
- เรื่องที่อ่าน
- 2.3 ตีความเนื้อเรื่อง เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น
3. การสะท้อนและประเมิน
- 3.1 วิเคราะห์เนื้อเรื่อง รูปแบบ และวิธีการเขียนของเรื่องที่อ่าน
- 3.2 ประเมิน แสดงความคิดเห็น และให้ข้อโต้แย้งจากมุมมองของตนเองได้

PISA ได้กำหนดสถานการณ์ของข้อสอบการอ่านเป็น 4 แบบ เพื่อให้ครอบคลุมเรื่องราวต่าง ๆ ที่นักเรียนจะได้พบเจอในชีวิตจริง ได้แก่ สถานการณ์ในชีวิตส่วนตัว สาธารณะ การงานอาชีพ และการศึกษา เพื่อความเข้าใจยิ่งขึ้นจึงขอยกตัวอย่างของเนื้อเรื่องในแต่ละสถานการณ์ ซึ่งสามารถวิเคราะห์ความสอดคล้องของตัวชี้วัดสมรรถนะในการรู้เรื่องการอ่านของ PISA กับ มาตรฐานและตัวชี้วัดในสาระแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สาระการเรียนรู้ภาษาไทย) สาระที่ 1 การอ่าน และ สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 ตารางวิเคราะห์ ความสอดคล้องของตัวชี้วัดสมรรถนะในการรู้เรื่องการอ่านของ PISA กับ มาตรฐานและตัวชี้วัดในสาระแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สาระการเรียนรู้ภาษาไทย) สาระที่ 1 การอ่าน และ สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

ตัวชี้วัดสมรรถนะในการรู้เรื่องการอ่านของ PISA	มาตรฐานและตัวชี้วัดในสาระแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สาระการเรียนรู้ภาษาไทย) สาระที่ 1 การอ่าน			มาตรฐานและตัวชี้วัดในสาระแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สาระการเรียนรู้ภาษาไทย) สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม		
	ป.4	ป.5	ป.6	ป.4	ป.5	ป.6
1. สมรรถนะการเข้าถึงและค้นคืนสาระ						
- อ่านเข้าใจเรื่อง	ท 1.1 ป.4/3	ท 1.1 ป.5/3	ท 1.1 ป.6/3	ท 5.1 ป.4/1	ท 5.1 ป.5/1	ท 5.1 ป.6/1
- รู้ขอบเขตของเรื่อง	ท 1.1 ป.4/3	ท 1.1 ป.5/3	ท 1.1 ป.6/3	ท 5.1 ป.4/1	ท 5.1 ป.5/1	ท 5.1 ป.6/1
- จำแนกความเหมือนและความแตกต่างได้	ท 1.1 ป.4/3	ท 1.1 ป.5/3	ท 1.1 ป.6/3	ท 5.1 ป.4/1	ท 5.1 ป.5/1	ท 5.1 ป.6/1

ตาราง 4 (ต่อ)

ตัวชี้วัดสมรรถนะในการรู้เรื่องการอ่านของ PISA	มาตรฐานและตัวชี้วัดในสาระแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สาระการเรียนรู้ภาษาไทย) สาระที่ 1 การอ่าน			มาตรฐานและตัวชี้วัดในสาระแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สาระการเรียนรู้ภาษาไทย) สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม		
	ป.4	ป.5	ป.6	ป.4	ป.5	ป.6
2. สมรรถนะการบูรณาการและตีความ						
- เข้าใจเรื่องในภาพรวม เข้าใจความหมายที่ซ่อนอยู่ในสาระนั้น	ท 1.1 ป.4/6	ท 1.1 ป.5/5	ท 1.1 ป.6/3	ท 5.1 ป.4/1	ท 5.1 ป.5/1	ท 5.1 ป.6/1
- ระบุใจความสำคัญ/จุดประสงค์ของเรื่องที่อ่านได้	ท 1.1 ป.4/3	ท 1.1 ป.5/5	ท 1.1 ป.6/3	ท 5.1 ป.4/1	ท 5.1 ป.5/1	ท 5.1 ป.6/1
- เชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจเรื่องที่อ่าน	ท 1.1 ป.4/3	-	-	ท 5.1 ป.4/1	ท 5.1 ป.5/1	ท 5.1 ป.6/1
- ตีความเนื้อเรื่องที่อ่านได้	ท 1.1 ป.4/5	-	-	ท 5.1 ป.4/1	ท 5.1 ป.5/1	ท 5.1 ป.6/1
3. สมรรถนะการสะท้อนและประเมิน						
- วิเคราะห์เนื้อเรื่องได้	ท 1.1 ป.4/4	ท 1.1 ป.5/5	ท 1.1 ป.6/3	ท 5.1 ป.4/1	ท 5.1 ป.5/1	ท 5.1 ป.6/3
- ประเมินค่า แสดงความคิดเห็น และให้ข้อโต้แย้งจากเรื่องที่อ่าน	ท 1.1 ป.4/7	ท 1.1 ป.5/7	ท 1.1 ป.6/	ท 5.1 ป.4/1	ท 5.1 ป.5/2	ท 5.1 ป.6/1
- นำคุณค่าที่ได้จากการอ่านไปปรับใช้ในชีวิตจริง	ท 1.1 ป.4/6	ท 1.1 ป.5/6	ท 1.1 ป.6/5	ท 5.1 ป.4/2	ท 5.1 ป.5/3	ท 5.1 ป.6/3

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า ตัวชี้วัดสมรรถนะในการรู้เรื่องการอ่านของ PISA มีความสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดในสาระแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สาระภาษาไทย) สาระที่ 1 การอ่าน และ สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งผู้วิจัยนำไปใช้ในการออกแบบหลักสูตร โดยนำมากำหนดเนื้อหาที่ใช้ในการส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ซึ่งเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้

การพัฒนาหลักสูตร

นักวิชาการและนักการศึกษา ได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

กาญจนา कुमारักษ์ (2540 : 18) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกประเภท เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามความมุ่งหมายและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525 : 10) ได้สรุปความหมายของการพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า หมายถึง การพยายามวางโครงการที่จะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือหมายถึง การจัดโปรแกรมการสอน การกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การปรับปรุงแบบเรียน คู่มือครู และสื่อการสอนต่าง ๆ

Taba (1962 : 82) ได้สรุปความหมายของการพัฒนาหลักสูตรว่า หมายถึง การเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรอันเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านการวางจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล และอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายใหม่ที่วางไว้

สมทรง สิทธิ (2561 : 67) สรุปว่า การพัฒนาหลักสูตร มีความหมายครอบคลุม 2 ประเด็น คือ ประเด็นแรก หมายถึง กระบวนการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเดิมที่มีอยู่ให้ดีขึ้นในทุก ๆ องค์ประกอบของหลักสูตร ทั้งการกำหนดจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหา การเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล เพื่อให้หลักสูตรมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถจัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประเด็นที่สอง หมายถึง การวางแผนและสร้างหลักสูตรใหม่ขึ้นมาอย่างเป็นระบบ โดยต้องอาศัยข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน

จากการศึกษาความหมายของการพัฒนาหลักสูตรของนักการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรมีความหมายอยู่ 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรก จะเป็นการพัฒนาหลักสูตรเดิมที่มีอยู่ให้ดียิ่งขึ้น และลักษณะที่สอง เป็นการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ที่ไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่เลย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาหลักสูตรขึ้นมาใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นการสรุปความหมายของการพัฒนาหลักสูตรในลักษณะที่สองที่มีการพัฒนาหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่เลย

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร เป็นการกำหนดลักษณะ ระเบียบ วิธีการที่จะนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ในขณะนั้น ซึ่งได้มีนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศหลาย ท่านที่ได้คิดและกำหนดรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler (1949 : 110-125 อ้างอิงมาจาก บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 64) Tyler ได้ให้แนวคิดในการวางแบบโครงสร้างหลักสูตร โดยใช้วิธี Mean Ends Approach เป็นหลักการและเหตุผลในการสร้างหลักสูตรเรียกว่า “เหตุผล ของ Tyler” หลักเกณฑ์ในการจัดหลักสูตรและการสอนควรจะตอบคำถามพื้นฐาน 4 ประการ ดังนี้

- 1.1 มีจุดมุ่งหมายทางการศึกษาอะไรบ้างที่โรงเรียนควรกำหนดให้นักเรียน
- 1.2 มีประสบการณ์อะไรบ้างที่โรงเรียนควรจัดขึ้น เพื่อช่วยให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนด
- 1.3 จะจัดประสบการณ์ทางการศึกษาอย่างไรจึงจะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ
- 1.4 จะประเมินประสิทธิภาพของประสบการณ์ในการเรียนอย่างไรจึงจะตัดสินใจได้ว่าบรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนด

Tyler เน้นว่าคำถามทั้ง 4 ข้อนี้ต้องเรียงลำดับกันลงมา การตั้งจุดมุ่งหมายจึงเป็นขั้นที่สำคัญที่สุด เพราะคำตอบอีก 3 ข้อที่เหลืออยู่นั้นขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler มีลำดับขั้นตอนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 65 ; Tyler, 1949 : 1254)

ขั้นที่ 1 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งกำเนิดที่จะเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ 3 แหล่งด้วยกัน คือ ศึกษาจากสังคม ศึกษาจากนักเรียน และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชา พิจารณาเลือกเฉพาะจุดมุ่งหมายที่มีความสำคัญและสอดคล้องเพื่อนำไปเป็นหลักในการปฏิบัติ

ขั้นที่ 2 การเลือกประสบการณ์การเรียนในการวางโครงสร้างของหลักสูตร Tyler ว่าจะเลือกประสบการณ์การเรียนอย่างไรจึงจะช่วยให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 3 การจัดประสบการณ์การเรียน ในการจัดประสบการณ์ให้เป็นหน่วยจะต้องมีการสำรวจความสัมพันธ์ทางด้านเวลาและด้านเนื้อหา โดยคำนึงถึงเกณฑ์ความต่อเนื่อง การเรียงลำดับขั้นตอน และการบูรณาการ

ขั้นที่ 4 การประเมินผลเป็นขั้นสุดท้ายของแนวคิดในการจัดหลักสูตรของ Tyler เป็นขั้นที่ให้ผู้วางแผนจัดทำหลักสูตรรู้ว่า ประสบการณ์การเรียนที่จัดขึ้นบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้เพียงใด

สรุป รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler มี 4 ขั้นตอน คือ การกำหนด จุดมุ่งหมายของหลักสูตร การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ในการวางโครงสร้างของหลักสูตร การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผล

2. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของทาบา (ขวลิต ชูกำแพง, 2559 : 25) สรุปว่า แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรตามรูปแบบของทาบา (Hilda Taba) มีลักษณะจากล่าง ขึ้นบน (Grassroots approach) โดยใช้วิธีอุปนัย (inductive approach) ทาบาเสนอไว้ว่า หลักสูตรควรมาจากครูผู้สอนมากกว่าผู้บริหารระดับสูง (Taba, 1962 : 422-425) กระบวนการพัฒนาหลักสูตรของทาบามีทั้งหมด 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์สภาพปัญหา สำรวจความต้องการและความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคม พัฒนาการของผู้เรียน กระบวนการเรียนรู้ และธรรมชาติของการเรียนรู้ ซึ่งเป็นแนวทางที่สำคัญในการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ขั้นที่ 2 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากขั้นที่ 1 เป็นหลัก ควรเป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้จริงและเป็นแนวทางในการเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ขั้นที่ 3 การเลือกเนื้อหาสาระ ต้องให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เนื้อหาที่คัดเลือกบรรจุลงในหลักสูตรจะต้องมีความสำคัญและถูกต้อง

ขั้นที่ 4 การจัดรวบรวมเนื้อหาสาระ พิจารณาถึงความเหมาะสมในการที่จะให้ผู้เรียนได้รับความรู้ใดก่อนหลัง ซึ่งจะต้องมีความต่อเนื่องและเป็นลำดับขั้นตอน

ขั้นที่ 5 การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นการศึกษาถึงกระบวนการเรียนรู้ และวิธีการสอนแบบต่าง ๆ จะต้องวางแผนเลือกประสบการณ์ให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและผู้เรียน

ขั้นที่ 6 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้เลือกแล้ว เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่บรรลุตามจุดประสงค์ที่วางไว้

ขั้นที่ 7 การประเมินผล เป็นการพิจารณาว่าหลักสูตรประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด มีปัญหาหรือข้อบกพร่องในขั้นตอนใด เพื่อจะได้ทำการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

3. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของสกีลเบค (Skilbeck, 1984; ขวลิต ชูกำแพง, 2559 : 25) สรุปว่า รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของสกีลเบค เป็นการพัฒนาหลักสูตรแบบมีฐานมาจากโรงเรียน ซึ่งเป็นหลักสูตรที่เกิดจากภายในและเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน ไม่ใช่หลักสูตรที่กำหนดมาจากภายนอก ทำให้ทุกคนมีส่วนร่วมสำหรับการเปลี่ยนแปลงและการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรที่มีฐานมาจากโรงเรียนเป็นการวางแผน การออกแบบ การนำไปใช้ เพื่อให้บังเกิดผลและการประเมินผลตามข้อกำหนดการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยสถาบันการศึกษา มีขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1. วิเคราะห์สถานการณ์ (analyse situation) 2. นิยามจุดประสงค์ (define objective) 3. ออกแบบโปรแกรมการเรียนการสอน (design) 4. ขยายความและการนำหลักสูตร

ไปใช้ (interpret and implementation) 5. ประเมินผลการเรียนรู้และการประเมินหลักสูตร (evaluate)

4. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ โบว์แชมป์ (Beauchamp) (Beauchamp, 1981 : 66-67, อ้างอิงมาจาก สมทรง สิทธิ, 2561 : 82 ; ฆนัท ธาตุทอง, 2550 : 44) สรุปรว่า Beauchamp ได้เสนอ รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรแบบเชิงระบบ (model of curriculum system) ไว้ โดยระบบ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบสำคัญ คือ ตัวป้อน (input) เนื้อหาและกระบวนการ (content of process) และผลผลิต (product)

5. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของเซเลอร์และอเล็กซานเดอร์ (Saylor & Alexander, 1981 : 30-39 อ้างอิงมาจาก ชวลิต ชูกำแพง, 2559 : 26-27) เซเลอร์และอเล็กซานเดอร์ ได้สรุปว่า การพัฒนาหลักสูตรจะไม่ดำเนินไปในลักษณะเส้นตรงการจะเริ่มที่ขั้นตอนหรือกระบวนการใดก็ได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์และขอบเขต โดยกำหนดขอบเขตของเป้าหมายไว้ 4 ประการ คือ ประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย พัฒนาการของบุคคล ความสามารถทางสังคม ทักษะการเรียนรู้และความชำนาญเฉพาะด้าน

ขั้นที่ 2 การออกแบบหลักสูตร เป็นการตัดสินใจโดยใช้เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และขอบเขต พร้อมทั้งพิจารณาข้อมูลอื่น ๆ ประกอบ เช่น ธรรมชาติของวิชา ความสนใจของผู้เรียน และสังคม

ขั้นที่ 3 การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับการนำวิธีสอนต่าง ๆ ที่ได้ ออกแบบไว้ไปปฏิบัติวิธีการสอนรวมทั้งสื่อต่าง ๆ ที่นำไปใช้ต้องเหมาะสมสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

ขั้นที่ 4 การประเมินหลักสูตร ผู้สอนจะต้องเลือกใช้วิธีประเมินผลแบบต่าง ๆ เพื่อบอกความก้าวหน้าของผู้เรียน รวมทั้งประสิทธิภาพการสอน ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของเซเลอร์และอเล็กซานเดอร์

6. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ สจ๊วต อุทรานันท์ (2532 : 32 อ้างอิงมาจาก สมทรง สิทธิ, 2561 : 85-86) ได้เสนอแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรเป็นวัฏจักรของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เป็นการดำเนินการเพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหา ความต้องการของสังคม และผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้สามารถจัดหลักสูตรให้สนองความต้องการและแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้

6.2 การกำหนดจุดมุ่งหมาย การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นการ ดำเนินการหลังจากที่มีการสำรวจและรู้ถึงสภาพปัญหาและความต้องการของสังคมและผู้เรียน

แล้วการกำหนดจุดมุ่งหมาย เป็นการมุ่งกำหนดเป้าหมายในการแก้ปัญหาให้ชัดเจน ให้สอดคล้องกับความต้องการที่สำรวจมา

6.3 การคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ เนื้อหาสาระที่จัดไว้ในหลักสูตร จะต้องผ่านการกลั่นกรองและตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านแล้วว่า ถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้

6.4 การกำหนดมาตรการการวัดและประเมินผล ขั้นนี้จะเน้นการกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน เป็นผลในหลักสูตรว่าจะวัดและประเมินอะไรบ้าง เพื่อให้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร

6.5 การนำหลักสูตรไปทดลองใช้ เป็นการนำหลักสูตรที่ได้ร่างขึ้นไปสู่การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน เพื่อจะหาจุดบกพร่องหรือข้อที่ควรแก้ไขแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6.6 การประเมินผลการใช้หลักสูตร หลังจากเสร็จสิ้นการใช้หลักสูตรแล้วควรมีการประเมินผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตรทั้งหมดว่า บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตรหรือไม่ มีจุดบกพร่องหรือประเด็นใด ๆ ที่ไม่สอดคล้องที่จะต้องได้รับการแก้ไขให้สมบูรณ์ต่อไป

6.7 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร หลังจากที่ได้ประเมินผลการใช้หลักสูตรแล้ว ข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่พบจากการประเมิน ควรนำมาสู่การปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาหลักสูตรให้สมบูรณ์ขึ้น ก่อนการนำไปใช้ต่อไป

7. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2543 : 77 อ้างอิงมาจาก ชวลิต ชูกำแพง, 2559 : 30) ได้สรุปรูปแบบและแนวคิดของขั้นตอนกระบวนการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้

7.1 การกำหนดจุดมุ่งหมาย หลักการและโครงสร้าง และการออกแบบหลักสูตร

7.2 ยกร่างเนื้อหาสาระแต่ละกลุ่มประสบการณ์ แต่ละหน่วยการเรียนรู้และ

7.3 นำหลักสูตรที่พัฒนาแล้วไปทดลองใช้ในโรงเรียนนำร่อง และปรับปรุงแก้ไข

7.4 อบรมครู ผู้บริหารทุกระดับและบุคลากรทางการศึกษาให้เข้าใจในหลักสูตรใหม่

7.5 นำหลักสูตรไปใช้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน และประกาศใช้หลักสูตร โดยมีกิจกรรมการใช้หลักสูตรใหม่ดังนี้

7.5.1 การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน คือ การจัดทำวัสดุหลักสูตร ได้แก่ เอกสารและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่จำเป็น

รายวิชา

ข้อบกพร่อง

หลักสูตรใหม่

7.5.2 ผู้บริหารจัดการเตรียมสิ่งต่าง ๆ เช่น บุคลากร วัสดุหลักสูตรและบริการต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่อบรมครูและบุคลากรฝ่ายบริหารหลักสูตร ห้องสมุด ห้องเรียน รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณ

7.5.3 การสอน เป็นหน้าที่ของครูปฏิบัติการทั่วไป

7.5.4 การประเมินผล ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การประเมินผลการเรียนของนักเรียน และการประเมินผลหลักสูตรตั้งแต่ประเมินเอกสาร ผลการนำหลักสูตรไปใช้และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ซึ่งจะต้องประเมินอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรมีลักษณะคล้ายคลึงกัน และมีขั้นตอนที่สัมพันธ์กัน โดยเริ่มจากการศึกษาข้อพื้นฐานด้านต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร โดยนำมากำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งจุดมุ่งหมายนี้จะกำหนดการเลือกเนื้อหา ประสบการณ์ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล และนำหลักสูตรไปใช้ จากนั้นทำการประเมินหลักสูตรเพื่อดูประสิทธิภาพของหลักสูตร

การประเมินผลหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรเป็นส่วนที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อคุณภาพของหลักสูตร ทั้งนี้เพราะการประเมินหลักสูตรจะทำให้รู้คุณค่าของหลักสูตรว่าเป็นอย่างไร สามารถจะนำไปใช้ได้ดีเพียงใด ผลที่ได้จากการใช้หลักสูตรเป็นอย่างไร ข้อมูลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณค่าสูงขึ้น อันจะเป็นผลในการนำหลักสูตรไปสู่ ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

กาญจนา คุณารักษ์ (2540 : 220) กล่าวว่า การประเมินผลหลักสูตรเป็นการเตรียมข้อสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจในระยะต่าง ๆ ของการพัฒนาหลักสูตร ข้อสนเทศดังกล่าวอาจจะเกี่ยวกับโปรแกรมที่สมบูรณ์ทั้งหมด หรือองค์ประกอบเพียงบางส่วน

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2523 : 192) ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินหลักสูตร เป็นการพิจารณาเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตร โดยใช้ผลจากการวัดในแง่มุมต่าง ๆ ของสิ่งที่ประเมิน เพื่อนำมาพิจารณาร่วมกัน และสรุปว่า จะให้คุณค่าของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมานั้นว่าอย่างไร มีคุณค่าดีหรือไม่เพียงใด หรือได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ มีส่วนใดที่ต้องปรับปรุงแก้ไข

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 195) กล่าวว่า การประเมินผลการใช้หลักสูตร เป็นการตรวจสอบว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้ดีกับสถานการณ์จริงเพียงใด การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรทำอย่างไร มีปัญหาอุปสรรคอะไรในการใช้หลักสูตร เพื่อจะได้แก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นและสามารถใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล วิธีการประเมินอาจใช้การสังเกต สัมภาษณ์และส่งแบบสอบถามให้ผู้ใช่ คือ ผู้บริหาร ผู้เรียน ผู้ปกครอง เป็นต้น

บุญชม ศรีสะอาด (2546 : 95) ได้กล่าวว่า การประเมินหลักสูตร หมายถึง การพิจารณาเปรียบเทียบและตัดสินเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ในระบบหลักสูตรว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างไร มีความสอดคล้องระหว่างมาตรฐาน ความมุ่งหวัง และการปฏิบัติจริงเพียงใด หลักสูตรมีประสิทธิภาพเพียงใด มีผลกระทบอย่างไร ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้น

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตร เป็นการตรวจสอบว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นนั้นมีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด เพื่อที่จะนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขให้หลักสูตรที่สมบูรณ์ก่อนนำหลักสูตรไปใช้

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้ยึดรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler ซึ่งมีลำดับขั้นตอนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 65 ; Tyler, 1949 : 125)

ขั้นที่ 1 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งกำเนิดที่จะเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ 3 แหล่งด้วยกัน คือ ศึกษาจากสังคม ศึกษาจากนักเรียน และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชา พิจารณาเลือกเฉพาะจุดมุ่งหมายที่มีความสำคัญและสอดคล้องเพื่อนำไปเป็นหลักในการปฏิบัติ

ขั้นที่ 2 การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ในการวางโครงสร้างของหลักสูตร Tyler ว่า จะเลือกประสบการณ์การเรียนรู้อย่างไรจึงจะช่วยให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในการจัดประสบการณ์ให้เป็นหน่วย จะต้องมีการสำรวจความสัมพันธ์ทางด้านเวลาและด้านเนื้อหา โดยคำนึงถึงเกณฑ์ความต่อเนื่อง การเรียงลำดับขั้นตอน และการบูรณาการ

ขั้นที่ 4 การประเมินผลเป็นขั้นสุดท้ายของแนวคิดในการจัดหลักสูตรของ Tyler เป็นขั้นที่ให้ผู้วางแผนจัดทำหลักสูตรรู้ว่า ประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดขึ้นบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้เพียงใด

การรู้เรื่องการอ่าน

การรู้เรื่องการอ่าน (reading literacy) เป็นองค์ประกอบหนึ่งของการรู้หนังสือ (literacy) ก่อนที่จะนำเสนอสาระสำคัญเกี่ยวกับการรู้เรื่องการอ่าน จึงจำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการรู้หนังสือก่อน อันจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เข้าใจสาระสำคัญเกี่ยวกับการรู้เรื่องการอ่านได้ดียิ่งขึ้น

คำว่า “Literacy” มีรากศัพท์มาจากคำว่า “Literate” ซึ่งสามารถขยายความได้ว่า “คุ้นเคยกับ วรรณกรรม” (familiar with literature) หรือ “ผู้มีการศึกษาดี” (well educate/learned) (UNESCO, 2005) หน่วยงานระดับประเทศ และนักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่า

Literacy ใช้อย่างหลากหลาย สรุปได้ว่า ความสามารถของบุคคลในการใช้ภาษาทั้งการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ ในระดับที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน และในบริบทอื่น เพื่อตอบสนอง ความต้องการส่วนบุคคล และสังคม (Good, 1973 ; UNESCO, 2005 ; Alberta Education, 2010 ; ราชบัณฑิตยสถาน, 2555)

ความหมายของการรู้เรื่องการอ่าน

องค์การที่จัดการประเมินการรู้เรื่องการอ่านระดับนานาชาติ นิยามความหมายของการรู้เรื่องการอ่านไว้ ดังนี้

PISA เป็นองค์การประเมินระดับการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนนานาชาติอายุ 15 ปี นิยาม ความหมายของคำว่า การรู้เรื่องการอ่าน ในปีคริสตศักราช 2000, 2003 และ 2006 ว่า หมายถึง การทำความเข้าใจ การใช้ และการสะท้อนบทอ่าน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของบุคคล และ เพื่อพัฒนาความรู้ ศักยภาพ ตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์ในสังคม ต่อมา PISA ได้ปรับนิยามการรู้เรื่องการอ่านใหม่ นับตั้งแต่ปีคริสตศักราช 2009 เป็นต้นมา โดยเพิ่มความรักและผูกพันกับการอ่านเข้าไป

นิยามของการรู้เรื่องการอ่านในปัจจุบัน จึงหมายถึง การทำความเข้าใจ การใช้ การสะท้อนบทอ่าน และความรักและผูกพันกับการอ่าน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของบุคคล และเพื่อพัฒนาความรู้ ศักยภาพ มีปฏิสัมพันธ์ในสังคม (OECD, 2013)

Programme for International Student Assessment (PISA) Australia (2012) ขยายความนิยามคำว่า การรู้เรื่องการอ่าน จากพื้นฐานของ PISA โดยให้ความสำคัญกับทักษะที่สัมพันธ์ชีวิตจริงว่า การรู้เรื่องการอ่าน เป็นระดับสมรรถนะเหนือการอ่านออกเขียนได้ เพราะหมายรวมถึง ความเข้าใจในบทอ่านในระดับแบบปกติ การตีความ ใช้ความรู้เดิม การสะท้อนความคิดเกี่ยวกับเนื้อหา และรูปแบบของบทอ่าน และการโต้แย้งทัศนคติของผู้เขียนที่แสดงในบทอ่าน

Progress in International Reading Literacy Study หรือ PIRLS ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดการสอบวัดระดับการรู้เรื่องการอ่านระดับนานาชาติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นิยามการรู้เรื่อง การอ่านว่า หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจและใช้ข้อเขียนตามความต้องการของสังคม และ/หรือ ข้อเขียนที่ตนเห็นว่ามีคุณค่า ผู้อ่านสามารถสร้างความหมายจากบทอ่านที่มีหลากหลายรูปแบบ เป็นการอ่านโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเรียนรู้ มีปฏิสัมพันธ์ในชุมชน โรงเรียน และชีวิตประจำวัน ตลอดจนเพื่อความเพลิดเพลิน (Mulis, Martin and Sainbury, 2015)

National Assessment of Educational Progress หรือ NAEP (2013) หน่วยงานจัดสอบวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจของประเทศสหรัฐอเมริกา นิยามการรู้เรื่องการอ่าน ว่า หมายถึง กระบวนการอ่านเชิงรุกที่มีความซับซ้อน ที่ต้องอาศัยความสามารถในการเข้าใจ การตีความ รวมถึง

การนำความหมายที่ได้จากบทอ่านไปใช้อย่างสอดคล้องกับเป้าหมายของบทอ่านแต่ละประเภท
วัตถุประสงค์การอ่าน และสถานการณ์การอ่าน

โครงการ PISA ประเทศไทย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2552 : 1) ได้ให้ความหมายถึงนิยามการรู้เรื่องการอ่านไว้ว่า หมายถึง ความรู้และทักษะที่สามารถเข้าใจสาระของสิ่งที่ได้อ่าน สามารถตีความหรือแปลความหมายของข้อความที่ได้อ่าน และประเมินคิดวิเคราะห์ย้อนกลับไปถึงจุดมุ่งหมายของการเขียนได้ว่า ต้องการจะส่งสารอะไรให้แก่ผู้อ่าน ทั้งนี้เพื่อประเมินว่านักเรียนได้พัฒนาศักยภาพในการอ่านของตน และสามารถใช้การอ่านให้เป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมและความเป็นไปของสังคมอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ เพียงใด เพราะการประเมินการรู้เรื่องการอ่านนั้นเน้น “การอ่านเพื่อการเรียนรู้” มากกว่าทักษะในการอ่านที่เกิดจากการ “การเรียนรู้เพื่อการอ่าน” และประเมินเพื่อศึกษาว่านักเรียนจะสามารถรู้เรื่องที่ได้อ่าน สามารถขยายผลและคิดย้อนวิเคราะห์ความหมายของข้อความที่ได้อ่าน เพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์ของตนในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างกว้างขวางทั้งในโรงเรียนและในชีวิตจริงนอกโรงเรียน

สุนีย์ คล้ายนิล (2547 : 5) กล่าวว่า ความหมายหรือนิยามการรู้เรื่องการอ่าน หมายถึง ความรู้และทักษะที่สามารถเข้าใจสาระของสิ่งที่ได้อ่าน สามารถตีความ แปลความของข้อความที่ได้อ่าน และสามารถประเมินวิเคราะห์สะท้อนจุดมุ่งหมายของการเขียนได้ว่า ผู้เขียนต้องการจะสื่อสารหรือส่งสารใดให้แก่ผู้อ่าน ทั้งนี้เพื่อประเมินว่านักเรียนได้ศักยภาพในการอ่าน และสามารถใช้ในการอ่านในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ทั้งในโรงเรียนและในชีวิตจริงนอกโรงเรียน และในการใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงใด

น้ำทิพย์ วิภาวิน (2552 : 111) ให้ความหมายของการรู้เรื่องการอ่าน หมายถึง ความรู้ และทักษะที่ทำให้เข้าใจเรื่องราวและสาระจากสิ่งที่ได้อ่าน สามารถตีความหรือแปลความหมายของข้อความที่อ่าน และคิดวิเคราะห์ โยงกลับไปถึงจุดมุ่งหมายของการเขียนได้ว่าต้องการส่งสารอะไรให้กับผู้อ่าน เพื่อประเมินว่าผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพในการอ่านและสามารถใช้ในการอ่านให้เป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมและความเป็นไปของสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

จากคำนิยามการรู้เรื่องการอ่านข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การรู้เรื่องการอ่าน หมายถึง ความรู้สามารถในการเข้าใจสาระหรือจับใจความสำคัญของสิ่งที่ได้อ่าน สามารถตีความ แปลความของข้อความที่ได้อ่าน และสามารถประเมินวิเคราะห์ สะท้อนจุดมุ่งหมายของการเขียนได้ว่า ผู้เขียนต้องการจะสื่อสารหรือส่งสารใดให้แก่ผู้อ่าน ทั้งนี้เพื่อประเมินว่าผู้อ่านมีศักยภาพในการอ่าน และสามารถใช้ในการอ่านในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ทั้งในโรงเรียนและในชีวิตจริงนอกโรงเรียนและในการใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการรู้เรื่องการอ่าน

การรู้เรื่องการอ่านมีความสำคัญทั้งในระดับบุคคล และในระดับสังคม ดังนี้

ระดับบุคคล

การรู้เรื่องการอ่านเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการใช้ชีวิตในสังคมปัจจุบันที่สื่อมีความหลากหลาย ทั้งทางด้านปริมาณ คุณภาพ การใช้ประโยชน์ที่หลากหลายตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรม (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2554) เด็กที่ขาดโอกาสหลาย ๆ เรื่อง ในยุคปัจจุบันเกิดจากเด็กเหล่านั้นไม่รู้เรื่องการอ่าน ดังนั้น การรู้เรื่องการอ่านจึงนับเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาทั่วโลก (OECD, 2013) ในฐานะเครื่องมือสำหรับการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ เพื่อให้สามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม รวมทั้งสามารถแสวงหาและพยายามทำความเข้าใจข้อมูล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ส่วนบุคคล ทำให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างราบรื่น นอกจากนี้การรู้เรื่องการอ่านยังส่งผลให้บุคคลมีความพร้อมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอีกด้วย ในฐานะนักเรียนระดับมัธยมศึกษา Holloway (1999) พบว่า การรู้เรื่องการอ่านมีความสำคัญมากในการประสบความสำเร็จทางวิชาการของนักเรียนมัธยมศึกษา เพราะการรู้เรื่องการอ่านเป็นพื้นฐานสำหรับผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นในทุกสาขาวิชา

ระดับสังคม

การรู้เรื่องการอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจส่วนรวม บุคคลที่รู้เรื่องการอ่านถือเป็นต้นทุนกำลังคนที่สำคัญที่สุดที่ขับเคลื่อนและพัฒนาเศรษฐกิจ ตลอดจนเป็นปัจจัยในการทำนายศักยภาพ ความเติบโตทางเศรษฐกิจด้วย (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2554) การรู้เรื่องการอ่านยังส่งผลให้บุคคลใช้การอ่านให้เป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในกิจกรรม และความเป็นไปของสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นประชาชนที่มีคุณภาพของสังคมในอนาคต (OECD, 2013)

องค์ประกอบของการรู้เรื่องการอ่าน

องค์ประกอบของการรู้เรื่องการอ่านตามนิยามของการรู้เรื่องการอ่าน (OECD, 2013) ได้ 3 ประการ ดังต่อไปนี้ 1) ความเข้าใจในการอ่าน 2) การนำผลการอ่านไปใช้ และ 3) ความรักและผูกพันกับการอ่าน ซึ่งสามารถขยายความได้ ดังนี้

1. ความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง การอ่านแล้วรู้เรื่อง หรือการอ่านเอาเรื่องนั่นเอง ซึ่งเป็นบทบาทของการอ่านที่คนทั่วไปเข้าใจและรับรู้กันในวงกว้าง การที่ผู้อ่านจะมีความเข้าใจในบทอ่าน ในบริบทของการรู้เรื่องการอ่านหมายความว่ารวมถึงการกำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่าน และการคัดเลือกบทอ่านที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ด้วย

กล่าวได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านหมายความว่ารวมถึงองค์ประกอบย่อยต่อไปนี้
1) กำหนดวัตถุประสงค์การอ่านได้ 2) คัดเลือกบทอ่านตามวัตถุประสงค์ได้ และ 3) ใช้กลยุทธ์
การอ่านเพื่อความเข้าใจได้ ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

กำหนดวัตถุประสงค์การอ่านได้

OECD (2013) แบ่งวัตถุประสงค์ของการอ่านออกเป็น 4 ประการ โดยเชื่อมโยงกับ
สถานการณ์การอ่าน ได้แก่ การอ่านเพื่อประโยชน์ส่วนตัว การอ่านเพื่อสาธารณะ การอ่าน
เพื่อการทำงานและการอ่านเพื่อการศึกษาวัตถุประสงค์แต่ละประการมีรายละเอียดดังนี้

การอ่านเพื่อประโยชน์ส่วนตัว เป็นการอ่านเพราะความอยากรู้ การอ่านเพื่อให้
รางวัลตนเอง และการอ่านเพื่อการติดต่อสัมพันธ์ เป็นต้น การอ่านประเภทนี้จะตอบสนอง
วัตถุประสงค์ส่วนบุคคล ทั้งในทางสติปัญญาและในทางปฏิบัติ

การอ่านเพื่อสาธารณะ เป็นการอ่านที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของสังคม สารหรือ
ข้อมูลในบทอ่าน เกี่ยวข้องกับสาธารณะมิได้มีการอ้างอิงผู้ใดผู้หนึ่ง โดยเฉพาะการอ่านเพื่อสาธารณะ
ผู้อ่านมักกระทำเพื่อค้นหาสาระหรือข้อมูลเป็นสำคัญ

การอ่านเพื่อการทำงาน ผู้อ่านมักมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาแนวทางในการปฏิบัติ
เพื่อให้หน้าที่การงานมีคุณภาพดีขึ้น ผู้อ่านต้องการได้สาระทันทีในขณะที่อ่าน เน้นการนำผลการอ่าน
ไปพัฒนาหน้าที่การงาน (reading to do)

การอ่านเพื่อการศึกษา จัดได้ว่าเป็นการอ่านเพื่อการเรียนรู้ เป้าหมายของ
การอ่านประเภทเพื่อค้นหาสาระข้อมูลตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้สอน เนื้อหาสาระและบทอ่านจะมี
ลักษณะเฉพาะเจาะจงตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย คัดเลือกบทอ่านตามวัตถุประสงค์ได้

การที่ผู้อ่านสามารถกำหนดวัตถุประสงค์การอ่านก่อนลงมืออ่านได้จะทำให้
การอ่านมีทิศทางมากยิ่งขึ้น และทำให้ผู้อ่านมุ่งประเด็นและเก็บสาระได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
ดังรายละเอียดต่อไปนี้

กลยุทธ์การอ่านเพื่อความเข้าใจ

OECD (2013) ระบุกลยุทธ์การอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ ดังนี้ (1) การค้นคืนสาระ
(retrieving formation) (2) สร้างความเข้าใจกว้าง ๆ (forming a broad general understanding)
(3) การพัฒนาการตีความ (developing an interpretation) (4) การสะท้อนและประเมินความคิด
ต่อเนื้อหา ในถ้อยความ (reflecting on and evaluating the content of a text) และ
(5) การสะท้อนและประเมินความคิดต่อโครงสร้างของถ้อยความ (reflecting on and evaluating
the form of a text) กลยุทธ์แต่ละข้อมีรายละเอียด ดังนี้

1. การค้นคืนสาระ กลยุทธ์นี้ใช้เมื่อต้องการสาระหรือข้อมูลเฉพาะเรื่อง ผู้อ่านจะใช้
วิธีการมุ่งมองหาเฉพาะประเด็นหรือข้อมูลที่ตนต้องการ โดยไม่สนใจสาระอื่น ๆ มากนัก กระบวนการ

อ่านที่ใช้จึงเป็นการค้นหา คำ วลี ประโยค ที่ต้องการอย่างเฉพาะเจาะจงเท่านั้น อย่างไรก็ตาม การค้นคืนสาระจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ทั้งหมด ก่อนที่จะลงมือ ค้นหาเฉพาะข้อมูลที่ตนต้องการ การค้นคืนสาระจะใช้ข้อมูลที่ปรากฏในบทอ่านอย่างตรงไปตรงมา ไม่ต้องอาศัยความรู้ประกอบนอกบทอ่าน ลักษณะของคำถามเกี่ยวกับการค้นคืนสาระ บางครั้งอาจตรงไปตรงมา ในขณะที่บางครั้งอาจเป็นคำถามเชิงเปรียบเทียบความเหมือนหรือ ความต่างของข้อมูล

2. การสร้างความเข้าใจกว้าง ๆ ผู้อ่านจะต้องพิจารณาเนื้อหาของบทอ่านโดย ภาพรวมจับใจความสำคัญให้ได้ ระบุใจความสำคัญในลักษณะภาพรวม ภารกิจที่เกี่ยวข้องกับทักษะ ระดับนี้ สะท้อนผ่านคำถามเกี่ยวกับ การตั้งชื่อเรื่องเพื่อให้ครอบคลุมใจความสำคัญ การอธิบายแผนที่ แผนผัง กราฟ การระบุข้อความที่สนับสนุนใจความสำคัญของเรื่องนี้อาจปรากฏในบทอ่านหลายแห่ง การแยกประโยคใจความสำคัญออกจากพลความ เป็นต้น

3. การพัฒนาการตีความ เป็นกลยุทธ์ที่ต้องการให้ผู้อ่านขยายความคิดจากการอ่าน ไปสู่ความเข้าใจที่สมบูรณ์ ซึ่งต้องใช้การจัดระบบเนื้อหาอย่างมีตรรกะ รวมถึงการอธิบายความสัมพันธ์ เชิงเหตุผลของประโยคในบทอ่าน การเลือกคำเชื่อมประโยคเพื่อแสดงความเป็นเหตุเป็นผล การเปรียบเทียบข้อมูล

4. การสะท้อนและประเมินเนื้อหาสาระ กลยุทธ์นี้ต้องการให้ผู้อ่านเชื่อมโยงสาระ จากบทอ่าน กับความรู้และประสบการณ์เดิม โดยผู้อ่านต้องเชื่อมโยงเปรียบเทียบเนื้อหาที่ปรากฏใน บทอ่านกับเนื้อหาในโลกแห่งความเป็นจริง ผู้อ่านต้องใช้การเปรียบเทียบอย่างเป็นเหตุเป็นผล ภารกิจ การอ่านที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การแสดงหลักฐานจากบทอ่านเพื่อสนับสนุนความคิด การโต้แย้งบทอ่าน พร้อมเสนอเหตุผล

5. การสะท้อนและการประเมินโครงสร้าง เป็นการประเมินความสำเร็จของบทอ่าน ว่ามีการจัดลำดับ การใช้ภาษา โครงสร้างบทอ่านโดยรวมเป็นอย่างไร สอดคล้องกับเนื้อหาหรือไม่

กลยุทธ์ทั้ง 5 ประการข้างต้นไม่ได้เป็นลำดับต่อเนื่องกัน การอ่านบทอ่านหนึ่งเรื่อง อาจต้องใช้กลยุทธ์เพื่อให้บรรลุภารกิจการอ่าน แตกต่างกันในน้ำหนักในการเลือกใช้กลยุทธ์ที่สอดคล้อง กับบทอ่าน

กลยุทธ์ที่ใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจทั้ง 5 ประการ ในทางปฏิบัติแล้วได้บูรณาการกัน เข้าเป็นกลยุทธ์ 3 ประการ ดังต่อไปนี้ 1) การเข้าถึงและค้นคืนสาระ (access and retrieve) 2) การบูรณาการและการตีความ (integrate and interpret) และ 3) การสะท้อนและประเมิน (reflect and evaluate) แต่ละกลยุทธ์มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (สถาบันส่งเสริมการสอน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2555)

1. การเข้าถึงและค้นคืนสาระ คือ ความสามารถในการดึงสาระสำคัญของสิ่งที่อ่านออกมาได้

การอ่านเพื่อค้นคืนสาระข้อมูลต่าง ๆ เช่น ต้องการทราบราคาสิ่งของ หมายเลขโทรศัพท์ วัน เวลาของการแสดงหรือกิจกรรมต่าง ๆ ราคาหุ้นหรือราคาทองคำในตลาด หรือต้องการทราบข้อเท็จจริง เมื่อมีผู้กล่าวอ้างหรือชวนเชื่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นต้น ในสถานการณ์เช่นนี้ ผู้อ่านต้องการสาระ หรือข้อมูลเดี่ยวแต่ละชิ้นเฉพาะเรื่องไป ผู้อ่านจึงต้องใช้วิธีมองหาเฉพาะสาระหรือข้อมูลที่ต้องการ โดยมองข้ามสาระอื่น ๆ ไป เช่น การมองหาประโยคหนึ่งหรือสองประโยคเท่านั้นที่บอกถึงสาระที่ต้องการ

ในการค้นคืนสาระนักเรียนก็จะต้องมองหาความคล้ายคลึงกันหรือจับคู่กันระหว่างสาระที่บอกไว้ในคำถามกับคำที่เหมือนกัน หรือที่มีความหมายเหมือนกันในถ้อยความที่ให้อ่านแล้วใช้เพื่อตอบคำถาม การค้นคืนสาระจะขึ้นอยู่กับถ้อยความที่อ่านเท่านั้นและจะมีสาระหรือเนื้อความที่ชัดเจนอยู่ในนั้น

กลยุทธ์ที่เป็นประโยชน์ในการค้นคืนสาระ ได้แก่ นักเรียนจะต้องมองหาให้ได้ว่าถามคำถามอะไร เช่น ถามตัวละคร ถามเวลา สถานที่ แล้วจึงมองหาเนื้อหาสาระที่เข้าคู่กับคำถาม ซึ่งอาจจะปรากฏอยู่ในรูปของตัวหนังสือที่ชัดเจน หรือในคำที่มีความหมายอย่างเดียวกัน การค้นคืนสาระบางครั้งก็จะมีคำถามกำกวมเป็นสองนัยอยู่บ้าง ตัวอย่างเช่น นักเรียนอาจถูกบอกให้เลือกสาระเนื้อความที่เด่นชัด เช่น เวลา หรือสถานที่ที่บอกไว้ในถ้อยความหรือใน ตาราง หรือในระดับที่ยากขึ้น การตอบคำถามภารกิจนี้นักเรียนอาจต้องมองหาสาระที่มีความหมายทำนองเดียวกันหรือคล้ายกัน บางครั้งจึงต้องอาศัยทักษะในการจำแนกแยกแยะ หรือทักษะในการบอกความแตกต่างของสาระที่มีความใกล้เคียงกัน ระดับของภารกิจที่ยากขึ้น ก็จะเป็นตัวกำหนดระดับสมรรถนะของการอ่านด้วย

2. การบูรณาการและการตีความ คือ ความเข้าใจในข้อความที่ได้อ่าน สามารถตีความ แปลความ สิ่งที่ได้อ่าน คิดวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบของข้อความที่อ่านเกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตหรือในโลกที่อยู่

การบูรณาการและการตีความต้องการให้ผู้อ่านขยายความคิดจากการอ่านเฉพาะหน้าพัฒนาไปสู่การเข้าใจสิ่งที่ได้อ่านให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งต้องใช้ทักษะที่เรียกว่าความเข้าใจอย่างมีตรรกะ (Logical understanding) คือ ผู้อ่านต้องดำเนินการจัดระเบียบของสาระเนื้อหาในถ้อยความ โดยต้องเข้าใจว่าตัวเชื่อมโยงเนื้อหาคืออะไร แม้ว่าตัวเชื่อมนั้นจะไม่ปรากฏอย่างชัดเจนก็ตาม บางครั้งผู้อ่านต้องทำสองประโยคให้เป็นประโยคเดียวกัน โดยเลือกตัวเชื่อมที่อยู่ในนั้น อาจใช้คำที่บอกความหมายของลำดับ เช่น ใช้คำว่า ประการแรก ประการหลัง เป็นต้น

ในระดับที่ยากขึ้นผู้อ่านอาจต้องบอกลำดับความสัมพันธ์โดยใช้ความเป็นเหตุเป็นผลเช่น อะไรเป็นเหตุของอะไร หรือเป็นผลมาจากอะไร ตัวอย่างของภารกิจนี้ ได้แก่ การบอก

สาระที่เหมือนกันหรือขัดแย้งกัน แตกต่างกัน การบอกความเหมือนกันหรือขัดแย้งกัน นักเรียนต้องใช้ สาระหรือข้อมูลมากกว่าสองอย่างขึ้นไปจาก ถ้อยความที่อ่าน หรือการอ้างอิงไปถึงอีกสิ่งหนึ่ง นักเรียน ต้องอ้างอิงความตั้งใจของผู้เขียน ต้องระบุหรือทำรายการประจักษ์พยานที่ใช้ในการอ้างอิงนั้น

3. การสะท้อนและประเมิน คือ ความสามารถในการประเมินข้อความที่ได้อ่าน และสามารถให้ความเห็น หรือโต้แย้งบทอ่านจากมุมมองของตน

การสะท้อนและประเมินการอ่านประกอบด้วยสองส่วน ได้แก่ การสะท้อนและ ประเมินเนื้อหา สาระ และการสะท้อนและประเมินโครงสร้าง การสะท้อนและประเมินเนื้อหาสาระ ผู้อ่านต้องสามารถใช้ความรู้จากภายนอกมาเชื่อมโยงกับสาระในถ้อยความที่อ่านเฉพาะหน้า ผู้อ่านต้องรู้จักประเมินสาระที่กล่าวอ้างในถ้อยความนั้น โดยเทียบกับความรู้ในโลกของความเป็นจริง ที่ตนเองมีอยู่ บางครั้งคำถามจะให้แสดงความคิดเห็นของตนเองต่อสิ่งที่ได้อ่าน

ในการนี้ผู้อ่านต้องสร้างความเข้าใจก่อนว่าข้อความนั้นบอกอะไรและมีความตั้งใจ อย่างไร แล้วนำมาเทียบกับความรู้หรือความเชื่อของตน บนพื้นฐานของสาระหรือข้อมูลที่ได้อ่านหรือ เชื่อมมาก่อนหรือเทียบกับข้อความที่ปรากฏที่อื่น ผู้อ่านต้องแสดงหลักฐานหรือเหตุผลสนับสนุน โดยเทียบความแตกต่างของสาระในถ้อยความนั้นกับแหล่งอื่น ใช้ทั้งความรู้ทั่วไปและความรู้เฉพาะ เรื่องมาประกอบ ตลอดจนใช้ความเป็นเหตุเป็นผลประกอบความคิดเห็นที่สะท้อนออกมา

การสะท้อนและประเมินโครงสร้าง ต้องการให้ผู้อ่านไม่ยึดติดกับสาระที่อ่าน แล้วพิจารณาอย่างตรงไปตรงมา และพิจารณาถึงคุณภาพและความเหมาะสมของการเขียน สิ่งที่เข้ามามีบทบาทสำคัญที่ต้องใช้ ได้แก่ ความรู้ในโครงสร้างของถ้อยความ ศิลปะของการเล่าเรื่อง และลำดับการบันทึกเรื่องราว เพราะสิ่งเหล่านี้คือศิลปะการเขียนของผู้เขียน และจะทำให้ผู้อ่าน สามารถประเมินชิ้นงานลักษณะนี้ได้ การประเมินความสำเร็จของการเขียนไม่เพียงแต่ต้องการความรู้ แม่นยำอย่างเดียว หากยังต้องการความเข้าใจถึงความละเอียดละไมของภาษา เช่น เข้าใจว่าต้องเลือกใช้ คำศัพท์คำใดจึงจะสามารถมองเห็นภาพหรือตีความได้ดี ตัวอย่างการประเมินตามเกณฑ์นี้ ได้แก่ การบอกจุดประสงค์ของการเขียนถึงการชี้เฉพาะอย่าง การบอกลักษณะเด่นที่ผู้เขียนใช้เขียน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายหรืออาจให้นักเรียนบอกเป้าหมายของผู้เขียนหรือบอกถึงความรู้สึกของผู้เขียนที่ เขียนถ้อยความนั้นขึ้น

PIRLS (2015) ได้กำหนดกลยุทธ์ที่ใช้ในการอ่านไว้ 4 ประการ ได้แก่ 1) การมุ่งความคิด และการค้นคืนข้อมูลที่ปรากฏในบทอ่านอย่างแน่ชัด (focus on and retrieve explicitly state information) 2) การอนุมานอย่างตรงไปตรงมา (make straight forward inference) 3) การตีความและการบูรณาการความคิดและข้อมูล (interpret and integrate idea and information) 4) การประเมินและการวิจารณ์เนื้อหาและองค์ประกอบของบทอ่าน (evaluate and critique content and textual elements) กลยุทธ์แต่ละประการมีรายละเอียด ดังนี้

1. การมุ่งความคิดและการค้นคืนข้อมูลที่ปรากฏในบทอ่านอย่างแน่ชัด (focus on and retrieve explicitly stated information) ผู้อ่านมีวิธีการที่แตกต่างกันในการค้นคืนสาระจากบทอ่าน เพราะสาระบางประการอาจสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา แต่สาระบางประการไม่ได้เป็น ดังนั้นภารกิจการอ่านระดับนี้เกี่ยวข้องกับการค้นหาใจความสำคัญของบทอ่านอย่างตรงไปตรงมา โดยไม่ต้องมีการอนุมานและการตีความบทอ่าน ผู้อ่านมักพบคำถามเกี่ยวกับคำศัพท์ กลุ่มคำ ประโยคที่มีความสำคัญต่อการสร้างความเข้าใจบทอ่านในภาพรวม

2. การอนุมานอย่างตรงไปตรงมา (make straightforward inference) ผู้อ่านใช้กลยุทธ์การอนุมานความหมายจากบทอ่าน โดยการเชื่อมโยงข้อมูลที่ปรากฏในบทอ่าน บางครั้งบทอ่านอาจไม่ปรากฏความหมายอย่างชัดเจน ผู้อ่านต้องใช้กลยุทธ์การอนุมานเพื่อเข้าใจความหมายของบทอ่าน

3. การตีความและการบูรณาการความคิดและข้อมูล (interpret and integrate idea and information) ผู้อ่านที่ใช้กลยุทธ์นี้มุ่งความสนใจที่ระดับความหมายของบทอ่านว่าเป็นความหมายเฉพาะ เนื้อความที่ปรากฏในบทอ่านหรือความหมายที่อยู่นอกเหนือบทอ่าน รวมถึงการตีความจุดประสงค์ของผู้เขียน ตลอดจนพัฒนาความเข้าใจที่สมบูรณ์เกี่ยวกับบทอ่านโดยภาพรวม ผู้อ่านที่ใช้กลยุทธ์นี้จะพยายามสร้างความเข้าใจบทอ่าน โดยการบูรณาการความรู้และประสบการณ์ส่วนตัวเข้ากับความหมายที่ปรากฏในบทอ่าน ในกระบวนการตีความผู้อ่านต้องพิจารณาความสัมพันธ์ของบทอ่านจากมุมมองของตน โดยอาศัยข้อมูลจากการอ่านบทอ่าน

4. การประเมินและการวิจารณ์เนื้อหาและองค์ประกอบของบทอ่าน (evaluate and critique content and textual elements) ผู้อ่านที่ใช้กลยุทธ์นี้ต้องมุ่งพิจารณาเฉพาะเนื้อความที่ปรากฏในบทอ่าน และรูปแบบของบทอ่าน เพื่อวิจารณ์เนื้อหาและรูปแบบของบทอ่าน การประเมินเนื้อหาจะประเมินจากมุมมองของผู้อ่านหรือวัตถุประสงค์ของผู้อ่าน ส่วนการประเมินรูปแบบหรือโครงสร้างของบทอ่านจะใช้ความรู้เกี่ยวกับศิลปะภาษา การนำเสนอ และรูปแบบการเขียนต่าง ๆ เข้ามาเป็นเกณฑ์ ในการพิจารณาด้วย

NAEP (2013) ได้กำหนดกลยุทธ์การอ่านไว้ 3 ประการ ดังนี้ 1) การหาตำแหน่งและการค้นคืน (locate) 2) การบูรณาการและการตีความ (integrate and interpret) 3) การวิจารณ์และการประเมินค่า (critique and evaluate) แต่ละกลยุทธ์มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การหาตำแหน่งและการค้นคืน (locate and recall) ผู้อ่านที่ใช้กลยุทธ์นี้ต้องป่งชี้ข้อมูลที่ปรากฏอย่างชัดเจนในบทอ่าน รวมถึงการอนุมานเบื้องต้นเกี่ยวกับเนื้อหาที่ปรากฏในบทอ่านหรือระหว่างบทอ่าน

2. การบูรณาการและการตีความ (integrate and interpret) ผู้อ่านที่ใช้กลยุทธ์นี้ต้องอนุมานในระดับที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ทั้งเนื้อหาที่ปรากฏในบทอ่านหรือระหว่างบทอ่าน

3. การวิจารณ์และการประเมินค่า (critique and evaluate) การพิจารณาบทอ่านในเชิงวิพากษ์ วิจารณ์ เกี่ยวกับเนื้อหาและรูปแบบบทอ่าน มุมมองของผู้เขียน เป็นต้น

การนำเสนอกลยุทธ์การอ่านขององค์การระดับนานาชาติที่ประเมินการรู้เรื่องการอ่าน แสดงให้เห็นว่าทุกหน่วยงานมีแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การอ่านไปในทิศทางเดียวกัน แตกต่างกันไปเพียงคำศัพท์ที่ใช้เรียกในบางกลยุทธ์เท่านั้น สังเคราะห์ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 5 สรุปกลยุทธ์การอ่านขององค์การประเมินการรู้เรื่องการอ่านระดับนานาชาติ

OECD	PIRLS	NAEP
1) การเข้าถึงและค้นคืนสาระ	1) การมุ่งความคิดและการค้นคืนข้อมูลที่ปรากฏในบทอ่านอย่างแน่ชัด 2) การอนุมานอย่างตรงไปตรงมา	1) การหาตำแหน่งและการค้นคืน
2) การบูรณาการและการตีความ	3) การตีความและการบูรณาการความคิดและข้อมูล	2) การบูรณาการและการตีความ
3) การสะท้อนและประเมิน	4) การประเมินและการวิจารณ์เนื้อหาและองค์ประกอบของบทอ่าน	3) การวิจารณ์และการประเมินค่า

ความสามารถในการใช้การอ่าน

PISA ประเมินความรู้และทักษะการอ่านอีกองค์ประกอบหนึ่ง โดยดูความสามารถในการใช้การอ่านที่ว่ามีเหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะของข้อเขียนได้มากน้อยเพียงใด เช่น ใช้นวนิยาย จดหมาย หรือชีวประวัติเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ใช้เอกสารราชการหรือประกาศแจ้งความเพื่อสาธารณประโยชน์ ใช้รายงานหรือคู่มือต่าง ๆ เพื่อการทำงานอาชีพ ใช้ตำราหรือหนังสือเรียนเพื่อการศึกษา เป็นต้น

ระดับการรู้เรื่องการอ่าน PISA แบ่งระดับการรู้เรื่องการอ่านออกเป็น 6 ระดับ ดังนี้ (สถาบันส่งเสริมการอ่านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2547)

ตาราง 6 ระดับการรู้เรื่องการอ่านของ PISA

ระดับ	ลักษณะของภารกิจการรู้เรื่องการอ่านที่ต้องการให้ปฏิบัติ
ระดับ 6	<p>เป็นทักษะการอ่านระดับสูงสุด ต้องการให้ผู้อ่านใช้หลายขั้นตอนในการอ้างอิง การเปรียบเทียบความคล้ายหรือความแตกต่างให้ถูกต้องพร้อมรายละเอียดครบถ้วน ด้านการบูรณาการและตีความต้องแสดงว่าเข้าใจถ้อยความหลายถ้อยความที่ดึงเอาสาระมาบูรณาการหรืออ้างอิง ภารกิจให้อ่านอาจต้องการให้อ่านสิ่งที่ไม่คุ้นเคย และมีสาระเด่นหลายอย่างที่ต้องเลือกมาสรุปหรือตีความ ภารกิจด้าน การสะท้อนและ ประเมิน ต้องการให้สร้างสมมติฐานหรือประเมินอย่างมีวิจารณญาณในถ้อยความที่ ซับซ้อนและไม่คุ้นเคย ให้ใช้เกณฑ์หรือมุมมองต่าง ๆ และดึงความเข้าใจที่ยาก ๆ นอกเหนือจากถ้อยความที่ให้อ่านมาใช้ด้านการเข้าถึงและค้นคืนสาระให้รวมถึง การมองเห็นสาระในรายละเอียดแม้จะเป็นข้อความที่ไม่เด่น หรือไม่สอดคล้องก็ตาม</p>
ระดับ 5	<p>ภารกิจในระดับนี้ด้านการเข้าถึงและค้นคืนสาระ ต้องการให้ผู้อ่านบอกว่าสาระ อยู่ตรงที่ใดในถ้อยความ และจัดรวบรวบสาระชิ้นเล็กหลายชิ้นที่ซ่อนอยู่มารวม เพื่อให้ได้เนื้อหาที่ต้องการ อ้างอิงได้ว่าสาระส่วนไหนในถ้อยความที่ใช้ได้และสอดคล้อง หรือสนับสนุนภารกิจด้านการสะท้อนและประเมินต้องการให้ประเมินอย่าง วิเคราะห์หรือตั้งข้อสงสัยหรือสมมติฐาน โดยดึงเอาความรู้พิเศษเฉพาะเรื่องมาใช้ ด้านการบูรณาการและตีความต้องการความเข้าใจที่ถูกต้องและมีรายละเอียดพร้อมของ ถ้อยความที่ไม่คุ้นเคย โดยรวมทุกด้านการอ่านระดับนี้มักเกี่ยวข้องกับแนวคิดที่ มักไม่ตรงหรือไม่ใกล้เคียงกับสิ่งที่คาดหวัง</p>
ระดับ 4	<p>ภารกิจระดับนี้เกี่ยวข้องกับการค้นคืนสาระจากเนื้อเรื่องที่ยาก บอก ตำแหน่งของสาระ ต่าง ๆ ในถ้อยความ ในบางภารกิจต้องการให้ตีความภาษาที่มีความหมายใกล้เคียงกัน ในถ้อยความ ซึ่งต้องอาศัยความหมายรวมของถ้อยความทั้งหมดเป็นหลัก บางภารกิจก็ ให้ทำความเข้าใจและประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคยเคย การสะท้อนใน ระดับนี้ผู้อ่านต้องใช้ความรู้ทั่วไปมาใช้ในการสร้างสมมติฐานหรือประเมินถ้อยความ อย่างมีวิจารณญาณ ผู้อ่านต้องแสดงว่าเข้าใจถ้อยความที่ยาวและซับซ้อนและเนื้อหาที่ ไม่คุ้นเคย</p>

ตาราง 6 (ต่อ)

ระดับ	ลักษณะของภารกิจการเรียนรู้เรื่องการอ่านที่ต้องการให้ปฏิบัติ
ระดับ 3	ระดับ 3 ต้องการให้ผู้อ่านบอกตำแหน่ง หรือบอกถึงความสัมพันธ์ของสาระหลาย ๆ ชั้น ในถ้อยความ ด้านการตีความต้องการให้ผู้อ่านบูรณาการหลาย ๆ ส่วนของถ้อยความ เพื่อดึงเอาแนวคิดหลัก เพื่อเข้าใจความสัมพันธ์ของคำหรือวลีที่ผู้อ่านต้องใช้ความรู้และทักษะหลายอย่างเพื่อเปรียบเทียบความเหมือนหรือบอกความแตกต่าง หรือจัดกลุ่มตามเกณฑ์ต่าง ๆ บางครั้งสาระที่ต้องการให้หาอาจจะไม่ได้อยู่ตรงส่วนที่เด่นของบทความ หากแต่ถูกบดบังด้วยสาระอื่น ๆ มากมาย เป็นต้นว่า แนวคิดที่ตรงกันข้ามกับสิ่งที่คาดหวังหรือสิ่งที่ข้อความข้้นยหรือคำที่เป็นเชิงปฏิเสธที่ใช้การสะท้อนที่ระดับนี้ต้องการให้เชื่อมโยง เปรียบเทียบ และอธิบายหรือให้ประเมินลักษณะใดลักษณะหนึ่งของถ้อยความ ภารกิจการสะท้อนต้องการให้ผู้อ่านแสดงว่าเข้าใจสาระอย่างละเอียด โดยนำมาเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับสิ่งที่เคยคุ้นเคยหรือพบเสมอในชีวิต
ระดับ 2	ผู้อ่านต้องสามารถดึงสาระหนึ่งหรือสองอย่าง ที่อาจต้องใช้การอ้างอิงหรือต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดหลายเงื่อนไข ต้องการให้เข้าใจแนวคิดใหญ่ของเนื้อหาเข้าใจความสัมพันธ์ความหมายของส่วนที่กำหนดให้ในเนื้อเรื่องโดยที่ความหมายนั้น ๆ ไม่แสดงไว้อย่างเด่นชัด แต่ผู้อ่านต้องใช้การอ้างอิงบ้างในระดับที่ไม่สูงนักภารกิจอาจเกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบ การบอกความแตกต่างของลักษณะเพียงอย่างเดียว การสะท้อนต้องการให้เปรียบเทียบ หรือนำความรู้ทั่วไปจากภายนอกมาสร้างการเชื่อมโยงกับสิ่งที่ได้อ่านในเรื่อง
ระดับ 1a	ต้องการให้ระบุสาระหนึ่งอย่างหรือมากกว่าหนึ่งอย่าง ซึ่งเป็นสาระที่เด่นชัดอยู่ในเรื่อง ให้เข้าใจแนวของเรื่องที่ผู้เขียนได้แสดงไว้ในเรื่องที่คุ้นเคยหรือเชื่อมโยงสาระในเรื่อง เข้ากับความรู้ง่าย ๆ ทั่วไปในชีวิตจริง ซึ่งโดยทั่วไปในระดับนี้สาระที่ต้องการให้ทำภารกิจมักเป็นสาระที่ง่าย และเด่นชัดอยู่ใน เนื้อเรื่องไม่มีข้อความอื่นบดบังหรือมีก็น้อยมาก
ระดับ 1b	การอ่านระดับต่ำที่สุด ต้องการให้ผู้อ่านบอกจุดของสาระเพียงอย่างเดียวที่ปรากฏชัดเจนในเนื้อเรื่องที่สั้น ๆ และมีประโยคที่ง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน และเป็นสิ่งที่คุ้นเคย ทั้งในบริบทและรูปแบบของถ้อยความ อีกทั้งถ้อยความยังมีส่วนที่ช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้น เช่น มีการบอกเล่าข้อความไว้แต่วิธีการบอกอาจต่างออกไป มีรูปหรือสัญลักษณ์ที่คุ้นเคยประกอบ มีข้อความที่บดบังหรือที่ทำให้เข้าใจไขว่เขวน้อยที่สุด การตีความก็มีเพียงแต่การเชื่อมโยงสาระจากจุดหนึ่งเข้ากับอีกจุดหนึ่งที่อยู่ติดกันในเรื่อง

สรุปได้ว่า “การอ่าน” เป็นกระบวนการเริ่มต้นของการเรียนรู้ ทำให้เกิดการขยายความรู้ และทักษะที่แต่ละบุคคลพัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับการประเมินของโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (Programme for International Student Assessment หรือ PISA) การรู้เรื่องการอ่าน เป็นหนึ่งในสามด้านของการประเมินในโครงการ PISA ซึ่งมีความหมายมากกว่าเพียงการประเมินการอ่านออก และเขียนได้ การรู้เรื่องการอ่านเป็นความสามารถที่จะทำความเข้าใจกับสิ่งที่อ่าน สามารถนำไปใช้ สะท้อนออกมาเป็นความคิดเห็นของตนเอง และมีความรัก และผูกพันกับการอ่าน เพื่อพัฒนาความรู้และศักยภาพ และการมีส่วนร่วมในสังคม

ภารกิจการรู้เรื่องการอ่านที่ต้องการให้ปฏิบัติตามระดับการรู้เรื่องการอ่านของ PISA สามารถสรุปได้ดังตาราง 7

ตาราง 7 สรุปภารกิจการรู้เรื่องการอ่านที่ต้องการให้ปฏิบัติตามระดับการรู้เรื่องการอ่านของ PISA

ระดับการรู้ เรื่อง การอ่านของ PISA	ภารกิจการรู้เรื่องการอ่านที่ต้องการให้ปฏิบัติ
ระดับ 6	<ol style="list-style-type: none"> 1. อ่านเรื่องที่ไม่คุ้นเคยแล้วดึงเอาสาระมาบูรณาการอ้างอิงได้ 2. อ่านเรื่องที่ไม่คุ้นเคย/สาระเด่นหลายสาระแล้วตัดสินใจมาสรุปหรือตีความ 3. อ่านเรื่องที่ซับซ้อน ไม่คุ้นเคยแล้วสร้างสมมติฐาน/ประเมินอย่างมีวิจารณญาณ 4. นำเกณฑ์/มุมมองที่นอกเหนือจากบทอ่านมาใช้ในบทอ่านที่เข้าใจยาก ๆ 5. บอกสาระ/รายละเอียดในข้อความที่ไม่เด่น ไม่สะดุดตาได้
ระดับ 5	<ol style="list-style-type: none"> 1. บอกได้ว่าสาระอยู่ที่ใดของบทอ่าน อ้างอิงได้ว่าส่วนใดสอดคล้อง/สนับสนุนบทอ่าน 2. ประเมินบทอ่านอย่างวิจฉัย วิเคราะห์ 3. ตั้งข้อสงสัย/สมมติฐาน เพื่อประเมินบทอ่าน 4. ดึงเอาความรู้พิเศษเฉพาะเรื่องมาใช้ในการประเมินบทอ่าน 5. เข้าใจรายละเอียดของบทอ่านอย่างถูกต้อง ทั้งบทอ่านที่ไม่คุ้นเคย/แนวคิดที่ไม่ตรง ไม่ใกล้เคียงกับสิ่งที่คาดหวัง

ตาราง 7 (ต่อ)

ระดับการรู้เรื่อง การอ่านของ PISA	ภารกิจการรู้เรื่องการอ่านที่ต้องการให้ปฏิบัติ
ระดับ 4	<ol style="list-style-type: none"> 1. บอกตำแหน่งสาระต่าง ๆ จากบทอ่านที่มีเนื้อหาที่ยาก 2. ตีความภาษาที่มีความหมายใกล้เคียงกัน 3. เข้าใจและประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย 4. ใช้ความรู้ทั่วไปมาใช้สร้างสมมติฐาน/ประเมินบทอ่านอย่างมี วิจารณญาณ 5. เข้าใจบทอ่านที่ยาวและซับซ้อนและเนื้อหาที่ไม่คุ้นเคย
ระดับ 3	<ol style="list-style-type: none"> 1. บอกตำแหน่ง บอกความสัมพันธ์ของสาระในบทอ่าน 2. บูรณาการหลาย ๆ ส่วนของบทอ่านเพื่อตีความหลัก 3. เข้าใจความสัมพันธ์ของคำ/วลี เปรียบเทียบความเหมือน ความต่าง จัดกลุ่มตามเกณฑ์ต่าง ๆ 4. เชื่อมโยง เปรียบเทียบและอธิบายหรือประเมินลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ของบทอ่าน 5. แสดงความเข้าใจสาระอย่างละเอียดโดยเชื่อมโยงกับสิ่งที่ไม่คุ้นเคย
ระดับ 2	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตีงสาระโดยอ้างอิง 2. เข้าใจแนวคิดใหญ่ของเรื่อง 3. เข้าใจความสัมพันธ์ ความหมายของส่วนที่กำหนดแม้บทอ่านแสดง ไม่ชัดเจน 4. บอกความแตกต่างของลักษณะเพียง 1 อย่าง 5. เปรียบเทียบ นำความรู้จากภายนอกมาสร้างความเชื่อมโยงกับ สิ่งที่ได้อ่าน
ระดับ 1a	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระบุมสาระที่เป็นสาระเด่นชัดในเรื่องให้เข้าใจแนวคิดของเรื่อง 2. เชื่อมโยงสาระในเรื่องเข้ากับความรู้ง่าย ๆ ทั่วไปในชีวิตจริง
ระดับ 1b	<ol style="list-style-type: none"> 1. บอกสาระหลักสาระเดียวที่ปรากฏชัดเจนในเรื่องเนื้อเรื่องสั้น ๆ มีประโยคง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน 2. เชื่อมโยงสาระจากจุดหนึ่งเข้ากับอีกจุดหนึ่งได้

สรุปได้ว่า ภารกิจการรู้เรื่องการอ่านที่ต้องการให้ปฏิบัติตามระดับการรู้เรื่องการอ่านของ PISA เป็นการกำหนดความสามารถของผู้อ่านที่จะทำความเข้าใจกับสิ่งที่อ่าน สามารถนำไปใช้สะท้อนออกมาเป็นความคิดเห็นของตนเอง และมีความรักและผูกพันกับการอ่าน เพื่อพัฒนาความรู้ และศักยภาพ และการมีส่วนร่วมในสังคม โดยภารกิจการรู้เรื่องการอ่านระดับสูงสุด คือ ระดับ 6 ซึ่งเป็นทักษะการอ่านระดับสูงสุดที่ต้องการให้ผู้อ่านใช้หลายขั้นตอนในการอ้างอิง การเปรียบเทียบ ความคล้ายหรือความแตกต่างให้ถูกต้องพร้อมรายละเอียดครบถ้วน และภารกิจการรู้เรื่องการอ่านระดับต่ำสุด คือ ระดับ 1b ที่ต้องการให้ผู้อ่านบอกจุดของสาระเพียงอย่างเดียวที่ปรากฏชัดเจน ในเนื้อเรื่องที่สั้น ๆ และมีประโยคที่ง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน และเป็นสิ่งที่คุ้นเคยได้

ตาราง 8 วิเคราะห์ความสอดคล้องของตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน กับระดับการรู้เรื่องการอ่านของ PISA 6 ระดับ

ชั้น	มาตรฐานและตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ระดับการรู้เรื่องการอ่านของ PISA อยู่ในระดับ							
		6	5	4	3	2	1a	1b	ไม่สอดคล้อง
ป.4	ท 1.1 ป.4/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง								√
	ท 1.1 ป.4/2 อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน				√				
	ท 1.1 ป.4/3 อ่านเรื่องสั้นๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน							√	
	ท 1.1 ป.4/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน		√						
	ท 1.1 ป.4/5 คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ		√						
	ท 1.1 ป.4/6 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	√							
	ท 1.1 ป.4/7 อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน		√						

ภาษาไทย สารที่ 1 การอ่าน กับระดับการรู้เรื่องการอ่าน ของ PISA 6 ระดับ สามารถสรุปได้ดังนี้

ชั้น	มาตรฐานและตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลาง การศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารการเรียนรู้ ภาษาไทย	ระดับการรู้เรื่องการอ่านของ PISA อยู่ในระดับ								
		6	5	4	3	2	1a	1b	ไม่ สอดคล้อง	
ป.5	ท 1.1 ป.5/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อย กรองได้ถูกต้อง									√
	ท 1.1 ป.5/2 อธิบายความหมายของคำ ประโยคและ ข้อความที่เป็นการบรรยายและ การพรรณนา				√					
	ท 1.1 ป.5/3 อธิบายความหมายโดยนัยจากเรื่องที่ อ่านอย่างหลากหลาย				√					
	ท 1.1 ป.5/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ อ่าน		√							
	ท 1.1 ป.5/5 วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ เรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต		√							
	ท 1.1 ป.5/6 อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำและปฏิบัติตาม						√			
	ท 1.1 ป.5/7 อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจ อย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน		√							
	ท 1.1 ป.5/8 มีมารยาทในการอ่าน									√
ป.6	ท 1.1 ป.6/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อย กรองได้ถูกต้อง									√
	ท 1.1 ป.6/2 อธิบายความหมายของคำ ประโยคและ ข้อความที่เป็นโวหาร				√					
	ท 1.1 ป.6/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน							√		
	ท 1.1 ป.6/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ อ่าน		√							

ชั้น	มาตรฐานและตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลาง การศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารการเรียนรู้ ภาษาไทย	ระดับการรู้เรื่องการอ่านของ PISA อยู่ในระดับ							
		6	5	4	3	2	1a	1b	ไม่ สอดคล้อง
ท 1.1	ป.6/5 อธิบายการนำความรู้และความคิด จากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการ ดำเนินชีวิต		√						
ท 1.1	ป.6/6 อ่านงานเขียนเชิงอธิบายคำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม					√			
ท 1.1	ป.6/7 อธิบายความหมายของข้อมูลจาก การอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ			√					
ท 1.1	ป.6/8 อ่านหนังสือตามความสนใจ และอธิบาย คุณค่าที่ได้รับ			√					
ท 1.1	ป.6/9 มีมารยาทในการอ่าน								√
	รวมทั้งสิ้น	0	8	2	4	2	1	1	6

จะเห็นว่า ระดับการรู้เรื่องการอ่านของ PISA ที่กำหนดภารกิจการรู้เรื่องการอ่านที่
ต้องการให้ปฏิบัติสามารถนำมาวิเคราะห์ความสอดคล้องของตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อนำไปออกแบบและจัดการเรียนรู้
เพื่อให้ผู้เรียนสามารถรู้เรื่องการอ่านได้ดังนี้

จากการสังเคราะห์ ตารางนี้สามารถสรุปได้ว่า มาตรฐานและตัวชี้วัดกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้น ป.5 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
สารการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มีความสอดคล้องกับระดับการรู้เรื่องการอ่านของ PISA
จำนวน 18 ตัวชี้วัด

ตาราง 9 วิเคราะห์ความสอดคล้องของตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารการเรียนรู้ภาษาไทย สารที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรมกับระดับการรู้เรื่องการอ่านของ PISA 6 ระดับ

ชั้น	มาตรฐานและตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารการเรียนรู้ภาษาไทย	ระดับการรู้เรื่องการอ่านของ PISA อยู่ในระดับ							ไม่สอดคล้อง
		6	5	4	3	2	1a	1b	
ป.4	ท 5.1 ป.4/1 ระบุข้อคิดจากนิทานพื้นบ้านหรือนิทานคติธรรม						√		
	ท 5.1 ป.4/2 อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง						√		
	ท 5.1 ป.4/3 ร้องเพลงพื้นบ้าน								√
	ท 5.1 ป.4/4 ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ								√
ป.5	ท 5.1 ป.5/1 ระบุข้อคิดจากนิทานพื้นบ้านหรือนิทานคติธรรม						√		
	ท 5.1 ป.5/2 อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง						√		
	ท 5.1 ป.5/3 ร้องเพลงพื้นบ้าน								√
	ท 5.1 ป.5/4 ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ								√
ป.6	ท 5.1 ป.6/1 ระบุข้อคิดจากนิทานพื้นบ้านหรือนิทานคติธรรม						√		
	ท 5.1 ป.6/2 อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง						√		
	ท 5.1 ป.6/3 ร้องเพลงพื้นบ้าน								√
	ท 5.1 ป.6/4 ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ								√
	รวมทั้งสิ้น	0	0	0	0	0	6	0	6

สรุปได้ว่า ความสอดคล้องของมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารการเรียนรู้ภาษาไทย สารที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม
มีความสอดคล้องกับระดับการรู้เรื่องการอ่านของ PISA จำนวน 12 ตัวชี้วัด และไม่สอดคล้องกับ
ระดับการรู้เรื่องการอ่านของ PISA จำนวน 6 ตัวชี้วัด เมื่อพิจารณารายตัวชี้วัดทั้ง 12 ตัวชี้วัด
ในระดับประถมศึกษาตอนปลาย (ป.4-ป.6) พบว่า การกำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารการเรียนรู้ภาษาไทย สามารถพัฒนาผู้เรียน
ให้รู้เรื่องการอ่านได้สูงสุดในระดับ 1a เท่านั้น ไม่พบตัวชี้วัดที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้รู้เรื่องการอ่าน
ในระดับสูงสุด คือ ระดับ 2 - 6

ในการออกแบบหลักสูตรที่สามารถส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน นอกจากจะ
กำหนดเป้าหมายตามมาตรฐานและตัวชี้วัด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551 แล้ว จำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายให้สอดคล้องตามระดับการรู้เรื่อง การอ่านของ PISA

ดังนั้น การส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ การส่งเสริม
ความสามารถที่นักเรียนจะทำความเข้าใจกับสิ่งที่อ่าน ได้แก่ ความสามารถในการเข้าใจสาระสำคัญ
ของเรื่องราว จำแนกความเหมือนและความต่างของข้อมูล เชื่อมโยงสาระสำคัญเพื่อ ตีความ
แปลความหมายของข้อความ วิเคราะห์ ประเมินค่าสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นของตนเอง ต่อบทอ่าน
และให้ข้อโต้แย้ง ด้วยมุมมองของตนเองจากบทอ่านได้ นำคุณค่าที่ได้จากการอ่านไปปรับใช้ในชีวิตจริง
ซึ่งมีกรอบการประเมินการรู้เรื่องการอ่าน 3 ด้านหลัก ตามกรอบการประเมินผลโครงการประเมินผล
นักเรียนร่วมกับนานาชาติ (Programme for International Student Assessment หรือ PISA)
ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) (2554) ได้แก่ การเข้าถึง และค้นคืนสาระ
การบูรณาการและตีความและการสะท้อนและประเมิน ดังนี้

1. การเข้าถึงและค้นคืนสาระ หมายถึง ความสามารถที่นักเรียนอ่านเรื่องแล้วเข้าใจ
ในเรื่องที่อ่าน บอกได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ และอย่างไร ซึ่งนักเรียนสามารถหาคำตอบได้ใน
เนื้อเรื่องที่อ่าน รู้ขอบเขตของข้อมูลที่ต้องการว่าอยู่ในตำแหน่งใดของเรื่องที่อ่าน จำแนกความเหมือน
และความแตกต่างของข้อมูลที่มีอยู่ในเรื่องได้

2. การบูรณาการและตีความ หมายถึง ความสามารถที่นักเรียนอ่านเรื่องแล้วเข้าใจ
เรื่องในภาพรวม เข้าใจความหมายที่ซ่อนอยู่ในสาระนั้น ระบุใจความสำคัญหรือจุดประสงค์ของ
เรื่องที่อ่าน แล้วสรุปเป็นข้อความสั้น ๆ ได้สามารถระบุใจความสำคัญของเรื่อง เชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ
ของข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจเรื่องที่อ่านและสามารถตีความเนื้อเรื่อง นำไปสู่
ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

3. การสะท้อนและประเมิน หมายถึง ความสามารถที่นักเรียนอ่านเรื่องแล้วรู้เนื้อหา
สาระในเรื่อง นักเรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อเรื่องทั้งในด้านของรูปแบบและวิธีการเขียนเรื่องที่อ่านได้

สามารถประเมิน แสดงความคิดเห็น และให้ข้อโต้แย้งเรื่องที่อ่านจากมุมมองของตนเองจากบทอ่าน นำคุณค่าที่ได้จากการอ่านไปปรับใช้ในชีวิตจริง

2. การนำผลการอ่านไปใช้ตามวัตถุประสงค์

OECD (2013) ได้นิยามความหมายของการรู้เรื่องการอ่านเกี่ยวกับการนำผลการอ่านไปใช้ว่า “to participate in society” คือ การนำผลการอ่านไปใช้ในบริบทที่หลากหลายต่อไป OECD ขยายความว่า การรู้เรื่องการอ่านนอกจากจะเป็นไปเพื่อบรรลุเป้าหมายส่วนตัวแล้ว ยังต้องเป็นไปเพื่อการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างเหมาะสมอีกด้วย ผู้อ่านที่รู้เรื่องการอ่านย่อมสามารถบรรลุเป้าหมายส่วนตัวได้ไม่ยากนัก ไม่ว่าจะเป็นเป้าหมายด้านการศึกษา หรือการทำงาน ซึ่งเป็นเครื่องชี้วัดอย่าง “ผู้รู้เรื่องการอ่านย่อมเข้าไปมีส่วนร่วมทั้งทางสังคม วัฒนธรรม และการเมือง อย่าง “รู้เรื่อง เช่น สามารถมีส่วนร่วมสร้างสรรค์สังคมประชาธิปไตยผ่านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจากข้อมูลที่มีอยู่อย่างเพียงพอ อันเป็นผลมาจากการเป็นผู้รู้เรื่องการอ่าน

การนำผลการอ่านไปใช้และการประยุกต์ใช้การรู้เรื่องการอ่านเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของบุคคล และบริบทที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องในชีวิตจริง การนำผลการอ่านไปใช้ในชีวิตจริงอาจมีหลากหลาย ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้อ่าน เช่น ใช้บทอ่านเพื่อเป็นความรู้ ใช้บทอ่านเป็นข้อมูลในการตัดสินใจ ใช้บทอ่านในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ส่วนการประยุกต์ใช้การรู้เรื่องการอ่านในชีวิตจริง หมายถึง การฝึกใช้กลยุทธ์การอ่านที่ได้ฝึกฝนเพื่ออ่านบทอ่านประเภทต่าง ๆ ในชีวิต ทั้งนี้หากฝึกใช้กลยุทธ์ การอ่านบ่อย ๆ จะส่งเสริมให้เข้าใจบทอ่านได้อย่างรวดเร็ว และใช้กลยุทธ์การอ่านอย่างชำนาญ

3. ความรักและผูกพันกับการอ่าน

บุคคลที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้รู้เรื่องการอ่าน ไม่เพียงแต่เข้าใจบทอ่านและนำผลการอ่านไปใช้เท่านั้น หากแต่ยังต้องเป็นผู้ที่ให้คุณค่ากับการอ่าน และใช้การอ่านในวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย ดังนั้น การสอนให้อ่านเก่งจึงไม่เพียงพอ ต้องทำให้รักและผูกพันกับการอ่านด้วย

OECD (2009) นิยามความหมายของ ความรักและผูกพันกับการอ่าน ว่าหมายถึง แรงจูงใจและพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน

แรงจูงใจในการอ่าน หมายถึง แรงกระตุ้นภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการอ่าน ซึ่งแรงกระตุ้นนี้อาจเป็นความรู้ กลวิธี ปฏิสัมพันธ์ ที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกอยากอ่าน (Wigfield and Guthrie, 1997) มีองค์ประกอบย่อย 3 ประการ ได้แก่ 1) แรงจูงใจในการอ่านอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อและความคาดหวัง 2) แรงจูงใจในการอ่านอยู่บนพื้นฐานของแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก และ 3) แรงจูงใจในการอ่านอยู่บนพื้นฐานของปฏิสัมพันธ์ทางสังคม นอกจากนี้ยังระบุลักษณะของผู้อ่านที่มีความรักและผูกพันกับการอ่าน ดังนี้ “มีแรงจูงใจในการอ่านสื่อหลากหลายประเภท เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ส่วนตัว ใช้กลยุทธ์ที่หลากหลายในการทำความเข้าใจ

บทอ่านและมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในขณะที่ทำความเข้าใจบทอ่าน” โดยนัยนี้แสดงให้เห็นว่า แรงจูงใจเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความรักและผูกพันกับการอ่าน

นอกจากนี้สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2554)

อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะของบุคคลที่มีความรักและผูกพันกับการอ่าน สรุปได้ว่า บุคคลที่มีความรักและผูกพันในการอ่านต้องเป็นผู้ที่ให้คุณค่ากับการอ่าน ใช้การอ่านในวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย มีความสนใจ สนุกสนานเพลิดเพลินในการอ่าน สามารถควบคุมสิ่งที่ตนอ่าน มีพฤติกรรมอ่านบ่อย ๆ อ่านทุกที่ทุกเวลา และอ่านสื่อหลากหลายประเภท

กล่าวโดยสรุป ความรักและผูกพันในการอ่าน หมายถึง คุณลักษณะของผู้อ่านที่เกิดขึ้นในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน อันเป็นผลมาจากการบูรณาการระหว่างแรงจูงใจในการอ่านกับพฤติกรรมการอ่าน ซึ่งแรงจูงใจในการอ่านจะส่งผลต่อพฤติกรรมการอ่านด้วย บุคคลผู้มีความรักและผูกพันในการอ่านจะอ่านอย่างสม่ำเสมอ อ่านสื่อหลากหลายประเภท มีแรงจูงใจในการอ่าน และมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

กรอบการประเมินการรู้เรื่องการอ่าน

PISA ออกแบบการประเมินให้สามารถสร้างตัวชี้วัดผลของการจัดการศึกษาของประเทศหนึ่ง ๆ ในช่วงที่นักเรียนกำลังจบการศึกษาภาคบังคับ โดยเน้นการประเมินความรู้และทักษะเพื่อเผชิญกับโลกในชีวิตจริง ทั้งการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตส่วนตัว มากกว่าการประเมินความรู้ที่ได้เรียนตามหลักสูตรในโรงเรียน (OECD, 2013) การประเมินใช้เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบการรู้เรื่องการอ่าน โดยใช้ประเมินความรู้และความเข้าใจในบทอ่าน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แบบสอบการรู้เรื่องการอ่าน

แบบสอบประกอบด้วยภารกิจการอ่าน และข้อคำถามประมาณ 37-38 ข้อ ให้ความเวลาในการทำ 2 ชั่วโมง รูปแบบของการตอบ แบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ ข้อสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ข้อสอบ เลือกตอบเชิงซ้อน และข้อสอบแบบให้นักเรียนเขียนตอบเอง ซึ่งแบ่งเป็นประเภทย่อย 2 ประเภท คือ การเขียนคำตอบแบบปิด และการเขียนคำตอบแบบเปิด

ทั้งนี้ PISA สร้างแบบทดสอบการรู้เรื่องการอ่านบนพื้นฐาน 3 ประการ ได้แก่

1) สถานการณ์ คือ บริบทหรือจุดประสงค์ในการอ่าน 2) ถ้อยความ หรือเนื้อความ หมายถึง บทอ่านที่เรียบเรียงขึ้นให้ครอบคลุมพิสัยของความยากง่ายของสื่อหรือวัสดุที่อ่าน และ 3) กลยุทธ์การอ่าน คือ กลยุทธ์เชิงความคิดซึ่งเป็นที่กำหนดว่าผู้อ่านจะอ่านในลักษณะใด พื้นฐานทั้ง 3 ประการ มีรายละเอียด ดังนี้

1. สถานการณ์ เน้นการประเมินการอ่านนอกเหนือจากห้องเรียน ครอบคลุมถึงสิ่งที่นักเรียนต้องอ่านนอกโรงเรียนในอนาคต แบ่งออกเป็น 4 สถานการณ์ ได้แก่

บริบทส่วนตัว เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ตอบสนองความต้องการส่วนบุคคล ทั้งในทางปฏิบัติและสติปัญญา รวมถึงบทอ่านที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสาธารณะ

บริบทสาธารณะ เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของสังคมที่ใหญ่ขึ้น เอกสารทางการ และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

การงานอาชีพ เป็นการอ่านที่ต้องการสาระในทันที เช่น คำสั่ง วิธีการ การอ่านเพื่อการศึกษา เป็นการอ่านเพื่อหาสาระ ข้อมูลเพื่อการเรียน

การอ่านในทั้ง 4 บริบทมิได้แยกจากกันอย่างเด็ดขาด มีความซ้อนทับกันอยู่ เช่น สื่อบางประเภท ให้ทั้งความรู้และความบันเทิงแก่ผู้อ่าน

2. ถ้อยความ คือ สิ่งที่เรียบเรียงขึ้นเพื่อกำหนดให้อ่าน มีความครอบคลุมข้อเขียนหลากหลายประเภท และเป็นตัวแทนของข้อเขียนที่นักเรียนจะได้พบในอนาคต แบ่งประเภทเป็นสี่สิ่งพิมพ์ และสี่อิเล็กทรอนิกส์ PISA พิจารณาองค์ประกอบหลัก 4 ประการในการเลือกสื่อ ดังตาราง 10

ตาราง 10 องค์ประกอบหลักในการเลือกสื่อ

องค์ประกอบ	รายละเอียด
ตัวสื่อ	สิ่งพิมพ์ อิเล็กทรอนิกส์
สิ่งแวดล้อม	ผู้เขียน และข่าวสาร
รูปแบบของถ้อยความ	ต่อเนื่อง ไม่ต่อเนื่อง ผสม
สำนวนของถ้อยความ	พรรณนา บรรยาย บอกเล่าอธิบายเหตุผลโต้แย้งคำสั่ง และการติดต่อทางธุรกิจ

3. กลยุทธ์การอ่าน แบ่งออกเป็น 5 กลยุทธ์ย่อย ได้แก่ (1) การค้นคืนสาระ (2) การสร้างความเข้าใจกว้าง ๆ (3) การพัฒนาการตีความ (4) การสะท้อนและการประเมินเนื้อหา สาระในถ้อยความ และ (5) การสะท้อนและประเมินความคิดต่อโครงสร้างของถ้อยความ ซึ่งสามารถบูรณาการได้เป็น 3 กลยุทธ์ คือ (1) การเข้าถึงและค้นคืนสาระ (2) การบูรณาการและตีความ และ (3) การสะท้อนและประเมินผลกลยุทธ์ทั้ง 3 ประการ มีพฤติกรรมย่อย ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 11 พฤติกรรมย่อยของกลยุทธ์การอ่าน

กลยุทธ์การอ่าน	พฤติกรรมย่อย
<p>การเข้าถึงและค้นคืนสาระ หมายถึง สามารถระบุสาระหรือข้อมูลเฉพาะของเรื่องที่ได้อ่านออกมาได้ โดยค้นหา คำ วลี ประโยค ที่ต้องการอย่างเฉพาะเจาะจง โดยใช้ข้อมูลที่ปรากฏในบทอ่านอย่างตรงไปตรงมาไม่ต้องอาศัยความรู้ประกอบนอกบทอ่าน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เลือkBทอ่านได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ - ระบุมสาระของบทอ่าน - บ่งชี้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายเฉพาะของการอ่าน - ค้นหาความคิดเฉพาะ - ค้นหาคำนิยามของคำศัพท์ หรือกลุ่มคำ - บ่งชี้ฉากของเรื่อง (เวลา และสถานที่) - ค้นหาประโยคใจความสำคัญหรือความคิดหลักของบทอ่าน (เมื่อมีประโยคหรือข้อความปรากฏอย่างชัดเจนในบทอ่าน)
<p>การบูรณาการและตีความ หมายถึง สามารถเชื่อมโยงจัดระบบ อธิบาย เนื้อหาสาระจากบทอ่านความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของ ประโยคในบทอ่าน เลือกคำเชื่อมโยงประโยคเพื่อแสดงความเป็นเหตุเป็นผล และเปรียบเทียบ ข้อมูลขยายความคิดจากการอ่านไปสู่ความเข้าใจที่สมบูรณ์ ระบุมุมมอง ประเด็น และสาระสำคัญของบทอ่าน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์เจตนาของผู้ส่งสาร - วิเคราะห์/เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของประโยค - วิเคราะห์แนวคิดหลัก - เชื่อมโยงความ - ตีความ แปลความสิ่งที่อ่าน - เปรียบเทียบความแตกต่างและหาข้อความสนับสนุน - ขยายความคิดจากการอ่านเบื้องต้นแล้วทำให้สมบูรณ์ - เรียงลำดับความสัมพันธ์ก่อนหลัง
<p>การสะท้อนและการประเมิน หมายถึง สามารถให้ความเห็นหรือโต้แย้งจากมุมมองของตน แสดงความคิดเห็นของตนเกี่ยวกับเนื้อหาและกลวิธีการเขียน ด้วยการแสดงหลักฐานจากบทอ่าน เพื่อสนับสนุนทัศนะของตน วิพากษ์วิจารณ์และพิจารณาความน่าเชื่อถือ ประโยชน์ คุณค่าของเรื่องที่อ่าน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความเห็นหรือโต้แย้งจากมุมมองของตน - พิจารณาความสมบูรณ์หรือความกระชับของข้อมูลในบทอ่าน - คาดคะเนความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในเรื่อง - ตัดสินความน่าเชื่อถือของข้อเสนอแนะของผู้เขียน - ในการโน้มน้าวความคิดของผู้อ่าน - พิจารณาความสัมพันธ์ของชื่อเรื่องกับสาระสำคัญของบทอ่าน - อธิบายเกี่ยวกับอิทธิพลของภาษา เช่น การเปรียบเทียบ น้ำเสียงของบทอ่าน - บ่งชี้มุมมองของผู้เขียนที่มีต่อบทอ่าน

การประเมินกลยุทธ์ทั้ง 3 ด้านไม่ได้แยกจากกันอย่างเด็ดขาด มีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน ผู้อ่านอาจใช้กลยุทธ์หลายแบบเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้

สรุปได้ว่า การประเมินการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทาง PISA หมายถึง การประเมินความสามารถของผู้อ่านที่จะทำความเข้าใจกับสิ่งที่อ่าน สามารถนำไปใช้สะท้อนออกมาเป็นความคิดเห็นของตนเอง และมีความรักและผูกพันกับการอ่าน เพื่อพัฒนาความรู้และศักยภาพ และการมีส่วนร่วมในสังคม ซึ่งกรอบการประเมินการรู้เรื่องการอ่านจะประเมินความสามารถในการอ่าน ดังนี้

การเข้าถึงและค้นคืนสาระ

1. รู้ขอบเขตของข้อมูลว่าข้อมูลที่เราต้องการอยู่ในตำแหน่งใดของเรื่องที่อ่าน
2. จำแนกความเหมือนและความต่างของข้อมูลที่มีอยู่ในเนื้อเรื่อง

การบูรณาการและตีความ

1. แสดงความเข้าใจโดยสามารถระบุใจความสำคัญหรือจุดประสงค์ของเรื่อง
2. เชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจ

เรื่องที่อ่าน

3. ตีความเนื้อเรื่องเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

การสะท้อนและประเมิน

1. วิเคราะห์เนื้อเรื่อง รูปแบบ และวิธีการเขียนของเรื่องที่อ่าน
2. ประเมิน แสดงความคิดเห็น และให้ข้อโต้แย้งจากมุมมองของตนเองได้

กลยุทธ์การอ่านตามแนว PISA กับเกณฑ์การประเมิน

ขั้นตอนการอ่าน

สมรรถนะการเข้าถึงและค้นคืนสาระ (access and retrieve) คือ เป็นการอ่านทำความเข้าใจสาระของสิ่งที่อ่าน แล้วมุ่งค้นหาสาระที่ต้องการด้วยการพิจารณาส่วนใดส่วนหนึ่งหรือพิจารณาโดยรวมของถ้อยความ สาระที่ต้องการจะปรากฏในเนื้อความจากถ้อยความที่อ่านเท่านั้น แล้วดึงสาระที่ค้นได้จากเนื้อความมาตอบคำถามได้ถูกต้อง ตรงประเด็น

ผู้อ่านจะต้องมีความรู้พื้นฐานอะไรบ้าง

1. มีความรู้เบื้องต้นที่จะใช้ในการอ่านวิเคราะห์ ได้แก่

- 1.1 ความรู้การสื่อสารด้านการอ่านและการเขียน เช่น การอ่านคำถาม

การอ่านข้อความและการเขียนคำตอบ

- 1.2 ความรู้หน้าที่ในโครงสร้างของประโยค เช่น หน้าที่ส่วนหลัก

หน้าที่ส่วนขยาย หน้าที่ส่วนบอกขยายและหน้าที่ส่วนเชื่อม

2. มีความรู้วิธีการอ่านวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสาระสำคัญกับสาระ

ไม่สำคัญ

2.1 ความรู้เรื่องโครงสร้างประโยคพื้นฐานประโยคซ้อน ประโยคกรรม และ ประโยคซับซ้อนมาแยกแยะ ได้แก่

2.1.1 หน้าที่ส่วนหลัก ซึ่งเป็นใจความหลักหรือสาระสำคัญ ได้แก่ ประธาน กริยา กรรม หรือส่วนเติมเต็ม

2.1.2 หน้าที่ส่วนขยาย ซึ่งเป็นใจความที่ไม่สำคัญ หรือสาระไม่สำคัญ ได้แก่ ขยายประธานขยายกรรมหรือส่วนเติมเต็ม และขยายกริยา จะสังเกตได้จากการขึ้นต้นด้วย ส่วนที่บอกขยาย ได้แก่ คำบุพบท คำเชื่อมสมภาค คำเชื่อมอนุประโยค และคำเชื่อมสัมพันธ์สารเชื่อม การขยายความ

2.2 ความรู้เรื่องโครงสร้างของบทความที่ประกอบด้วยย่อหน้า 3 ประเภท ได้แก่ ย่อหน้าหลัก ย่อหน้าขยายและย่อหน้าเชื่อม

3. มีความรู้วิธีการอ่านวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็น ดังนี้

3.1 ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับอดีต

3.2 ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจุบัน

3.3 ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับอนาคต

ผู้อ่านจะผ่านเกณฑ์สมรรถนะการเข้าถึงและค้นคืนสาระหรือไม่ ผู้อ่านต้องสามารถอ่านถ้อยความในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเข้าใจชัดแจ้งและสามารถดึงสาระที่ต้องการออกมาใช้ได้

ผู้อ่านจะมีความรู้และทักษะสมรรถนะการเข้าถึงและค้นคืนสาระระดับใด ผู้อ่านต้องสามารถบอกได้ว่า สาระอยู่ตรงที่ใดในถ้อยความ และรวบรวมสาระชิ้นเล็ก ๆ หลายชิ้น ที่ซ่อนอยู่มารวบรวมเพื่อให้ได้เนื้อหาที่ต้องการ แล้วอ้างอิงได้ว่าสาระส่วนไหนในถ้อยความที่ใช้ได้และ สอดคล้อง หรือสนับสนุนผู้อ่านมองเห็นสาระในรายละเอียด แม้จะเป็นข้อความที่ไม่เด่น หรือไม่สะดุดตาก็ตาม

ขั้นตอนการอ่านเข้าถึงและค้นคืนสาระ

ผู้อ่านจะต้องปฏิบัติขั้นตอน การเข้าถึงและค้นคืนสาระ 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนก่อนอ่าน

1.1 อ่านสำรวจสิ่งที่อ่าน เพื่อจะได้ทราบรูปแบบสิ่งที่อ่าน และจะได้เลือกใช้วิธีอ่านที่เหมาะสม

1.1.1 ชื่อเรื่อง

1.1.2 ถ้อยความ

1) ถ้อยความที่นำมาใช้ทั้งหมด หรือตัดมาบางส่วน

2) จำนวนหัวข้อ จำนวนหน้า จำนวนย่อหน้า จำนวนคอลัมน์

1.1.3 ลักษณะถ้อยความ และประเภทถ้อยความ เช่น

- 1) ลักษณะเป็นข้อความประเภทรายงาน บทละคร ประกาศ ฯลฯ
- 2) ลักษณะไม่เป็นข้อความ ประเภท แผนผัง แผนภูมิ ตาราง กราฟ

ฯลฯ

- 3) ลักษณะผสมที่มีทั้งเป็นข้อความ และไม่ใช่วรรณคดี

มาประกอบกัน

1.1.4 แหล่งที่มา เช่น จากหนังสือ จากนิตยสาร จากเว็บไซต์ ฯลฯ

1.2 อ่านสำรวจคำถาม ให้ทราบจำนวนข้อความ และรูปแบบคำถาม เช่น

แบบเลือกตอบ ตัวเลือกแบบเขียนข้อความ แบบลากเส้น หรือทำเครื่องหมาย ฯลฯ

2. ขั้นตอนระหว่างอ่าน

2.1 ผู้อ่านต้องอ่านโจทย์อย่างละเอียด แล้วมองหาคำถามอยู่ส่วนใด เช่น

ส่วนต้น ส่วนกลาง ส่วนท้าย และ “คำถามถามอะไร” เช่น ถามตัวละคร ถามเวลา ถามสถานที่ ถามจำนวน ฯลฯ

2.2 อ่านถ้อยความแล้วมองหา ค้นหาสาระที่ต้องการ หรือหาคำตอบ

ให้พบ ได้แก่

2.2.1 สาระที่ต้องการจะเข้ากับคำถามซึ่งจะปรากฏชัดเจน

2.2.2 สาระที่ต้องการจะเป็นข้อเท็จจริงที่ปรากฏในสิ่งที่อ่าน

2.2.3 ต้องมองข้ามสาระอื่น ๆ ที่ไม่ต้องการ

2.3 อ่านถ้อยความที่มีความกำกวม ซึ่งเป็นระดับที่ยากขึ้น ได้แก่

2.3.1 สาระที่ต้องการเป็นคำคล้ายคลึง คำเหมือนกัน

หรือมีความหมายเหมือนกัน

2.3.2 สาระที่ต้องการต้องใช้ทักษะการจำแนก หรือบอกความแตกต่าง

หรือใกล้เคียง

2.4 สาระข้อความคำตอบที่ต้องการ ต้องเลือกที่ปรากฏชัดเจนใน

ถ้อยความที่อ่านเท่านั้น

3. ขั้นตอนหลังอ่าน

3.1 นำคำตอบที่ได้มาตอบตรงตามรูปแบบของข้อสอบ

3.1.1 แบบเลือกตอบ 1 ตัวเลือก จากตัวเลือก 4 ตัวเลือกหรือมากกว่า

3.1.2 เขียนคำตอบแบบปิด โดยคัดลอกคำเดียวกันจากถ้อยความ

3.1.3 เขียนคำตอบแบบเปิด อาจคัดลอก หรือถอดความจากถ้อยความ

ในเรื่อง

3.2 อ่านสำรวจคำตอบเพื่อทบทวนความถูกต้อง ต้องตรวจสอบคำตอบที่เลือกหรือที่คัดลอกว่าถูกต้องตรงกับข้อความในเรื่องอย่างสมบูรณ์

สมรรถนะการบูรณาการและตีความ (integrate and interpret) คืออะไร

1. ความสามารถเข้าใจกว้าง ๆ โดยระบุใจความสำคัญของเรื่องหรือแนวคิดหลัก และจุดมุ่งหมายทั่วไป ด้วยการพิจารณาความสัมพันธ์โดยรวมของถ้อยความ
2. ความสามารถตีความ แปลความด้วยการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อความในเรื่อง
3. ความสามารถในการเชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของถ้อยความหลากหลายที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ตามสภาพความเป็นจริงในชีวิตหรือในโลกที่เป็นอยู่ เพื่อให้เกิดความเข้าใจถ้อยความที่อ่าน

ผู้อ่านต้องมีความรู้พื้นฐานอะไรบ้าง

ผู้อ่านต้องมีความรู้พื้นฐานดังต่อไปนี้

1. รู้จักเจตนาของการสื่อสาร ได้แก่ การแจ้งให้ทราบ การถามให้ตอบ และการบอกให้ทำ
2. รู้จักความสัมพันธ์ของประโยค หรือที่เรียกว่า สัมพันธสาร ได้แก่
 - 2.1 ลักษณะความสัมพันธ์ เช่น การคล้อยตาม การต่อเนื่อง การขัดแย้ง การให้เลือก การใช้เหตุผลและการแสดงเงื่อนไข
 - 2.2 คำที่แสดงความสัมพันธ์ หรือคำเชื่อมเช่นคำสันธาน (แต่ เพราะ และ...) คำเชื่อมอนุประโยคหรือคำเชื่อมสัมพันธสาร (ที่ ซึ่ง อัน)
3. รู้จักการเชื่อมโยง เช่น
 - 3.1 เชื่อมโยงสาระจากจุดหนึ่งเข้ากับอีกจุดหนึ่งที่อยู่ติดกันในเรื่อง
 - 3.2 เชื่อมโยงสาระในเรื่องเข้ากับความรู้ทั่วไปในชีวิตจริง ทั้งสาระที่เด่นชัดและไม่เด่นชัด
 - 3.3 เชื่อมโยงสาระเพื่อเปรียบเทียบความเหมือน ความคล้ายคลึง หรือความแตกต่าง
 - 3.4 เชื่อมโยงสาระเพื่อจัดกลุ่มตามเกณฑ์ต่าง ๆ หรือจัดกลุ่มเป็นองค์ประกอบ
4. รู้จักแนวคิดหลัก เช่น
 - 4.1 แนวของเรื่องและผู้เขียนได้แสดงไว้ในเรื่องที่คุ้นเคย
 - 4.2 แนวของเรื่องที่ไม่ตรงหรือไม่ใกล้เคียงกับสิ่งที่คาดหวัง ผู้อ่านจะผ่านเกณฑ์สมรรถนะการบูรณาการและตีความหรือไม่

ผู้อ่านต้องสามารถอ่านตีความ วิเคราะห์ ข้อความที่เกี่ยวข้องกับสภาพการณ์ในชีวิต หรือในความเป็นจริงได้ ผู้อ่านจะมีความรู้และทักษะการบูรณาการ และตีความระดับใด

ผู้อ่านต้องเข้าใจถ้อยความหลายถ้อยความที่ดึงเอาสาระมาบูรณาการ หรืออ้างอิง ภารกิจที่ให้อ่าน อาจต้องการให้อ่านสิ่งที่ไม่คุ้นเคยและมีสาระเด่นหลายอย่างที่ต้องเลือกมาสรุป หรือตีความ

ขั้นตอนการบูรณาการและตีความ

ขั้นตอนการบูรณาการและตีความ 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนก่อนอ่าน

1.1 อ่านสำรวจสิ่งที่อ่าน เพื่อจะได้ทราบรูปแบบสิ่งที่อ่าน และจะได้เลือกใช้ วิธีอ่านที่เหมาะสม

1.1.1 ชื่อเรื่อง

1.1.2 ถ้อยความ

- 1) ถ้อยความที่นำมาใช้ทั้งหมด หรือ ตัดมาบางส่วน
- 2) จำนวนหัวข้อ จำนวนหน้า จำนวนย่อหน้า จำนวนคอลัมน์

1.1.3 ลักษณะถ้อยความ และประเภทถ้อยความ เช่น

- 1) ลักษณะเป็นข้อความประเภทรายงาน บทละคร ประกาศ ฯลฯ
- 2) ลักษณะไม่เป็นข้อความ ประเภท แผนผัง แผนภูมิ ตาราง กราฟ

ฯลฯ

3) ลักษณะผสมที่มีทั้งเป็นข้อความ และไม่เป็นข้อความมาประกอบกัน

1.1.4 แหล่งที่มา เช่น จากหนังสือ จากนิตยสาร จากเว็บไซต์ ฯลฯ

1.2 อ่านสำรวจคำถาม ให้ทราบจำนวนข้อความ และรูปแบบคำถาม เช่น แบบเลือกตอบตัวเลือกแบบเขียนข้อความ แบบลากเส้น หรือทำเครื่องหมาย ฯลฯ

2. ขั้นตอนระหว่างอ่าน

2.1 อ่านโจทย์อย่างละเอียด มองหาคำถามอยู่ส่วนใด เช่น ต้องการส่งข่าวสาร ใด และต้องการเขียนมาเพื่ออะไร

2.2 เลือกหัวข้อที่เหมาะสมกับเนื้อเรื่องที่ปรากฏในสิ่งที่อ่าน พิจารณาคำถามต้องการให้ทำอะไร ได้แก่

2.2.1 ให้อธิบาย เช่น อธิบายวิธีทำให้เป็นขั้นตอน อธิบายฉาก อธิบาย ลักษณะของตัวละคร อธิบายสภาพแวดล้อมในเรื่อง ฯลฯ

2.2.2 ให้อธิบายจุดประสงค์ บอกประโยชน์ของแผนที่ หรือรูปหนึ่ง ๆ

2.2.3 ให้ระบุใจความสำคัญของเรื่องที่ปรากฏชัดเจนในถ้อยความ

2.2.4 ให้มองหาถ้อยความที่มีสาระเดียวกันปรากฏมากกว่าหนึ่งจุด

2.2.5 ให้เลือกแนวคิดหลัก หรือแนวคิดสำคัญของเรื่อง ซึ่งผู้อ่านต้องสามารถเรียงลำดับความคิดสำคัญไว้เป็นอันดับแรก ส่วนแนวคิดรองให้เรียงลำดับถัดไป แล้วเลือกแนวคิดที่ครอบคลุมได้มากที่สุด

2.3 จัดระเบียบสาระเนื้อหาในถ้อยความ โดยหาคำแสดงความเชื่อมโยงของเนื้อหา

2.3.1 คำเชื่อมโยงเหตุการณ์ที่เหมือนกัน เกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน เช่น “และ” “ตลอดจน” “นอกจากนี้” “รวมทั้ง” ฯลฯ

2.3.2 คำเชื่อมโยงเหตุการณ์ที่ต่างกัน เกิดขึ้นในเวลาเดียวกันเช่น “แต่” “ส่วน” “ขณะที่” “ในขณะเดียวกัน” ฯลฯ

2.3.3 คำเชื่อมโยงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน แล้วจึงเกิดอีกเหตุการณ์หนึ่งตามมา เช่น “เพราะ...จึง...” “...เกิดมาจาก...” ฯลฯ

2.4 การอ่านบูรณาการ (integrate) ดังต่อไปนี้

2.4.1 มองความสัมพันธ์ของถ้อยความในภาพรวม โดยแยกใจความหลักกับใจความขยาย แล้วพิจารณาใจความหลัก โดยระบุหัวใจสำคัญของเรื่องว่า ต้องการส่งข่าวสารใด เช่น ใจความสำคัญ และแนวคิดหลัก

2.4.2 มองความสัมพันธ์ของถ้อยความในภาพรวม แล้วพิจารณาเจตนาของผู้แต่ง เช่น แจ้งให้ทราบ ถามให้ตอบ และบอกให้ทำ ทั้งเจตนาตรงที่ปรากฏชัดแจ้ง ในถ้อยความและเจตนาแฝง

2.5 การอ่านตีความ (interpret) ดังต่อไปนี้

2.5.1 มองความสัมพันธ์ในถ้อยความ โดยเชื่อมโยงสาระจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง แล้วตีความ แปลความหมาย ความหมายใกล้เคียง ซึ่งต้องอาศัยความหมายรวมทั้งหมดเป็นหลัก

2.5.2 มองความสัมพันธ์ในถ้อยความจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง แล้วพิจารณาการเรียงลำดับความสัมพันธ์

1) เรียงลำดับความสัมพันธ์ก่อนหลัง โดยพิจารณาคำบอกลำดับ เช่น ประการแรก ประการต่อมา อีกประการหนึ่ง ประการหลังหรือประการสุดท้าย เป็นต้น

2) เรียงลำดับความสัมพันธ์โดยใช้ความเป็นเหตุเป็นผล เช่น อะไรเป็นเหตุของอะไรหรือเป็นผลมาจากอะไร

3) เรียงลำดับความสัมพันธ์เชิงปริมาณหนักเบา และจำนวนมากน้อย

3. ขั้นตอนหลังอ่าน

3.1 นำคำตอบที่ได้มาตอบตรงตามรูปแบบของข้อสอบ

3.1.1 แบบเลือกตอบ 1 ตัวเลือก จากตัวเลือก 4 ตัวเลือกหรือมากกว่า

3.1.2 เขียนคำตอบแบบปิด โดยคัดลอกคำเดียวกันจากถ้อยความ

3.1.3 เขียนคำตอบแบบเปิด อาจคัดลอก หรือถอดความจากถ้อยความ

ในเรื่อง

3.2 อ่านสำรวจคำตอบเพื่อทบทวนความถูกต้อง ต้องตรวจสอบคำตอบที่เลือกหรือที่คัดลอกว่าถูกต้องตรงกับข้อความในเรื่องอย่างสมบูรณ์

สมรรถนะการสะท้อนและประเมิน (Reading Literacy)

สมรรถนะการสะท้อน คือ การนำความรู้ที่นอกเหนือจากสิ่งที่อ่าน หรือนำความรู้ในโลกของความเป็นจริงที่ตนเองดำรงชีวิตอยู่มาเชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือความเข้าใจเดิม ด้วยการตีความ แปลความ แล้วเขียนแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่าน ทั้งความคิดคล้อยตาม หรือความคิดโต้แย้งจากมุมมองของตน

สมรรถนะการประเมิน คือ การนำความรู้ที่นอกเหนือจากสิ่งที่อ่านหรือนำความรู้ในโลกของความเป็นจริงที่ตนดำรงชีวิตอยู่มาเชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือความเข้าใจเดิม ด้วยการตีความ แปลความ แล้วเขียนแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่าน ทั้งด้านคุณภาพของเนื้อหาสาระ และความเหมาะสมของรูปแบบอย่างตรงไปตรงมา โดยไม่ยึดติดกับสาระที่อ่าน หรือไม่เอาความคิดและเจตคติของตนมาเกี่ยวข้อง

ผู้อ่านต้องมีความรู้พื้นฐานอะไรบ้าง

การสะท้อนและประเมิน ผู้อ่านต้องมีความรู้พื้นฐานดังต่อไปนี้

1. มีความรู้เรื่องสมรรถนะการเข้าถึงและค้นคืนสาระ
2. มีความรู้เรื่องสมรรถนะการบูรณาการและตีความ
3. รู้จักนำความรู้ทั่วไปนอกเหนือจากสิ่งที่อ่านมาเชื่อมโยงกับสิ่งที่อ่านในเรื่อง

ได้แก่

3.1 เปรียบเทียบจากสิ่งที่คุ้นเคย หรือสิ่งที่พบเสมอในชีวิต

3.2 ประยุกต์ความรู้ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย ด้วยการสร้างสมมุติฐาน

3.3 ใช้วิจารณ์ญาณสร้างสมมุติฐาน หรือบอกคุณค่าในสิ่งที่อ่านที่ซับซ้อนและ

ไม่คุ้นเคย

3.4 ใช้เกณฑ์หรือมุมมองต่าง ๆ กับเรื่องที่เข้าใจยาก นอกเหนือจากสิ่งที่อ่าน

3.5 ใช้ความรู้พิเศษเฉพาะเรื่องอย่างวินิจฉัยเคราะห์ด้วยการตั้งข้อสงสัย

4. รู้จักเรียงลำดับความสำคัญ ความยาก เช่น เรียงจากความยากน้อยสุด ไปถึงมากที่สุด

5. รู้จักวิธีการเขียน ได้แก่

5.1 เขียนอธิบายสิ่งที่เข้าใจด้วยการยกตัวอย่าง หรืออ้างอิง ทั้งจากในสิ่งที่อ่าน และนอกเหนือจากสิ่งที่อ่าน

5.2 เขียนแสดงความคิดเห็น สนับสนุน หรือโต้แย้ง อย่างสมเหตุสมผล ด้วยความคิดของตนเอง ทำอย่างไรผู้อ่านจะผ่านเกณฑ์สมรรถนะการสะท้อนและประเมิน

ผู้อ่านจะต้องมีทักษะการอ่านเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากการอ่านในการดำเนินชีวิต การศึกษาหาความรู้และทักษะในวิชาอื่น ๆ เพื่อการเป็นประชาชนที่มีคุณภาพของสังคม ในอนาคต ผู้อ่านจะมีความรู้และทักษะการสะท้อนและประเมินระดับใด ผู้อ่านต้องสามารถสร้างสมมติฐาน หรือประเมินอย่างมีวิจารณ์ญาณในถ้อยความที่ซับซ้อนและไม่คุ้นเคย ให้ใช้เกณฑ์หรือมุมมองต่าง ๆ และดึงความเข้าใจที่ยาก ๆ นอกเหนือจากถ้อยความที่ให้อ่านมาใช้ได้

ผู้อ่านต้องปฏิบัติ

สมรรถนะการอ่านสะท้อนและประเมิน มี 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนก่อนอ่าน

1.1 อ่านสำรวจสิ่งที่อ่าน เพื่อจะได้ทราบรูปแบบสิ่งที่อ่าน และจะได้เลือกใช้วิธีอ่านที่เหมาะสม

1.1.1 ชื่อเรื่อง

1.1.2 ถ้อยความ

1) ถ้อยความที่นำมาใช้ทั้งหมด หรือตัดมาบางส่วน

2) จำนวนหัวข้อ จำนวนหน้า จำนวนย่อหน้า จำนวนคอลัมน์

1.1.3 ลักษณะถ้อยความ และประเภทถ้อยความ เช่น

1) ลักษณะเป็นข้อความประเภทรายงาน บทละคร ประกาศ ฯลฯ

2) ลักษณะไม่เป็นข้อความ ประเภท แผนผัง แผนภูมิ ตาราง กราฟ

3) ลักษณะผสมที่มีทั้งเป็นข้อความ และไม่เป็นข้อความมาประกอบกัน

1.1.4 แหล่งที่มา เช่น จากหนังสือ จากนิตยสาร จากเว็บไซต์ ฯลฯ

1.2 อ่านสำรวจคำถาม ให้ทราบจำนวนข้อความและรูปแบบคำถาม เช่น แบบเลือกตอบตัวเลือกแบบเขียนข้อความ แบบลากเส้น หรือทำเครื่องหมาย

2. ขั้นตอนระหว่างอ่าน

2.1 ผู้อ่านต้องอ่านโจทย์อย่างละเอียดว่า

2.1.1 โจทย์มีหลายรูปแบบ เช่น โจทย์สั้น ๆ โจทย์ยาว ๆ ทั้งซับซ้อนและไม่ซับซ้อน อย่างละเอียด ว่าโจทย์มีคำถามกี่แห่ง

2.1.2 คำถามแต่ละแห่ง ถามอะไร ให้ทำเครื่องหมาย เช่น วงกลมรอบคำถาม หรือขีดเส้นใต้คำถาม

2.1.3 คำถามต้องการให้ตอบแบบใด เช่น แบบเลือกตอบมีตัวเลือกแบบเลือกตอบเชิงซ้อนหรือแบบเขียนคำตอบแบบอิสระ

2.2 ผู้อ่านเชื่อมโยงสาระในถ้อยความที่อ่านขณะนั้นกับความรู้ที่นอกเหนือจากสิ่งที่อ่าน

2.2.1 เชื่อมโยงโดยใช้การเปรียบเทียบหรือนำความรู้ทั่วไปจากภายนอกมาใช้กับสิ่งที่อ่าน

2.2.2 ใช้การเชื่อมโยงการเปรียบเทียบและการอธิบายหรือประเมินลักษณะใดลักษณะหนึ่งของถ้อยความ เพื่อแสดงว่าผู้อ่านเข้าใจสาระอย่างละเอียด โดยนำมาเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เคยคุ้นเคยหรือพบเห็นเสมอ ๆ

2.3 ประเมินสาระที่กล่าวอ้างในถ้อยความ โดยเทียบกับความรู้ในโลกของความเป็นจริง

2.3.1 ทำความเข้าใจและประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย โดยการใช้ความรู้ทั่วไปมาสร้างสมมติฐาน หรือประเมินถ้อยความอย่างมีวิจารณ์ญาณกับถ้อยความที่ยาวและซับซ้อน และเนื้อหาที่ไม่คุ้นเคย

2.3.2 ใช้การประเมินอย่างวิจิตรวิเคราะห์หรือตั้งข้อสงสัยหรือสมมติฐาน โดยนำความรู้พิเศษเฉพาะเรื่องมาใช้ อาจนำเกณฑ์หรือมุมมองต่าง ๆ และนำความเข้าใจส่วนที่ยาก ๆ นอกเหนือจากถ้อยความที่ให้อ่านมาใช้

2.4 สมรรถนะการสะท้อนผู้อ่านต้องปฏิบัติต่อไปนี้

2.4.1 นำความรู้จากเนื้อหาสาระที่นอกเหนือจากถ้อยความหรือความรู้ในโลกของความเป็นจริงที่ตนเองดำรงชีวิตมาเชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือความเข้าใจเดิม แล้วตีความแปลตีความให้กระจ่างชัด

2.4.2 แสดงความคิดเห็นต่อถ้อยความสะท้อนเป็นความคิดคล้อยตาม ความคิดโต้แย้ง หรือทั้งคล้อยตามและโต้แย้งจากมุมมองของตน

2.4.3 ประเมินถ้อยความด้วยการบอกคุณภาพและความเหมาะสมจากมุมมองของตน

2.5 สมรรถนะการประเมิน ผู้อ่านต้องปฏิบัติต่อไปนี้

2.5.1 ผู้อ่านนำความรู้ด้านรูปแบบวิธีการเขียนและโครงสร้างของ
ถ้อยความจากความรู้เดิมมาเชื่อมโยงถ้อยความ

2.5.2 แสดงความคิดเห็นต่อถ้อยความ ด้วยการสะท้อนความคิด
คล้ายตาม ความคิดโต้แย้งหรือทั้งคล้ายตามและโต้แย้ง ในด้านรูปแบบ วิธีการเขียน และโครงสร้าง
ของถ้อยความจากมุมมองของตน

2.5.3 แสดงความคิดเห็นต่อถ้อยความ ด้วยการประเมินค่าอย่าง
ตรงไปตรงมา โดยไม่นำสาระที่อ่าน หรือไม่เอาความคิดและเจตคติของตนมาเกี่ยวข้อง แล้วบอก
คุณค่าทั้งด้านคุณภาพ และความเหมาะสมของโครงสร้างหรือรูปแบบ

3. ขั้นตอนหลังอ่าน

3.1 นำคำตอบที่ได้มาตอบตามรูปแบบของข้อสอบ

3.2 เขียนคำตอบแบบเปิด เช่น การสร้างคำตอบแบบอิสระ

3.2.1 เขียนคำตอบแบบอธิบาย อธิบายตัวอย่าง อ้างอิงข้อความแสดง
หลักฐานบางครั้งก็จะปรากฏอยู่ในคำถามนั้น

3.2.2 เขียนคำตอบแสดงความคิดเห็นคล้ายตาม หรือโต้แย้ง ด้วยความคิด
ของตนเอง มีการแสดงความเป็นเหตุเป็นผล มีการเปรียบเทียบความแตกต่างของสาระในข้อความนั้น
กับแหล่งอื่นที่นำมาอ้างอิง

นโยบายการส่งเสริมความฉลาดรู้

การอ่าน

การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญของผู้เรียนระดับประถมศึกษาที่กำหนดเป็น
ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาในยุค 4.0 ซึ่งเป็นความรู้ที่จำเป็นสำหรับนักเรียนไทยได้เกิด
การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ตนเองรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้พื้นฐาน การรู้จักตนเอง
ความรู้เรื่องภูมิปัญญาไทย ความรอบรู้ด้านต่าง ๆ และความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ ความรู้
ความสามารถ และทักษะเหล่านี้เป็นจำเป็นสถานศึกษาทุกแห่งจะต้องให้ความสำคัญและพัฒนา
ผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย (สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้, 2562 : 11)
ความฉลาดรู้การอ่านจึงเป็นสมรรถนะหนึ่งซึ่งช่วยให้เยาวชนไทยทำความเข้าใจ ตีความ แปลความ
ไตร่ตรองข้อมูลจากสิ่งที่อ่านจากสื่อออนไลน์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและเครือข่ายสารสนเทศ
ที่ไร้พรมแดนเป็นจำนวนมาก เพื่อไม่ตกเป็นเหยื่อและหลงผิดในข้อมูลที่ไม่เป็นจริง ตลอดจนช่วยให้
สามารถนำข้อมูลที่ผ่านการกลั่นกรองจากสติปัญญานำไปพัฒนาศักยภาพด้านกระบวนการทางสมอง
สติปัญญา ความรู้ ทักษะ สมรรถนะ ตลอดจนมีความเพลิดเพลินในการอ่าน เพื่อสร้างความสุขใน
ชีวิตประจำวัน การส่งเสริมความฉลาดรู้การอ่านจึงเป็นการทำให้ผู้เรียนมีสมรรถนะสำคัญตาม
เป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้ คือ การมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะ

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs x 8Cs) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : 107) และยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของหน่วยงานของภาครัฐได้กำหนดนโยบายไว้ในแผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย พ.ศ. 2560-2564 สรุปได้ (กระทรวงวัฒนธรรม, 2560 : 3-4) ดังนี้

1. ปลุกฝังและสร้างพฤติกรรมรักการอ่านที่เข้มแข็งให้กับคนทุกช่วงวัย
2. จัดหาแหล่งการเรียนรู้และอำนวยความสะดวกเพื่อให้สามารถเข้าถึงได้
3. ยกระดับแหล่งการเรียนรู้และสื่อการอ่านเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
4. สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้การอ่าน

ทุกพื้นที่

จากเป้าหมายสำคัญของการส่งเสริมความฉลาดรู้ การอ่านข้างต้น

จึงสอดคล้องกับเป้าหมายของมาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อสามารถนำไปปฏิบัติและพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนได้ คือ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 2)

และยังสอดคล้องกับประเด็นในการประเมินความฉลาดรู้การอ่านของ PISA ที่กำหนดว่า การประเมินความฉลาดรู้การอ่านครอบคลุมองค์ประกอบของความฉลาดรู้การอ่าน 3 ประการ ได้แก่ ความเข้าใจในการอ่าน การนำผลการอ่านไปใช้ตามวัตถุประสงค์ ความรักและความผูกพันกับการอ่าน

เมื่อพิจารณาอย่างถ่องแท้ ทำให้ทราบว่า มาตรฐาน ท 1.1 การอ่าน สอดคล้องกับประเด็นที่ PISA จะประเมินความฉลาดรู้ การอ่านของเด็กไทย การส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านจึงไม่ใช่เน้นเพื่อการสอบผ่าน แต่จะต้องเน้นเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ดังนั้น การส่งเสริมความฉลาดรู้การอ่านจึงมิใช่หน้าที่ของหน่วยงานหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งไม่ แต่ทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชนควรหันมาร่วมมือกันและหากกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านของผู้เรียนให้ก้าวทันระดับสากล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษาวิจัยที่ผ่านมา พบว่า มีความพยายามในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านรู้เรื่องในบริบทต่าง ๆ โดยยึดแนวทางของโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) เป็นแนวทางสำคัญ

ยุทธนา ปัญญา (2563) ได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ผ่านบทเรียนบนเว็บ โดยประยุกต์ใช้กลยุทธ์ QAR เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ วัตถุประสงค์ เนื้อหา ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล ทั้งนี้ นักเรียนที่เรียนรู้ผ่านบทเรียนดังกล่าว มีทักษะการอ่านรู้เรื่องเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

นิรัตติยากร กอแก้ว (2563) ได้พัฒนาชุดฝึกเสริมทักษะการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทาง PISA สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยผลการวิจัยพบว่า ชุดฝึกที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ 84.89/80.56 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ 75/75 และมีดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.626 หรือคิดเป็นร้อยละ 62.66 ทั้งนี้ ทักษะการอ่านของนักเรียนภายหลังการเรียนรู้ด้วย ชุดฝึกดังกล่าวสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อ ชุดฝึกในระดับมากที่สุด

ศีกษา เบ็ญจกุล (2565) ได้พัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ ด้านการอ่าน สำหรับนักศึกษาครุศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย โดยผลการประเมินหลักสูตรพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด และนักศึกษามีความฉลาดรู้ด้านการอ่านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 หลังจากใช้หลักสูตร นอกจากนี้ นักศึกษายังมีความคิดเห็นในเชิงบวกต่อหลักสูตร และหลักสูตรดังกล่าวได้รับการรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ว่าเหมาะสมต่อการนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านรู้เรื่อง

ประวิทย์ รักษาแสง (2565) ได้พัฒนาโปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทาง PISA โดยศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข ก่อนพัฒนาโปรแกรมที่ประกอบด้วย 20 หน่วยการเรียนรู้ ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า โปรแกรมมีความเหมาะสมในระดับมาก นอกจากนี้ นักเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรมนี้มีคะแนนการอ่านรู้เรื่องหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจากการประเมินผลตามรูปแบบ CIPPIEST พบว่า โปรแกรม มีความเหมาะสมทั้งในด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ ความยั่งยืน และความสามารถในการถ่ายทอดอยู่ในระดับมาก

เกศศิณี ทาระเนตร์ (2567) ได้ศึกษาการใช้เทคนิคชี้้นำการอ่านแบบ SQRC ร่วมกับแบบฝึกตามแนวทาง PISA เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โดยแบบฝึกมีประสิทธิภาพ 82.17/81.03 ซึ่งผ่านเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งนักเรียนยังมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.61)

งานวิจัยต่างประเทศ

Yan, Jing และ Cai, Yuyang (2021) ศึกษาการจัดการเรียนการสอนกลยุทธ์การอ่านของครูและทักษะการรู้หนังสือของนักเรียนระดับประถมศึกษา: แนวทางการวิเคราะห์หัตถการ โครงสร้างหลายระดับ การศึกษาครั้งนี้มุ่งวิเคราะห์ผลของการสอนกลยุทธ์การอ่านของครูในระดับประถมศึกษาของประเทศสิงคโปร์ ต่อทักษะการรู้หนังสือของนักเรียน ผลการวิเคราะห์พบว่า การสอนกลยุทธ์การอ่านมีผลบวกต่อทักษะการรู้หนังสือของนักเรียน โดยเฉพาะกลยุทธ์การเข้าใจ ความหมายในระดับมหภาคที่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ การทำงานร่วมกันระหว่างครู ยังส่งผลดีต่อการสอนกลยุทธ์การอ่าน การศึกษานี้ยังพบว่า ปัจจัยต่าง ๆ เช่น การศึกษาของผู้ปกครอง และเพศของนักเรียน มีอิทธิพลต่อทักษะการรู้หนังสือ โดยนักเรียนหญิงมีทักษะสูงกว่านักเรียนชาย งานวิจัยชี้ให้เห็นว่า การสอนกลยุทธ์การอ่านทั้งในระดับจุลภาคและมหภาคมีความสำคัญในการพัฒนาทักษะการรู้หนังสือของนักเรียน

Doniyarov (2022) ศึกษาการพัฒนาทักษะการรู้หนังสือในมิติต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาในประเทศอุซเบกิสถาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเสริมสร้างความเข้าใจและทักษะในการตีความข้อความที่เป็นลายลักษณ์อักษรให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ตลอดจนตอบสนองต่อข้อกำหนดด้านการรู้หนังสือตามศักยภาพและบริบทของประเทศอุซเบกิสถาน ในการดำเนินการวิจัยได้ใช้วิธีการที่หลากหลายภายใต้กรอบแนวทางเชิงระบบ เพื่อตรวจสอบและประเมินประสิทธิผลของมาตรการส่งเสริมการรู้หนังสือ ผลการวิจัยพบว่า ทักษะด้านความเข้าใจในการอ่าน การเขียนสื่อความหมาย และการเรียนรู้ โดยรวมของนักเรียนมีพัฒนาการอย่างชัดเจน นอกจากนี้ ข้อค้นพบจากการศึกษายังสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการนำนโยบายหรือกลยุทธ์ด้านการรู้หนังสืออย่างเป็นระบบและรอบด้านมาใช้ เพื่อเพิ่มพูนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการสื่อสารผ่านการเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนมีพัฒนาการที่ชัดเจนในทักษะการอ่านและเขียน รวมถึงการเรียนรู้โดยรวม นอกจากนี้ ผลการศึกษายังเน้นถึงความสำคัญของการนำกลยุทธ์การส่งเสริมการรู้หนังสือที่มีระบบมาประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพผ่านการเขียน

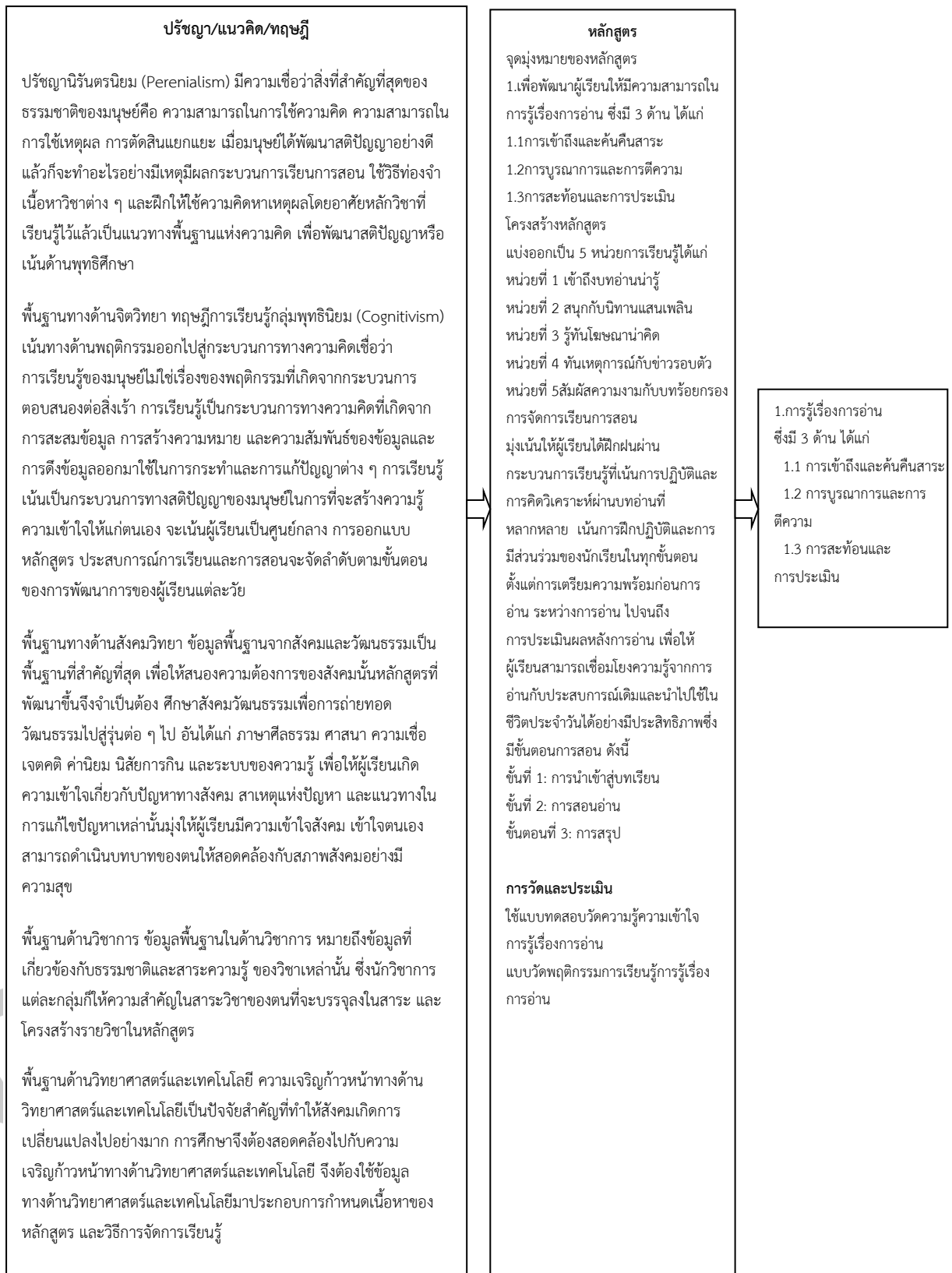
Campilla และ Cariño (2024) ได้ศึกษาทักษะการรู้หนังสือการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดาน-อาร์ อินทิเกรเตด ปีการศึกษา 2022–2023 โดยใช้เครื่องมือ

Functional Literacy Assessment Tool (FLAT) ภายใต้การวิจัยเชิงพรรณนา-สัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างมีนักเรียน จำนวน 62 คน ผลการวิจัย 1. นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 12–13 ปี มาจากครอบครัวรายได้น้อย 2. ระดับการศึกษาของผู้ปกครองและสถานะทางเศรษฐกิจมีผลต่อทักษะการรู้หนังสือ 3. นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านอย่างมีนัยสำคัญจากก่อนเรียนถึงหลังเรียน โดยเฉพาะในด้านความเข้าใจย่อหน้า เรื่องราว และสื่อท้องถิ่น 4. อายุมีความสัมพันธ์เชิงลบกับทักษะการรู้หนังสือ ในขณะที่ระดับการศึกษาของผู้ปกครองและทักษะการอ่านมีความสัมพันธ์เชิงบวก 5. ผลการประเมินก่อนและหลังสะท้อนประสิทธิภาพของโปรแกรมแทรกแซงในการพัฒนาทักษะการรู้หนังสืออย่างมีนัยสำคัญ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า งานวิจัยส่วนมากเป็นการพัฒนาการรู้เรื่อง การอ่าน แต่ยังไม่ปรากฏงานวิจัยที่เป็นการพัฒนาหลักสูตรการรู้เรื่อง การอ่าน และจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องยังเชื่อได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะการรู้เรื่อง การอ่าน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สามารถช่วยทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการรู้เรื่อง การอ่าน สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และจากผลการวิจัยทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นนั้น มีความสอดคล้องกับการพัฒนาหลักสูตร เนื่องจากการพัฒนาการรู้เรื่อง การอ่าน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในครั้งนี้หลักสูตรถือเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมได้ การจัดการศึกษาที่ดีจึงควรมีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพชีวิตและสังคมของผู้เรียน หลักสูตรจึงจำเป็นต้องปรับปรุงหรือพัฒนาให้มีความเหมาะสม ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่เสมอ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ได้กรอบแนวคิดในการวิจัย การพัฒนาการรู้เรื่อง การอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

การวิจัยระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย

การวิจัยระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การวิจัยระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้หลักสูตรที่เสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การวิจัยระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย

การวิจัยระยะที่ 1 เป็นการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดอนจาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ 2 ขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 การศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรที่ ส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การวิจัยเอกสาร (Document research)

ขั้นที่ 2 ศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาดอนจาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 แบ่งเป็น 2 วิธี คือ

1. ศึกษาจากการสอบถามครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. ศึกษาจากการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย

ทั้ง 2 ขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การวิจัยเอกสาร (Document research) มีรายละเอียดดังนี้

1. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร งานวิจัย ตำรา ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร การรู้เรื่องการอ่าน เอกสารเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านตามแนว Pisa และรายงานผลการทดสอบโอเน็ต ด้านการอ่าน

2. แหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร งานวิจัย ตำรา แนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การรู้เรื่องการอ่าน เอกสารเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านตามแนว Pisa และรายงานผลการทดสอบโอเน็ต ด้านการอ่าน ดังนี้

ศึกษาแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler (1949), Taba (1962), Beckner & Cornett (1974), บุญชม ศรีสะอาด (2546), กาญจนา คุณารักษ์ (2527) และสังัด อุทรานันท์ (2532) จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรตั้งแต่ความหมายของหลักสูตรองค์ประกอบของหลักสูตร ความสำคัญของหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการพัฒนาหลักสูตร และการประเมินผลหลักสูตร ผลจากการศึกษาเอกสารที่กล่าวมาข้างต้นเป็นแนวคิด และองค์ความรู้ที่ทำให้ผู้วิจัยใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกรูปแบบที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยยึดรูปแบบการพัฒนาของ Tyler (1949 : 125 อ้างอิงมาจาก บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 65) มีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้น เพื่อใช้เป็นขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่อง การอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ขั้นที่ 2 การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้

ขั้นที่ 3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 การประเมินผล

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้กำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังนี้ 1) จุดมุ่งหมายทางการศึกษา 2) ประสบการณ์ทางการศึกษา 3) วิธีการจัดประสบการณ์ และ 4) วิธีประเมิน เพื่อนำไปใช้ในการร่างหลักสูตรในการวิจัยระยะที่ 2

ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการรู้เรื่องการอ่าน แนวคิดเกี่ยวกับการรู้เรื่องการอ่านของ OECD (2013), Mulis, Martin and Sainbury (2015), NAEP (2013), สุนีย์ คล้ายนิล (2547), น้ำทิพย์ วิชาวิน (2552) และสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2552) และสำนักวิชาการและมาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผลการศึกษาเอกสาร ทำให้ผู้วิจัยมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของการรู้เรื่องการอ่าน สามารถสรุปได้ว่า การรู้เรื่องการอ่าน หมายถึง ความรู้สามารถในการเข้าใจสาระหรือจับใจความสำคัญของสิ่งที่ได้อ่าน สามารถตีความ แปลความของข้อความที่ได้อ่าน และสามารถประเมินวิเคราะห์สะท้อนจุดมุ่งหมายของการเขียนได้ว่า ผู้เขียนต้องการจะสื่อสารหรือส่งสารใดให้แก่ผู้อ่าน ทั้งนี้ เพื่อประเมินว่าผู้อ่านมีศักยภาพในการอ่าน และสามารถใช้อ่านในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ทั้งในโรงเรียนและในชีวิตจริง นอกโรงเรียนและในการใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษา เอกสาร ตำรา แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการรู้เรื่อง การอ่านของ OECD (2013); OECD (2018); NAEP (2013), PIRLS (2015); สันติวัฒน์ จันทร์โต (2559) และสำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2562) มีองค์ประกอบดังนี้ 1) ความเข้าใจในการอ่าน ได้แก่ 1.1 การค้นคืนและเข้าถึงสาระ 1.2 การบูรณาการและตีความ และ 1.3 การสะท้อนและประเมิน 2) การนำผลการอ่านไปใช้ 3) ความรักและผูกพันกับการอ่านส่วนมากมีลักษณะที่คล้ายกัน แตกต่างเพียงคำศัพท์เท่านั้น

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบบันทึกข้อมูลการวิจัยเอกสาร มีลักษณะเป็นตาราง ซึ่งใช้บันทึก รายละเอียดผลการศึกษาลึกการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องของนักการศึกษาแต่ละท่าน

ขั้นที่ 2 ศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ทักษะการรู้เรื่องการอ่านของครูผู้สอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.2 เพื่อศึกษาแนวทางและวิธีการจัดการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านภาษาไทย

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย

2.1 กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้การรู้เรื่อง การอ่านภาษาไทย เป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน 13 โรงเรียน ๆ ละ 1 คน

รวม จำนวน 13 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยการเลือกแบบเจาะจง

2.2. กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่มแนวทางและวิธีการจัดการเรียนรู้ การรู้เรื่องการอ่าน เป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านภาษาไทย ประกอบด้วย ครูผู้สอนกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาด้านภาษาไทย และมีวิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ (คศ.3) ขึ้นไป และศึกษานิเทศก์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 9 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 แบบสอบถามความคิดเห็นนี้มีลักษณะเป็นมาตราส่วน ประเมินค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการสนทนากลุ่มเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เกี่ยวกับแบบสัมภาษณ์แนวทางและวิธีการจัดการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่าน

4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1 ศึกษาแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม จากนั้นสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน

4.2 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมในประเด็นของข้อคำถามในแบบสอบถาม และประเด็นต่าง ๆ ที่ใช้ในการบันทึกข้อมูล

4.3 สร้างแบบประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามแบบสอบถามกับประเด็นที่ ต้องใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเกณฑ์ในการพิจารณาคะแนนความสอดคล้อง กำหนดไว้ดังนี้

ให้ +1 เมื่อแน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องหรือตรงตามประเด็นที่ต้องการ

ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องหรือตรงตามประเด็นที่ต้องการ

ให้ -1 เมื่อไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นไม่สอดคล้องหรือไม่ตรงตามประเด็นที่ต้องการ

4.4 นำแบบสอบถามแบบประเมินความสอดคล้องไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับสิ่งที่ต้องการเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม

4.5 นำคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ย คัดเลือกข้อที่ อยู่ในเกณฑ์การประเมินระหว่าง 0.50-1.00 ไว้ ซึ่งผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 ทุกประเด็นคำถาม

4.6 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะในส่วนของประเด็นคำถามที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขและนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

4.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

5. วิธีการเก็บข้อมูล

5.1 นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับคุณครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านภาษาไทย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดอนจาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

6. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 นำข้อมูลเชิงคุณภาพ (qualitative data) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม และข้อมูลที่ได้จากเอกสาร มาแยกตามประเด็นที่กำหนด

6.2 สรุปความคิดเห็นอื่น ๆ ที่ได้จากการสังเคราะห์ในประเด็นที่ใกล้เคียงกัน

6.3 รวบรวมและสังเคราะห์ข้อมูลของเอกสารตามหัวข้อที่กำหนดไว้

6.4 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (quantitative data) ที่ได้จากผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ นำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย และแปลผล

7. การสร้างและหาคุณภาพแบบสัมภาษณ์สำหรับการสนทนากลุ่มดำเนินการดังนี้

7.1 ศึกษาเอกสารและวิธีการเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อสัมภาษณ์ประเด็นเกี่ยวกับศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

7.2 กำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ครูเกี่ยวกับแนวทางและวิธีการจัดการเรียนรู้ การรู้เรื่องการอ่านภาษาไทย ของคุณครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม

ส่วนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางและวิธีการจัดการเรียนรู้การรู้เรื่อง การอ่านภาษาไทยของคุณครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาร่างหลักสูตรเสริมสร้าง การรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

7.3 สร้างแบบสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนดตามข้อ 7.2 ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม

1. ชื่อ นามสกุล
2. ตำแหน่ง
3. วุฒิการศึกษา.....วิชาเอก.....
4. โรงเรียน/หน่วยงาน สังกัด.....
5. ประสบการณ์ด้านการสอนภาษาไทยปีเดือน

ส่วนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางและวิธีการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านของคุณครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา มี 3 ประเด็น ดังนี้

1. ครูออกแบบการเรียนการสอนอย่างไรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้

2. ครูมีการบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้อย่างไร
3. ครูมีวิธีการประเมินการเรียนรู้อย่างไร

ส่วนที่ 3 ข้อแนะนำอื่น ๆ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาร่างหลักสูตรเสริมสร้างการเรียนรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

7.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะและเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

7.4.1 อาจารย์ ดร.นิพพิทา กุลชิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น

7.4.2 อาจารย์ ดร.กาญจนา นิลนวล คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

7.4.3 รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ วิเศษสัตย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

7.4.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณิชาภัท กันขุนทด คณะศึกษาศาสตร์และนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

7.4.5 ศน.สายรุ้ง น้อยนาจารย์ อดีตผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

7.5 นำข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยใช้สูตร IOC (ซวลิต ชูกำแพง, 2559)

ให้คะแนน +1 = ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าสอดคล้อง

ให้คะแนน 0 = ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจ เห็นว่า ให้คะแนน -1

ให้คะแนน -1 = ผู้เชี่ยวชาญไม่สอดคล้อง

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง

ΣR หมายถึง ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

7.6 ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 แสดงว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปใช้ได้

7.7 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วไปใช้เป็นประเด็นการสนทนากลุ่ม

8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิจัยระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยนำข้อมูลพื้นฐานจากการศึกษาระยะที่ 1 มากำหนดเป็นแนวทางและองค์ประกอบการจัดทำร่างหลักสูตรการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และทดลองใช้หลักสูตร โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 การร่างหลักสูตรที่เสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1. วัตถุประสงค์

เพื่อร่างหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เสนอให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญประเมินตรวจสอบยืนยันหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้จริง โดยวิธีการตอบแบบสอบถาม

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 คน

2.2 ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 2 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบประเมินความเหมาะสมของร่างหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1. ความมุ่งหมาย

1.1 เพื่อประเมินคุณภาพหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.2 เพื่อทดลองใช้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้น

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองแคนวิทยา ซึ่งเป็นโรงเรียนในกลุ่ม
เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคพลินธุ์
เขต 1 ที่ไม่ใช่โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

3. เครื่องมือ

3.1 หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.2 แบบทดสอบวัดการรู้เรื่องการอ่าน

4. วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1 การสร้างแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่อง
การอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

4.1.1 กำหนดกรอบประเด็นที่จะประเมิน โดยวิเคราะห์จากองค์ประกอบของ
หลักสูตร แล้วสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุม

4.1.2 สร้างแบบประเมินตามประเด็นในข้อ 4.1.1 แล้วนำแบบประเมินที่
สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความเหมาะสมของแบบประเมิน ตรวจสอบ
ความสอดคล้องของข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมิน โดยผู้วิจัยได้มีการเพิ่ม
ประเด็นในการประเมินให้มีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น

4.1.3 นำแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อ
ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อพิจารณาข้อคำถามที่ใช้ในการประเมินและ
ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะตามคำแนะนำ ผลการประเมิน
พบว่า ข้อคำถามที่สร้างขึ้นมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 -1.00 ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

- 1) อาจารย์ ดร.นิพพิทา กุลชิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น
- 2) อาจารย์ ดร.กาญจนา นิลนวล คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- 3) รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ วิเศษสัตย์ คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณิชาภาภักดิ์ กัญจนทศ คณะศึกษาศาสตร์และ
นวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

5) ศน.สายรุ้ง น้อยนาจารย์ อดีตผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และ
ประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

4.1.4 จัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์

4.1.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล นำแบบประเมินส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
คุณภาพ

4.1.6 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1) นำข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากข้อเสนอแนะมาสังเคราะห์
ในประเด็นที่ใกล้เคียงเพื่อปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ

2) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ นำคะแนนที่ได้จากการประเมินของ
ผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ยคัดเลือกข้อที่อยู่ในเกณฑ์การประเมินระหว่าง 0.50-1.00 ไว้ ซึ่งจากการ
ประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ผลปรากฏว่ามีข้อคำถามที่มีค่า IOC 0.8 ถึง 1.00 ทุกข้อคำถาม

4.1.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean)

4.2 สร้างหลักสูตรที่เสริมสร้างการเรียนรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 ดังนี้

4.2.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัย หนังสือ ตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
หลักสูตรและการสร้างหลักสูตร รวมถึงแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4.2.2 ศึกษาเอกสาร งานวิจัย หนังสือ ตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรู้เรื่อง
การอ่าน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องการอ่าน และวิธีการวัดและประเมินผล
รวมถึงแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4.2.3 จัดทำร่างหลักสูตร ซึ่งหลักสูตรประกอบด้วย ที่มาและความสำคัญ
วิสัยทัศน์ หลักการ สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และคุณภาพผู้เรียน
ส่วนองค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่

1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นหลักสูตรสำหรับนักเรียนระดับ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้เรื่องการอ่าน โดยเน้นการเรียนรู้ผ่านกระบวนการฝึกปฏิบัติ
เป็นหลัก เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเข้าถึงและค้นคืนสาระสำคัญ การบูรณาการและ
การตีความ การสะท้อนและประเมิน

2) โครงสร้างหลักสูตร คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เข้าถึงบทอ่านนำรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 สนุกกับนิทานแสนเพลิน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 รู้ทันโฆษณาหน้าคิด

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ท้นเหตุการณ์กับข่าวรอบตัว หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 สัมผัสความงามกับ
บทร้อยกรอง รวม 15 ชั่วโมง

3) การจัดการเรียนการสอน การรู้เรื่องการอ่านเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยให้
ผู้เรียนสามารถเข้าใจ ตีความ และนำข้อมูลจากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จึงพัฒนาขึ้น
เพื่อตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝน
ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติและการคิดวิเคราะห์ผ่านบทอ่านที่หลากหลาย การออกแบบ
ประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรนี้ถูกออกแบบให้ส่งเสริมการพัฒนาความสามารถด้านการรู้เรื่อง
การอ่านตามองค์ประกอบการรู้เรื่องการอ่าน ด้าน ได้แก่ การเข้าถึงและค้นคืนสาระ การบูรณาการ
และตีความ และการสะท้อนและประเมิน โดยเน้นการฝึกปฏิบัติและการมีส่วนร่วมของนักเรียน
ในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การเตรียมความพร้อมก่อนการอ่าน ระหว่างการอ่าน ไปจนถึงการประเมินผล
หลังการอ่าน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้จากการอ่านกับประสบการณ์เดิมและนำไปใช้
ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรนี้

ขั้นที่ 1 การนำเข้าสู่บทเรียน

กิจกรรม: ใช้เกม การแข่งขัน บทบาทสมมติ หรือการสนทนา
เพื่อสร้างความสนใจในบทอ่าน เน้นความสนุกสนานและผ่อนคลาย โดยบูรณาการการใช้เทคโนโลยี
เช่น คู่มือไอโฟน ๆ หรือฟังบทเพลงที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของบทอ่าน

เป้าหมาย: สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนาน ช่วยกระตุ้น
ความสนใจและเตรียมความพร้อมในการอ่านให้กับนักเรียน

ขั้นที่ 2 การสอนอ่าน

ขั้นก่อนการอ่าน:

1. ครูอธิบายวัตถุประสงค์ของการอ่าน เช่น การอ่านเพื่อค้นหา
ข้อมูลที่จำเป็น การบูรณาการข้อมูล หรือการประเมินเนื้อหา
2. ครูเลือกบทอ่านที่เหมาะสมตามลำดับความยากง่าย เช่น
บทความ นิทาน โฆษณา ข่าว และบทร้อยกรองที่สัมพันธ์กับระดับความสามารถของนักเรียน ป.5
3. นักเรียนอ่านบทอ่านที่ได้รับแบบคร่าว ๆ เพื่อดึงข้อมูลและ
ประสบการณ์เดิม พร้อมทั้งคาดเดาเนื้อหาของเรื่องที่จะอ่าน โดยครูอาจกระตุ้นด้วยคำถาม

ขั้นระหว่างการอ่าน:

1. ครูจัดกิจกรรมการอ่าน เช่น การอ่านเดี่ยว อ่านคู่
หรืออ่านกลุ่ม ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของของบทอ่าน โดยนักเรียนฝึกปฏิบัติการอ่าน

2. นักเรียนอ่านอย่างตั้งใจพร้อมจดบันทึกเนื้อหาสำคัญ ตั้งคำถาม หรือทำเครื่องหมายตรงจุดที่สงสัย เพื่อเชื่อมโยงกับเป้าหมายของการอ่าน
3. ครูสังเกตพฤติกรรมการอ่าน ตอบคำถาม และให้คำแนะนำเพิ่มเติมระหว่างการอ่าน

ขั้นหลังการอ่าน:

กิจกรรมสะท้อนผลการอ่าน: ดำเนินการดังนี้

1. นักเรียนอ่านแล้วตอบคำถาม บอกข้อมูลสำคัญหรือขอบเขตของเนื้อหาที่อยู่ในบทอ่าน จำแนกความเหมือนและแตกต่าง
2. นักเรียนระบุใจความสำคัญ เชื่อมโยงข้อมูลจากหลายส่วนตีความและสรุปความหมายที่ซ่อนอยู่ในบทอ่าน
3. นักเรียนวิเคราะห์เนื้อเรื่อง แสดงความเห็น ข้อโต้แย้ง และประเมินเนื้อหาที่อ่าน รวมถึงนำคุณค่าที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ขั้นตอนที่ 3 การสรุป

นักเรียนสรุปใจความสำคัญของบทอ่านเป็นคำพูดของตนเอง พร้อมเชื่อมโยงกับการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การเขียนบันทึกความเข้าใจ หรือการเล่าเรื่องที่ได้เรียนรู้

4) การวัดและประเมิน การประเมินผลหลักสูตรถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรเสริมสร้างการเรียนรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินความสามารถของนักเรียนว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรกำหนดไว้หรือไม่ เน้นการตรวจสอบความสามารถในการเข้าใจเนื้อหาของบทอ่าน การวิเคราะห์ และการสะท้อนความคิด เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านที่สำคัญและส่งเสริมให้นักเรียนประยุกต์ใช้ทักษะดังกล่าวในชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนที่เรียนรู้ตามหลักสูตรนี้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจริง จึงกำหนดการประเมินให้ครอบคลุมทั้งการประเมินระหว่างทางและการประเมินปลายทาง เพื่อสรุปผลการเรียนรู้และวัดความสำเร็จของนักเรียนหลังจากสิ้นสุดการเรียนรู้ตามหลักสูตรดังนี้

4.1) การประเมินระหว่างทาง

การสังเกตพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนระหว่างดำเนินกิจกรรมการอ่าน เช่น การอ่านออกเสียง การตั้งใจอ่าน จดจ่อต่อการอ่าน สมาธิในการอ่าน การตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน การแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่าน โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน

4.2) การประเมินปลายทาง

การทดสอบเพื่อวัดความสามารถในการรู้เรื่องการอ่าน โดยใช้แบบทดสอบการรู้เรื่องการอ่าน ซึ่งจะครอบคลุมองค์ประกอบของการรู้เรื่องการอ่านคือ การเข้าถึงและค้นคืนสาระ การบูรณาการและตีความ การสะท้อนและประเมิน

4.2.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล นำหลักสูตรฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมประเมินหลักสูตรฉบับร่าง

4.2.5 การรับรองร่างหลักสูตร นำหลักสูตรฉบับร่างและแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรไปเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้แก่

- 1) อาจารย์ ดร.นิพิฐา กุลชิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น
- 2) อาจารย์ ดร.กาญจนา นิลนวล คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- 3) รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ วิเศษสัตย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
- 4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณิชภาพัท กันขุนทด คณะศึกษาศาสตร์และนวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
- 5) ศน.สายรุ่ง น้อยนาจารย์ อดีตผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

4.2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) นำข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากข้อเสนอแนะมาสังเคราะห์ ในประเด็นที่ใกล้เคียงเพื่อปรับปรุงแก้ไข

2) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ที่ได้จากผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ นำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผล ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลในรูปค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง	เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง	เหมาะสมอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	เหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	เหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ผลการประเมินพบว่า ข้อคำถามที่สร้างขึ้นมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.20 -5.00

3) คะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 คน แล้วนำค่าเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้ค่าเฉลี่ย ระดับความเหมาะสม

4.50 – 5.00 เหมาะสมมากที่สุด

3.50 – 4.49 เหมาะสมมาก

2.50 – 3.49 เหมาะสมปานกลาง

1.50 – 2.49 เหมาะสมน้อย

1.00 – 1.49 เหมาะสมน้อยที่สุด

การกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของหลักสูตร

พิจารณาจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และความเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 จะถือว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้จริง ซึ่งผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรมีค่าเฉลี่ย 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.18 ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ดังภาคผนวก ข)

4.2.7 จัดทำร่างหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อไปนำทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 17 คน โรงเรียนหนองพอกวิทยายน นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย สังกัดกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาดอนจาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ซึ่งดำเนินการในการวิจัยระยะที่ 3

4.2.8 สถิติที่ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 สร้างแบบวัดการรู้เรื่องการอ่าน เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.3.1 ศึกษาหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4.3.2 วิเคราะห์เนื้อหาที่จะนำมาใช้ในการสร้างแบบทดสอบ

4.3.3 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบและเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล (สมนึก ภัททิยธนี, 2546 : 73-154)

4.3.4 สร้างแบบทดสอบวัดการรู้เรื่องการอ่าน จำนวน 50 ข้อ

4.3.5 สร้างแบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้และข้อคำถาม

4.3.6 นำแบบทดสอบวัดการรู้เรื่องการอ่าน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.3.7 นำผลที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาค่าความเหมาะสม และค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีเกณฑ์ตั้งแต่ 0.50-1.00 ถ้าไม่ผ่านเกณฑ์ก็จะทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยเกณฑ์ในการพิจารณาคะแนนความสอดคล้องกำหนดไว้ดังนี้

ให้ +1 เมื่อแน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องหรือตรงตามจุดประสงค์

ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องหรือตรงตามจุดประสงค์

ให้ -1 เมื่อไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นไม่สอดคล้องหรือไม่ตรงตามจุดประสงค์

4.3.7 จัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบการรู้เรื่องการอ่าน แล้วนำไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำคะแนนที่ได้จากการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ย คัดเลือกข้อที่อยู่ในเกณฑ์การประเมินระหว่าง 0.60-1.00 ไว้
2. ปรับปรุงแบบทดสอบตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงข้อสอบในส่วนที่เป็นข้อคำถามที่ยังไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาที่ใช้ในการออกข้อสอบ
3. จัดพิมพ์ข้อสอบฉบับร่างไปทดสอบกับนักเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนนเพื่อวิเคราะห์หาค่าความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551 : 101-102) คัดเลือกแบบทดสอบวัดการรู้เรื่องการอ่านที่มีความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.29 ถึง 0.79 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20 ถึง 0.71 ได้ข้อสอบที่เข้าเกณฑ์ทั้งหมด 36 ข้อ คัดออก 14 ข้อ เหลือไว้ 20 ข้อ สำหรับใช้กับกลุ่มเป้าหมาย (ดังภาคผนวก ก)
4. นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ทั้งฉบับโดยวิธีของ Lovett ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ 0.52 (ดังภาคผนวก ก)
5. จัดพิมพ์แบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4.3.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ

4.4 สร้างแบบประเมินพฤติกรรมกรู้เรื่องการอ่าน

4.4.1 ศึกษาทฤษฎี นิยามเชิงปฏิบัติการ และกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการในการสร้างแบบประเมิน

4.4.2 สร้างแบบประเมินพฤติกรรมกรู้เรื่องการอ่าน โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการเข้าถึงและค้นคืนสาระ ด้านการบูรณาการและตีความ ด้านการสะท้อนและประเมิน

4.4.3 สร้างแบบประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินพฤติกรรมการรู้เรื่องการอ่าน

4.4.4 นำแบบประเมินพฤติกรรมการรู้เรื่องการอ่าน ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมด้านเนื้อหาและด้านภาษา ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามให้กระชับ ชัดเจน ตรงประเด็น จัดพิมพ์ลำดับข้อให้ถูกต้อง ปรับปรุงข้อคำถามให้ครอบคลุมความหมายชัดเจน

4.4.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบประเมินพฤติกรรมการรู้เรื่องการอ่าน และแบบประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินพฤติกรรมการรู้เรื่องการอ่านที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับสิ่งที่ต้องการวัด โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้องตามที่กำหนดไว้

ให้ +1 เมื่อแน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องหรือตรงตามสิ่งที่ต้องการวัด

ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องหรือตรงตามสิ่งที่

ต้องการวัด

ให้ -1 เมื่อไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นไม่สอดคล้องหรือไม่ตรงตามสิ่งที่

ต้องการวัด

4.4.6 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1) นำคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของข้อความหาความเที่ยงตรง (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553 : 111)

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามข้อนั้นสามารถวัดได้ตรงกับ

นิยามศัพท์เฉพาะ

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามข้อนั้นสามารถวัดได้ตรงกับ

นิยามศัพท์เฉพาะ

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามข้อนั้นสามารถวัดได้ไม่ตรงกับ

นิยามศัพท์เฉพาะ

มาหาค่าเฉลี่ย คัดเลือกข้อที่อยู่ในเกณฑ์การประเมินตั้งแต่ 0.50-1.00 ไว้ ซึ่งจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ผลปรากฏว่ามีข้อคำถามที่มีค่า IOC 0.60 ถึง 1.00 (ดังภาคผนวก ก)

2) ปรับปรุงแบบประเมินพฤติกรรมการรู้เรื่องการอ่านตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในประเด็นของพฤติกรรมที่ยังไม่สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัด จากนั้นจัดพิมพ์เป็นฉบับจริงเพื่อใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

4.4.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย

การวิจัยระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในการทดลองผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง แบบศึกษากลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังการทดลอง โดยมีแบบแผนการทดลองดังนี้ (ประวิต เอราวรรณ์, 2545 : 35)

$$\sum X = T_1 \times T_2$$

เมื่อ	T_1	หมายถึง การทดสอบก่อนการทดลอง (Pre Test)
	X	หมายถึง การทดลองใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้
	T_2	หมายถึง การทดสอบหลังการทดลอง (Post Test)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยได้กำหนดวัตถุประสงค์ย่อยไว้ ดังนี้

- 1.1 เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน
- 1.2 เพื่อประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 2.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาดอนจาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 221 คน
- 2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองพอกวิทยายน กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาดอนจาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 17 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ครั้งนี้ ประกอบด้วย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน ได้แก่ หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

3.2.1 แบบทดสอบวัดการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.2.2 แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

4. วิธีการเก็บข้อมูล

4.1 นำหนังสือขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือจากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ไปขอทดลองใช้หลักสูตรการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

4.2 จัดการเรียนรู้อันชั่วโมงวิชาภาษาไทย (ชุมนุม) สัปดาห์ ละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 15 ชั่วโมง ซึ่งผู้วิจัยปฏิบัติการสอนและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

5. ในการดำเนินการใช้หลักสูตร ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

5.1 ทำการชี้แจงความเป็นมาของหลักสูตร จุดมุ่งหมาย กระบวนการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลแก่ผู้เรียนให้เข้าใจ

5.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้

5.3 มีการทำแบบทดสอบ มีการสังเกตพฤติกรรมขณะร่วมกิจกรรม

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์สังเคราะห์ประเด็นที่ใกล้เคียงกัน เพื่อทำการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

6.2 ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าคุณภาพเครื่องมือ

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 109)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย ใช้สูตร (สมนึก ภัททิยธนี, 2553 : 240)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่ากลางเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
 N แทน จำนวนคนทั้งหมด

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร (สมนึก ภัททิยธนี, 2553 : 260)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนยกกำลังสองทั้งหมด
 N แทน จำนวนคนทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์และหาคุณภาพของเครื่องมือ มีดังนี้

2.1 การหาความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับตัวชี้วัด ของแบบทดสอบวัดความสามารถ การรู้เรื่องการอ่าน โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC หรือ IC) มีสูตรดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539 : 255)

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad \text{หรือ} \quad IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (หรือ IC) แทน ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรมชี้วัด)
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 การหาค่าอำนาจจำแนก B (Brennan Index หรือ B-Index) ของแบบทดสอบวัดความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 95)

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2}$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
 U แทน จำนวนผู้รอบรู้ (หรือสอบผ่านเกณฑ์) ตอบถูก
 L แทน จำนวนผู้ไม่รอบรู้ (หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์) ตอบถูก
 n_1 แทน จำนวนผู้รอบรู้ (หรือสอบผ่านเกณฑ์)
 n_2 แทน จำนวนผู้ไม่รอบรู้ (หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์)

2.3 การหาค่าความยาก (p) ของแบบทดสอบวัดการรู้เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบปรนัย ใช้สูตรดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2546)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากของแบบทดสอบ

R แทน จำนวนคนตอบถูก

N แทน จำนวนคนทั้งหมด

2.4 การหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้วิธีของโลเวท (Lovett) ดังนี้
(สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2552)

$$r_{cc} = 1 - \frac{\sum x_i - \sum x_i^2}{(K - 1) \sum (x_i - c)^2}$$

เมื่อ r_{cc} แทน ค่าความเชื่อมั่นของคะแนนแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์

K แทน จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์

X_i แทน ผลรวมของคะแนนนักเรียนแต่ละคน

C แทน คะแนนจุดตัดของคะแนนทดสอบ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 สถิติที่ใช้วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการรู้เรื่องการอ่าน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สูตร t-test (dependent samples) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}} \quad \text{เมื่อ } df = n - 1$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติจากการแจกแจงแบบที (t-distribution)

D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่คู่

N แทน จำนวนคู่ของคะแนนหรือจำนวนนักเรียน

$\sum D$ แทน ผลรวมทั้งหมดของผลต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง

ตาราง 12 สรุปขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ระยะ ดำเนินการ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	แหล่งข้อมูล/ ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือ/สถิติ	ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ
การวิจัย ระยะที่ 1 ศึกษา สภาพการ จัดการเรียนรู้ การรู้เรื่องการ อ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5	1. เพื่อศึกษา ข้อมูลจาก แหล่งข้อมูลที่ เป็นเอกสาร งานวิจัย ตำรา โดยรวม ข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ ที่เกี่ยวข้องกับ การรู้เรื่องการ อ่าน แนวทางใน การพัฒนา หลักสูตร 2. เพื่อศึกษา สภาพการจัดการ เรียนรู้การรู้เรื่อง การอ่าน 3. เพื่อศึกษา แนวทางและ วิธีการจัด กิจกรรม การเรียนรู้การรู้ เรื่องการอ่าน	1. การวิจัย เอกสาร 2. การใช้ แบบสอบถาม	เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับ การพัฒนา หลักสูตรการรู้ เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5	1. แบบบันทึก ข้อมูลการวิจัย เอกสาร 2. แบบสอบถาม เกี่ยวกับสภาพการ เรียนการสอนที่ เสริมสร้างทักษะ การรู้เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	1. แนวทางใน การพัฒนา หลักสูตรการรู้ เรื่องการอ่าน 2. องค์ ประกอบของ หลักสูตรการรู้ เรื่องการอ่าน 3. สภาพ การจัดการ เรียนรู้การรู้ เรื่องการอ่าน

ตาราง 12 (ต่อ)

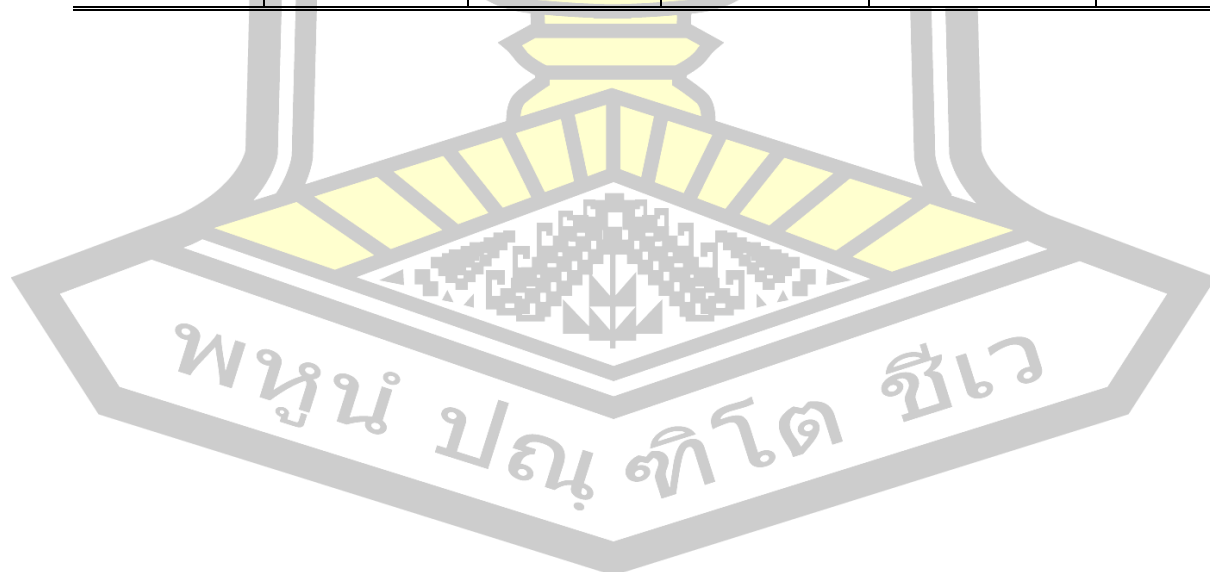
ระยะ ดำเนินการ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	แหล่งข้อมูล/ ผู้ให้ ข้อมูล	เครื่องมือ/สถิติ	ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ
การวิจัย ระยะที่ 2 การพัฒนา หลักสูตร เสริมสร้างการรู้ เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5	1. เพื่อร่างหลักสูตร เสริมสร้างการรู้ เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 เสนอให้กลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญประเมิน ตรวจสอบยืนยัน หลักสูตรเสริมสร้าง การรู้เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ก่อนที่จะนำ หลักสูตรไปใช้จริง โดยใช้วิธีการ สอบถาม	1. นำข้อมูล พื้นฐานจาก การศึกษา ระยะที่ 1 มากำหนดเป็น แนวทางและ องค์ประกอบ การจัดทำร่าง หลักสูตร เสริมสร้างการรู้ เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 2. ร่างหลักสูตร เสริมสร้างการรู้ เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 2. ผู้เชี่ยวชาญ ประเมิน ตรวจสอบยืนยัน หลักสูตร เสริมสร้างการรู้ เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5	1. ผู้เชี่ยวชาญด้าน การตรวจสอบ เครื่องมือการวิจัย การพัฒนา หลักสูตร 5 คน	1. แบบประเมิน ความเหมาะสมของ หลักสูตร 2. หลักสูตรฉบับร่าง 3. แบบทดสอบวัดการ รู้เรื่องการอ่าน ภาษาไทยฉบับร่าง สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	1. หลักสูตร เสริมสร้างการรู้ เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 (ฉบับร่าง) 2. หลักสูตร (ฉบับร่าง)การรู้ เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ที่ผ่านการ ประเมิน ความเหมาะสม และ ความสอดคล้อง

ตาราง 12 (ต่อ)

ระยะ ดำเนินการ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	แหล่งข้อมูล/ ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือ/สถิติ	ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ
การวิจัย ระยะที่ 3 ศึกษา ผลการใช้ หลักสูตร เสริมสร้างการรู้ เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5	เพื่อศึกษาผลการ ใช้หลักสูตรการรู้ เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น โดยได้ กำหนด วัตถุประสงค์ ย่อยไว้ ดังนี้ 1.1 เพื่อ เปรียบเทียบ ความรู้ ความเข้าใจการรู้ เรื่องการอ่าน ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลัง การเสริมสร้าง การรู้เรื่องการ อ่าน 1.2 เพื่อประเมิน พฤติกรรมการ เรียนรู้การรู้เรื่อง การอ่านของ นักเรียนชั้น ประถมศึกษา ปีที่ 5	การทดลองใช้ ร่าง หลักสูตร เสริมสร้างการรู้ เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 โดยใช้ รูปแบบการวิจัย เชิงทดลอง เบื้องต้น แบบศึกษา กลุ่มเดียววัดผล ก่อนและหลัง การทดลอง	1. ประชากร คือ นักเรียนชั้น ประถมศึกษา ปีที่ 5 โรงเรียนใน กลุ่มเครือข่าย พัฒนาคุณภาพ การศึกษา ดอนจาน สังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้น ประถมศึกษา ปีที่ 5 จำนวน 12 คน กลุ่มเครือข่าย พัฒนาคุณภาพ ดอนจาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 ได้มาโดยการเลือก แบบเจาะจง	1. หลักสูตร เสริมสร้างการรู้ เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 2. แบบทดสอบวัด การรู้เรื่องการอ่าน 3. แบบประเมิน พฤติกรรม การเรียนรู้การรู้ เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล 1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน 2. สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์และ หาคุณภาพของ เครื่องมือ ดังนี้	หลักสูตร เสริมสร้าง การรู้เรื่อง การอ่าน สำหรับ นักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5

ตาราง 12 (ต่อ)

ระยะ ดำเนินการ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	แหล่งข้อมูล/ ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือ/สถิติ	ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ
				2.1 การหาความ สอดคล้องระหว่าง ข้อสอบกับตัวชี้วัด ของแบบทดสอบ วัดความสามารถ การรู้เรื่องการอ่าน โดยใช้ดัชนีความ สอดคล้อง 2.2 การหาค่า อำนาจจำแนก B (Brennan Index หรือ B-Index) ของแบบทดสอบ วัดความสามารถ การรู้เรื่องการอ่าน	

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้สัญลักษณ์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
 \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย
S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t แทน สถิติทดสอบใช้พิจารณา t-distribution
p แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย ประกอบด้วย

1.1 ผลการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการรู้เรื่องการอ่าน แนวทางในการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เอกสารเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านตามแนว PISA และรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ O-NET สาระการอ่าน โดยใช้การวิจัยเอกสาร

1.2 ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย จากการสอบถามครูผู้สอนภาษาไทย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 โดยใช้แบบสอบถาม

1.3 ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย โดยใช้การสนทนากลุ่ม

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตอนที่ 3 ผลการใช้หลักสูตรที่เสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังนี้

1.1 ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.2 ผลการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1

1.1 ผลการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการรู้เรื่องการอ่าน แนวทางในการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศึกษาเอกสารเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านตามแนว PISA และรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ O-NET สาระการอ่าน โดยใช้การวิจัยเอกสาร

1.1.1 จากการศึกษา เอกสาร ตำรา แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร ของ Tyler (1949), Taba (1962), Saylor and Alexander (1974), Michealis, Grossman and Scott (1975), Weldon and Cornett (1974), ประสาท เนื่องเฉลิม (2553), ชาลิต ชูกำแพง (2551), บุญชม

ศรีสะอาด (2546), อ่าง บัวศรี (2542), วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545), สมทรง สิทธิ (2561), กาญจนา คุณารักษ์ (2527) และสังต์ อุทรานันท์ (2532) ซึ่งผลการศึกษาเอกสารทำให้ผู้วิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตร จึงได้เลือกที่จะพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของ Tyler (1949 : 125 อ้างอิงมาจาก บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 65) ซึ่งมีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้น เพื่อใช้เป็นขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการเรียนรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ขั้นที่ 2 การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้

ขั้นที่ 3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 การประเมินผล

และผู้วิจัยยังได้นำทั้ง 4 ขั้น มากำหนดเป็นองค์ประกอบของหลักสูตร

เสริมสร้างการเรียนรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังนี้ 1. จุดมุ่งหมายทางการศึกษา 2. ประสบการณ์ทางการศึกษา 3. วิธีการจัดประสบการณ์ และ 4. วิธีประเมิน เพื่อนำไปใช้ในการร่างหลักสูตรในการวิจัยระยะที่ 2

1.1.2 จากการศึกษา เอกสาร ตำรา แนวคิดเกี่ยวกับการรู้เรื่องการอ่านของ

OECD (2013), Mulis, Martin and Sainbury, (2015), NAEP (2013), สุนีย์ คล้ายนิล (2547), นันทิพย์ วิชาวิน (2552), สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2552) และสำนักวิชาการและมาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผลการศึกษาเอกสารทำให้ผู้วิจัยมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของการรู้เรื่องการอ่าน สามารถสรุปได้ว่า การรู้เรื่องการอ่าน หมายถึง ความรู้สามารถในการเข้าใจสาระหรือจับใจความสำคัญของสิ่งที่ได้อ่าน สามารถตีความ แปลความของข้อความที่ได้อ่าน และสามารถประเมินวิเคราะห์สะท้อนจุดมุ่งหมายของการเขียนได้ว่า ผู้เขียนต้องการจะสื่อสารหรือส่งสารใดให้แก่ผู้อ่าน ทั้งนี้เพื่อประเมินว่าผู้อ่านมีศักยภาพในการอ่าน และสามารถใช้ในการอ่านในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ทั้งในโรงเรียนและในชีวิตจริงนอกโรงเรียน และในการใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

1.1.3 จากการศึกษา เอกสาร ตำรา แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการรู้เรื่องการอ่านของ OECD (2013), OECD (2018), NAEP (2013), PIRLS (2015), สันติวัฒน์ จันทร์โต (2559) และสำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2562) มีองค์ประกอบดังนี้

ตาราง 13 สังกะหรหรงค้ประกอบของการรู้เรื่องการอ่าน

OECD (2013)	OECD (2018)	NAEP (2013)	PIRLS (2015)	สันติวิวัฒน์ จันทร์โศ (2559)	สำนักงาน ราชบัณฑิตยสภา (2562)
1) ความเข้าใจ ในการอ่าน 2) การนำผล การอ่านไปใช้ 3) ความรักและ ผูกพันกับการ อ่าน	1) การค้นคืน และเข้าถึงสาระ 2) การบูรณา การและตีความ 3) การสะท้อน และประเมิน 4) การนำผล การอ่านไปใช้ 5) ความรักและ ผูกพันกับการ อ่าน	1) การหา ตำแหน่งและ การค้นคืน 2) การ บูรณาการและ การตีความ 3) การวิจารณ์ และการ ประเมินค่า	1) การมุ่ง ความคิดและ การค้นคืน ข้อมูลที่ปรากฏ ในบทอ่านอย่าง แน่ชัด 2) การอนุมาน อย่าง ตรงไปตรงมา 3) การตีความ และการบูรณา การความคิด และข้อมูล 4) การประเมิน และการวิจารณ์ เนื้อหาและ องค์ประกอบ ของบทอ่าน	1) การเข้าใจ บทอ่าน 2) การนำผล การอ่านไปใช้ 3) ความรักและ ความผูกพันกับ การอ่าน	1) เข้าถึงและ ค้นคืนสาระ 2) การ บูรณาการและ การตีความ 3) การคิดและ การสะท้อน

จากตาราง 13 สรุปผลการศึกษาได้ว่า องค์ประกอบของการรู้เรื่องการอ่าน ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) ความเข้าใจในการอ่าน ได้แก่ 1.1 การค้นคืนและเข้าถึงสาระ 1.2 การบูรณาการและตีความ และ 1.3 การสะท้อนและประเมิน 2) การนำผลการอ่านไปใช้ 3) ความรักและผูกพันกับการอ่านส่วนมากมีลักษณะที่คล้ายกัน แตกต่างเพียงคำศัพท์เท่านั้น

ตาราง 14 ผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ในการส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน

กลยุทธ์การรู้เรื่อง การอ่าน OECD (2013)	กลยุทธ์การรู้เรื่อง การอ่าน PIRLS (2015)	กลยุทธ์การรู้เรื่อง การอ่าน NAEP (2013)	กลยุทธ์การรู้เรื่องการอ่าน สำนักวิชาการและมาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน
<p>1) การเข้าถึงและค้นคืนสาระ คือ ความสามารถในการดึงสาระสำคัญของสิ่งที่อ่านออกมาได้ การอ่านเพื่อค้นคืนสาระ ข้อมูลต่าง ๆ เช่น ต้องการทราบราคา สิ่งของ หมายเลข โทรศัพท์ วัน เวลาของการแสดงหรือกิจกรรมต่าง ๆ ราคาหุ้นหรือราคาทองคำในตลาด หรือ ต้องการทราบ ข้อเท็จจริง เมื่อมีผู้มากล่าวอ้างหรือชวนเชื่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นต้น ในสถานการณ์เช่นนี้ ผู้อ่านต้องการสาระหรือข้อมูลเดี่ยวแต่ละชั้น เฉพาะเรื่องไป ผู้อ่านจึงต้องใช้วิธีมองหาเฉพาะสาระหรือข้อมูลที่ต้องการ โดยมองข้ามสาระอื่น ๆ ไป เช่น การมองหาประโยคหนึ่งหรือสอง ประโยคเท่านั้นที่บอกถึง สาระที่ต้องการ</p>	<p>1) การมุ่งความคิดและการค้นคืนข้อมูลที่ปรากฏในบทอ่านอย่างแน่ชัด ผู้อ่านมีวิธีการที่แตกต่างกันในการค้นคืน สาระจากบทอ่าน เพราะสาระบางประการ อาจสื่อสารอย่างตรงไปตรงมาแต่สาระบางประการไม่ได้เป็นดั่งนั้น ภารกิจ การอ่านระดับนี้เกี่ยวข้องกับ การค้นหาใจความสำคัญของบทอ่านอย่างตรงไปตรงมาโดย ไม่ต้องมีการอนุมานและการตีความบทอ่าน ผู้อ่านมักพบคำถามเกี่ยวกับคำศัพท์ กลุ่มคำ ประโยค ที่มีความสำคัญต่อการสร้างความเข้าใจ บทอ่านในภาพรวม</p>	<p>1) การหาตำแหน่งและการค้นคืน ผู้อ่านที่ใช้กลยุทธ์นี้ต้องบ่งชี้ ข้อมูล ที่ปรากฏอย่างชัดเจนในบทอ่าน รวมถึงการอนุมานเบื้องต้นเกี่ยวกับ เนื้อหาที่ปรากฏในบทอ่านหรือระหว่างบทอ่าน</p>	<p>1) สมรรถนะการเข้าถึงและค้นคืนสาระ คือ การอ่านทำความเข้าใจสาระของสิ่งที่อ่าน แล้วมุ่งค้นหาสาระที่ต้องการ ด้วยการพิจารณาส่วนใดส่วนหนึ่ง หรือพิจารณาโดยรวมของ ถ้อยความ สาระที่ต้องการจะปรากฏในเนื้อความจากถ้อยความที่อ่านเท่านั้น แล้วดึงสาระที่ค้นได้จากเนื้อความมาตอบคำถามได้ถูกต้อง ตรงประเด็น</p>

ตาราง 14 (ต่อ)

กลยุทธ์การรู้เรื่อง การอ่าน OECD (2013)	กลยุทธ์การรู้เรื่อง การอ่าน PIRLS (2015)	กลยุทธ์การรู้เรื่อง การอ่าน NAEP (2013)	กลยุทธ์การรู้เรื่องการอ่าน สำนักวิชาการและมาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน
<p>2) การบูรณาการและการตีความ คือ ความเข้าใจในข้อความที่ได้อ่าน สามารถตีความ แปลความ สิ่งที่ได้อ่าน คติวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบของข้อความที่อ่านเกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ การบูรณาการและตีความต้องการให้ผู้อ่านขยายความคิดจากการอ่านเฉพาะหน้าพัฒนาไปสู่การเข้าใจสิ่งที่ได้อ่านให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งต้องใช้ทักษะที่เรียกว่าความเข้าใจอย่างมีตรรกะ คือ ผู้อ่านต้องดำเนินการจัดระเบียบของสาระเนื้อหาในถ้อยความ</p>		<p>2) การบูรณาการและการตีความ ผู้อ่านที่ใช้กลยุทธ์นี้ต้องอนุมานในระดับที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้นทั้งเนื้อหาที่ปรากฏในบทอ่านหรือระหว่างบทอ่าน</p>	<p>สมรรถนะการบูรณาการและตีความ คืออะไร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความสามารถเข้าใจกว้างๆ โดยระบุใจความสำคัญของเรื่องหรือแนวคิดหลัก และจุดมุ่งหมายทั่วไป ด้วยการพิจารณาความสัมพันธ์โดยรวมของถ้อยความ 2. ความสามารถตีความ แปลความด้วยการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อความในเรื่อง 3. ความสามารถในการเชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของถ้อยความ หลากหลายที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ตามสภาพความเป็นจริงในชีวิตหรือในโลกที่เป็นอยู่เพื่อให้เกิดความเข้าใจถ้อยความที่อ่าน
<p>โดยต้องเข้าใจว่าตัวเชื่อมโยงเนื้อหาคืออะไร แม้ว่าตัวเชื่อมนั้นจะไม่ปรากฏอย่างชัดเจนก็ตาม บางครั้งผู้อ่านต้องทำสองประโยคให้</p>	<p>2) การอนุมานอย่างตรงไปตรงมา ผู้อ่านใช้กลยุทธ์ การอนุมาน ความหมายจากบทอ่าน โดยการเชื่อมโยงข้อมูลที่ปรากฏในบทอ่าน</p>	<p>3) การวิจารณ์และการประเมินค่า การพิจารณาบทอ่านในเชิงวิพากษ์ วิเคราะห์เกี่ยวกับเนื้อหาและรูปแบบบทอ่าน</p>	<p>3) สมรรถนะการสะท้อนและประเมินสมรรถนะการสะท้อน คือ การนำความรู้ที่นอกเหนือจากสิ่งที่อ่าน หรือนำความรู้ในโลกของความเป็นจริงที่ตนเอง</p>

ตาราง 14 (ต่อ)

กลยุทธ์การรู้เรื่อง การอ่าน OECD (2013)	กลยุทธ์การรู้เรื่อง การอ่าน PIRLS (2015)	กลยุทธ์การรู้เรื่อง การอ่าน NAEP (2013)	กลยุทธ์การรู้เรื่องการอ่าน สำนักวิชาการและมาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน
<p>เป็นประโยชน์เดียวกัน โดยเลือกตัวเชื่อมที่อยู่ในนั้นอาจใช้คำที่บอก ความหมายของลำดับ เช่น ใช้คำว่า ประการ แรก ประการหลัง เป็นต้น</p> <p>3) การสะท้อนและ ประเมิน คือ ความสามารถในการ ประเมินข้อความที่ได้ อ่าน และสามารถให้ ความเห็น หรือโต้แย้ง บทอ่านจากมุมมอง ของตน การสะท้อนและ ประเมินการอ่าน ประกอบด้วยสองส่วน ได้แก่ การสะท้อนและ ประเมินเนื้อหา สาร และการสะท้อนและ ประเมินโครงสร้าง การสะท้อนและประเมิน เนื้อหาสาระ ผู้อ่านต้อง สามารถใช้ความรู้จาก ภายนอกมาเชื่อมโยงกับ</p>	<p>บางครั้งบทอ่านอาจไม่ ปรากฏความหมายอย่าง ชัดเจน ผู้อ่านต้องใช้กล ยุทธ์การอนุมานเพื่อ เข้าใจความหมายของบท อ่าน</p>	<p>มุมมองของผู้เขียน</p>	<p>ดำรงชีวิตอยู่มาเชื่อมโยงกับ ความรู้เดิมหรือความเข้าใจเดิม ด้วยการตีความแปลความแล้ว เขียนแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่ อ่านทั้งความคิดคล้ายตาม หรือความคิดโต้แย้งจากมุมมอง ของตน</p> <p>สมรรถนะการประเมิน คือ การนำความรู้ที่นอกเหนือจาก สิ่งที่อ่านหรือนำความรู้ในโลก ของความเป็นจริงที่ตนดำรงชีวิต อยู่ มาเชื่อมโยงกับความรู้เดิม หรือความเข้าใจเดิมด้วยการ ตีความแปลความ แล้วเขียน แสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่าน ทั้งด้านคุณภาพของเนื้อหาสาระ และความเหมาะสมของรูปแบบอย่างตรงไปตรงมา โดยไม่ยึดติดกับสาระที่อ่าน หรือไม่เอาความคิด และเจตคติ ของตนมาเกี่ยวข้อง</p>

ตาราง 14 (ต่อ)

กลยุทธ์การรู้เรื่อง การอ่าน OECD (2013)	กลยุทธ์การรู้เรื่อง การอ่าน PIRLS (2015)	กลยุทธ์การรู้เรื่อง การอ่าน NAEP (2013)	กลยุทธ์การรู้เรื่องการอ่าน สำนักวิชาการและมาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน
สาระในถ้อยความที่อ่าน เฉพาะหน้า ผู้อ่านต้อง รู้จักประเมินสาระที่ กล่าวอ้างในถ้อยความ นั้นโดยเทียบกับความรู้ ในโลกของความเป็น จริงที่ตนเองมีอยู่ บางครั้งคำถามจะให้ แสดงความคิดเห็นของ ตนเองต่อสิ่งที่ได้อ่าน	4) การประเมินและ การวิจารณ์เนื้อหาและ องค์ประกอบของบทอ่าน ผู้อ่านที่ใช้กลยุทธ์นี้ ต้อง มุ่งพิจารณาเฉพาะ เนื้อความที่ปรากฏใน บทอ่าน และรูปแบบของ บทอ่านเพื่อวิจารณ์ เนื้อหาและรูปแบบของ บทอ่าน		

จากตาราง 14 พบว่า แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ในการส่งเสริมการรู้เรื่อง
การอ่านของนักการศึกษาแต่ละท่านและที่ผู้วิจัยทำการศึกษามีลักษณะที่คล้ายกัน มีนักการศึกษา
บางท่าน เช่น สำนักวิชาการและมาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้ให้แสดง
รายละเอียดเกี่ยวกับกลยุทธ์การอ่านละเอียดขึ้น

ตาราง 15 สรุปกลยุทธ์ในส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน

กลยุทธ์ในส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน	แหล่งข้อมูล
1) การเข้าถึงและค้นคืนสาระ ผู้อ่านทำความเข้าใจสาระ ของสิ่งที่อ่านแล้วมุ่งค้นหาสาระที่ต้องการด้วยการ พิจารณาส่วนใดส่วนหนึ่ง หรือพิจารณาโดยรวมของ ถ้อยความ สาระที่ต้องการจะปรากฏในเนื้อความจาก ถ้อยความที่อ่านเท่านั้น แล้วดึงสาระที่ค้นได้จาก เนื้อความมาตอบคำถามได้ถูกต้อง	OECD (2013) PIRLS (2015) NAEP (2013) สำนักวิชาการและมาตรฐาน สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตาราง 15 (ต่อ)

กลยุทธ์ในส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน	แหล่งข้อมูล
2) การบูรณาการและการตีความ ผู้อ่านทำความเข้าใจในข้อความที่ได้อ่าน ตีความ แปลความ สิ่งที่ได้อ่าน คติวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบของข้อความที่อ่านแล้วเชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของถ้อยความหลากหลายที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ	OECD (2013) PIRLS (2015) NAEP (2013) สำนักวิชาการและมาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3) การสะท้อนและประเมิน คือ ผู้อ่านประเมินข้อความที่ได้อ่าน และให้ความเห็น หรือโต้แย้งบทอ่านจากมุมมองของตน	OECD (2013) PIRLS (2015) NAEP (2013) สำนักวิชาการและมาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากตาราง 15 สามารถสรุปกลยุทธ์ในการส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ได้ 3 ประการ ประกอบด้วย 1) การเข้าถึงและค้นคืนสาระ ผู้อ่านทำความเข้าใจสาระของสิ่งที่อ่านแล้วมุ่งค้นหาสาระที่ต้องการด้วยการพิจารณาส่วนใดส่วนหนึ่ง หรือพิจารณาโดยรวมของถ้อยความ สาระที่ต้องการจะปรากฏในข้อความจากถ้อยความที่อ่านเท่านั้น แล้วดึงสาระที่ค้นได้จากเนื้อหาความมาตอบคำถามได้ ถูกต้อง 2) การบูรณาการและการตีความ ผู้อ่านทำความเข้าใจในข้อความที่ได้อ่าน ตีความ แปลความ สิ่งที่ได้อ่าน คติวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบของข้อความที่อ่านแล้วเชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของถ้อยความหลากหลายที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ 3) การสะท้อนและประเมิน คือ ผู้อ่านประเมินข้อความที่ได้อ่าน และให้ความเห็น หรือโต้แย้งบทอ่านจากมุมมองของตน

1.2 ผลการศึกษาศภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย จากการสอบถามครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยใช้แบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กาฬสินธุ์ เขต 1

ตาราง 16 จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรเพศ (n = 13)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	6	46.15
หญิง	7	53.84
รวม	13	100

จากตาราง 16 ครูสอนภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มเครือข่ายพัฒนา
คุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.84 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 46.15 ตามลำดับ

ตาราง 17 จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
ที่สอน (n = 13)

กลุ่มสาระการเรียนรู้	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	10	76.92
อื่น ๆ	3	23.08
รวม	13	100

จากตาราง 17 ครูสอนภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มเครือข่ายพัฒนา
คุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 76.92 และกลุ่มสาระ
การเรียนรู้อื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 23.08 ตามลำดับ

ตาราง 18 จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (n = 13)

ประสบการณ์ในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	จำนวน	ร้อยละ
1 – 5 ปี	6	46.15
6 – 10 ปี	4	30.77
11 ปี ขึ้นไป	3	23.08
รวม	13	100

จากตาราง 18 ครูสอนภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 1 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.15 และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 6 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.77 และ 11 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 23.08

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ผลการศึกษาศาภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้เรื่อง การอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย จากการสอบถามครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย ผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 13)

รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ตอนที่ 2.1 เพื่อสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย			
ด้านการเข้าถึงและค้นคืนสาระ			
1. ครูมีการจัดให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วเข้าใจในเรื่องที่อ่าน บอกได้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ และอย่างไร	4.77	0.42	มากที่สุด
2. ครูมีการจัดให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วหาคำตอบจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้	4.69	0.61	มากที่สุด
3. ครูมีการจัดให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วบอกขอบเขตของข้อมูลที่ต้องการว่าอยู่ในตำแหน่งใดของเรื่อง	4.46	0.63	มาก
4. ครูมีการจัดให้นักเรียนจำแนกความเหมือนและความแตกต่างของข้อมูลที่มีอยู่ในเรื่องที่ได้	4.54	0.50	มากที่สุด
ด้านการบูรณาการและตีความ			
5. ครูมีการจัดให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วเข้าใจเรื่องในภาพรวม	4.62	0.62	มากที่สุด
6. ครูมีการจัดให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วเข้าใจความหมายที่ซ่อนอยู่ในสาระนั้น	4.31	0.61	มาก
7. ครูมีการจัดให้นักเรียนระบุนัยหรือจุดประสงค์ของเรื่องที่ได้	4.60	0.61	มากที่สุด
8. ครูมีการจัดให้นักเรียนเชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของข้อมูลที่อ่านได้	4.69	0.46	มากที่สุด
9. ครูมีการจัดให้นักเรียนตีความเนื้อเรื่องนำไปสู่ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น	4.46	0.50	มาก
ด้านการสะท้อนและประเมิน			
10. ครูมีการจัดให้นักเรียนวิเคราะห์เนื้อเรื่องในด้านรูปแบบการเขียนเรื่องได้	4.38	0.62	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
11. ครูมีการจัดให้นักเรียนวิเคราะห์เนื้อเรื่องในด้านวิธีการเขียนเรื่องได้	4.46	0.63	มาก
12. ครูมีการจัดให้นักเรียนแสดงความความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่านได้	4.54	0.50	มากที่สุด
13. ครูมีการจัดให้นักเรียนให้ข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้	4.69	0.46	มากที่สุด
14. ครูมีการจัดให้นักเรียนประเมินเรื่องที่อ่านด้วยมุมมองของตนเองได้	4.46	0.75	มาก
15. ครูมีการจัดให้นักเรียนนำคุณค่าที่ได้จากการอ่านไปปรับใช้ ในชีวิตจริง	4.54	0.75	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.55	0.10	มากที่สุด
2.2 ความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย			
ด้านการเข้าถึงและค้นคืนสาระ			
1. การอ่านเรื่องแล้วเข้าใจในเรื่องที่อ่าน บอกได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ ไหน เมื่อไหร่ และอย่างไร	4.77	0.42	มากที่สุด
2. การจัดให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วหาคำตอบจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้	4.69	0.46	มากที่สุด
3. การอ่านเรื่องแล้วบอกขอบเขตของข้อมูลที่ต้องการว่าอยู่ใน ตำแหน่งใดของเรื่อง	4.69	0.61	มากที่สุด
4. การจำแนกความเหมือนและความแตกต่างของข้อมูลที่มีอยู่ในเรื่อง ที่อ่านได้	4.62	0.62	มากที่สุด
ด้านการบูรณาการและตีความ			
5. การอ่านเรื่องแล้วเข้าใจเรื่องในภาพรวม	4.62	0.62	มากที่สุด
6. การอ่านเรื่องแล้วเข้าใจความหมายที่ซ่อนอยู่ในสาระนั้น	4.54	0.63	มากที่สุด
7. การระบุนัยสำคัญหรือจุดประสงค์ของเรื่องที่อ่านได้	4.69	0.46	มากที่สุด
8. การเชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของข้อมูลที่อ่านได้	4.38	0.62	มาก
9. การตีความเนื้อเรื่องนำไปสู่ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น	4.46	0.63	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการสะท้อนและประเมิน			
10. การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในด้านรูปแบบการเขียนเรื่องได้	4.46	0.75	มาก
11. การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในด้านวิธีการเขียนเรื่องได้	4.38	0.74	มาก
12. การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ย่านได้	4.54	0.75	มากที่สุด
13. การให้ข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่ย่านได้	4.31	0.82	มาก
14. การประเมินเรื่องที่ย่านด้วยมุมมองของตนเองได้	4.31	0.82	มาก
15. การนำคุณค่าที่ได้จากการอ่านไปปรับใช้ในชีวิตจริง	4.69	0.61	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.56	0.01	มากที่สุด

จากตาราง 19 ครูสอนภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.10) เมื่อพิจารณาพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านการเข้าถึงและค้นคืนสาระ คือ ครูมีการจัดให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วเข้าใจในเรื่องที่ย่าน บอกได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ และอย่างไร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.42) และครูมีการจัดให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วบอกขอบเขตของข้อมูลที่ต้องการว่า อยู่ในตำแหน่งใดของเรื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.63) ด้านการบูรณาการและตีความ ครูมีการจัดให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วเข้าใจเรื่องในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.62) ครูมีการจัดให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วเข้าใจความหมายที่ซ่อนอยู่ในสาระนั้น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.61) ด้านการสะท้อนและประเมิน ครูมีการจัดให้นักเรียนให้ข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่ย่านได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.46) และครูมีการจัดให้นักเรียนนำคุณค่าที่ได้จากการอ่านไปปรับใช้ในชีวิตจริง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.50) ครูมีการจัดให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ย่านได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.75) และครูมีการจัดให้นักเรียนวิเคราะห์เนื้อเรื่องในด้านวิธีการเขียนเรื่องได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.62)

ครูสอนภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอน

ภาษาไทย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเข้าถึงและค้นคืนสาระการอ่านเรื่องแล้วเข้าใจในเรื่องที่อ่าน บอกได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ และอย่างไร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.61) การจำแนกความเหมือนและความแตกต่างของข้อมูลที่มีอยู่ในเรื่องที่อ่านได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.61) ด้านการบูรณาการและตีความ การอ่านเรื่องแล้วเข้าใจเรื่องในภาพรวม และการอ่านเรื่องแล้วเข้าใจความหมายที่ซ่อนอยู่ในสาระนั้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.61) การระบุนัยสำคัญหรือจุดประสงค์ของเรื่องที่อ่านได้ การเชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของข้อมูลที่อ่านได้ การตีความเนื้อเรื่องนำไปสู่ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ตาราง 20 สรุป ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่อง การอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย ผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 13)

รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ตอนที่ 2.1 เพื่อสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง การรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย			
ด้านการเข้าถึงและค้นคืนสาระ	4.62	0.10	มากที่สุด
ด้านการบูรณาการและตีความ	4.54	0.07	มากที่สุด
ด้านการสะท้อนและประเมิน	4.51	0.12	มากที่สุด
รวม	4.55	0.02	มากที่สุด
2.2 ความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่อง การอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอน ภาษาไทย			
ด้านการเข้าถึงและค้นคืนสาระ	4.69	0.10	มากที่สุด
ด้านการบูรณาการและตีความ	4.54	0.08	มากที่สุด
ด้านการสะท้อนและประเมิน	4.45	0.08	มาก
รวม	4.56	0.01	มากที่สุด

จากตาราง 20 ครูสอนภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 สภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.10) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเข้าถึงและค้นคืนสาระ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.10) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสะท้อนและประเมิน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.12)

ส่วนในเรื่องความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.01) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเข้าถึงและค้นคืนสาระ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.10) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสะท้อนและประเมินมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.08)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ควรมีลักษณะอย่างไร

ควรมีบทอ่านที่เหมาะสม เนื้อหาที่มีความน่าสนใจ เหมาะกับความต้องการของนักเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จัดกิจกรรมการอ่าน ใช้สื่อการเรียนที่หลากหลาย ทันสมัย มีความทันสมัย และใช้เทคโนโลยีเข้าร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นำเรื่องความรู้ใกล้ตัวมาให้ผู้เรียนได้ฝึกอ่านบ่อย ๆ เน้นภาพสีสันสวยงาม เพื่อดึงดูดให้นักเรียนสนใจ ให้นักเรียนได้ลงมือฝึกบ่อย ๆ และมีกิจกรรมประเมินผลการอ่านทุกครั้ง เพื่อพัฒนาการ ครูเป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกให้คำแนะนำและที่หลากหลาย ให้มีการอ่านข่าวทุกวันหรือมีการนำเสนอข่าวหน้าชั้น เป็นการสร้างการเรียนรู้ให้เท่าทันกับเหตุการณ์ปัจจุบัน และสิ่งที่นักเรียนสนใจ นำมาบูรณาการสอดแทรกกับเนื้อหาที่กำลังอ่าน จะทำให้ผู้เรียนสนใจและเกิดจินตนาการได้ดี นักเรียนควรได้เรียนรู้คำศัพท์ ความหมายของคำศัพท์ ก่อนเรียนทุกครั้ง เพื่อให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ เช่น การใช้คำถาม การอภิปราย การใช้เกม เป็นต้น นอกจากนั้นควรมีลักษณะการจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความสำคัญในเรื่องว่ามีเหตุการณ์อย่างไร โดยนักเรียนต้องสามารถต้องระบุได้ว่า ในเนื้อเรื่องมีตัวละครชื่ออะไร เหตุเกิดที่ไหน และเรื่องต้องการ สื่ออะไร สามารถเชื่อมโยงเรื่องได้ และนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และการวัดและประเมินผล ต้องมีความหลากหลาย

2. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ควรมีขั้นตอนอย่างไรบ้าง

ควรเริ่มจากอ่านเรื่องที่ย่างไปหายาก ตามความเหมาะสมของนักเรียน มีขั้นตอน
การจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน คือ

1. ชี้นำเข้าสู่เนื้อหา โดยใช้กิจกรรมฝึกสมาธิ สอนด้วยคำถามเรื่องราวในปัจจุบัน
หนังสือที่มีความหลากหลาย หรือสร้างแรงบันดาลใจด้วยเรื่องเล่า เป็นต้น

2. ชี้นสอน ใช้กิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการอ่าน และมีความสุขสนาน
เช่น การใช้เกม การอภิปราย การนำเสนอ เป็นต้น

3. ชี้นฝึก ให้นักเรียนฝึกทำกิจกรรมกลุ่ม โดยมีกิจกรรม เช่น นักเรียนอ่านบทอ่าน
ให้เข้าใจ จับใจความประเด็นสำคัญในเนื้อเรื่อง ระบุตัวละครและเหตุการณ์ เรียนรู้คำจากภาพ
สร้างองค์ความรู้ ฝึกสร้างคำถาม คำตอบด้วยตนเองจากเรื่องที่อ่าน และสรุปใจความเป็นแผนภาพ
โครงเรื่อง หรือบรรยายโวหาร อ่านสรุปใจความ เป็นต้น

4. ชี้นสรุป ครูและนักเรียนสรุปร่วมกัน โดยให้นักเรียนบอกสิ่งที่ได้จากการอ่าน
และประโยชน์ของเรื่องที่อ่าน การจดบันทึกการอ่าน การทำแบบทดสอบ เป็นต้น

3. ความคิดเห็นเพิ่มเติม

การจัดการกิจกรรมการส่งเสริมการอ่านมีหลากหลาย เริ่มจากเรื่องง่าย ๆ ที่นักเรียน
อ่านคล่องและเข้าใจ ครูควรนำมาใช้ให้เหมาะสมกับบริบทนั้น ๆ ควรมีการฝึกอ่านหน้าชั้นเรียนประจำ
ทุกวัน ควรมีแรงเสริมให้นักเรียนในแต่ละขั้นตอน ควรใช้สื่อที่เป็นปัจจุบัน และทันกับข่าวสารสังคม
จะทำให้ผู้เรียนอ่านจับประเด็นได้เร็วยิ่งขึ้น ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ อ่าน ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง
โดยใช้ 5W1H ครูคอยให้คำปรึกษา อธิบายเพิ่มเติม ให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้
และการเรียนที่ดีนักเรียนต้องสนุกและได้ประโยชน์จากสิ่งที่เรียน

1.3 ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย โดยใช้การสนทนากลุ่ม

จากการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย โดยใช้การสนทนากลุ่ม กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย
ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 9 คน ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 9 คน

ปรากฏผลการศึกษาดังตาราง 21

ตาราง 21 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม จำแนกตามวุฒิการศึกษา (n = 9)

วุฒิการศึกษา/วิชาเอก	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
วุฒิการศึกษาปริญญาตรี	4	44.44
วุฒิการศึกษาปริญญาโท	5	55.56
วุฒิการศึกษาปริญญาเอก	-	-
รวม	9	100
วิชาเอกภาษาไทย	9	100
วิชาเอกอื่น ๆ	-	-
รวม	9	100

จากตาราง 21 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่มส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 50 การศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 50 และผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่มส่วนใหญ่เรียนจบวิชาเอกภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งเป็นไปตามคุณสมบัติที่กำหนดของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นไปตามคุณสมบัติที่กำหนดของกลุ่มเป้าหมาย

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย ตามประเด็นดังต่อไปนี้

ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย สรุปได้เป็น 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. แนวทางการเลือกเนื้อหาในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้

ครูผู้สอนภาษาไทยให้ความสำคัญกับการเลือกเนื้อหาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตร โดยเนื้อหาควรเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีความน่าสนใจ ทันสมัย มีภาพประกอบ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทั้งนี้เนื้อหาที่นิยมใช้ ได้แก่ นิทาน นิทานพื้นบ้าน เรื่องสั้น บทความ จดหมาย หรือสื่อออนไลน์ ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สัมพันธ์กับเนื้อหาและบริบทของผู้เรียน

2. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน

ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน ประกอบด้วย

ขั้นเตรียม ใช้กิจกรรมกระตุ้นความสนใจ เช่น เกม บทบาทสมมติ ข่าวประจำวัน เพลง หรือเทคโนโลยี กำหนดเนื้อหา เริ่มจากบทอ่านง่ายไปหายาก อาจใช้เรื่องที่ไม่มีชื่อเรื่อง เพื่อส่งเสริมการคิด

ขั้นสอน มุ่งให้ผู้เรียนฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ ตั้งคำถาม กำหนดจุดประสงค์ ชัดเจน และเปิดโอกาสแสดงความคิดเห็น

ขั้นฝึก/กิจกรรม เน้นการทำงานกลุ่ม ฝึกวิเคราะห์ จับใจความ ตั้งคำถาม และตอบจากบทอ่าน

ขั้นสรุป ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญด้วยตนเอง โดยใช้กิจกรรมหลากหลาย เช่น mind map หรือการสรุปร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน เพื่อเชื่อมโยงความรู้สู่การนำไปใช้จริง

3. วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เรื่องการอ่าน

ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ เช่น แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน แบบประเมินการอ่าน แบบทดสอบ แบบเลือกตอบ แบบตอบแบบสั้นหรือแบบอิสระ แบบฝึกทักษะ และแบบประเมินรูบริก (Rubric) เพื่อประเมินทั้งกระบวนการและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอย่างครอบคลุม

นอกจากนี้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลยังเสนอแนะเพิ่มเติมว่า การพัฒนาร่างหลักสูตรควรยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยเฉพาะมาตรฐานและตัวชี้วัดด้านการอ่าน เป็นหลัก พร้อมออกแบบกิจกรรมและสร้างเครื่องมือประเมินผลให้สอดคล้องกัน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและตรงตามเป้าหมาย

การวิจัยระยะที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการเรียนรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาข้อมูลจากระยะที่ 1 ทั้งผลการศึกษาวิจัยเอกสาร ผลจากการสนทนากลุ่ม และผลจากการตอบแบบสอบถาม มากำหนดเป็นขั้นตอนในการร่างหลักสูตรเสริมสร้างการเรียนรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกดำเนินการตามขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler (1949) 4 ขั้นตอน และได้สังเคราะห์องค์ประกอบหลักสูตร 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) จุดมุ่งหมายทางการศึกษา 2) ประสบการณ์ทางการศึกษา 3) วิธีการจัดประสบการณ์ และ 4) วิธีประเมิน จากนั้นดำเนินการประเมินเพื่อตรวจสอบยืนยันความเหมาะสมร่างหลักสูตรเสริมสร้างการเรียนรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการโดยวิธีการตอบแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร จำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 2 คน ปรากฏผลดังตาราง 22

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินความเหมาะสมร่างหลักสูตร
เสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (n = 5)

องค์ประกอบร่างหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่อง การอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	\bar{X}	S.D	ระดับความ เหมาะสม
1. ที่มาและความสำคัญ			
1.1 มีการสะท้อนสภาพปัญหาที่ชัดเจน	4.2	2.12	มาก
1.2 มีการอ้างอิงเหตุผลเชิงวิธีการ	4.4	0.71	มาก
1.3 แสดงถึงความเชื่อมโยงระหว่างปัญหากับการพัฒนา หลักสูตร	4.6	0.71	มากที่สุด
1.4 มีความทันสมัย	4.0	1.15	มาก
2. หลักการของหลักสูตร			
2.1 มีความชัดเจน	4.6	1.53	มากที่สุด
2.2 ส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน	5.0	2.89	มากที่สุด
3. สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน			
3.1 ตรงตามที่หลักสูตรแกนกลางกำหนด	5.0	3.54	มากที่สุด
3.2 สามารถเกิดกับผู้เรียนได้	4.8	2.08	มากที่สุด
4. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร			
4.1 มีความชัดเจน	4.6	0.71	มากที่สุด
4.2 สามารถไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถประเมิน ผู้เรียนได้	4.6	0.71	มากที่สุด
5. โครงสร้างเนื้อหาและเวลาเรียน			
5.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	5.0	3.54	มากที่สุด
5.2 วยผู้เรียน	4.4	0.71	มาก
5.3 มีความน่าสนใจ	4.6	0.71	มากที่สุด
5.4 ทันสมัยกับสภาพสังคมในปัจจุบัน	4.2	2.12	มาก
5.5 เรียงลำดับเนื้อหาสาระหรือกิจกรรมในแต่ละหน่วย	4.8	2.12	มากที่สุด
5.6 เนื้อหาสาระหรือกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1	4.6	0.71	มากที่สุด
5.7 เนื้อหาสาระหรือกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้ที่ 2	4.8	2.12	มากที่สุด

ตาราง 22 (ต่อ)

องค์ประกอบร่างหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่อง การอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	\bar{X}	S.D	ระดับความ เหมาะสม
5.8 เนื้อหาสาระหรือกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3	4.8	2.12	มากที่สุด
5.9 เนื้อหาสาระหรือกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้ที่ 4	4.8	2.12	มากที่สุด
5.10 เนื้อหาสาระหรือกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้ที่ 5	4.8	2.12	มากที่สุด
6. การจัดการเรียนการสอน			
6.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	5.0	3.54	มากที่สุด
6.2 หน่วยการเรียนรู้	4.8	2.12	มากที่สุด
6.3 ผู้เรียน	4.8	2.12	มากที่สุด
6.4 ระยะเวลา	4.4	0.71	มาก
6.5 เนื้อหาสาระ	4.6	0.71	มากที่สุด
6.6 ส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน	5.0	3.54	มากที่สุด
7. วิธีการวัดและประเมิน			
7.1 ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรกำหนด	4.8	2.12	มากที่สุด
7.2 ครอบคลุมการวัดพฤติกรรมของนักเรียน	4.6	0.71	มากที่สุด
7.3 ประเมินพฤติกรรมความรู้เรื่องการอ่าน	4.8	2.12	มากที่สุด
7.4 เครื่องมือประเมินการเรียนรู้หลากหลาย	4.4	1.15	มาก
7.5 เครื่องมือประเมินการเรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์กำหนด	4.6	0.71	มากที่สุด
7.6 วิธีการประเมินสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้	4.8	2.12	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยทุกด้าน	4.67	1.17	มากที่สุด

จากตาราง 22 แสดงให้เห็นว่าร่างหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 1.17) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทุกองค์ประกอบ สรุปความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ

1. ขอชื่นชมว่าเป็นหลักสูตรที่น่าสนใจ และทันสมัย
2. ขอชื่นชมว่าเป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านของผู้เรียน

3. ขอชื่นชมว่าเป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียนที่ยังเป็นจุดอ่อนในปัจจุบัน

จากการศึกษาผลการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้ ปรับปรุงร่างหลักสูตรตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วจึงจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มเพื่อนำไปใช้ต่อไป ดังรายละเอียดตามองค์ประกอบต่อไปนี้ ส่วนเล่มหลักสูตรที่สมบูรณ์ผู้วิจัยได้นำเสนอไว้ในภาคผนวก ข

หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หลักการของหลักสูตร

เป็นหลักสูตรสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มุ่งพัฒนาการรู้เรื่องการอ่าน โดยเน้นการเรียนรู้ผ่านกระบวนการฝึกปฏิบัติเป็นหลัก

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1. เพื่อเสริมสร้างนักเรียนให้มีความสามารถในการเข้าถึงและค้นคืนสาระสำคัญจากบทอ่าน โดยแยกแยะและสกัดข้อมูลที่สำคัญได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว
2. เพื่อเสริมสร้างนักเรียนให้มีความสามารถในการบูรณาการและการตีความข้อมูลที่ได้จากการอ่านเชื่อมโยงเนื้อหา วิเคราะห์ และสรุปความเข้าใจ
3. เพื่อเสริมสร้างนักเรียนให้มีความสามารถในการสะท้อนและประเมินบทอ่านโดยการวิจารณ์ ตีความเชิงวิพากษ์ และประเมินคุณค่าของเนื้อหาที่ได้อ่าน

โครงสร้างเนื้อหาและเวลาเรียน

หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาความสามารถในการรู้เรื่องการอ่าน โดยเน้นการเรียนรู้ผ่านกระบวนการฝึกปฏิบัติตามองค์ประกอบหรือกลยุทธ์การส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ได้กำหนดโครงสร้างเนื้อหาและเวลาเป็น 5 หน่วยการเรียนรู้ โดยใช้เวลาเรียนจำนวน 15 ชั่วโมง ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้	ชื่อหน่วย	เวลาเรียน/ชั่วโมง
1	เข้าถึงบทอ่านนำรู้	3
2	สนุกกับนิทานแสนเพลิน	3
3	รู้ทันโฆษณาชวนคิด	3
4	ทันเหตุการณ์กับข่าวรอบตัว	3
5	สัมผัสความงามกับบทร้อยกรอง	3
รวม		15

ประสบการณ์การเรียนรู้

หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นหลักสูตรที่มีหลักการสำคัญ คือ มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านผ่านกระบวนการฝึกปฏิบัติ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ในการฝึกการรู้เรื่องการอ่านผ่านกลยุทธ์ส่งเสริมการอ่าน การเข้าถึงและค้นคืนสาระ การบูรณาการและการตีความ และการสะท้อนและประเมิน โดยการประยุกต์ใช้บทอ่านหรือสถานการณ์ที่ส่งเสริมการคิดด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้แม่นยำและจำได้นาน โดยกิจกรรมที่ที่เลือกนำมาจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรนี้ได้มาจากการสังเคราะห์จากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านของครูผู้สอนภาษาไทย และจากคำตอบประเด็นการสนทนากลุ่มของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย

สรุปได้ว่า หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสบการณ์การเรียนรู้ 4 ชั้น ดังนี้

1. ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

เป็นการจัดกิจกรรมโดยใช้เกม การแข่งขัน บทบาทสมมติ การสนทนา เพลง ที่สอดคล้องกับการเสริมสร้างทักษะการอ่าน เน้นความสุขและสนุกในการเรียนรู้โดยอาจบูรณาการใช้เทคโนโลยีร่วมด้วย

2. ชั้นการสอนอ่าน

2.1 ชั้นก่อนการอ่าน

2.1.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการอ่านในครั้งนั้นว่า นักเรียนอ่านเพื่ออะไร หรือนักเรียนต้องการอะไรจากการอ่าน (จุดประสงค์จะสอดคล้องกับองค์ประกอบของการรู้เรื่องการอ่าน

คือ การเข้าถึงและค้นคืนสาระ การบูรณาการและตีความ และการสะท้อนและประเมิน ในแต่ละครั้งที่ครูต้องการให้เกิดกับนักเรียน)

2.1.2 ครูวางแผนการอ่านโดยกำหนดเนื้อเรื่อง หรือบทอ่าน เริ่มจากง่ายไปหายาก ซึ่งในหลักสูตรนี้เลือกเป็น บทอ่านที่เป็นข้อความสั้น ๆ หรือบทความ นิทาน โฆษณา ข่าวหรือเหตุการณ์ และบทร้อยกรอง

2.1.3 นักเรียนสำรวจบทอ่านคร่าว ๆ (skimming) โดยพยายามดึงข้อมูล ความรู้ หรือประสบการณ์เดิมมาใช้ในการอ่าน และคาดเดาเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่าน

2.2 ชั้นระหว่างการอ่าน

เป็นการจัดกิจกรรมให้นักเรียนอ่านบทอ่านในรูปแบบอ่านคนเดียวหรืออ่านเป็นกลุ่ม ขึ้นอยู่กับบทอ่านและการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง ซึ่งจะมีทั้งการอ่านเดี่ยว อ่านเป็นคู่ และอ่านเป็นกลุ่ม ซึ่งกิจกรรมจะสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยกิจกรรมเน้นการปฏิบัติการอ่าน ดังนี้

2.2.1 นักเรียนเริ่มอ่านบทอ่านอย่างตั้งใจอ่าน จดจ่อในเรื่องที่อ่าน ควบคู่กับการคิดตาม อาจทำเครื่องหมาย สัญลักษณ์ บันทึกเรื่องที่อ่าน หรือตั้งคำถามที่ตรงกับจุดประสงค์ของการอ่าน และสรุปเรื่องที่อ่าน ระหว่างที่อ่าน

2.2.2 ครูผู้สอนคอยดูแล สังเกตพฤติกรรมการอ่าน ให้คำแนะนำ ตอบข้อสงสัย หรือสนับสนุนข้อมูลที่ส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในระหว่างการอ่าน

2.3 ชั้นหลังการอ่าน

เป็นการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เชื่อมโยงความรู้จากเรื่องที่อ่านกับประสบการณ์เดิมหรือประสบการณ์ที่ได้จากเรื่องที่อ่าน โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลายและสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการอ่านที่กำหนดไว้ในครั้งนั้น ๆ และสอดคล้องกับกลยุทธ์การส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องการอ่าน ดังนี้

ด้านการเข้าถึงและค้นคืนสาระ จัดกิจกรรมการให้นักเรียนได้ปฏิบัติดังนี้ การอ่านเรื่องหรือบทอ่านแล้วทำความเข้าใจ ตอบคำถาม บอกขอบเขตของข้อมูลที่ต้องการว่าอยู่ในตำแหน่งใดของเรื่อง จำแนกความเหมือนและความแตกต่างของข้อมูลที่มีอยู่ในเรื่องที่อ่าน

ด้านการบูรณาการและตีความ จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ปฏิบัติดังนี้ การอ่านเรื่องหรือบทอ่าน แล้วเข้าใจเรื่องในภาพรวม เข้าใจความหมายที่ซ่อนอยู่ในบทอ่าน ระบุใจความสำคัญหรือจุดประสงค์ของเรื่องที่อ่าน การเชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของข้อมูลที่อ่าน และการตีความเนื้อเรื่อง

ด้านการสะท้อนและประเมิน จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ปฏิบัติดังนี้ จัดให้นักเรียนวิเคราะห์เนื้อเรื่องในด้านรูปแบบการเขียน ด้านวิธีการเขียน การแสดงความคิดเห็น ข้อโต้แย้ง

เกี่ยวกับเรื่องที่น่าสนใจที่อ่านด้วยมุมมองของตนเอง และนำคุณค่าที่ได้จากการอ่านไปปรับใช้ในชีวิตจริง

3. ชั้นสรุป

จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้สรุปใจความสำคัญเป็นภาษาของตนเอง โดยเชื่อมโยงกับการนำแนวคิดไปใช้ในชีวิตประจำวันด้วยวิธีการที่หลากหลาย

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

การรู้เรื่องการอ่านเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจ ตีความ และนำข้อมูลจากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จึงพัฒนาขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติและการคิดวิเคราะห์ผ่านบทอ่านที่หลากหลาย การออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรนี้ถูกออกแบบให้ส่งเสริมการพัฒนาความสามารถด้านการรู้เรื่องการอ่าน ตามองค์ประกอบการเรียนรู้เรื่องการอ่าน ได้แก่ การเข้าถึงและค้นคืนสาระ การบูรณาการและตีความ และการสะท้อนและประเมิน โดยเน้นการฝึกปฏิบัติและการมีส่วนร่วมของนักเรียนในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การเตรียมความพร้อมก่อนการอ่าน ระหว่างการอ่าน ไปจนถึงการประเมินผลหลังการอ่าน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้จากการอ่านกับประสบการณ์เดิม และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรนี้

ขั้นที่ 1: การนำเข้าสู่บทเรียน

กิจกรรม: ใช้เกม การแข่งขัน บทบาทสมมติ หรือการสนทนา เพื่อสร้างความสนใจในบทอ่าน เน้นความสนุกสนานและผ่อนคลาย โดยบูรณาการการใช้เทคโนโลยี เช่น ดวีดีไอส์น ๆ หรือฟังบทเพลงที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของบทอ่าน

เป้าหมาย: สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนาน ช่วยกระตุ้นความสนใจและเตรียมความพร้อมในการอ่านให้กับนักเรียน

ขั้นที่ 2: การสอนอ่าน

ขั้นก่อนการอ่าน:

1. ครูอธิบายวัตถุประสงค์ของการอ่าน เช่น การอ่านเพื่อค้นหาข้อมูลที่จำเป็น การบูรณาการข้อมูล หรือการประเมินเนื้อหา

2. ครูเลือกบทอ่านที่เหมาะสมตามลำดับความยากง่าย เช่น บทความ นิทาน โฆษณา ข่าว และบทร้อยกรองที่สัมพันธ์กับระดับความสามารถของนักเรียน ป.5

3. นักเรียนอ่านบทอ่านที่ได้รับแบบคร่าว ๆ เพื่อดึงข้อมูลและประสบการณ์เดิม พร้อมทั้งคาดเดาเนื้อหาของเรื่องที่จะอ่าน โดยครูอาจกระตุ้นด้วยคำถาม

ขั้นระหว่างการอ่าน:

1. ครูจัดกิจกรรมการอ่าน เช่น การอ่านเดี่ยว อ่านคู่ หรืออ่านกลุ่ม ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของบทอ่าน โดยนักเรียนฝึกปฏิบัติการอ่าน

2. นักเรียนอ่านอย่างตั้งใจพร้อมจดบันทึกเนื้อหาสำคัญ ตั้งคำถาม หรือทำเครื่องหมายตรงจุดที่สงสัย เพื่อเชื่อมโยงกับเป้าหมายของการอ่าน

3. ครูสังเกตพฤติกรรมการอ่าน ตอบคำถาม และให้คำแนะนำเพิ่มเติมระหว่างการอ่าน

ขั้นหลังการอ่าน:

กิจกรรมสะท้อนผลการอ่าน: ดำเนินการดังนี้

1. นักเรียนอ่านแล้วตอบคำถาม บอกข้อมูลสำคัญหรือขอบเขตของเนื้อหาที่อยู่ในบทอ่าน จำแนกความเหมือนและแตกต่าง

2. นักเรียนระบุใจความสำคัญ เชื่อมโยงข้อมูลจากหลายส่วน ตีความและสรุปความหมายที่ซ่อนอยู่ในบทอ่าน

3. นักเรียนวิเคราะห์เนื้อเรื่อง แสดงความเห็น ข้อโต้แย้ง และประเมินเนื้อหาที่อ่าน รวมถึงนำคุณค่าที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ขั้นตอนที่ 3: การสรุป

นักเรียนสรุปใจความสำคัญของบทอ่านเป็นคำพูดของตนเอง พร้อมเชื่อมโยงกับการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การเขียนบันทึกความเข้าใจ หรือการเล่าเรื่องที่ได้เรียนรู้

การประเมินผลหลักสูตร

การประเมินผลหลักสูตรถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรเสริมสร้างการเรียนรู้เรื่อง การอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินความสามารถของนักเรียนว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรกำหนดไว้หรือไม่ เน้นการตรวจสอบความสามารถในการเข้าใจเนื้อหาของบทอ่าน การวิเคราะห์ และการสะท้อนความคิด เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านที่สำคัญและส่งเสริมให้นักเรียนประยุกต์ใช้ทักษะดังกล่าวในชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนที่เรียนรู้ตามหลักสูตรนี้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจริง จึงกำหนดการประเมินให้ครอบคลุมทั้งการประเมินระหว่างทาง (Formative Assessment) และการประเมินปลายทาง (Summative Assessment) เพื่อสรุปผลการเรียนรู้และวัดความสำเร็จของนักเรียนหลังจากสิ้นสุดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ดังนี้

1. การประเมินระหว่างทาง

การสังเกตพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนระหว่างดำเนินกิจกรรมการอ่าน เช่น การอ่านออกเสียง การตั้งใจอ่าน จดจ่อต่อการอ่าน สมาธิในการอ่าน การตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน การแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่าน โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน

2. การประเมินปลายทาง

การทดสอบเพื่อวัดความสามารถในการรู้เรื่องการอ่าน โดยใช้แบบทดสอบการรู้เรื่อง การอ่าน ซึ่งจะครอบคลุมองค์ประกอบของการรู้เรื่องการอ่าน คือ การเข้าถึงและค้นคืนสาระ การบูรณาการและตีความ การสะท้อนและประเมิน

การวิจัยระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผลการใช้หลักสูตร ผู้วิจัยได้ศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 17 คน โรงเรียนหนองพอกวิทยายน สังกัดกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ปรากฏผลดังนี้

1.1 ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปรากฏดังตาราง 23

ตาราง 23 ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน

การทดสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t	df
ก่อนเรียน	17	9.06	7.06	16.83*	16
หลังเรียน	17	14.06	8.31		

t.05, df = 16

จากตาราง 23 พบว่า การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการเรียนรู้ โดยใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 9.06 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ย

หลังเรียนเท่ากับ 14.06 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนสอบทั้งสองครั้ง พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.2 ผลการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปรากฏดังตาราง 24

ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

พฤติกรรมการรู้เรื่องการอ่าน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การเข้าถึงและค้นคืนสาระ			
1.1 นักเรียนเลือกบทอ่านได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	3.00	2.99	สูง
1.2 นักเรียนระบุสาระของบทอ่าน	3.00	3.69	สูง
1.3 นักเรียนบ่งชี้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายเฉพาะของการอ่าน	2.82	3.50	ปานกลาง
1.4 นักเรียนค้นหาความคิดเฉพาะ	2.82	3.50	ปานกลาง
1.5 นักเรียนค้นหาคำนิยามของคำศัพท์ หรือกลุ่มคำ	3.06	2.87	สูง
1.6 นักเรียนบ่งชี้ฉากของเรื่อง (เวลา และสถานที่)	3.12	3.10	สูง
1.7 นักเรียนค้นหาประโยคใจความสำคัญหรือความคิดหลักของ บทอ่าน (เมื่อมีประโยคหรือข้อความปรากฏอย่างชัดเจนใน บทอ่าน)	3.06	2.87	สูง
2. การบูรณาการและตีความ			
2.1 นักเรียนวิเคราะห์เจตนาของผู้ส่งสาร	2.88	3.10	ปานกลาง
2.2 นักเรียนวิเคราะห์/เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของประโยค	2.76	3.40	ปานกลาง
2.3 นักเรียนวิเคราะห์แนวคิดหลัก	2.71	3.50	ปานกลาง
2.4 นักเรียนเชื่อมโยงความ	2.82	3.30	ปานกลาง
2.5 นักเรียนตีความ แปลความสิ่งที่อ่าน	3.00	2.99	ปานกลาง
2.6 นักเรียนเปรียบเทียบความแตกต่างและหาข้อความสนับสนุน	2.65	3.77	ปานกลาง

ตาราง 24 (ต่อ)

พฤติกรรมความรู้เรื่องการอ่าน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
2.7 นักเรียนขยายความคิดจากการอ่านเบื้องต้นแล้วทำให้สมบูรณ์	2.82	3.10	ปานกลาง
2.8 นักเรียนเรียงลำดับความสัมพันธ์ก่อนหลัง	3.06	2.87	ปานกลาง
3. การสะท้อนและการประเมิน			
3.1 นักเรียนให้ความเห็นหรือโต้แย้งจากมุมมองของตน	2.94	3.30	ปานกลาง
3.2 นักเรียนพิจารณาความสมบูรณ์หรือความกระจ่างของข้อมูล ในบทอ่าน	2.75	3.16	ปานกลาง
3.3 นักเรียนคาดคะเนความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น ในเรื่อง	2.94	3.30	ปานกลาง
3.4 นักเรียนตัดสินความน่าเชื่อถือของข้อเสนอแนะของผู้เขียน ในการโน้มน้าวความคิดของผู้อ่าน	2.88	3.77	ปานกลาง
3.5 นักเรียนพิจารณาความสัมพันธ์ของชื่อเรื่องกับสาระสำคัญของ บทอ่าน	2.82	3.50	ปานกลาง
3.6 นักเรียนอธิบายเกี่ยวกับอิทธิพลของภาษา เช่น การเปรียบเทียบ น้ำเสียงของบทอ่าน	2.88	3.77	ปานกลาง
3.7 นักเรียนบ่งชี้มุมมองของผู้เขียนที่มีต่อบทอ่าน	2.65	3.77	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		2.76	
S.D.		0.32	

จากตาราง 24 พบว่า พฤติกรรมความรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 17 คน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32 โดยรวมแล้วนักเรียนมีความสามารถด้านการรู้เรื่องการอ่าน ในระดับปานกลาง

มณฑลพิษณุโลก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านสำหรับครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังนี้
 - 3.1 เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 - 3.2 เพื่อประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สรุปผล

การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้สรุปผลตามความมุ่งหมายของการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่า

1.1 การรู้เรื่องการอ่าน เป็นความรู้สามารถในการเข้าใจสาระหรือจับใจความสำคัญของสิ่งที่ได้อ่าน สามารถตีความแปลความของข้อความที่ได้อ่าน และสามารถประเมินวิเคราะห์สะท้อนจุดมุ่งหมายของการเขียนได้ว่า ผู้เขียนต้องการจะสื่อสารหรือส่งสารอะไรให้แก่ผู้อ่าน ซึ่งองค์ประกอบของการรู้เรื่องการอ่าน ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) ความเข้าใจในการอ่าน ได้แก่ 1.1 การค้นคืนและเข้าถึงสาระ 1.2 การบูรณาการและตีความ และ 1.3 การสะท้อนและประเมิน 2) การนำผลการอ่านไปใช้ 3) ความรักและผูกพันกับการอ่าน

1.2 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยใช้แบบสอบถามสรุปได้ว่า ครูสอนภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.10) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเข้าถึงและค้นคืนสาระ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.10) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบูรณาการและตีความ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.12) ส่วนในเรื่องความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.01) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเข้าถึงและค้นคืนสาระ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.10) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสะท้อนและประเมินมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.08)

จากการสนทนากลุ่ม สรุปได้ว่า 1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลให้ความสำคัญกับการเลือกเนื้อหาในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ คือ ควรเลือกเนื้อหาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและธรรมชาติของผู้เรียน ออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เลือกเนื้อหาที่น่าสนใจ มีภาพประกอบ เป็นต้น 2. ครูควรออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้ 1. จัดการเรียนรู้ตามกระบวนการรู้เรื่องการอ่าน 2. ชั้นเตรียม (นำเข้าสู่บทเรียน) ใช้เกม/การแข่งขัน/บทบาทสมมติ/ข่าวประจำวัน/สนทนา/เพลงบูรณาการกิจกรรม

โดยใช้เทคโนโลยี 3. กำหนดเนื้อเรื่อง โดยเลือกเรื่องหรือบทอ่าน เริ่มจากง่ายไปหายาก อาจมีภาพประกอบ เลือกเรื่องที่ไม่มีชื่อเรื่องให้นักเรียนอ่าน เพื่อให้เด็กฝึกทักษะการคิด 4. ชั้นสอน โดยมีวิธีการ คือ เลือกบทอ่านให้เด็กฝึกทักษะการคิด กำหนดเป้าหมาย/จุดประสงค์การอ่าน (ใคร/ทำอะไร/ที่ไหน) เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น อาจมีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการอ่าน กำหนดเวลา/ชั่วโมง ให้ชัดเจน 5. ชั้นฝึก โดยมีวิธีการ คือ การใช้กิจกรรมกลุ่ม ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ ต้องการให้เด็กฝึกอะไร ตั้งใจอ่าน จดจ่อในเรื่องที่อ่าน ทบทวนเรื่องที่อ่านใหม่ ไม่เข้าใจให้อ่านซ้ำ วิเคราะห์/จับประเด็นหรือใจความสำคัญ (ใคร/ทำอะไร/ที่ไหน) เด็กฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามเองจากเรื่องที่อ่านหรือแสดงความคิดเห็น 6. ชั้นสรุป โดยสรุปใจความสำคัญเป็นภาษาของตนเอง โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย เช่น mind map หรืออื่น ๆ/วิธีการที่เหมาะสม เช่น ครู และนักเรียนช่วยกันสรุปเพื่อได้แนวคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน 3. ครูควรมีการใช้เครื่องมือและวิธีการวัดประเมินการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน แบบประเมินการอ่าน แบบทดสอบ การตอบแบบสั้น/แบบอิสระแบบทดสอบแบบเลือกตอบ แบบฝึกทักษะ เป็นต้น

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีรายละเอียดขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญของหลักสูตร 4 องค์ประกอบ ประกอบด้วย

1. หลักการของหลักสูตร
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. ประสพการณ์การเรียนรู้
4. การจัดประสพการณ์การเรียนรู้ และ
5. การประเมินผลหลักสูตร โดยมีโครงสร้างเนื้อหา 5 หน่วยการเรียนรู้ โดยใช้เวลาเรียน จำนวน 15 ชั่วโมง ดังนี้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เข้าถึงบทอ่านนำรู้ เวลา 3 ชั่วโมง หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 สนุกกับนิทานแสนเพลิน เวลา 3 ชั่วโมง หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 รู้ทันโฆษณาว่าคิด เวลา 3 ชั่วโมง หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ทันเหตุการณ์กับข่าวรอบตัว เวลา 3 ชั่วโมง หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 สัมผัสความงามกับบทร้อยกรอง เวลา 3 ชั่วโมง รวมใช้เวลาทั้งหมด 15 ชั่วโมง ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความสามารถในการรู้เรื่องการอ่าน โดยเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านกระบวนการฝึกปฏิบัติตามองค์ประกอบหรือกลยุทธ์การส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ตามองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ 1. ความสามารถในการเข้าถึงและค้นคืนสาระ 2. ความสามารถในการบูรณาการและการตีความ และ 3. ความสามารถในการสะท้อนและประเมิน

3. ผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการเรียนรู้ โดยใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 ผลการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า พฤติกรรมการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 17 คน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สามารถนำมาอภิปรายผลตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคพื้นดิน เขต 1 การวิจัยในระยะที่ 1 นี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การรู้เรื่องการอ่าน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศึกษาเอกสารเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านตามแนว PISA และรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ O-NET สาระการอ่าน การสนทนากลุ่ม ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 9 คน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการออกแบบคำถามในแบบสอบถามการประเมินสภาพและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทยเพื่อใช้ในการพัฒนาหลักสูตร และการออกแบบในการเก็บข้อมูล มีการกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ แล้วนำข้อมูลมาประกอบกันเพื่อนำไปใช้ในการยกยกร่างหลักสูตร ในการวิจัยระยะที่ 2 จากนั้นศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร แล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบโครงสร้างหลักสูตรฯ เนื้อหาของหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลหลักสูตร ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตรที่ ซวลิต ชูกำแพง (2555), ประสาท เนืองเฉลิม (2554) และ Tyler (1949) ที่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การพัฒนาหลักสูตรนั้นควรศึกษาข้อมูลพื้นฐานและวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการจำเป็นต่าง ๆ ของสังคมและบริบทของตนเองและความเหมาะสมก่อนจะทำให้การพัฒนาหลักสูตรมีความสอดคล้องเหมาะสม

2. การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ในขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้กำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและจากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. จุดมุ่งหมายทางการศึกษา 2. ประสบการณ์ทางการศึกษา 3. วิธีการจัดประสบการณ์ และ 4. วิธีประเมิน โดยเลือกใช้แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของ Tyler มีลำดับขั้นตอนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 65 ; Tyler, 1949 : 125) ขั้นที่ 1 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งกำเนิดที่จะเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ 3 แหล่งด้วยกัน คือ ศึกษาจากสังคม ศึกษาจากนักเรียน และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชา พิจารณาเลือกเฉพาะจุดมุ่งหมายที่มีความสำคัญและสอดคล้อง เพื่อนำไปเป็นหลักในการปฏิบัติ ขั้นที่ 2 การเลือกประสบการณ์การเรียน การวางโครงสร้างของหลักสูตร Tyler ว่า จะเลือกประสบการณ์การเรียนอย่างไรจึงจะช่วยให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ขั้นที่ 3 การจัดประสบการณ์การเรียน ในการจัดประสบการณ์ให้เป็นหน่วย จะต้องมีการสำรวจความสัมพันธ์ทางด้านเวลาและด้านเนื้อหา โดยคำนึงถึงเกณฑ์ความต่อเนื่อง การเรียงลำดับขั้นตอน และการบูรณาการ ขั้นที่ 4 การประเมินผลเป็นขั้นสุดท้ายของแนวคิดในการจัดหลักสูตรของ Tyler เป็นขั้นที่ให้ผู้วางแผนจัดทำหลักสูตรรู้ว่า ประสบการณ์การเรียนที่จัดขึ้นบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้เพียงใด

3. การใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ซึ่งได้ผ่านการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ ผ่านการรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ และผ่านการปรับปรุงตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะแล้ว ผลการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจมีประเด็นดังนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องมาจากผู้วิจัยได้ออกแบบหลักสูตรที่สอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี ที่มีการพิสูจน์และตรวจสอบมาอย่างรอบคอบในแต่ละขั้นตอน โดยได้พัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของ Tyler (1949) การเลือกประสบการณ์ในการเรียนรู้มีสิ่งที่ต้องพิจารณา ได้แก่ ผู้เรียนควรได้ฝึกกิจกรรมและเรียนรู้เนื้อหาตามที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมาย การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในการจัดประสบการณ์ให้เป็นหน่วยต้องมีการสำรวจความสัมพันธ์ทางด้านเวลาและเนื้อหา โดยมีเกณฑ์ในการจัดอย่างมีประสิทธิภาพ คือ ความต่อเนื่อง (continuity) การเรียงลำดับขั้นตอน (sequence) และ การบูรณาการ (integration) การประเมินผลเป็นขั้นตอนที่พิจารณาว่า ประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดขึ้นบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลจะต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ ประสาท เนืองเฉลิม (2554) ที่กล่าวว่า การเลือกเนื้อหาวิชาที่ต้องการนำมาให้ผู้เรียนได้

ศึกษาที่ตรงกับวัตถุประสงค์ การสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้ตรงกับเนื้อหาวิชา เพื่อการจัดการเรียนการสอนและกำหนดการประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ศึกษาจะส่งผลการบรรลุตามจุดมุ่งหมาย นอกจากนี้หลักสูตรเสริมสร้างการเรียนรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนโดยการลงมือทำ ผู้เรียนเกิดทักษะการเชื่อมโยงความรู้ นักเรียนเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนกับเพื่อน/กระบวนการกลุ่ม นักเรียนได้ฝึกพัฒนาการคิดในการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินผล ผู้เรียนและผู้สอนรับข้อมูลป้อนกลับจากการประเมินอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้นักเรียนรู้เรื่องการอ่านทั้ง 3 ด้าน ตามกรอบการประเมินผลโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (Programme for International Student Assessment หรือ PISA) ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2554) ได้แก่ 1) การเข้าถึงและค้นคืนสาระ ซึ่งเป็นความสามารถที่นักเรียนอ่านเรื่องแล้วเข้าใจในเรื่องที่อ่าน บอกได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ และอย่างไร ซึ่งนักเรียนสามารถหาคำตอบได้ในเนื้อเรื่องที่อ่าน รู้ขอบเขตของข้อมูลที่ต้องการว่าอยู่ในตำแหน่งใดของเรื่องที่อ่าน จำแนกความเหมือนและความแตกต่างของข้อมูลที่มีอยู่ในเรื่องได้ 2) การบูรณาการและตีความ ซึ่งเป็นความสามารถที่นักเรียนอ่านเรื่องแล้วเข้าใจเรื่องในภาพรวม เข้าใจความหมายที่ซ่อนอยู่ในสาระนั้น ระบุใจความสำคัญหรือจุดประสงค์ของเรื่องที่อ่าน แล้วสรุปเป็นข้อความสั้น ๆ ได้ สามารถระบุใจความสำคัญของเรื่อง เชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจเรื่องที่อ่าน และสามารถตีความเนื้อเรื่องนำไปสู่ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น และ 3) การสะท้อนและประเมิน ซึ่งเป็นความสามารถที่นักเรียนอ่านเรื่องแล้วรู้เนื้อหาสาระในเรื่อง นักเรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อเรื่องทั้งในด้านของรูปแบบและวิธีการเขียนเรื่อง ที่อ่านได้ สามารถประเมิน แสดงความคิดเห็น และให้ข้อโต้แย้งเรื่องที่อ่านจากมุมมองของตนเอง จากบทอ่านได้ นำคุณค่าที่ได้จากการอ่านไปปรับใช้ในชีวิตจริง และที่สำคัญคือ ผู้เรียนเกิดพัฒนาการด้านคิด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวิทย์ รักษาแสง (2565) ได้พัฒนาโปรแกรมส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องการอ่านตามแนวทาง PISA โดยศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข ก่อนพัฒนาโปรแกรมที่ประกอบด้วย 20 หน่วยการเรียนรู้ ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า โปรแกรมมีความเหมาะสมในระดับมาก นอกจากนี้นักเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรมนี้นี้มีคะแนนการอ่านรู้เรื่องหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจากการประเมินผลตามรูปแบบ CIPPIEST พบว่า โปรแกรมมีความเหมาะสมทั้งในด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ ความยั่งยืน และความสามารถในการถ่ายทอดอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นริศติยากร กอแก้ว (2563) ได้ศึกษา การพัฒนาชุดฝึกเสริมทักษะการเรียนรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ตามแนวทางการประเมินของ PISA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า 1. ชุดฝึกเสริมทักษะการเรียนรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางการประเมินของ PISA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.89/80.56 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 75/75

2. ประสิทธิภาพของชุดฝึกเสริมทักษะการรู้เรื่องการอ่าน ที่พัฒนาขึ้นมีค่าเท่ากับ 0.626 คิดเป็นร้อยละ 62.66 ซึ่งมีประสิทธิผลตามเกณฑ์ ร้อยละ 50 3. ทักษะการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดฝึกเสริมทักษะการรู้เรื่องการอ่าน ที่พัฒนาขึ้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยังสอดคล้องกับ ศึกษา เบญจกุล (2565) ได้พัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาครุศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย โดยผลการประเมินหลักสูตรพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด และนักศึกษามีความฉลาดรู้ด้านการอ่านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หลังจากใช้หลักสูตร นอกจากนี้ นักศึกษายังมีความคิดเห็นในเชิงบวกต่อหลักสูตร และหลักสูตรดังกล่าวได้รับการรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ว่าเหมาะสมต่อการนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านรู้เรื่อง

3.2 ผลการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า พฤติกรรมการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 17 คน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32 เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี นิยามเชิงปฏิบัติการ และกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการในการสร้างแบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านและได้ผ่านการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ จึงส่งผลให้แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านมีคุณภาพ สามารถประเมินพฤติกรรมของนักเรียนได้ตรงกับพฤติกรรมการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนผ่านการเรียนรู้กิจกรรมการรู้เรื่องการอ่านในหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการรู้เรื่องการอ่านสรุปโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีความสามารถที่ดีในด้านการคาดคะเนและการระบุสาระสำคัญ แต่ยังต้องพัฒนาในด้านการวิเคราะห์แนวคิดหลักและการสะท้อนเชิงลึกเกี่ยวกับบทอ่าน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การนำหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านของผู้เรียน ครูผู้สอนควรศึกษาคู่มือการใช้หลักสูตรให้เข้าใจก่อน แล้วจึงดำเนินการตามขั้นตอนแต่ละขั้นตอน

1.2 ในการนำหลักสูตรไปใช้ ครูผู้สอนควรดำเนินการตามขั้นตอนทุกขั้นตอนของหลักสูตร จึงจะเกิดประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

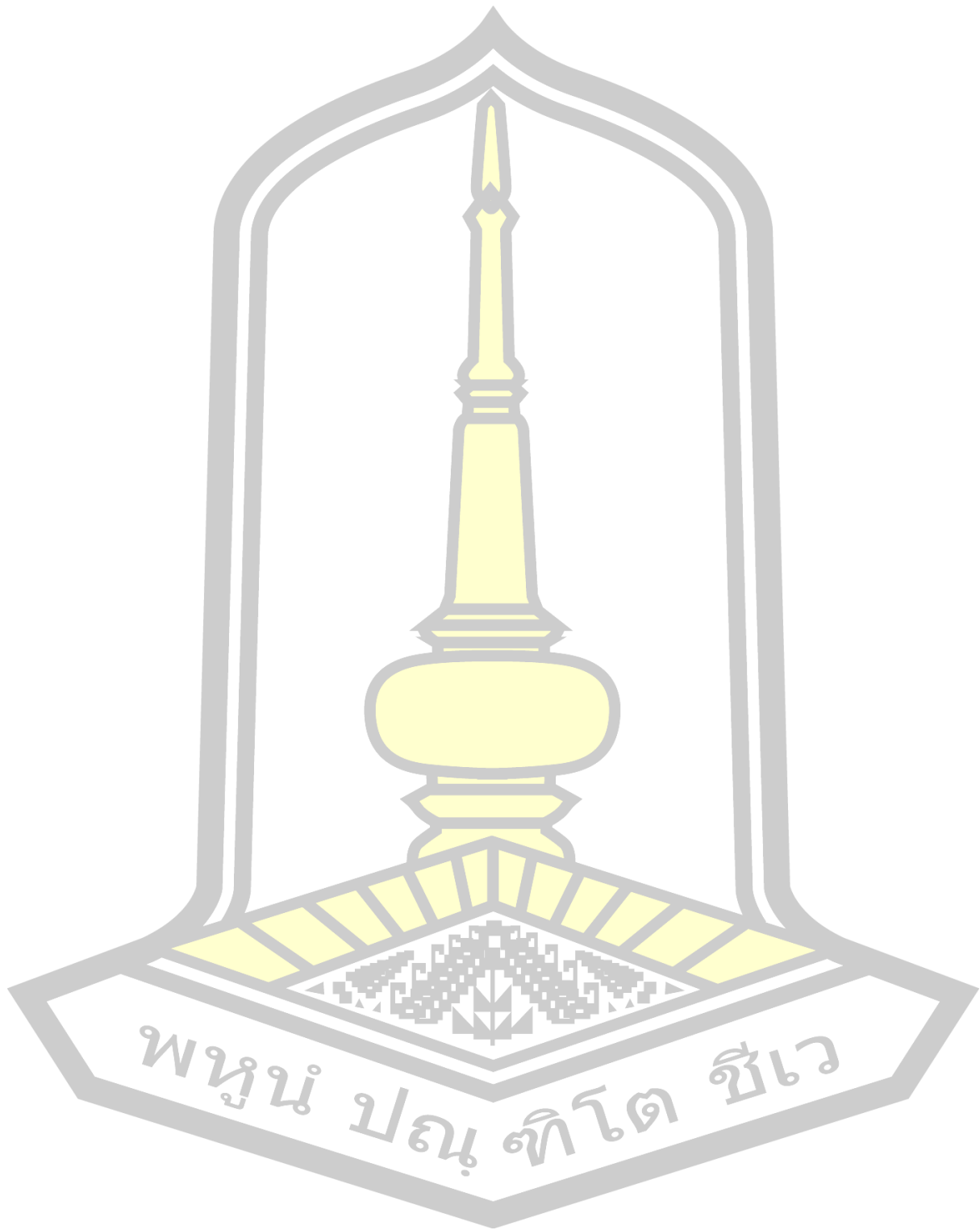
2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีการพัฒนาการรู้เรื่องการอ่านมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรนำหลักสูตรนี้ไปทดลองใช้กับนักเรียนหลายระดับชั้นเรียน เพื่อจะได้ทราบประสิทธิภาพของหลักสูตรในการจัดการเรียนรู้ที่มีความแตกต่างในช่วงวัย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงวัฒนธรรม. (2560). 3 ปี แห่งการสืบสาน ส่งเสริม สร้างสรรค์วัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : กระทรวงวัฒนธรรม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2527). หลักสูตรและการพัฒนา. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2540). หลักสูตรและการพัฒนา. นครปฐม : โครงการส่งเสริมการผลิตตำราและเอกสารการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เกศสินี ทาระเนตร์. (2567). การพัฒนาความสามารถด้านการรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคชี้้นำการอ่าน SQRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะตามแนวทางการทดสอบ PISA: DEVELOPMENT OF READING LITERACY OF PRIMARY 6 STUDENTS BY USING SQRC GUIDED READING TECHNIQUE COMBINED WITH SKILL EXERCISES ACCORDING TO PISA TEST GUIDELINES. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ ศรีนครินทร์วิโรฒ, 25(1), 81–97. <https://ejournals.swu.ac.th/index.php /jedu/article/view/16033>.
- ขวัญชัย ช้วนา. (2560). ตำรา เรื่อง ปรัชญาและการพัฒนาหลักสูตร (Philosophy and Curriculum Development). กำแพงเพชร : สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ฉันท ชาติทอง. (2551). เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). การพัฒนาหลักสูตร: หลักการแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ อีสันเพรส.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2551). การพัฒนาหลักสูตร. มหาสารคาม : ทีคิวพีจำกัด.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2555). หลักสูตร : การวิจัยและพัฒนา. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ชวลิต ชูกำแหง. (2559). *การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร : แนวคิดและกระบวนการ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทีศนา แคมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อึ้ง บั้วศรี. (2532). *ทฤษฎี หลักสูตร การออกแบบและการพัฒนา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- อึ้ง บั้วศรี. (2542). *ทฤษฎี หลักสูตร การออกแบบและการพัฒนา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ธนัชการพิมพ์.
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. (2552). *การศึกษาทักษะการรู้สารสนเทศของนักการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- นิรัตติยากร กอแก้ว. (2563). *การพัฒนาชุดฝึกเสริมทักษะการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ตามแนวทางการประเมินของ PISA กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. https://gsmsis.snru.ac.th/e-thesis/thesis_detail?r=60421249141.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประวิต เอราวรรณ์. (2545). *การวิจัยปฏิบัติการ*. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้าวิชาการ.
- ประวิทย์ รักษาแสง. (2565). *การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA)*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. <http://202.28.34.124/dspace/handle/123456789/1617>
- ประสาธน์ เณียงเฉลิม. (2553). *หลักสูตรการศึกษา*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประสาธน์ เณียงเฉลิม. (2554). *หลักสูตรการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปราโมทย์ จันทร์เรือง. (2548). *หลักการและแนวทางการพัฒนาหลักสูตร*. ลพบุรี : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ยุทธนา ปัญญา. (2563). *การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนแสงความรู้บนเว็บร่วมกับกลยุทธ์คิว เอ อาร์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/76728>.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). *พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ :
 อรุณการพิมพ์.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2539). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2523). *การพัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2525). *พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2543). *กระบวนการทัศน์ใหม่ในการพัฒนาหลักสูตร*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมมาธิราช.

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2545). *หลักสูตรท้องถิ่น*. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ศึกษา เบญจกุล. (2565). การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับ
 นักศึกษาคณะ สาขาวิชาภาษาไทย. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*, 15(3), 242–252.

<https://so05.tci-thaijo.org/index.php/pimjournal/article/view/262977>.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2547). *การรู้เรื่องการอ่าน (Reading
 Literacy)*. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ
 การศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2549). *ปัจจัยทางโรงเรียนกับคุณภาพ
 การเรียนรู้ผลการวิจัยต่อเนื่องของ PISA*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สสวท.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2552). *คู่มือครูรายวิชาพื้นฐานเทคโนโลยี
 สื่อสารสนเทศ และการสื่อสาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
 และเทคโนโลยี*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2554). *การรู้เรื่องการอ่าน : PISA 2015
 (Reading Literacy)*. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2555). *การรู้เรื่อง PISA*. กรุงเทพฯ : สถาบัน
 ส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2558). *ผลประเมิน PISA ชี้คะแนนการอ่านของ
 นักเรียนไทยมีแนวโน้มลดลง*. [ออนไลน์]. ได้จาก : [http://thaipbs.or.th/news/
 content/286700](http://thaipbs.or.th/news/content/286700). [สืบค้นเมื่อ วันที่ 25 พฤษภาคม 2564].

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2562). *ความฉลาดทางดิจิทัล (Digital
 intelligence)*. [ออนไลน์]. ได้จาก : [https://www.scimath.org/article/technology/
 item/10611-digital-intelligence](https://www.scimath.org/article/technology/item/10611-digital-intelligence). [สืบค้นเมื่อ วันที่ 1 กันยายน 2563].

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2563). *การแถลงข่าวผลการประเมิน PISA 2018*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <https://pisathailand.ipst.ac.th/news-12/>.

[สืบค้นเมื่อ วันที่ 1 กันยายน 2563].

สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนารการเรียนรู้. (2562). *รายงานผลการวิจัยแนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนารการเรียนรู้.

สงัด อุทรานันท์. (2532). *พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสหาย.

สนิท สัตโยภาส. (2545). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น*. กรุงเทพฯ : บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.

สมทรง สิทธิ. (2561). *การพัฒนาหลักสูตร. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.

สมนึก ภัททิยธนี. (2546). *การวัดผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กทม. : ประสานการพิมพ์.

สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2551). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. มหาสารคาม : ภาควิชาวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2553). *สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยทางการศึกษา*. มหาสารคาม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สันติวัฒน์ จันทร์โต. (2559). *รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการสอนประสบการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้แบบกำกับตนเองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สาโรช บัวศรี. (2514). *ข้อคิดเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาไทย. ความคิดบางประการทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). *รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับแนวโน้มการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544*. กรุงเทพฯ : ร.ส.พ.

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2562). *พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัยชุดความฉลาดรู้ (Literacy)*. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*.

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สุนีย์ คล้ายนิล และคณะ. (2551). *ความรู้และสมรรถนะทางวิทยาศาสตร์สำหรับโลกวันนี้*.

กรุงเทพฯ : เซเว่น พรินติ้งกรุ๊ป, 2551.

สุนีย์ คล้ายนิล. (2547). *ความรู้และทักษะของเยาวชนไทยสำหรับโลกวันนี้*. กรุงเทพฯ :

บริษัทเซเว่นพรินติ้งกรุ๊ป จำกัด.

สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). *แนวคิดพื้นฐานการสร้างและพัฒนาหลักสูตร*. เชียงใหม่ : เดอะโนว์เลจเซ็นเตอร์.

อรสา สุขเปรม. (2541). *เอกสารคำสอนการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ

เจ้าพระยา.

Alberta Education. (2010). *Inspiring Education: A Dialogue with Albertans*. [online].

Available from : <http://open.alberta.ca/dataset/45370ce9-3a90-4ff2-8735-cdb760c720f0/resource/2ee2452c-81d3-414f-892f-060caf40e78e/download/4492270-2010-Inspiring-Education-Dialogue-Albertans-2010-04.pdf>. [accessed 16 June 2023].

Beauchamp, G. (1981). *Curriculum Theory*. 4th ed. Itsca : F.E Peacock Publisher.

Beckner, W. and Cornett, J.D. (1974). *The Secondary School Curriculum : Content and*

Structure. Scranton Pennsylvania : In text Educational Publishers.

Campilla, M.E. and Cariño, C.M. (2024). Reading Literacy of Grade 7 Learners.

International Journal of Open-access, Interdisciplinary and New Educational

Discoveries of ETCOR Educational Research Center (iJOINED ETCOR), 3(2),

319-334.

319-334.

319-334.

Doniyarov, M.A. (2022). *Development of reading literacy in primary school students*

as a priority objective. [online]. Available from :

<https://doi.org/10.21070/acopen.7.2022.5714>. [accessed 16 June 2023].

Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw Hill.

Holloway, E.L. (1999). Structures for Teaching and Learning Supervision. In *Training*

Counselling Supervisors. London, England : Sage.

Michaelis, J.U., Grossman, R.H. and Scott, L.F. (1975). *New designs for elementary*

school curriculum. New York : McGraw-Hill Book.

Mullis, I.V.S., Martin, M.O. and Sainbury, M. (2015). *PIRLS 2016 assessment framework*.

Chestnut Hill, MA : TIMSS & PIRLS International Study Center, Boston Coll.

NAEP. (2013). *Reading framework for the 2013 National Assessment of Educational*

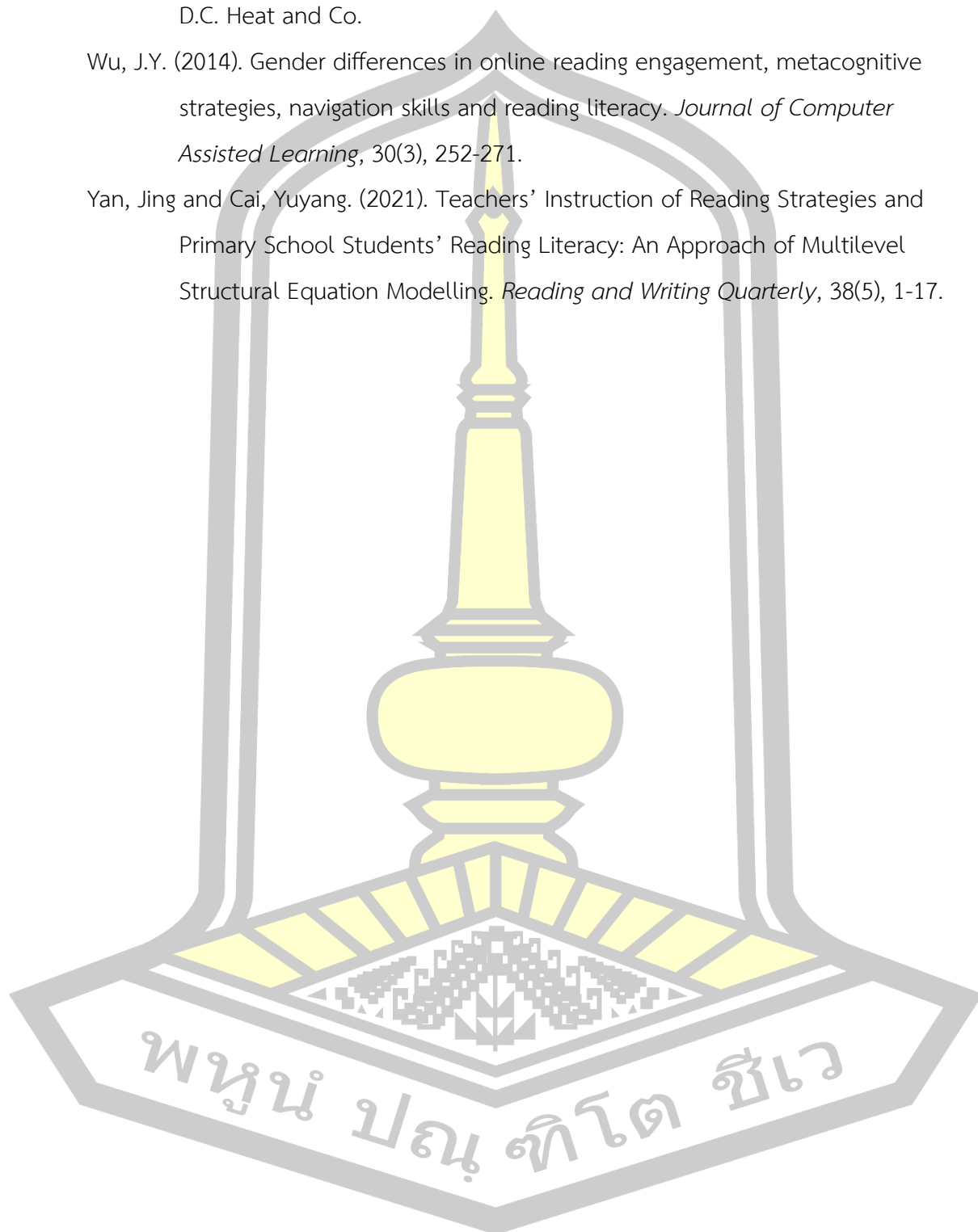
Progress. New York : PISA.

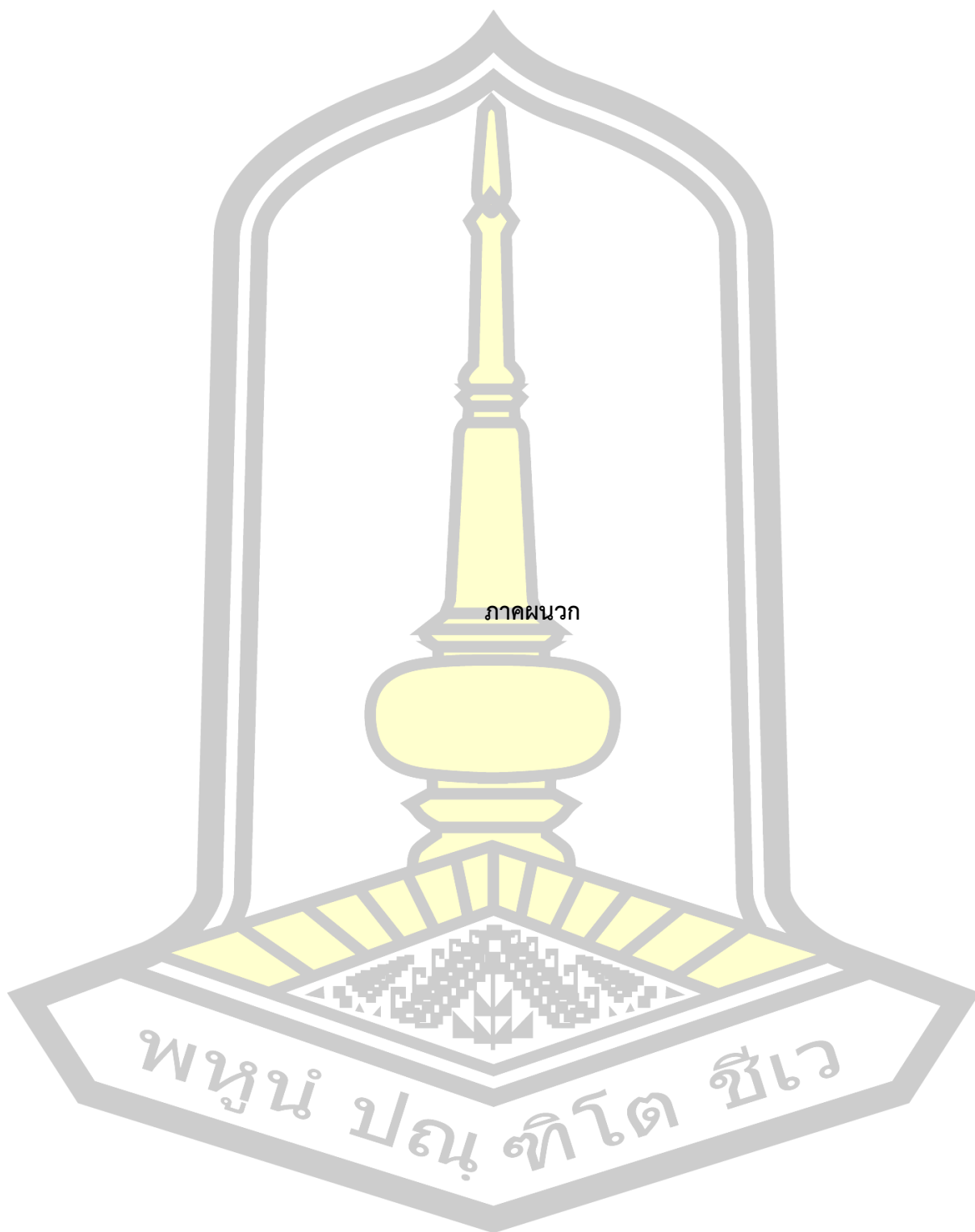
- OECD. (2009). *Promoting Consumer Education-Trends, Policies and Good Practices*. Paris : Organization for Economic Co-operation and Development.
- OECD. (2013). *PISA 2015 Draft Science Framework*. [online]. Available from : <http://www.oecd.org/>. [accessed 22 July 2022].
- OECD. (2018). OECD Future of Education and Skills 2030: Conceptual learning framework. [online]. Available from : http://www.oecd.org/education/2030-project/teaching-and-learning/learning/transformational-competencies/Transformative_Competencies_for_2030_concept_note.pdf. [accessed 22 July 2022].
- PIRLS. (2015). *Mathematics Achievements Report (TIMSS, 1995, 1999, 2003, 2007, 2011, 2015)*. [online]. Available from : <http://timssandpirls.bc.edu/>. [accessed 22 July 2022].
- Saylor, G. and others. (1981). *Curriculum Planning for Better Teaching and Learning*. 4th ed. New York : Holt Rinehart and Winston.
- Saylor, J.G. and Alexander, W.A. (1974). *Planning Curriculum for School*. New York : Holt, Rinehart and Winston.
- Taba, H. (1962). *Curriculum Development : Theory and Practice*. New York : Harcourt Brace & World.
- Tyler, R.W. (1949). *Basic Principle of Curriculum and Instruction*. Chicago : University of Chicago.
- Tyler, R.W. (1971). *Basic Principles of Curriculum and Instruction Chapter 6*. Chicago : The University of Chicago Press.
- UNESCO. (2005). *EFA global monitoring report: Understanding education quality*. [online]. Available from : http://www.unesco.org/education/gmr_download/chapter1.pdf. [accessed 16 June 2023].
- Wigfield, A. and Guthrie, J.T. (1997). Relations of children's motivation for reading to the amount and breadth of their reading. *Journal of Educational Psychology*, 89(3), 420–432. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.89.3.420>.
- Wiles, J.W. and Bondi, J.C. (2011). *Curriculum development: A guide to practice*. 9th ed. Boston, MA : Allyn & Bacon.

Wingo, M.G. (1974). *Philosophies of Education : An Introduction*. Lexington Mass : D.C. Heat and Co.

Wu, J.Y. (2014). Gender differences in online reading engagement, metacognitive strategies, navigation skills and reading literacy. *Journal of Computer Assisted Learning*, 30(3), 252-271.

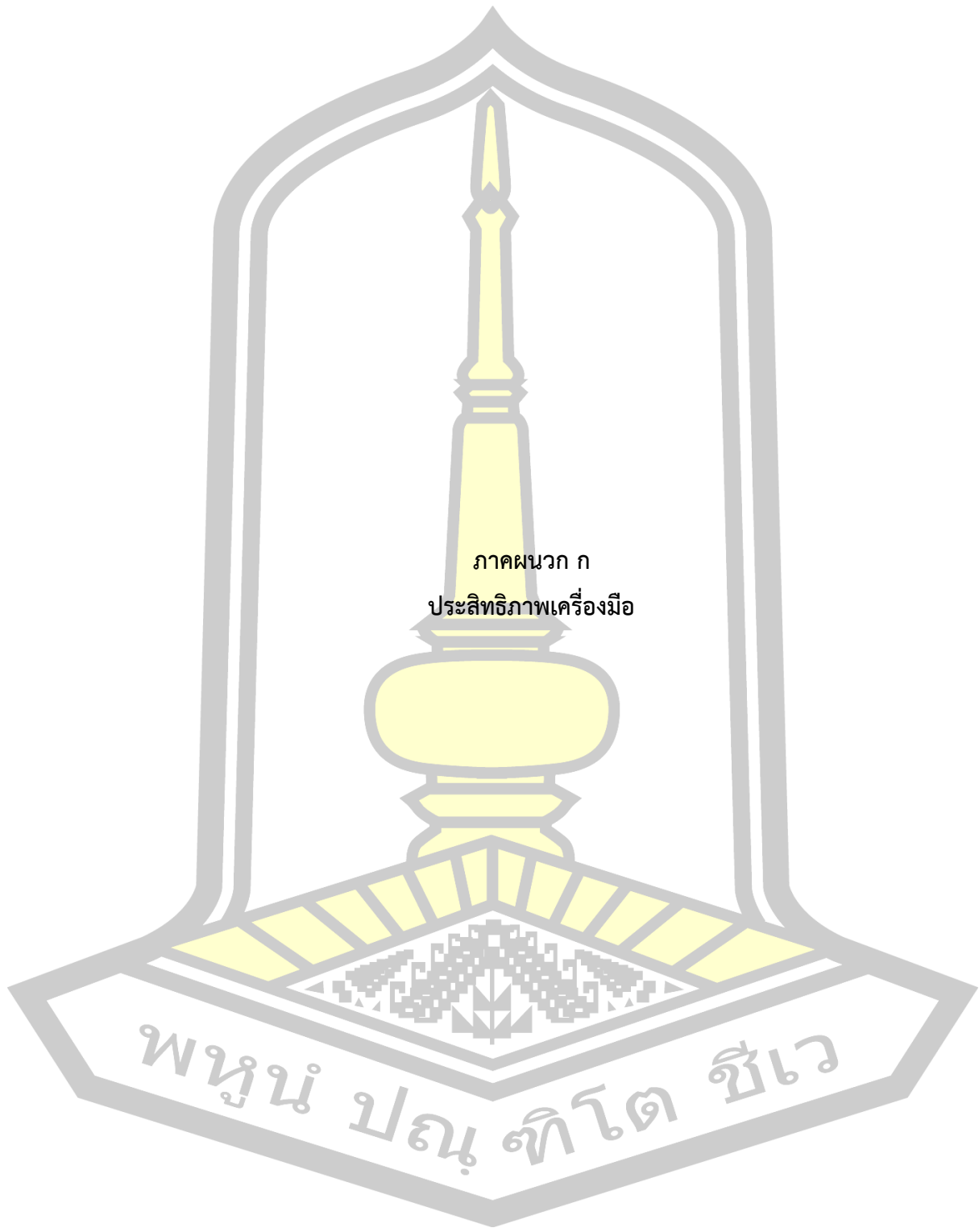
Yan, Jing and Cai, Yuyang. (2021). Teachers' Instruction of Reading Strategies and Primary School Students' Reading Literacy: An Approach of Multilevel Structural Equation Modelling. *Reading and Writing Quarterly*, 38(5), 1-17.

ภาคผนวก

พูนํ ปณํ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก ก
ประสิทธิภาพเครื่องมือ

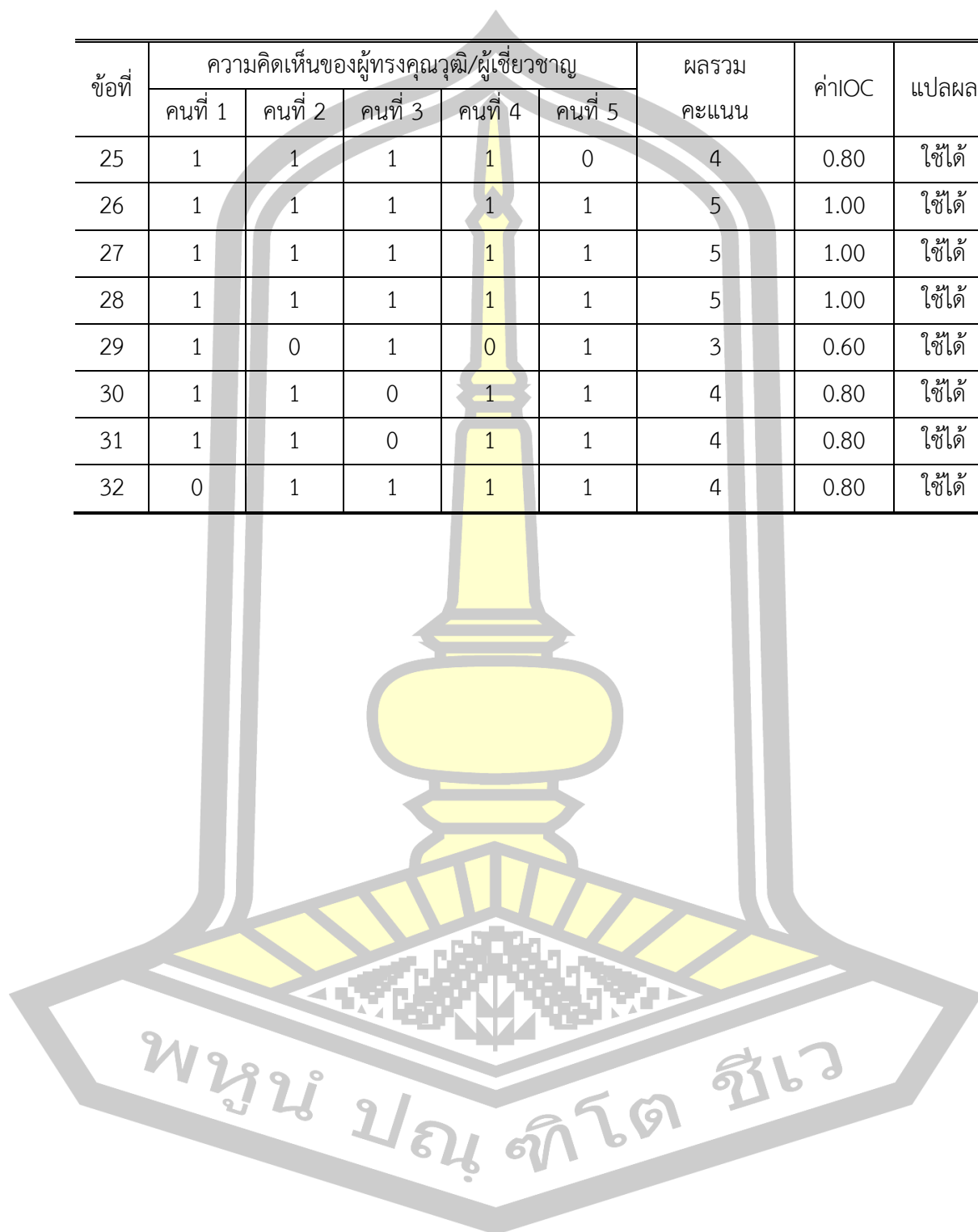
พหุบัน ปณุ ทิโต ชีเว

ตาราง 25 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของร่างหลักสูตรเสริมสร้างการเรียนรู้เรื่องการอ่านสำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม คะแนน	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม คะแนน	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
25	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
27	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
28	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
29	1	0	1	0	1	3	0.60	ใช้ได้
30	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
31	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
32	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้

ตาราง 26 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจการรู้เรื่องการอ่าน
โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม คะแนน	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	-1	1	3	0.60	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	-1	1	3	0.60	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	0	0	1	-1	1	1	0.20	ตัดทิ้ง/ปรับปรุง
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
21	1	1	1	-1	1	3	0.60	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 26 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม คะแนน	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
25	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
27	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
28	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
29	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
30	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
31	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
32	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
33	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
34	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
35	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
36	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
37	0	0	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
38	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
39	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
40	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
41	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
42	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
43	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
44	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
45	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
46	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
47	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
48	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
49	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
50	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 27 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินพฤติกรรมการรู้เรื่องการอ่าน
โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม คะแนน	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	-1	1	3	0.60	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	-1	1	3	0.60	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	0	0	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
21	1	1	1	-1	1	3	0.60	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 28 แสดงการประเมินความเหมาะสมของแบบประเมินพฤติกรรมการรู้เรื่องการอ่าน
โดยผู้เชี่ยวชาญ

ประเด็นประเมิน	ระดับความคิดเห็น/คนที่					\bar{X}	SD	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1. การเข้าถึงและค้นคืนสาระ								
1.1 นักเรียนเลือกบทอ่านได้สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์	3	1	1	0	0	4.4	1.15	มาก
1.2 นักเรียนระบุสาระของบทอ่าน	4	1	0	0	0	4.8	1.73	มากที่สุด
1.3 นักเรียนบ่งชี้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ เป้าหมายเฉพาะของการอ่าน	3	2	0	0	0	4.6	1.41	มากที่สุด
1.4 นักเรียนค้นหาความคิดเฉพาะ	1	4	0	0	0	4.2	1.73	มาก
1.5 นักเรียนค้นหาคำนิยามของคำศัพท์ หรือกลุ่มคำ	3	2	0	0	0	4.6	1.41	มากที่สุด
1.6 นักเรียนบ่งชี้ฉากของเรื่อง (เวลา และสถานที่)	2	3	0	0	0	4.4	1.41	มาก
1.7 นักเรียนค้นหาประโยคใจความ สำคัญหรือความคิดหลักของบท อ่าน(เมื่อมีประโยคหรือข้อความ ปรากฏอย่างชัดเจนในบทอ่าน)	4	1	0	0	0	4.8	1.73	มากที่สุด
2. การบูรณาการและตีความ								
2.1 นักเรียนวิเคราะห์เจตนาของผู้ส่งสาร	4	1	0	0	0	4.8	1.73	มากที่สุด
2.2 นักเรียนวิเคราะห์/เชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของประโยค	2	3	0	0	0	4.4	1.41	มาก
2.3 นักเรียนวิเคราะห์แนวคิดหลัก	2	3	0	0	0	4.4	1.41	มาก
2.4 นักเรียนเชื่อมโยงความ	3	2	0	0	0	4.6	1.41	มากที่สุด
2.5 นักเรียนตีความ แปลความสิ่งที่อ่าน	5	0	0	0	0	5	2.24	มากที่สุด
2.6 นักเรียนเปรียบเทียบความแตกต่าง และหาข้อความสนับสนุน	2	3	0	0	0	4.4	1.41	มาก

ตาราง 28 (ต่อ)

ประเด็นประเมิน	ระดับความคิดเห็น/คนที่					\bar{X}	SD	ระดับความเหมาะสม
	1	2	3	4	5			
2.7 นักเรียนขยายความคิดจากการอ่านเบื้องต้นแล้วทำให้สมบูรณ์	4	1	0	0	0	4.8	1.73	มากที่สุด
2.8 นักเรียนเรียงลำดับความสัมพันธ์ก่อนหลัง	5	0	0	0	0	5	2.24	มากที่สุด
3. การสะท้อนและการประเมิน								
3.1 นักเรียนให้ความเห็นหรือโต้แย้งจากมุมมองของตน	2	3	0	0	0	4.4	1.41	มาก
3.2 นักเรียนพิจารณาความสมบูรณ์หรือความกระจ่ายของข้อมูลในบทอ่าน	3	2	0	0	0	4.6	1.41	มากที่สุด
3.3 นักเรียนคาดคะเนความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในเรื่อง	4	1	0	0	0	4.8	1.73	มากที่สุด
3.4 นักเรียนตัดสินความน่าเชื่อถือของข้อเสนอแนะของผู้เขียนในการโน้มน้าวความคิดของผู้อ่าน	3	2	0	0	0	4.6	1.41	มากที่สุด
3.5 นักเรียนพิจารณาความสัมพันธ์ของชื่อเรื่องกับสาระสำคัญของบทอ่าน	3	2	0	0	0	4.6	1.41	มากที่สุด
3.6 นักเรียนอธิบายเกี่ยวกับอิทธิพลของภาษา เช่น การเปรียบเทียบน้ำเสียงของบทอ่าน	3	2	0	0	0	4.6	1.41	มากที่สุด
3.7 นักเรียนบ่งชี้มุมมองของผู้เขียนที่มีต่อบทอ่าน	2	3	0	0	0	4.4	1.41	มาก
รวมเฉลี่ย	4.22							มาก

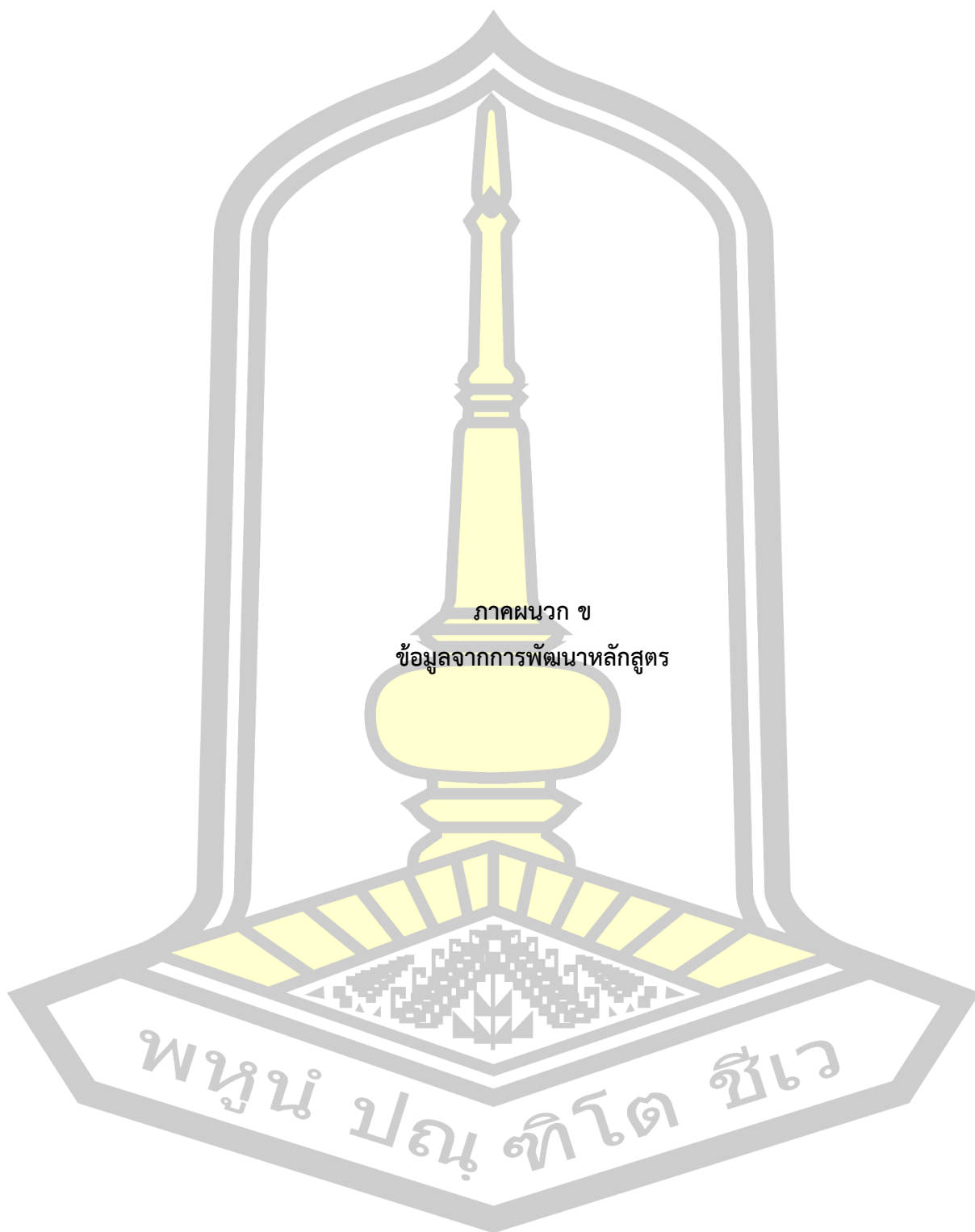
ตาราง 29 แสดงค่าอำนาจจำแนก (r) ค่าความยาก (P) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจ
การรู้เรื่องการอ่าน

ข้อที่	r	p
1	0.40	0.58
2	0.13	0.42
3	0.11	0.29
4	0.62	0.50
5	0.56	0.79
6	0.42	0.71
7	0.71	0.67
8	0.47	0.63
9	0.42	0.71
10	0.60	0.71
11	0.49	0.75
12	0.20	0.79
13	0.53	0.67
14	0.27	0.17
15	0.69	0.54
16	0.13	0.42
17	0.22	0.58
18	0.09	0.17
19	0.24	0.38
20	-0.04	0.08
21	0.40	0.58
22	0.13	0.42
23	0.11	0.29
24	0.62	0.50
25	0.56	0.79

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	r	p
26	0.42	0.71
27	0.71	0.67
28	0.47	0.63
29	0.42	0.71
30	0.60	0.71
31	0.49	0.75
ข้อที่	r	p
32	0.20	0.79
33	0.53	0.67
34	0.27	0.17
35	0.69	0.54
36	0.13	0.42
37	0.22	0.58
38	0.09	0.17
39	0.24	0.38
40	-0.04	0.08
41	0.40	0.58
42	0.13	0.42
43	0.11	0.29
44	0.62	0.50
45	0.56	0.79
46	0.42	0.71
47	0.71	0.67
48	0.47	0.63
49	0.42	0.71
50	0.60	0.71

ค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธี Lovett มีค่าเท่ากับ 0.52

ภาคผนวก ข
ข้อมูลจากการพัฒนาหลักสูตร

พจนัน ปณฺ ทิโต ชีเว

ตาราง 30 แสดงการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรที่เสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น/คนที่					\bar{X}	SD	ระดับความเหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1. ที่มาและความสำคัญ								
1.1 มีการสะท้อนสภาพปัญหาที่ชัดเจน	1	4	0	0	0	4.2	2.12	มาก
1.2 มีการอ้างอิงเหตุผลเชิงวิธีการ	2	3	0	0	0	4.4	0.71	มากที่สุด
1.3 แสดงถึงความเชื่อมโยงระหว่างปัญหากับการพัฒนาหลักสูตร	3	2	0	0	0	4.6	0.71	มาก
1.4 มีความทันสมัย	1	3	1	0	0	4.0	1.15	มาก
2. หลักการของหลักสูตร								
2.1 มีความชัดเจน	3	2	0	0	0	4.6	1.53	มากที่สุด
2.2 ส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน	5	0	0	0	0	5	2.89	มากที่สุด
3. สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน								
3.1 ตรงตามหลักสูตรแกนกลางกำหนด	5	0	0	0	0	5	3.54	มากที่สุด
3.2 สามารถเกิดกับผู้เรียนได้	4	1	0	0	0	4.8	2.08	มากที่สุด
4. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร								
4.1 มีความชัดเจน	3	2	0	0	0	4.6	0.71	มากที่สุด
4.2 สามารถไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถประเมินผู้เรียนได้	3	2	0	0	0	4.6	0.71	มากที่สุด
5. โครงสร้างเนื้อหาและเวลาเรียน								
5.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	5	0	0	0	0	5	3.54	มากที่สุด
5.2 ้วยผู้เรียน	2	3	0	0	0	4.4	0.71	มาก
5.3 มีความน่าสนใจ	3	2	0	0	0	4.6	0.71	มากที่สุด
5.4 ทันสมัยกับสภาพสังคมในปัจจุบัน	1	4	0	0	0	4.2	2.12	มาก
5.5 เรียงลำดับเนื้อหาสาระหรือกิจกรรมในแต่ละหน่วย	4	1	0	0	0	4.8	2.12	มากที่สุด
5.7 เนื้อหาสาระหรือกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1	3	2	0	0	0	4.6	0.71	มากที่สุด

ตาราง 30 (ต่อ)

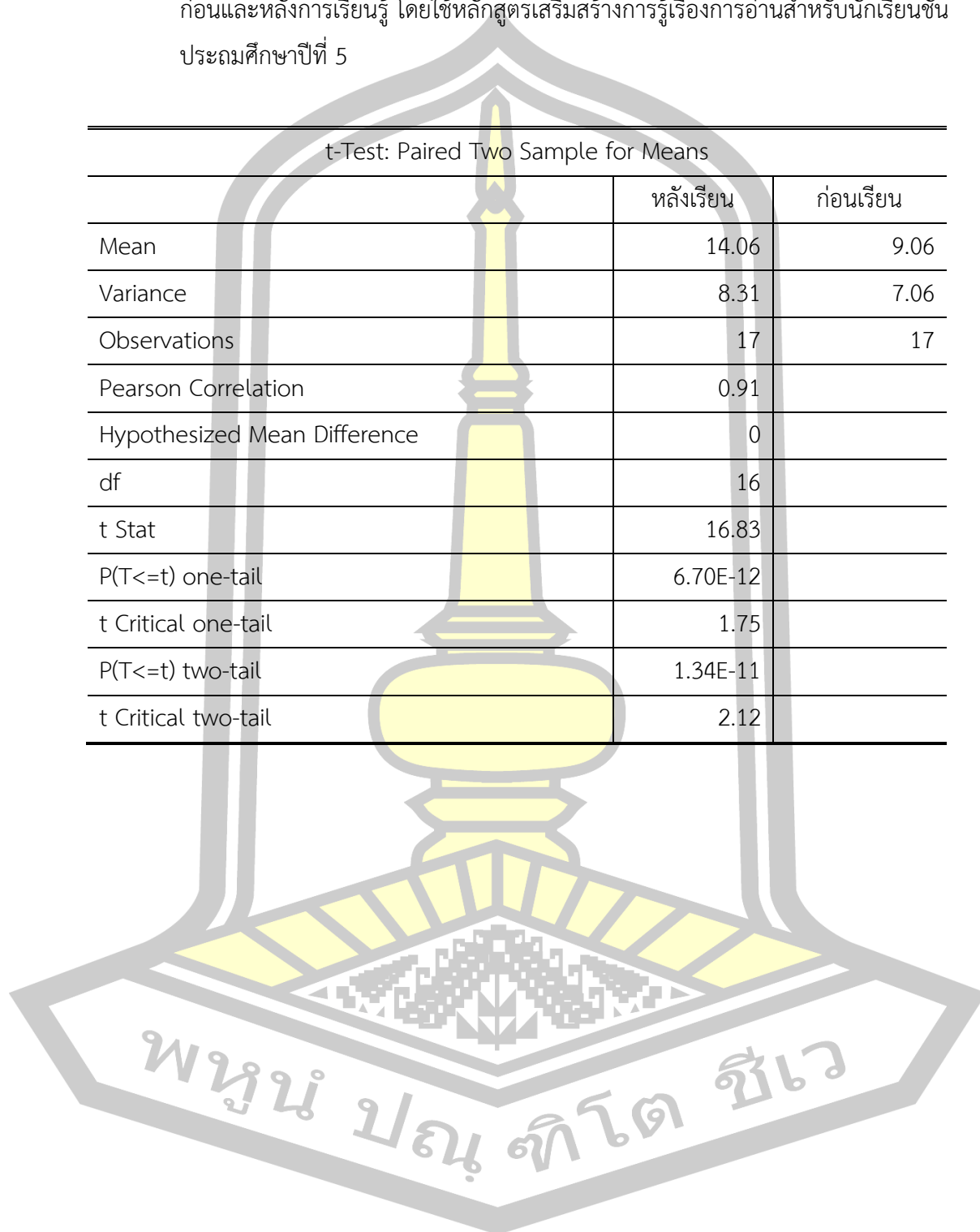
รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น/คนที่					\bar{X}	SD	ระดับความเหมาะสม
	1	2	3	4	5			
5.8 เนื้อหาสาระหรือกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้ที่ 2	4	1	0	0	0	4.8	2.12	มากที่สุด
5.9 เนื้อหาสาระหรือกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3	4	1	0	0	0	4.8	2.12	มากที่สุด
5.10 เนื้อหาสาระหรือกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้ที่ 4	4	1	0	0	0	4.8	2.12	มากที่สุด
5.11 เนื้อหาสาระหรือกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้ที่ 5	4	1	0	0	0	4.8	2.12	มากที่สุด
6.การจัดการจัดการเรียนการสอน								
6.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	5	0	0	0	0	5	3.54	มากที่สุด
6.2 หน่วยการเรียนรู้	4	1	0	0	0	4.8	2.12	มากที่สุด
6.3 ผู้เรียน	4	1	0	0	0	4.8	2.12	มากที่สุด
6.4 ระยะเวลา	2	3	0	0	0	4.4	0.71	มาก
6.5 เนื้อหาสาระ	3	2	0	0	0	4.6	0.71	มากที่สุด
6.6 ส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องการอ่าน	5	0	0	0	0	5	3.54	มากที่สุด
7.วิธีการวัดและประเมิน								
7.1 ตรงตามที่จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกำหนด	4	1	0	0	0	4.8	2.12	มากที่สุด
7.2 ครอบคลุมการวัดพฤติกรรมของนักเรียน	3	2	0	0	0	4.6	0.71	มากที่สุด
7.3 ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้เรื่องการอ่าน	4	1	0	0	0	4.8	2.12	มากที่สุด
7.4 เครื่องมือประเมินการเรียนรู้หลากหลาย	3	1	1	0	0	4.4	1.15	มาก
7.5 เครื่องมือประเมินการเรียนรู้ตรงตามที่จุดประสงค์กำหนด	3	2	0	0	0	4.6	0.71	มากที่สุด
7.6 วิธีการประเมินสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้	4	1	0	0	0	4.8	2.12	มากที่สุด
โดยรวม						4.67	1.17	มากที่สุด

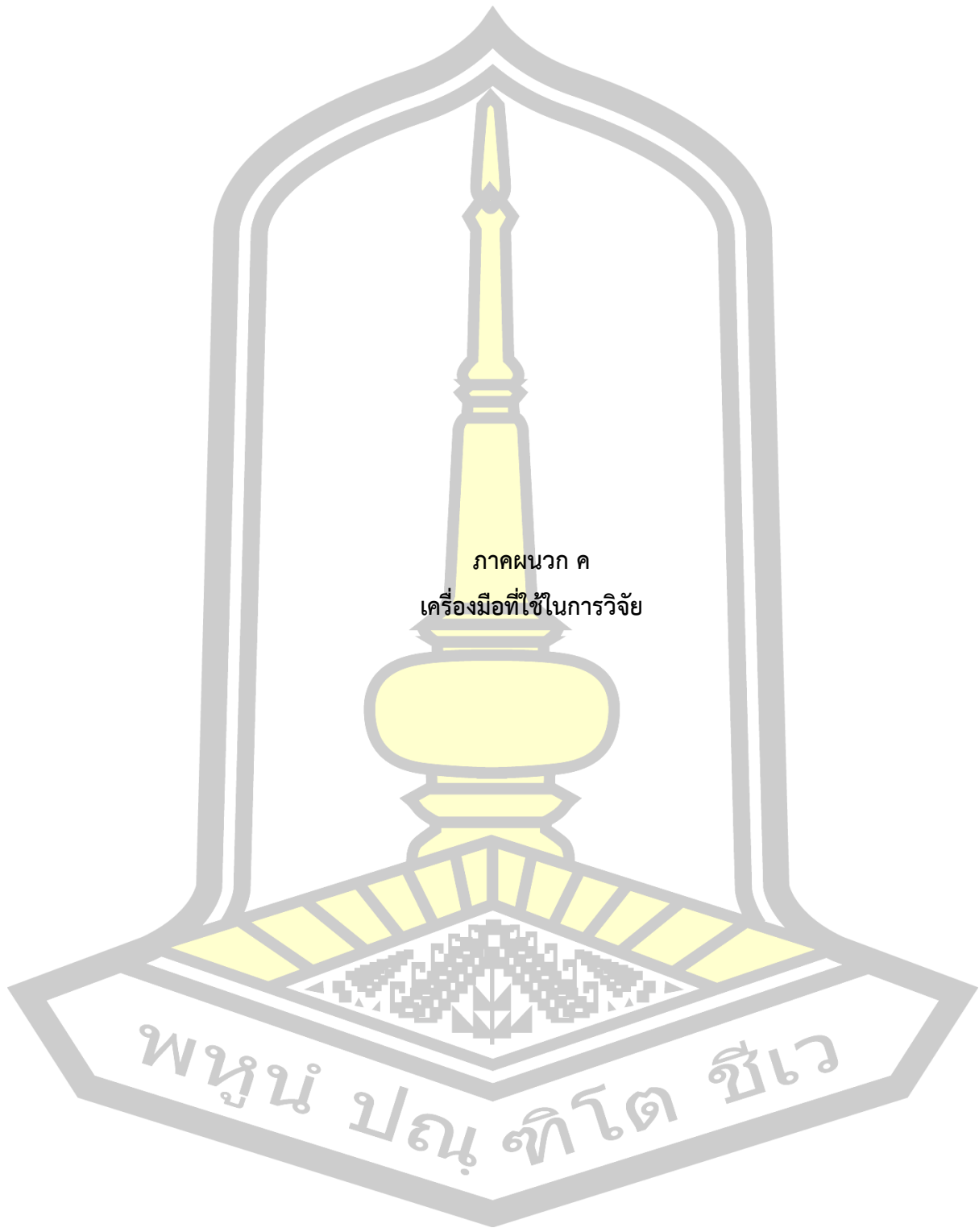
ตาราง 31 คะแนนทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
กลุ่มตัวอย่าง

ที่	คะแนนก่อนเรียน	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนหลังเรียน	คิดเป็นร้อยละ
1	9	45.00	13	65
2	10	50.00	15	75
3	7	35.00	12	60
4	11	55.00	14	70
5	6	30.00	11	55
6	12	60.00	16	80
7	6	30.00	12	60
8	6	30.00	10	50
9	10	50.00	15	75
10	12	60.00	18	90
11	11	55.00	14	70
12	5	25.00	10	50
13	10	50.00	18	90
14	5	25.00	10	50
15	13	65.00	18	90
16	10	50.00	16	80
17	11	55.00	17	85
รวม	154.00		239.00	
เฉลี่ย	9.06		14.06	
ร้อยละ	45.29		70.29	
SD	2.66		2.88	

ตาราง 32 ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการเรียนรู้ โดยใช้หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

t-Test: Paired Two Sample for Means		
	หลังเรียน	ก่อนเรียน
Mean	14.06	9.06
Variance	8.31	7.06
Observations	17	17
Pearson Correlation	0.91	
Hypothesized Mean Difference	0	
df	16	
t Stat	16.83	
P(T<=t) one-tail	6.70E-12	
t Critical one-tail	1.75	
P(T<=t) two-tail	1.34E-11	
t Critical two-tail	2.12	

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุบัน ปณุ ทิโต ชีเว

แบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านของครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ ใช้เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ต่อสภาพการจัดการเรียนรู้และความต้องการการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2. แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนรู้และความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านการรู้เรื่องการอ่าน เพื่อส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ประกอบด้วย

2.1 สภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 (แก่ทุกที่ในระยะ 1)

2.2 ความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ดังนี้

2.2.1 การรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนด้านการเข้าถึงและค้นคืนสาระ

2.2.2 การรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนด้านการบูรณาการและตีความ

2.2.3 การรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนด้านการสะท้อนและประเมิน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

3. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องข้อความที่สอดคล้องกับสภาพการจัดการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูภาษาไทย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ตามความเป็นจริง ข้อมูลของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้าง การรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (หนึ่งข้อความตอบเพียงหนึ่งคำตอบ) โดยมีหลักเกณฑ์ใน ดังนี้

- 5 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด
- 4 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงมาก
- 3 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงปานกลาง
- 2 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อย
- 1 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อยที่สุด

ขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นางสาวกัญญารัตน์ อรรคอำนวย

นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

1.1 เพศ () หญิง () ชาย

1.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน

() ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

() อื่น ๆ

1.3 ประสบการณ์ในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

() 1 – 5 ปี

() 6 – 10 ปี

() 11 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 สภาพปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับ

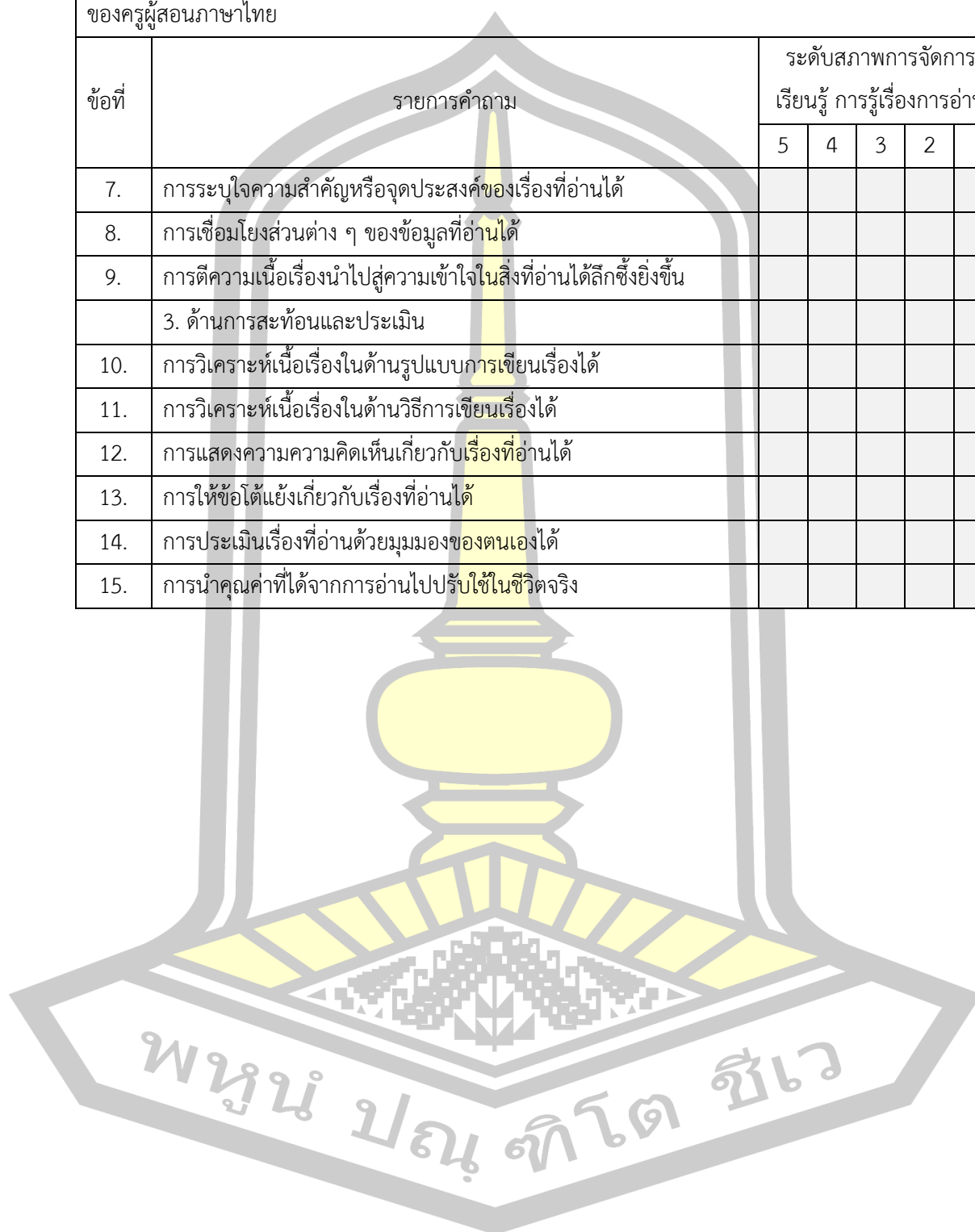
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอนจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

2.1 สภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย						
ข้อที่	รายการคำถาม	ระดับสภาพการจัดการเรียนรู้ การรู้เรื่องการอ่าน				
		5	4	3	2	1
	1. ด้านการเข้าถึงและค้นคืนสาระ					
1.	ครูมีการจัดให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วเข้าใจในเรื่องที่อ่าน บอกได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ และอย่างไร					
2.	ครูมีการจัดให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วหาคำตอบจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้					
3.	ครูมีการจัดให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วบอกขอบเขตของข้อมูลที่ต้องการว่าอยู่ในตำแหน่งใดของเรื่อง					
4.	ครูมีการจัดให้นักเรียนจำแนกความเหมือนและความแตกต่างของข้อมูลที่มีอยู่ในเรื่องที่อ่านได้					
	2. ด้านการบูรณาการและตีความ					
5.	ครูมีการจัดให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วเข้าใจเรื่องในภาพรวม					
6.	ครูมีการจัดให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วเข้าใจความหมายที่ซ่อนอยู่ในสาระนั้น					
7.	ครูมีการจัดให้นักเรียนระบุใจความสำคัญหรือจุดประสงค์ของเรื่องที่อ่านได้					
8.	ครูมีการจัดให้นักเรียนเชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของข้อมูลที่อ่านได้					

2.1 สภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย						
ข้อที่	รายการคำถาม	ระดับสภาพการจัดการเรียนรู้ การรู้เรื่องการอ่าน				
		5	4	3	2	1
9.	ครูมีการจัดให้นักเรียนตีความเนื้อเรื่องนำไปสู่ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น					
	3. ด้านการสะท้อนและประเมิน					
10.	ครูมีการจัดให้นักเรียนวิเคราะห์เนื้อเรื่องในด้านรูปแบบการเขียนเรื่องได้					
11.	ครูมีการจัดให้นักเรียนวิเคราะห์เนื้อเรื่องในด้านวิธีการเขียนเรื่องได้					
12.	ครูมีการจัดให้นักเรียนแสดงความความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้					
13.	ครูมีการจัดให้นักเรียนให้ข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้					
14.	ครูมีการจัดให้นักเรียนประเมินเรื่องที่อ่านด้วยมุมมองของตนเองได้					
15.	ครูมีการจัดให้นักเรียนนำคุณค่าที่ได้จากการอ่านไปปรับใช้ในชีวิตจริง					

2.2 ความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย						
ข้อที่	รายการคำถาม	ระดับสภาพการจัดการเรียนรู้ การรู้เรื่องการอ่าน				
		5	4	3	2	1
	1. ด้านการเข้าถึงและค้นคืนสาระ					
1.	การอ่านเรื่องแล้วเข้าใจในเรื่องที่อ่าน บอกได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ และอย่างไร					
2.	การจัดให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วหาคำตอบจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้					
3.	การอ่านเรื่องแล้วบอกขอบเขตของข้อมูลที่ต้องการว่าอยู่ในตำแหน่งใดของเรื่อง					
4.	การจำแนกความเหมือนและความแตกต่างของข้อมูลที่มีอยู่ในเรื่องที่อ่านได้					
	2. ด้านการบูรณาการและตีความ					
5.	การอ่านเรื่องแล้วเข้าใจเรื่องในภาพรวม					
6.	การอ่านเรื่องแล้วเข้าใจความหมายที่ซ่อนอยู่ในสาระนั้น					

2.2 ความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูผู้สอนภาษาไทย						
ข้อที่	รายการคำถาม	ระดับสภาพการจัดการเรียนรู้ การรู้เรื่องการอ่าน				
		5	4	3	2	1
7.	การระบุนัยสำคัญหรือจุดประสงค์ของเรื่องที่ได้					
8.	การเชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของข้อมูลที่อ่านได้					
9.	การตีความเนื้อเรื่องนำไปสู่ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น					
	3. ด้านการสะท้อนและประเมิน					
10.	การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในด้านรูปแบบการเขียนเรื่องได้					
11.	การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในด้านวิธีการเขียนเรื่องได้					
12.	การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้					
13.	การให้ข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่ได้					
14.	การประเมินเรื่องที่ได้ด้วยมุมมองของตนเองได้					
15.	การนำคุณค่าที่ได้จากการอ่านไปปรับใช้ในชีวิตจริง					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ควร มีลักษณะอย่างไร

.....

.....

2. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ควรมีขั้นตอนอย่างไรบ้าง

.....

.....

3. ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นางสาวกัญญารัตน์ อรรคอำนวย

นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ ทิโต ชีเว

แบบสัมภาษณ์แนวทางและวิธีการจัดการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านภาษาไทย
สำหรับใช้ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์แนวทางและวิธีการจัดการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านภาษาไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในการรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ในประเด็นแนวทางและวิธีการจัดการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านภาษาไทย เพื่อนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาร่างหลักสูตรในเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม

ส่วนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางและวิธีการจัดการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านภาษาไทยของคุณครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาร่างหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ขอขอบคุณกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมือ และเสียสละเวลาในการเข้าร่วมการสนทนากลุ่มในครั้งนี้ ความคิดเห็นของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาร่างหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

นางสาวกัญญารัตน์ อรรคอำนวย
นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม

1. ชื่อ นามสกุล
2. ตำแหน่ง
3. วุฒิการศึกษา..... วิชาเอก.....
4. โรงเรียน /หน่วยงาน สังกัด
5. ประสบการณ์ด้านการสอนภาษาไทยปีเดือนชั้น.....

ส่วนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางและวิธีการจัดการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่านภาษาไทยของ
คุณครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา ตามประเด็นดังต่อไปนี้

1. ครูมีแนวทางการเลือกเนื้อหาในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดการรู้เรื่องการอ่านอย่างไร

.....

.....

.....

2. ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างไรให้ผู้เรียนเกิดการรู้เรื่องการอ่าน

.....

.....

.....

3. ครูมีวิธีการ / แนวทาง การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการรู้เรื่องการอ่านอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

4. ครูใช้เครื่องมือและมีวิธีการวัดประเมินการเรียนรู้เรื่องการอ่าน อย่างไร

.....

.....

.....

พจนานุกรม ศัพท์ สืบเสาะ

แบบประเมินความเหมาะสมร่างหลักสูตร
การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง

1. แบบประเมินความเหมาะสมร่างหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีรายละเอียดครอบคลุมประเด็นองค์ประกอบของร่างหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญใช้พิจารณาความเหมาะสมองค์ประกอบ รูปแบบ ของร่างหลักสูตร มีรายละเอียดดังนี้

1. ที่มาและความสำคัญ
2. หลักการของหลักสูตร
3. สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน
4. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
5. โครงสร้างเนื้อหาและเวลาเรียน
6. การจัดการเรียนการสอน
7. วิธีการวัดและประเมิน

2. เกณฑ์ประกอบการพิจารณาเพื่อประเมินร่างหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

- 5 หมายถึง เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง เหมาะสมอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง เหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง เหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านและขอความกรุณาให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข ร่างหลักสูตรต่อไป ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ได้กรุณาพิจารณาประเมินความเหมาะสมร่างหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในครั้งนี้

นางสาวกัญญารัตน์ อรรคอำนาจ

นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

องค์ประกอบ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6. การจัดการเรียนการสอน										
6.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร										
6.2 หน่วยการเรียนรู้										
6.3 ผู้เรียน										
6.4 ระยะเวลา										
6.5 เนื้อหาสาระ										
6.6 ส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องการอ่าน										
7. วิธีการวัดและประเมิน										
7.1 ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรกำหนด										
7.2 ครอบคลุมการวัดพฤติกรรมของนักเรียน										
7.3 ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้เรื่องการอ่าน										
7.4 เครื่องมือประเมินการเรียนรู้หลากหลาย										
7.5 เครื่องมือประเมินการเรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์กำหนด										
7.6 วิธีการประเมินสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้										

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

แบบประเมินความเหมาะสม
พฤติกรรมกรู้เรื่องการอ่านของเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง

1. แบบประเมินความเหมาะสมพฤติกรรมกรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีรายละเอียดครอบคลุมประเด็นพฤติกรรมกรู้เรื่องการอ่าน 3 ด้าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญใช้พิจารณาความเหมาะสมของพฤติกรรมกรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการเข้าถึงและค้นคืนสาระ
2. ด้านการบูรณาการและตีความ
3. ด้านการสะท้อนและการประเมิน

2. เกณฑ์ประกอบการพิจารณาเพื่อประเมินพฤติกรรมกรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

- 5 หมายถึง เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง เหมาะสมอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง เหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง เหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน และขอความกรุณาให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข แบบประเมินพฤติกรรมกรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อไป

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ได้กรุณาพิจารณาประเมินความเหมาะสมแบบประเมินพฤติกรรมกรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในครั้งนี้

นางสาวกัญญารัตน์ อรรคอำนวย

นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แบบประเมินความเหมาะสมของพฤติกรรมการรู้เรื่องการอ่าน

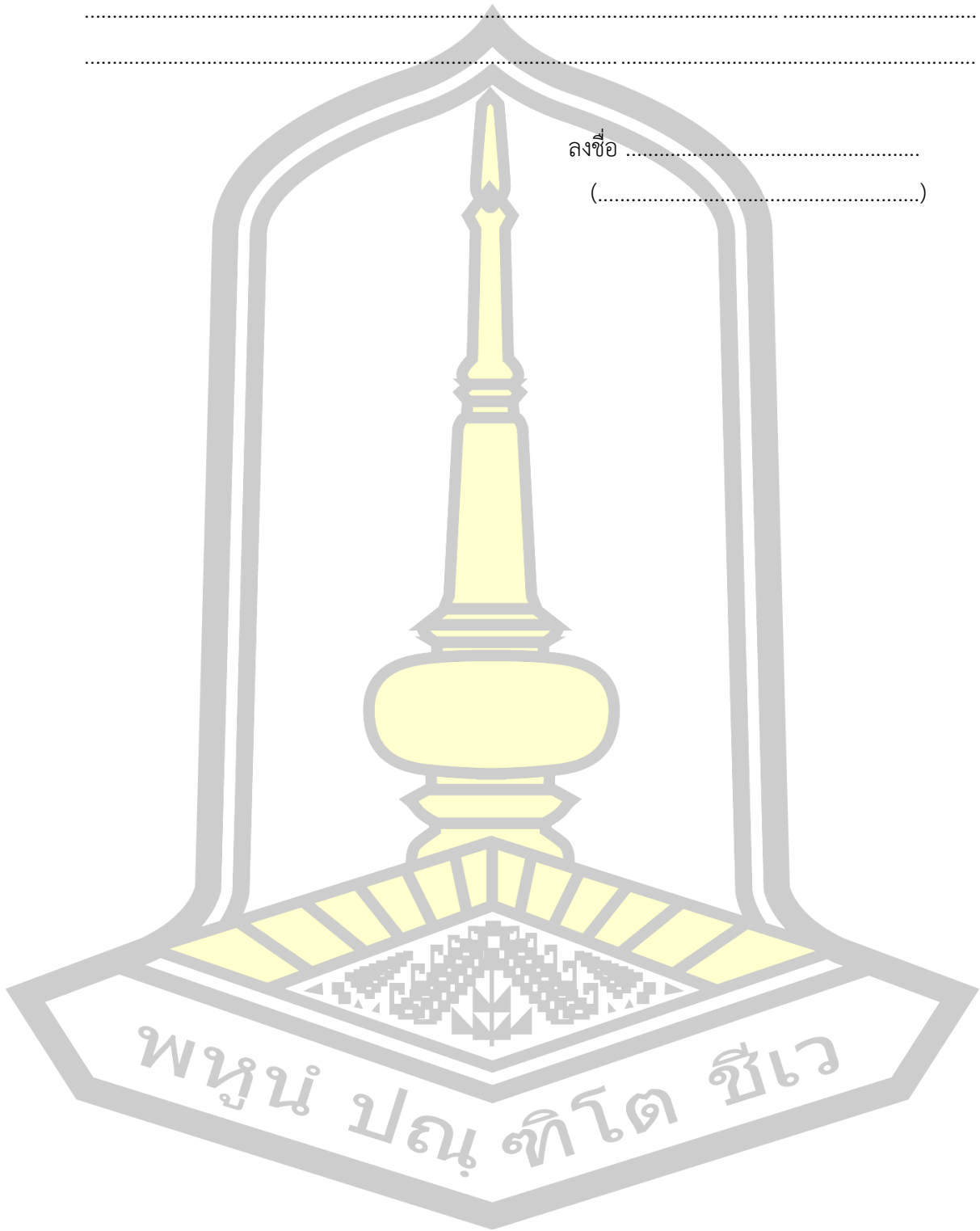
พฤติกรรมการรู้เรื่องการอ่าน	ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. การเข้าถึงและค้นคืนสาระ					
1.1 นักเรียนเลือกบทอ่านได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
1.2 นักเรียนระบุสาระของบทอ่าน					
1.3 นักเรียนบ่งชี้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความหมายเฉพาะของการอ่าน					
1.4 นักเรียนค้นหาความคิดเฉพาะ					
1.5 นักเรียนค้นหาคำนิยามของคำศัพท์ หรือกลุ่มคำ					
1.6 นักเรียนบ่งชี้ฉากของเรื่อง (เวลา และสถานที่)					
1.7 นักเรียนค้นหาประโยคใจความสำคัญหรือความคิดหลักของบทอ่าน (เมื่อมีประโยคหรือข้อความปรากฏอย่างชัดเจนในบทอ่าน)					
2. การบูรณาการและตีความ					
2.1 นักเรียนวิเคราะห์เจตนาของผู้ส่งสาร					
2.2 นักเรียนวิเคราะห์/เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของประโยค					
2.3 นักเรียนวิเคราะห์แนวคิดหลัก					
2.4 นักเรียนเชื่อมโยงความ					
2.5 นักเรียนตีความ แปลความสิ่งที่อ่าน					
2.6 นักเรียนเปรียบเทียบความแตกต่างและหาข้อความสนับสนุน					
2.7 นักเรียนขยายความคิดจากการอ่านเบื้องต้นแล้วทำให้สมบูรณ์					
2.8 นักเรียนเรียงลำดับความสัมพันธ์ก่อนหลัง					
3. การสะท้อนและการประเมิน					
3.1 นักเรียนให้ความเห็นหรือโต้แย้งจากมุมมองของตน					
3.2 นักเรียนพิจารณาความสมบูรณ์หรือความกระชับของข้อมูลในบทอ่าน					
3.3 นักเรียนคาดคะเนความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในเรื่อง					
3.4 นักเรียนตัดสินความน่าเชื่อถือของข้อเสนอแนะของผู้เขียนในการโน้มน้าวความคิดของผู้อ่าน					
3.5 นักเรียนพิจารณาความสัมพันธ์ของชื่อเรื่องกับสาระสำคัญของบทอ่าน					
3.6 นักเรียนอธิบายเกี่ยวกับอิทธิพลของภาษา เช่น การเปรียบเทียบ น้ำเสียงของบทอ่าน					
3.7 นักเรียนบ่งชี้มุมมองของผู้เขียนที่มีต่อบทอ่าน					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
.....

ลงชื่อ

(.....)

แบบทดสอบ ความรู้ความเข้าใจการรู้เรื่องการอ่าน

ข้อสอบแบบปรนัย จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

"สุนัขจิ้งจอกกับอีกา"

ครั้งหนึ่งมีอีกาตัวหนึ่งได้ขโมยเนยแข็งก้อนใหญ่จากตลาดและบินขึ้นไปเกาะบนกิ่งไม้ สุนัขจิ้งจอกผ่านมาเห็นเข้า มันอยากได้เนยแข็งก้อนนั้นจึงคิดอุบาย มันชมอีกาว่าสวยและมีเสียงที่ไพเราะ ขอร้องให้อีการ้องเพลงให้ฟัง อีกาหลงคำชมจึงอ้าปากร้องเพลงทันที เนยแข็งก้อนนั้นตกลงมา สุนัขจิ้งจอกรีบหยิบเนยแข็งแล้วเดินจากไป

- อีกาได้ขโมยอะไรจากตลาด (การเข้าถึงและค้นคืนข้อมูล)
 - ขนมปัง
 - เนื่อ
 - เนยแข็ง
 - ปลา
- ใจความสำคัญของนิทานเรื่องนี้เป็นอะไร (การบูรณาการและตีความ)
 - ความฉลาดของสุนัขจิ้งจอก
 - การฟังคำชมเกินไปอาจทำให้เสียประโยชน์
 - การแบ่งปันอาหารระหว่างเพื่อน
 - การร้องเพลงทำให้เกิดความสุข
- ถ้านักเรียนเป็นอีกา นักเรียนจะอย่างไรเพื่อป้องกันไม่ให้เนยแข็งตกลงมา (การประเมินและสะท้อนความคิด)
 - จะไม่ฟังคำชมของสุนัขจิ้งจอก
 - จะร้องเพลงต่อไปแต่ระวังไม่ให้เนยแข็งหล่น
 - จะไม่สนใจสุนัขจิ้งจอกและบินหนีไป
 - จะให้เนยแข็งแก่สุนัขจิ้งจอกตั้งแต่ต้น
- นักเรียนคิดว่าสุนัขจิ้งจอกทำถูกหรือผิดที่ใช้กลอุบายเพื่อให้ได้เนยแข็ง (การบูรณาการและตีความ)
 - ถูก เพราะมันใช้ความฉลาด
 - ผิด เพราะมันไม่ซื่อสัตย์
 - ถูก เพราะอีกาหลงกลเอง
 - ผิด เพราะมันควรขอเนยแข็งจากอีกาตรง ๆ

อ่านโฆษณาต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

โฆษณาเครื่องดื่มน้ำผลไม้จากธรรมชาติ "ฟรุ้ตตี้"

"ฟรุ้ตตี้" น้ำผลไม้จากผลไม้แท้ 100% ไม่มีน้ำตาลและสารกันบูด รสชาติสดชื่นจากผลไม้หลากหลายชนิด เช่น ส้ม มะม่วงและแอปเปิ้ล เหมาะสำหรับทุกคนในครอบครัว โดยเฉพาะในช่วงฤดูร้อนนี้ ช่วยเพิ่มความสดชื่นและให้พลังงานตลอดวัน มาพร้อมกับบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

10. หากคุณต้องการปรับปรุงสุขภาพจิตของตนเอง การออกกำลังกายมีผลต่อสุขภาพอย่างไร ตามบทอ่าน (การสะท้อนและประเมินผล)

- ก. ช่วยทำให้รู้สึกเครียดมากขึ้น ข. ช่วยลดความเครียดและเพิ่มความรู้สึกดีขึ้น
ค. ไม่มีผลต่อสุขภาพจิต ง. ทำให้รู้สึกเบื่อหน่าย

อ่านบทอ่านต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

"การดูแลต้นไม้"

"ต้นไม้เป็นส่วนสำคัญของโลกเรา พวกมันไม่เพียงแต่ให้ร่มเงาและความสวยงาม แต่ยังช่วยผลิตออกซิเจนให้กับเราอีกด้วย การปลูกต้นไม้สามารถทำได้ง่าย ๆ ไม่ว่าจะที่บ้านหรือที่โรงเรียน เด็ก ๆ สามารถช่วยกันปลูกต้นไม้เล็ก ๆ และดูแลรดน้ำให้มันเติบโตได้ การดูแลต้นไม้ไม่เพียงแต่ทำให้ต้นไม้แข็งแรง แต่ยังช่วยสร้างความสุขให้กับเราอีกด้วย อย่าลืมนะว่า ทุก ๆ คนสามารถทำได้ และการปลูกต้นไม้เพียงต้นเดียวก็สามารถทำให้โลกน่าอยู่ยิ่งขึ้นได้" (แหล่งที่มา: เว็บไซต์เด็กและธรรมชาติ (<https://www.kidsandnature.org>))

11. เด็ก ๆ สามารถทำอะไรเพื่อช่วยดูแลต้นไม้ตามบทอ่านนี้ (การบูรณาการและตีความ)

- ก. ปลูกต้นไม้และรดน้ำ ข. เพียงแค่ปลูกต้นไม้
ค. เล่นกับต้นไม้ ง. ตัดต้นไม้ให้เตี้ยลง

12. การปลูกต้นไม้เพียงต้นเดียวสามารถส่งผลกระทบต่อโลกได้อย่างไร (การสะท้อนและประเมินผล)

- ก. ไม่สามารถทำให้โลกดีขึ้น ข. สามารถทำให้โลกน่าอยู่ขึ้น
ค. จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใหญ่ ง. จะทำให้เกิดปัญหาใหม่

อ่านข่าวต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

"เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2024 องค์การอนามัยโลก (WHO) รายงานถึงความคืบหน้าในการวิจัยวัคซีนชนิดใหม่สำหรับโรคไข้เลือดออก ซึ่งเป็นโรคที่แพร่ระบาดอย่างมากในหลายประเทศในแถบเอเชีย วัคซีนใหม่นี้คาดว่าจะสามารถป้องกันการติดเชื้อได้ถึง 80% หลังจากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากประสบความสำเร็จและได้รับการอนุมัติให้ใช้ในกรณีฉุกเฉินในบางประเทศ" (แหล่งที่มา: เว็บไซต์องค์การอนามัยโลก (WHO) www.who.int)

13. ข่าวนี้กล่าวถึงความคืบหน้าการวิจัยวัคซีนโรคใด(การเข้าถึงและค้นคืนสาระ)

- ก. ไข้หวัดใหญ่ ข. มาลาเรีย
ค. ไข้เลือดออก ง. โรคฉี่หนู

14. เหตุใดวัคซีนชนิดใหม่นี้จึงมีความสำคัญในหลายประเทศแถบเอเชีย (การสะท้อนและประเมินผล)

- ก. เพราะเป็นโรคที่แพร่ระบาดในประเทศแถบเอเชีย
- ข. เพราะวัคซีนมีราคาแพง
- ค. เพราะวัคซีนช่วยเพิ่มภูมิคุ้มกันในคนทุกคน
- ง. เพราะประเทศแถบเอเชียมีสภาพอากาศหนาวเย็น

15. แหล่งที่มาของข้อมูลนี้คืออะไร (การเข้าถึงและค้นคืนสาระ)

- ก. กรมควบคุมโรค
- ข. องค์การอนามัยโลก (WHO)
- ค. ศูนย์วิจัยวัคซีนแห่งชาติ
- ง. องค์การสหประชาชาติ (UN)

อ่านบทร้อยกรองต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

"เป็นมนุษย์หรือเป็นคน"

เป็นมนุษย์เป็นได้เพราะใจสูง เหมือนหนึ่งยุงมีดีที่แววขน
 ถ้าใจต่ำเป็นได้แต่เพียงคน ย่อมเสียที่ที่ตนได้เกิดมา
 ใจสะอาดใจสว่างใจสงบ ถ้ามีครบควรเรียกมนุษย์
 เพราะทำถูกพูดถูกทุกเวลา เปรมปรีดาคืนวันสุขสันต์จริง
 ใจสกปรกมีดมัวและร้อนร่า ใครมีเข้า ควรเรียก ว่าผีสิง
 เพราะพูดผิดทำผิดจิตประวิง แต่ในสิ่งนำตัวกลัวอบาย
 คิดดูเถิดถ้าใครไม่อยากตก จงรีบยกใจตนรีบชวนชวาย
 ให้ใจสูงเสียได้ก่อนตัวตาย ก็สมหมายที่เกิดมาอย่าเชื่อนเลยฯ

พุทธทาส ภิกขุ

(แหล่งที่มา http://dhama-m.blogspot.com/2009/06/blog-post_02.html)

16. คุณสมบัติใดที่ทำให้คนเป็นคนที่มีคุณค่าตามบทอ่านนี้ (การบูรณาการและตีความ)

- ก. การมีเงินทอง
- ข. การมีการศึกษาสูง
- ค. การทำความดีและใส่ใจในผู้อื่น
- ง. การมีความสามารถพิเศษ

17. ข้อคิดใดที่สำคัญที่สุดจากบทอ่านนี้ (การสะท้อนและประเมินผล)

- ก. การแข่งขันในชีวิต
- ข. การพัฒนาจิตใจและคุณค่าของการกระทำ
- ค. การเลือกทำงานที่มีชื่อเสียง
- ง. การมองหาความสุขในชีวิต

อ่านบทร้อยกรองต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

ใช้เงินเกินตัว	จะมัวหมองศรี
หากใช้พอดี	เป็นที่สุขใจ
สิ่งใดจำเป็น	หลีกเลี่ยงไม่ได้
จึงค่อยจ่ายไป	จำใส่ใจเอ๋ย

18. ใครนำข้อคิดที่ได้จากบทร้อยกรองไปใช้ได้เหมาะสมที่สุด (การสะท้อนและประเมินผล)

- ก. กีบขอเงินแม่ไปฝากธนาคาร
- ข. เกษยันทำงานหาเงินมาใช้จ่ายส่วนตัว
- ค. แก้วเก็บเงินซื้อโทรศัพท์รุ่นเดียวกับวัยรุ่นกำลังนิยม
- ง. กล้าซื้อกระเป๋าใบใหม่ เพราะใบเก่าขาดและซ่อมไม่ได้

19. ข้อแนะนำจากบทร้อยกรองนำไปใช้ในเรื่องใด (การบูรณาการและตีความ)

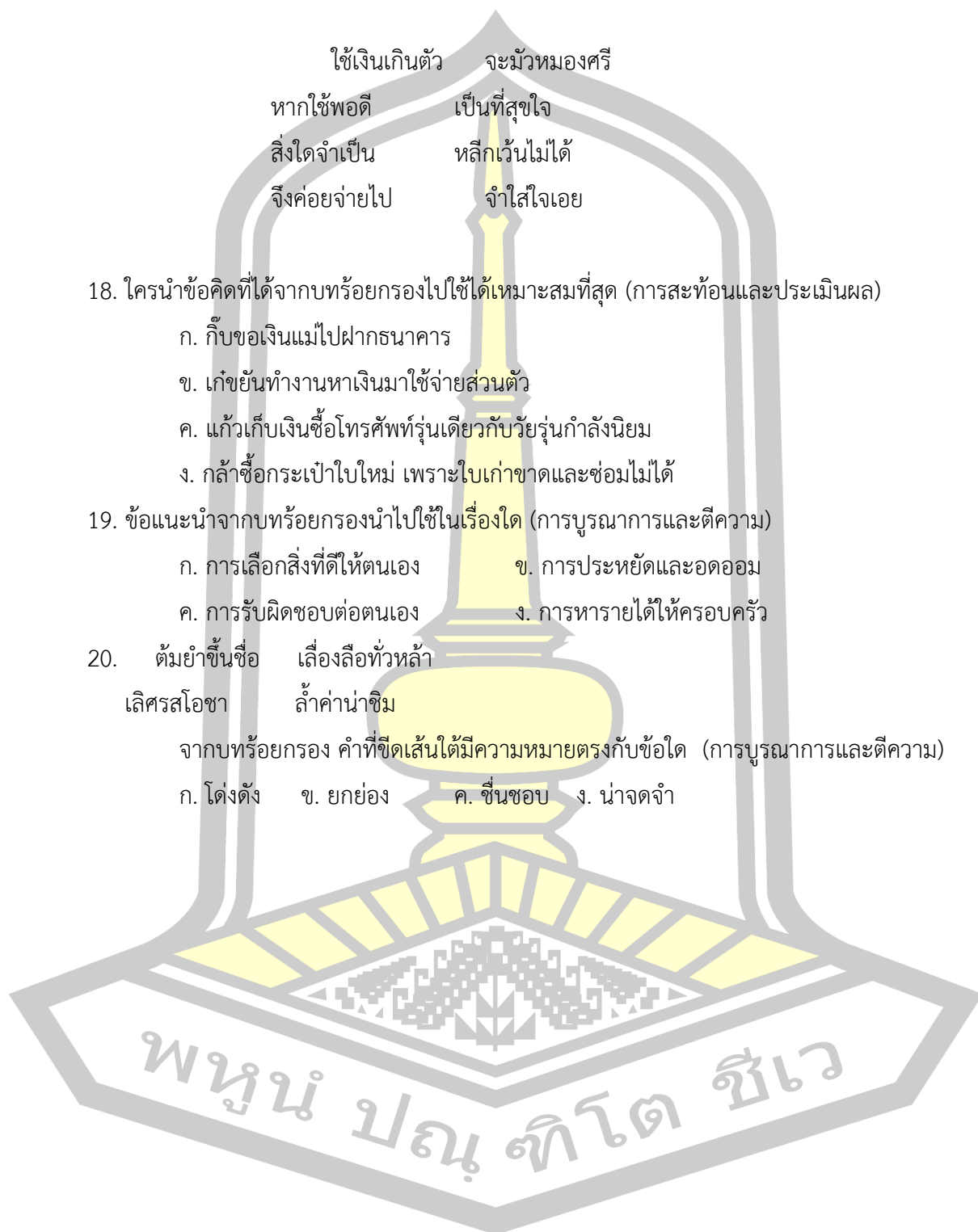
- ก. การเลือกสิ่งที่ดีให้ตนเอง
- ข. การประหยัดและอดออม
- ค. การรับผิดชอบต่อตนเอง
- ง. การหารายได้ให้ครอบครัว

20. ต้มยำขึ้นชื่อ เลื่องลือทั่วหล้า

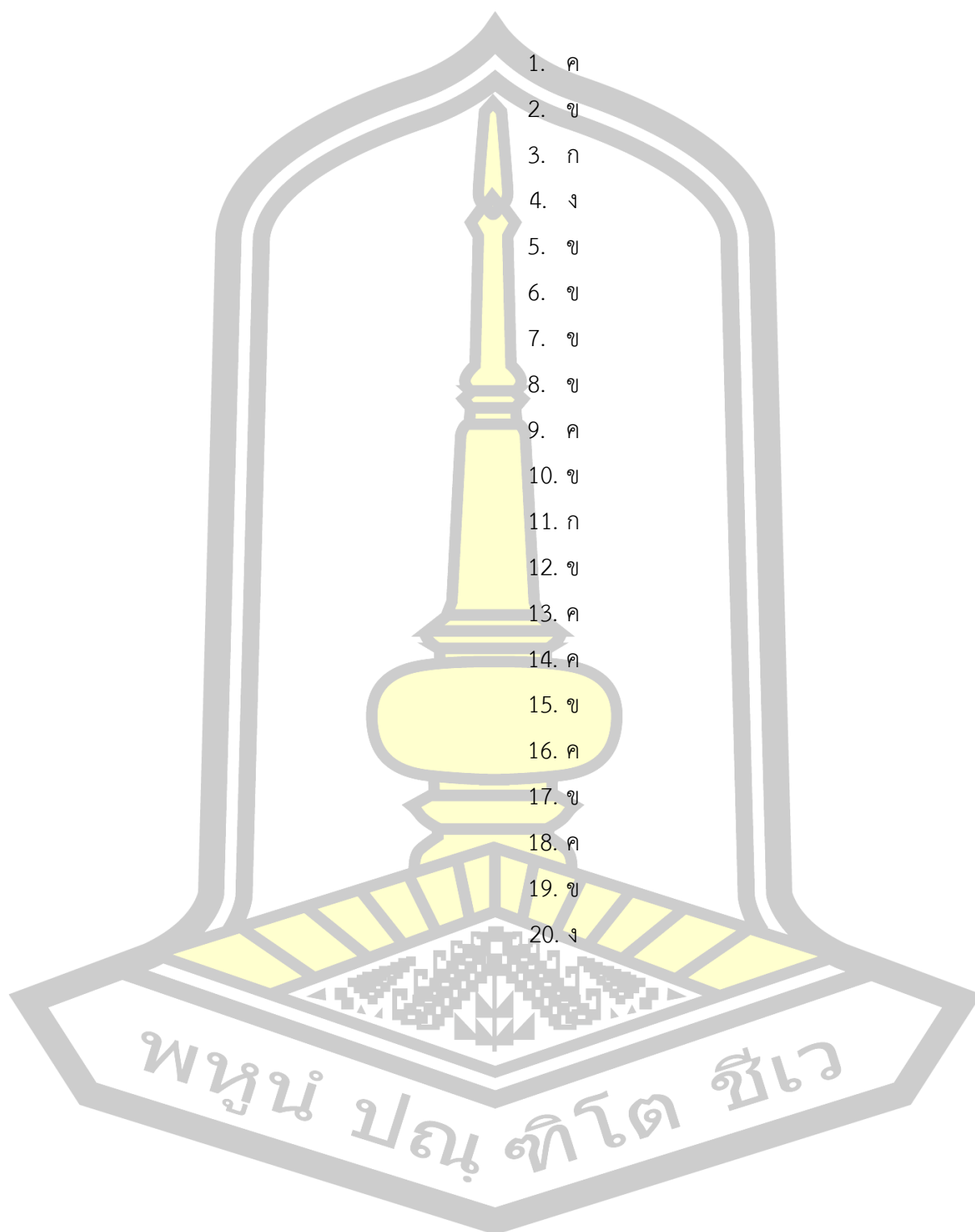
เลิศรสโอชา ล้ำค่าน่าชิม

จากบทร้อยกรอง คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายตรงกับข้อใด (การบูรณาการและตีความ)

- ก. โต่งตั้ง
- ข. ยกย่อง
- ค. ชื่นชอบ
- ง. นำจดจำ

เฉลยแบบทดสอบ

หลักสูตรเสริมสร้าง การรู้เรื่องการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

โดย
นางสาวกัญญารัตน์ อรรคอำนวย

นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาคผนวก ง

หลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตร ตารางแสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สาระที่ 1 การอ่าน และสาระที่ 5
วรรณคดีและวรรณกรรม

พูน ปณ ทิโต ชีเว

คำนำ

หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่พัฒนาขึ้น มีเป้าหมายสำคัญเพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถฝึกการเข้าถึงและค้นคืนสาระการบูรณาการ และการตีความ และการสะท้อนและประเมินได้ โดยหลักสูตรการรู้เรื่องการอ่านมีลักษณะการจัด กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกการรู้เรื่องการอ่านผ่านการเข้าถึงและค้นคืนสาระ (Access and retrieve) การบูรณาการและการตีความ (Integrate and interpret) และการสะท้อนและประเมิน (Reflect and evaluate) โดยการประยุกต์ใช้บทอ่านหรือสถานการณ์ที่ส่งเสริมการคิดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้แม่นยำและจำได้นาน โดยมีกิจกรรมฝึกซ้ำทบทวนบ่อย ๆ ทุกครั้งที่ฝึกการคิดทักษะใหม่จะใช้เนื้อหา หรือทักษะที่ผู้เรียนคุ้นเคยเป็นสื่อสำหรับการคิด ผู้เรียนจะสามารถเชื่อมโยงทักษะใหม่กับทักษะที่เคยฝึกแล้วการเชื่อมโยงจะทำได้ดีเมื่อครูใช้การเปรียบเทียบ สถานการณ์จำลอง อุปมาอุปไมย เรื่องขบขัน บทความ ตัวอย่าง และเทคนิคการปฏิสัมพันธ์ แบบต่าง ๆ การพัฒนากระบวนการคิด มีองค์ประกอบที่สำคัญได้แก่ การใช้คำถาม การมีปฏิสัมพันธ์ อย่างต่อเนื่อง และการใช้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวผู้เรียนมีผลต่อการเรียนรู้ทั้งสิ้น

การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านนี้ขึ้นจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหลักสูตรนี้จะ สามารถช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการรู้เรื่องการอ่านผ่านการเข้าถึงและค้นคืนสาระ (Access and retrieve) การบูรณาการและการตีความ (Integrate and interpret) และการสะท้อนและประเมิน (Reflect and evaluate) ได้เป็นอย่างดี

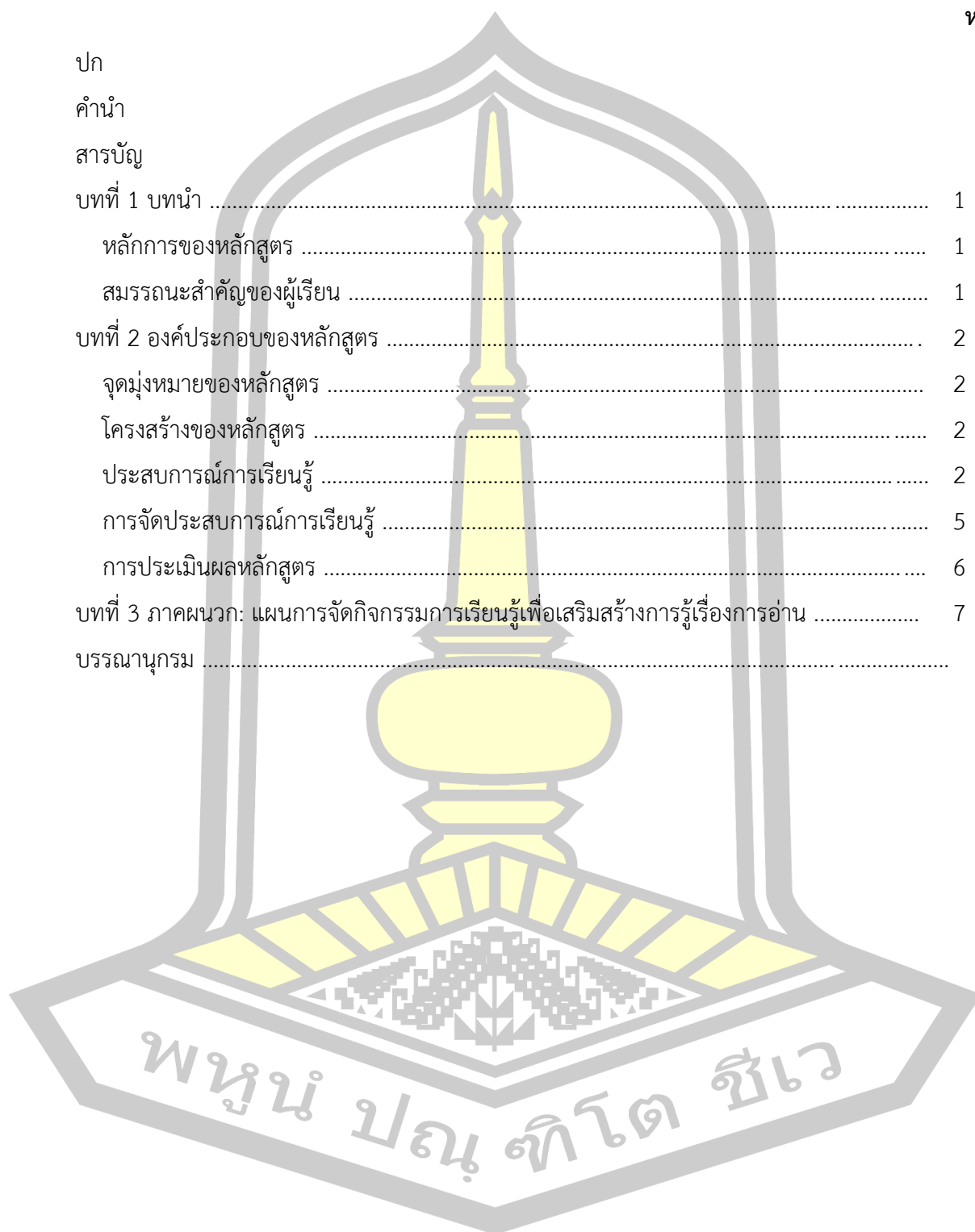
ในการพัฒนาหลักสูตรครั้งนี้ ผู้จัดทำต้องขอขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อันได้แก่ ครู อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ นักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รศ.ดร.ประสาธ เนืองเฉลิม อาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.นิพนิตา กุลชิต ที่กรุณาให้แนวคิดและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ ตั้งแต่เริ่มต้นจนหลักสูตรสำเร็จ สุดท้ายผู้จัดทำหวังว่าหลักสูตรฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ เพื่อศึกษาและนำไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาผู้เรียนของตนได้ไม่มากนักนอย

พูน ปรณ ทิโต สม
กัญญารัตน์ อรรคอำนวย

สารบัญ

หน้า

ปก	
คำนำ	
สารบัญ	
บทที่ 1 บทนำ	1
หลักการของหลักสูตร	1
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	1
บทที่ 2 องค์ประกอบของหลักสูตร	2
จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	2
โครงสร้างของหลักสูตร	2
ประสบการณ์การเรียนรู้	2
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	5
การประเมินผลหลักสูตร	6
บทที่ 3 ภาคผนวก: แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่าน	7
บรรณานุกรม	

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

การอ่านถือเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ในหลายมิติ ทั้งในด้านการเรียน การทำงาน การปฏิบัติตามคำแนะนำ และการสื่อสารกับผู้อื่น นอกจากนี้การอ่านยังช่วยให้เราสามารถเข้าถึงข้อมูล แลกเปลี่ยนข่าวสาร และเชื่อมต่อกับ โลกภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในยุคที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญ PISA (Programme for International Student Assessment) ได้ตระหนักว่า การเปลี่ยนแปลงทาง เทคโนโลยีได้ส่งผลกระทบต่อวิธีการอ่านและการเข้าถึงข้อมูลของผู้คน จากที่เคยเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ ก็เปลี่ยนมาเป็นสื่อดิจิทัล เช่น หน้าจอคอมพิวเตอร์หรือสมาร์ทโฟน การเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้โครงสร้าง และรูปแบบของสื่อที่ผู้อ่านต้องรับมือมีความหลากหลายมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้ทักษะการอ่านที่ จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเพื่อให้เหมาะสมกับสื่อดิจิทัลและรูปแบบการสื่อสารใหม่ ๆ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2562) การอ่านไม่ได้เป็นเพียงการอ่านออกเสียง หรือเข้าใจตามตัวอักษรเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความสามารถในการเข้าใจเนื้อหา ตีความ วิเคราะห์ และ ประเมินข้อมูลที่อ่าน เพื่อให้ผู้อ่านสามารถนำความรู้ที่ได้อ่านไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือปรับตัวเข้ากับ สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง ทักษะนี้ที่เรียกว่า การรู้เรื่องการอ่าน (Literacy) เป็นทักษะที่ สำคัญยิ่งในการดำเนินชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน เนื่องจากเทคโนโลยีและวิทยาการก้าวหน้าไปอย่าง รวดเร็ว การติดต่อสื่อสารจึงเพิ่มความสำคัญในทุกมิติของธุรกิจ การงาน และสังคม (สถาบันส่งเสริม การสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2549)

โครงการประเมินผลการศึกษาของนักเรียนนานาชาติ (PISA) ในปี 2015 ได้เน้นการประเมิน ทักษะ “การอ่านเพื่อการเรียนรู้” มากกว่าทักษะ “การเรียนรู้เพื่อการอ่าน” โดย PISA มุ่งประเมินว่า นักเรียนสามารถรู้เรื่องที่อ่านและนำสาระจากการอ่านไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้หรือไม่ การอ่าน ในบริบทของ PISA จึงมีความหมายกว้างกว่าเพียงการอ่านตัวอักษรแต่รวมถึงการเข้าใจ ตีความ และ วิเคราะห์เนื้อหาที่อ่านได้ด้วย เช่น การดึงเอาสาระจากสิ่งที่อ่าน การตีความเนื้อหา และการประเมิน ข้อเขียนเพื่อโต้แย้งหรือให้ความคิดเห็นในมุมมองของตนเอง (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี, 2552) ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจึงต้องออกแบบ กิจกรรมที่สอดคล้องกับวัย ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน โดยครูควรจัดการเรียนรู้ที่เน้น การเข้าถึงข้อมูล (Access and Retrieve) การบูรณาการและตีความ (Integrate and Interpret) และการสะท้อนและประเมิน (Reflect and Evaluate) ผ่านสถานการณ์ที่เสมือนจริง ซึ่งจะช่วยให้

นักเรียนสามารถฝึกทักษะการอ่านในเชิงวิเคราะห์และการคิดเชื่อมโยง เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่ยั่งยืน และสามารถนำไปใช้ในการคิดวิเคราะห์ในชีวิตจริงได้ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2549) การพัฒนาทักษะการอ่านในลักษณะนี้ยังส่งเสริมให้นักเรียนไทยมีคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ เช่น ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รักการอ่าน และมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต พร้อมทั้งพัฒนาทักษะการสื่อสารและคิดวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาและคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นสมรรถนะที่สำคัญสำหรับการเผชิญกับโลกสมัยใหม่ที่เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารและความท้าทายที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2562)

ในฐานะครูผู้สอนภาษาไทย การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการเรียนรู้เรื่องการอ่านจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากทักษะการอ่านไม่เพียงแต่ช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ แต่ยังส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจเชิงลึกสามารถคิดวิเคราะห์ ตีความ และประเมินสาระที่ได้จากการอ่าน เพื่อนำไปใช้ในการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นหรือนำไปใช้ชีวิตประจำวันได้ ผู้จัดทำจึงมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างทักษะการอ่านเพื่อการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยผ่านการศึกษาและประเมินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ การสอบถามข้อมูลจากครูผู้สอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา รวมถึงการสนทนากลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย ข้อมูลเหล่านี้นำมาเป็นแนวทางสำคัญในการคัดเลือกบทอ่านที่เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน และการออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ที่น่าสนใจ ซึ่งไม่เพียงแต่พัฒนาทักษะการอ่านเท่านั้น แต่ยังช่วยเสริมสร้างความเข้าใจเชิงลึกและความสามารถในการใช้ทักษะการอ่านเพื่อการเรียนรู้ในสังคมอนาคตอีกด้วย

หลักการของหลักสูตร

เป็นหลักสูตรสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้เรื่องการอ่าน โดยเน้นการเรียนรู้ผ่านกระบวนการฝึกปฏิบัติเป็นหลัก

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรนี้มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. การเข้าถึงและค้นคืนสาระ เป็นความสามารถของนักเรียนในการอ่านเรื่องแล้วเข้าใจในเรื่องที่อ่าน บอกได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ และอย่างไร ซึ่งนักเรียนสามารถหาคำตอบได้ในเนื้อเรื่องที่อ่าน รู้ขอบเขตของข้อมูลที่ต้องการว่าอยู่ในตำแหน่งใดของเรื่อง ที่อ่าน จำแนกความเหมือนและความแตกต่างของข้อมูลที่มีอยู่ในเรื่องได้

2. การบูรณาการและการตีความ เป็นความสามารถของนักเรียนในการอ่านเรื่องแล้วเข้าใจเรื่องภาพรวม ความหมายที่ซ่อนอยู่ ระบุใจความสำคัญหรือจุดประสงค์ของเรื่อง ที่อ่าน แล้วสรุป

เป็นข้อความสั้น ๆ ได้ เชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจเรื่องที่อ่าน และสามารถตีความเนื้อเรื่อง นำไปสู่ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

3. การสะท้อนและการประเมิน เป็นความสามารถของนักเรียนในการอ่านเรื่องแล้วรู้ เนื้อหาสาระของเรื่อง โดยนักเรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อเรื่อง รูปแบบและวิธีการเขียนเรื่องที่อ่านได้ สามารถประเมิน แสดงความคิดเห็น และให้ข้อโต้แย้งเรื่องที่อ่านจากความคิดของตนจากบทอ่าน และนำคุณค่าที่ได้จากการอ่านไปปรับใช้ในชีวิตจริง

บทที่ 2

องค์ประกอบของหลักสูตร

หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบของหลักสูตร 5 องค์ประกอบดังนี้

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1. เพื่อเสริมสร้างนักเรียนให้มีความสามารถในการเข้าถึงและค้นคืนสาระสำคัญจากบทอ่าน โดยแยกแยะและสกัดข้อมูลที่สำคัญได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว
2. เพื่อเสริมสร้างนักเรียนให้มีความสามารถในการบูรณาการและการตีความข้อมูลที่ได้จากการอ่านเชื่อมโยงเนื้อหา วิเคราะห์ และสรุปความเข้าใจ
3. เพื่อเสริมสร้างนักเรียนให้มีความสามารถในการสะท้อนและประเมินบทอ่านโดยการวิจารณ์ ตีความเชิงวิพากษ์ และประเมินคุณค่าของเนื้อหาที่ได้อ่าน

โครงสร้างเนื้อหาและเวลาเรียน

หลักสูตรเสริมสร้างการรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านโดยเน้นการเรียนรู้ผ่านกระบวนการฝึกปฏิบัติตาม องค์ประกอบหรือกลยุทธ์การส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ได้กำหนดโครงสร้างเนื้อหาและเวลาเป็น 5 หน่วยการเรียนรู้ โดยใช้เวลาเรียน จำนวน 18 ชั่วโมง ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้	ชื่อหน่วย	เวลาเรียน/ชั่วโมง
1	เข้าถึงบทอ่านนำรู้	3
2	สนุกกับนิทานแสนเพลิน	3
3	รู้ทันโฆษณาชวนคิด	3
4	ทันเหตุการณ์กับข่าวรอบตัว	3
5	สัมผัสความงามกับบทร้อยกรอง	3
รวม		15

ประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning Experiences)

หลักสูตรเสริมสร้างการเรียนรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นหลักสูตรที่มีหลักการสำคัญคือมุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านผ่านกระบวนการฝึกปฏิบัติ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ในการฝึกการรู้เรื่องการอ่านผ่านกลยุทธ์ส่งเสริมการอ่านการเข้าถึงและค้นคืนสาระ (Access and retrieve) การบูรณาการและการตีความ (Integrate and interpret) และการสะท้อนและประเมิน (Reflect and evaluate) โดยการประยุกต์ใช้บทอ่านหรือสถานการณ์ที่ส่งเสริมการคิดด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้แม่นยำและจำได้นาน โดยกิจกรรมที่เลือกนำมาจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรนี้ได้มาจากการสังเคราะห์จากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้เรื่องการอ่านของครูผู้สอนภาษาไทย และจากคำตอบประเด็นการสนทนากลุ่มของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย สรุปได้ว่าหลักสูตรเสริมสร้างการเรียนรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสบการณ์การเรียนรู้ 4 ชั้น ดังนี้

1. ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

เป็นการจัดกิจกรรมโดยใช้เกม การแข่งขัน บทบาทสมมติ การสนทนา เพลงที่สอดคล้องกับการเสริมสร้างทักษะการอ่าน เน้นความสุขและสนุกในการเรียนรู้โดยอาจบูรณาการใช้เทคโนโลยีร่วมด้วย

2. ชั้นการสอนอ่าน

2.1 ชั้นก่อนการอ่าน

2.1.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการอ่านในครั้งนั้นว่า นักเรียนอ่านเพื่ออะไร หรือนักเรียนต้องการอะไรจากการอ่าน (จุดประสงค์จะสอดคล้องกับองค์ประกอบของการรู้เรื่องการอ่าน

คือการเข้าถึงและค้นคืนสาระ การบูรณาการและตีความ และการสะท้อนและประเมิน ในแต่ละครั้งที่ครูต้องการให้เกิดกับนักเรียน)

2.1.2 ครูวางแผนการอ่านโดยกำหนดเนื้อเรื่อง หรือบทอ่าน เริ่มจากง่ายไปหายาก ซึ่งในหลักสูตรนี้เลือกเป็น บทอ่านที่เป็นข้อความสั้นๆ หรือบทความ นิทาน โฆษณา ข่าวหรือเหตุการณ์ และบทร้อยกรอง

2.1.3 นักเรียนสำรวจบทอ่านคร่าวๆ (skimming) โดยพยายามดึงข้อมูล ความรู้ หรือประสบการณ์เดิมมาใช้ในการอ่าน และคาดเดาเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่าน

2.2 ชั้นระหว่างการอ่าน

เป็นการจัดกิจกรรมให้นักเรียนอ่านบทอ่านในรูปแบบอ่านคนเดียวหรืออ่านเป็นกลุ่ม ขึ้นอยู่กับบทอ่านและการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง ซึ่งจะมีทั้งการอ่านเดี่ยว อ่านเป็นคู่ และอ่านเป็นกลุ่ม ซึ่งกิจกรรมจะสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยกิจกรรมเน้นการปฏิบัติการอ่านดังนี้

2.2.1 นักเรียนเริ่มอ่านบทอ่านอย่างตั้งใจอ่าน จดจ่อในเรื่องที่อ่าน ควบคู่กับการคิดตาม อาจทำเครื่องหมาย สัญลักษณ์ บันทึกเรื่องที่อ่าน หรือตั้งคำถามที่ตรงกับจุดประสงค์ของการอ่าน และสรุปเรื่องที่อ่าน ระหว่างที่อ่าน

2.2.2 ครูผู้สอนคอยดูแล สังเกตพฤติกรรมการอ่าน ให้คำแนะนำ ตอบข้อสงสัย หรือสนับสนุนข้อมูลที่ส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในระหว่างการอ่าน

2.3 ชั้นหลังการอ่าน

เป็นการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เชื่อมโยงความรู้จากเรื่องที่อ่านกับประสบการณ์เดิม หรือประสบการณ์ที่ได้จากเรื่องที่อ่าน โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลายและสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการอ่านที่กำหนดไว้ในครั้งนั้น ๆ และสอดคล้องกับกลยุทธ์การส่งเสริมการรู้เรื่อง การอ่าน ดังนี้

ด้านการเข้าถึงและค้นคืนสาระ จัดกิจกรรมการให้นักเรียนได้ปฏิบัติดังนี้ การอ่านเรื่องหรือบทอ่านแล้วทำความเข้าใจ ตอบคำถาม บอกขอบเขตของข้อมูลที่ต้องการว่าอยู่ในตำแหน่งใดของเรื่อง จำแนกความเหมือนและความแตกต่างของข้อมูลที่มีอยู่ในเรื่องที่อ่าน

ด้านการบูรณาการและตีความ จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ปฏิบัติดังนี้ การอ่านเรื่องหรือบทอ่านแล้วเข้าใจเรื่องในภาพรวม เข้าใจความหมายที่ซ่อนอยู่ในบทอ่าน ระบุใจความสำคัญหรือจุดประสงค์ของเรื่องที่อ่าน การเชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของข้อมูลที่อ่าน และการตีความเนื้อเรื่อง

ด้านการสะท้อนและประเมิน จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ปฏิบัติดังนี้ จัดให้นักเรียนวิเคราะห์เนื้อเรื่องในด้านรูปแบบการเขียน ด้านวิธีการเขียน การแสดงความคิดความเห็น

ข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ประเมินเรื่องที่อ่านด้วยมุมมองของตนเอง และนำคุณค่าที่ได้จากการอ่านไปปรับใช้ในชีวิตจริง

3. ชั้นสรุป

จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้สรุปใจความสำคัญเป็นภาษาของตนเอง โดยเชื่อมโยงกับการนำแนวคิดไปใช้ในชีวิตประจำวันด้วยวิธีการที่หลากหลาย

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Organizing Learning Experiences)

การรู้เรื่องการอ่านเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจ ตีความ และนำข้อมูลจากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลักสูตรเสริมสร้างการเรียนรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จึงพัฒนาขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติและการคิดวิเคราะห์ผ่านบทอ่านที่หลากหลาย การออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรนี้ถูกออกแบบให้ส่งเสริมการพัฒนาความสามารถด้านการรู้เรื่องการอ่านตามองค์ประกอบการเรียนรู้เรื่องการอ่าน 3 ด้าน ได้แก่ การเข้าถึงและค้นคืนสาระ (Access and retrieve) การบูรณาการและตีความ (Integrate and interpret) และการสะท้อนและประเมิน (Reflect and evaluate) โดยเน้นการฝึกปฏิบัติและการมีส่วนร่วมของนักเรียนในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การเตรียมความพร้อมก่อนการอ่าน ระหว่างการอ่าน ไปจนถึงการประเมินผลหลังการอ่าน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้จากการอ่านกับประสบการณ์เดิมและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรนี้

ขั้นที่ 1: การนำเข้าสู่บทเรียน

กิจกรรม: ใช้เกม การแข่งขัน บทบาทสมมติ หรือการสนทนา เพื่อสร้างความสนใจในบทอ่าน เน้นความสนุกสนานและผ่อนคลาย โดยบูรณาการการใช้เทคโนโลยี เช่น ดิวดีไอส์น ๆ หรือ ฟังบทเพลงที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของบทอ่าน

เป้าหมาย: สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนาน ช่วยกระตุ้นความสนใจและเตรียมความพร้อมในการอ่านให้กับนักเรียน

ขั้นที่ 2: การสอนอ่าน

ขั้นก่อนการอ่าน:

1. ครูอธิบายวัตถุประสงค์ของการอ่าน เช่น การอ่านเพื่อค้นหาข้อมูลที่จำเป็น การบูรณาการข้อมูล หรือการประเมินเนื้อหา

2. ครูเลือกบทอ่านที่เหมาะสมตามลำดับความยากง่าย เช่น บทความ นิทาน โฆษณา ข่าว และบทร้อยกรองที่สัมพันธ์กับระดับความสามารถของนักเรียน ป.5

3. นักเรียนอ่านบทอ่านที่ได้รับแบบคร่าวๆ เพื่อดึงข้อมูลและประสบการณ์เดิม พร้อมทั้งคาดเดาเนื้อหาของเรื่องที่จะอ่าน โดยครูอาจกระตุ้นด้วยคำถาม

ขั้นระหว่างการอ่าน:

1. ครูจัดกิจกรรมการอ่าน เช่น การอ่านเดี่ยว อ่านคู่ หรืออ่านกลุ่ม ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของของบทอ่าน โดยนักเรียนฝึกปฏิบัติการอ่าน

2. นักเรียนอ่านอย่างตั้งใจพร้อมจดบันทึกเนื้อหาสำคัญ ตั้งคำถาม หรือทำเครื่องหมายตรงจุดที่สงสัย เพื่อเชื่อมโยงกับเป้าหมายของการอ่าน

3. ครูสังเกตพฤติกรรมการอ่าน ตอบคำถาม และให้คำแนะนำเพิ่มเติมระหว่างการอ่าน

ขั้นหลังการอ่าน:

กิจกรรมสะท้อนผลการอ่าน: ดำเนินการดังนี้

1. นักเรียนอ่านแล้วตอบคำถาม บอกข้อมูลสำคัญหรือขอบเขตของเนื้อหาที่อยู่ในบทอ่าน จำแนกความเหมือนและแตกต่าง

2. นักเรียนระบุใจความสำคัญ เชื่อมโยงข้อมูลจากหลายส่วน ตีความและสรุปความหมายที่ซ่อนอยู่ในบทอ่าน

3. นักเรียนวิเคราะห์เนื้อเรื่อง แสดงความเห็น ข้อโต้แย้ง และประเมินเนื้อหาที่อ่าน รวมถึงนำคุณค่าที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ขั้นตอนที่ 3: การสรุป

นักเรียนสรุปใจความสำคัญของบทอ่านเป็นคำพูดของตนเอง พร้อมเชื่อมโยงกับการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การเขียนบันทึกความเข้าใจ หรือการเล่าเรื่องที่ได้เรียนรู้

การประเมินผลหลักสูตร

การประเมินผลหลักสูตรถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรเสริมสร้างการเรียนรู้เรื่อง การอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมิน ความสามารถของนักเรียนว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรกำหนดไว้หรือไม่ เน้นการตรวจสอบ ความสามารถในการเข้าใจเนื้อหาของบทอ่าน การวิเคราะห์ และการสะท้อนความคิด เพื่อพัฒนา ทักษะการอ่านที่สำคัญและส่งเสริมให้นักเรียนประยุกต์ใช้ทักษะดังกล่าวในชีวิตประจำวันอย่างมี ประสิทธิภาพ เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนที่เรียนรู้ตามหลักสูตรนี้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจริง

จึงกำหนดการประเมินให้ครอบคลุมทั้งการประเมินระหว่างทาง (Formative Assessment) และการประเมินปลายทาง (Summative Assessment) เพื่อสรุปผลการเรียนรู้และวัดความสำเร็จของนักเรียนหลังจากสิ้นสุดการเรียนรู้ตามหลักสูตรดังนี้

1. การประเมินระหว่างทาง (Formative Assessment)

การสังเกตพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนระหว่างดำเนินกิจกรรมการอ่าน เช่น การอ่านออกเสียง การตั้งใจอ่าน จดจ่อต่อการอ่าน สมาธิในการอ่าน การตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน การแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่าน โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน

2. การประเมินปลายทาง (Summative Assessment)

การทดสอบเพื่อวัดความสามารถในการรู้เรื่องการอ่าน โดยใช้แบบทดสอบการรู้เรื่อง การอ่านซึ่งจะครอบคลุมองค์ประกอบของการรู้เรื่องการอ่านคือ การเข้าถึงและค้นคืนสาระ การบูรณาการและตีความ การสะท้อนและประเมิน

บทที่ 3

ตัวอย่าง เอกสารประกอบหลักสูตร

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้เรื่องการอ่าน

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เข้าถึงบทอ่านน่ารู้ จำนวน ๓ ชั่วโมง

ชั่วโมงที่ ๑ เรื่อง การเข้าถึงและการค้นคืนสาระเข้าถึงบทอ่านน่ารู้

๑. สาระสำคัญ

สมรรถนะการเข้าถึงและค้นคืนสาระ เป็นการอ่านทำความเข้าใจสาระของสิ่งที่อ่าน แล้วมุ่งค้นหาสาระที่ต้องการหรือการเข้าถึงสาระ ด้วยการพิจารณาส่วนใดส่วนหนึ่งของถ้อยความ หรือพิจารณาโดยรวมทั้งหมด สาระที่ต้องการจะปรากฏในเนื้อความชัดเจนจากถ้อยความที่อ่านนั้น แล้วดึงสาระที่ค้นได้จากเนื้อความหรือการค้นคืนสาระ นำมาตอบคำถามได้ถูกต้อง ตรงประเด็น

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการอ่านรู้เรื่อง สมรรถนะเข้าถึงและค้นคืนสาระ

- ๒.๑ นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้
- ๒.๒ นักเรียนบอกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น จากเรื่องที่อ่านได้

๓. บทอ่าน/ถ้อยความ เข้าถึงบทอ่านน่ารู้ เรื่อง โนโมโฟเบีย โรคกลัวไม่มีมือถือใช้

๔. แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ การนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูให้นักเรียนดูถ้อยความ ดังนี้ พร้อมอ่านออกเสียงพร้อมกัน ๒ เที่ยว

พูนุ่ ปณุ่ ทิโต ชีเว

ตัวอย่างถ้อยความบทอ่านเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน

อาหารช่วยชีวิต
รับกินตั้งแต่ยังเด็ก!

ต้องกิน

- ผัก-ผลไม้**
รวมถึงกากใยด้วย
- พริกชนิดต่างๆ**
เช่น พริกหยวก พริกหวาน พริกขี้หนู
- ถั่วที่มีเปลือก**
เช่น ถั่วลิสง เมล็ดถั่ว วอลนัท อัลมอนด์
- น้ำมันมะกอก**
กินกับสลัด ปริมาณ 4 ช้อนโต๊ะ/วัน
- ช็อกโกแลตดำ**
และกาแฟที่มีคาเฟอีน

ต้องงด

- งด ไขมัน**
เช่น มันเทศ มันฝรั่ง มันสำปะหลัง
- น้ำที่มีน้ำตาลผสม**
เช่น น้ำอัดลม น้ำผลไม้กล่อง ชาเขียว
- ของหวาน ของมัน**
เช่น เครื่องใน เค้ก คุกกี้ ไอศกรีม
- งดเนื้อแดง เนื้อวัว**
เช่นเดียวกับไข่แดง ไม่ควรจะเป็นไข่ดาว ไข่เจียว
- งดบุหรี่เด็ดขาด!**
อาหารสุขภาพ ยา ไม่สามารถต้านพิษบุหรี่ได้

“สุดท้ายต้องพอม” กลไกผ่านยีนชีวิต ชะลอโรค sirtuin และ TOR เรียนยา! การเอาแต่คิดว่าป็นแล้วคือรักษา คือทางหายตนเอง ครองครัว และผู้อื่น ไม่มีอะไรดีไปกว่าการป้องกันนะครับ รักชาติทุกคนด้วย”

ติดตามบทความเพื่อสุขภาพดีจาก Ged Good Life ได้ที่ :

www.gedgoodlife.com GEDGoodLife gedgoodlifebyged @gedgoodlife GEDGoodLife ชีวิตดีดี

สืบค้นจาก : อาหารเพื่อสุขภาพ ที่ควรกินเพื่อร่างกายที่แข็งแรง ห่างไกลโรค | GedGoodLife - GED good life ชีวิตดีดี เว็บไซต์เพื่อสุขภาพ ปรึกษาปัญหาสุขภาพ ฟรี (๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๗)

๒. ครูสอบถามเกี่ยวกับบทอ่านนำรู้ดังกล่าว ว่า เกี่ยวข้องกับอะไร นำเชื่อถือหรือไม่ นักเรียนช่วยกันตอบคำถามของครู

ขั้นที่ ๒ การสอนอ่าน

ขั้นตอนก่อนอ่าน

๑. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน คละความสามารถ
๒. ครูแจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนได้เข้าใจเกี่ยวกับ การอ่านคั่นคั่นสาระในชั่วโมงนี้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีประโยชน์และโทษอย่างไร นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับการอ่าน สมรรถนะเข้าถึงและคั่นคั่นสาระ เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านถ้อยความเข้าถึงบทอ่านนำรู้ เรื่อง โนโมโฟเบีย โรคกลัวไม่มีมือถือใช้ เพื่อจะได้ทราบถึงรูปแบบของถ้อยความ ชื่อเรื่องเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

แหล่งที่มาและเลือกวิธีอ่านที่เหมาะสม ในถ้อยความเข้าถึงบทอ่านนำรู้ เรื่อง โนโมโฟเบีย โรคกลัวไม่มีมือถือใช้ ซึ่งถ้อยความ เข้าถึงบทอ่านนำรู้นี้เป็นถ้อยความที่มีลักษณะผสม เพราะมีทั้งข้อความ รูปภาพและตัวเลขแสดงจำนวน

ขั้นตอนระหว่างอ่าน

๑. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับถ้อยความเข้าถึงบทอ่านนำรู้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร (เรื่อง โนโมโฟเบีย โรคกลัวไม่มีมือถือใช้)

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านถ้อยความเข้าถึงบทอ่านนำรู้ให้ละเอียด ค้นหารายละเอียดว่ามีอันตรายจากอะไร ข้อมูลรายละเอียดแต่ละส่วนประกอบว่ามีอะไรบ้าง นักเรียนช่วยกันขีดเส้นใต้ข้อความหรือใช้ปากกาเน้นข้อความอาการที่เกิดโรค

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านถ้อยความเข้าถึงบทอ่านนำรู้ให้ละเอียดอีกครั้ง ค้นหาสาระข้อมูลที่ต้องการ เช่น อาการของโรคเป็นอย่างไร พฤติกรรมแบบใดเข้าข่ายเป็นโรคดังกล่าว เป็นต้น

๔. สรุปสาระสำคัญของเรื่องร่วมกันอีกครั้ง เช่น เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีประโยชน์หรือโทษอย่างไร

ขั้นตอนหลังอ่าน

๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามตามรูปแบบ ซึ่งมี ๔ รูปแบบตามแนวทางการประเมินของ PISA ครูเพิ่มเติมความรู้ เรื่อง สมรรถนะเข้าถึงและค้นคืนสาระ ก็คือการทำผู้เรียนสามารถเห็นข้อมูลหรือคำตอบที่ปรากฏเด่นชัดจากเนื้อหาของถ้อยความเข้าถึงบทอ่านนำรู้ ในส่วนนี้ผู้อ่านต้องพิจารณาในรายละเอียดและส่วนที่สำคัญของเรื่องด้วย

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันนำคำตอบที่ได้ตอบให้ตรงตามรูปแบบข้อสอบ

- แบบเลือกตอบ ๑ ตัวเลือกจาก ๔ ตัวเลือก

- เขียนคำตอบแบบปิด โดยคัดลอกคำเดียวกันจากถ้อยความเข้าถึงบทอ่านนำรู้

- เขียนคำตอบแบบเปิด อ่านคัดลอกหรือถอดความจากถ้อยความเข้าถึงบทอ่าน

นำรู้ ในเรื่อง

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านสำรวจคำตอบ เพื่อทบทวนความถูกต้อง

ขั้นที่ ๓ การสรุป

๑. นักเรียนและครูร่วมกันเฉลยคำตอบของแบบฝึกทักษะร่วมกันทั้งชั้น

๒. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปและอภิปรายเกี่ยวกับข้อบกพร่องในการอ่านของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

๓. ครูเสริมแรงโดยการให้รางวัลแก่กลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุด

๕. สื่อและแหล่งเรียนรู้

ถ้อยความเข้าถึงบทอ่านนำรู้ เรื่อง โนมโฟเบีย โรคกลัวไม่มีมือถือใช้ อ้างอิงจาก เอกสาร
ประกอบการอบรมการออกข้อสอบตามแนว PISA ของอาจารย์ ฐตรัฐ ตูลาพงษ์พิพัฒน์

๖. การวัดและประเมินผล

แบบฝึกทักษะการรู้เรื่องการอ่าน ชุดที่ ๑ เรื่อง โนมโฟเบีย โรคกลัวไม่มีมือถือใช้

แบบฝึกทักษะการรู้เรื่องการอ่าน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชุดที่ ๑

เรื่อง โนโมโฟเบียโรคกลัวไม่มีมือถือใช้

ตอนที่ ๑ สมรรถนะเข้าถึงและค้นคืนสาระ

คำชี้แจง อ่านถ้อยความบทความต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ ๑ - ๒ (คะแนนเต็ม ๖ คะแนน)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เข้าถึงบทความนำ

โนโมโฟเบีย
โรคกลัวไม่มีมือถือใช้

โรคโนโมโฟเบีย เป็นอย่างไร?
อาการที่เกิดจากความหวาดกลัวจาก การขาดโทรศัพท์มือถือเพื่อติดต่อสื่อสาร และจึงเป็นโรคจิตเวชประเภทหนึ่งที่อยู่ในกลุ่มวิตกกังวล

โนโมโฟเบีย ทำให้อีกสารพัดโรค

1. นั้วลือก
2. อาการทางสายตา
3. ปวดเมื่อย คอ บ่าไหล่
4. โรคอ้วน
5. ทบองรองกระดูกเสื่อมสภาพ ถอนวัยอันควร

พฤติกรรมไหนในเน็ตทำร้ายอาการโนโมโฟเบีย

1. พกโทรศัพท์มือถือติดตัวตลอดเวลา ต้องวางโทรศัพท์ไว้ใกล้ ๆ ตัว
2. หมกมุ่นอยู่กับการเช็คข้อความ อีเมล ข้อมูลในสมาร์โฟนอยู่ตลอดเวลา
3. เดินนอนปึบก็หยิบโทรศัพท์ขึ้นมาเช็คข้อความปึบ
4. ไม่เคยปิดโทรศัพท์มือถือเลย
5. ใช้เวลาพูดคุยกับเพื่อนในโลกออนไลน์มากกว่าคุยกับเพื่อนที่อยู่ตรงหน้าเสียอีก

Asy InfoGraphics
www.manager.co.th

อ้างอิงจาก : ฐรรฐ ตูลาพงษ์พิพัฒน์, เอกสารประกอบการอบรมการออกข้อสอบตามแนว PISA

๑. ข้อใดไม่ได้กล่าวถึงหัวข้อในบทความ “โนโมโฟเบีย โรคกลัวไม่มีมือถือ” (๑ คะแนน)

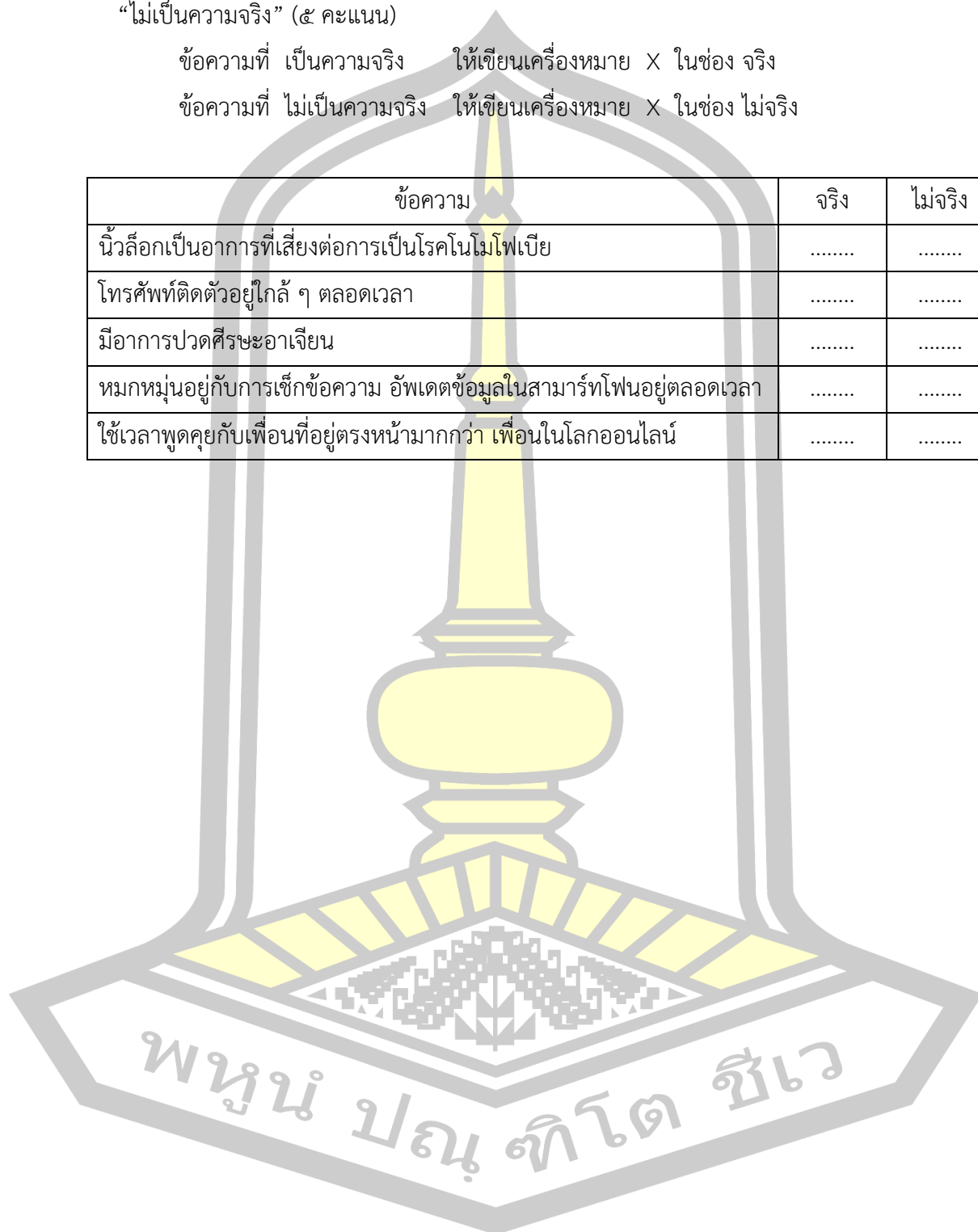
- ก. โรคโนโมโฟเบียเป็นอย่างไร
- ข. โรคโนโมโฟเบียเป็นโรคที่กำลังฮิต
- ค. โนโมโฟเบียทำให้อีกสารพัดโรค
- ง. พฤติกรรมไหนเข้าข่ายอาการโรคโนโมโฟเบีย

๒. ใช้ถ้อยความเข้าถึงบทอ่านนารู้อ้างต้น พิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่า “เป็นความจริง” หรือ “ไม่เป็นความจริง” (๕ คะแนน)

ข้อความที่ เป็นความจริง ให้เขียนเครื่องหมาย X ในช่อง จริง

ข้อความที่ ไม่เป็นความจริง ให้เขียนเครื่องหมาย X ในช่อง ไม่จริง

ข้อความ	จริง	ไม่จริง
นิ้วล็อกเป็นอาการที่เสี่ยงต่อการเป็นโรคโคโนโมไฟเบีย
โทรศัพท์ที่ติดตัวอยู่ใกล้ ๆ ตลอดเวลา
มีอาการปวดศีรษะอาเจียน
หมกหมุ่นอยู่กับการเช็คข้อความ อัปเดตข้อมูลในสมาร์ทโฟนอยู่ตลอดเวลา
ใช้เวลาพูดคุยกับเพื่อนที่อยู่ตรงหน้ามากกว่า เพื่อนในโลกออนไลน์

เฉลยแบบฝึกทักษะการรู้เรื่องการอ่านหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชุดที่ ๑

เรื่อง โนโมโฟเบียโรคกลัวไม่มีมือถือใช้

ตอนที่ ๑ สมรรถนะเข้าถึงและค้นคืนสาระ

คำชี้แจง อ่านถ้อยความบทความต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ ๑ – ๒ (คะแนนเต็ม ๖ คะแนน)

โนโมโฟเบีย
โรคกลัวไม่มีมือถือใช้

โรคโนโมโฟเบีย เป็นอย่างไร?
อาการที่เกิดจากความหวาดกลัว ลากการ ขาดโทรศัพท์มือถือเพื่อติดต่อสื่อสาร และจิตเป็นโรคจิตเวชประเภทหนึ่งที่อยู่ในกลุ่มวิตกกังวล

โนโมโฟเบีย ทำให้อีกสารพัดโรค

1. นักร้อง
2. อาการทางสายตา
3. ปวดเมื่อย คอ บ่าไหล่
4. โรคอ้วน
5. ทมอรองกระดูกเสื่อมสภาพ ก่อนวัยอันควร

พฤติกรรมในขณะพักถ่ายอาการโนโมโฟเบีย

1. พกโทรศัพท์มือถือติดตัวตลอดเวลา ต้องวางโทรศัพท์ไว้ใกล้ ๆ ตัว
2. หมกมุ่นอยู่กับการเช็คข้อความ อัปเดตข้อมูลในสมาร์ตโฟนอยู่ตลอดเวลา
3. ตื่นนอนรีบก็หยิบโทรศัพท์ขึ้นมาเช็คข้อความรีบ
4. ไม่เคยปิดโทรศัพท์มือถือเลย
5. ใช้เวลาพูดคุยกับเพื่อนในโลกออนไลน์มากกว่าคุยกับเพื่อนที่อยู่ตรงหน้าเสียอีก

ASTY & PARTNER
InfoGraphics
www.manager.co.th

อ้างอิงจาก เอกสารประกอบการอบรมการออกข้อสอบตามแนว PISA ของอาจารย์ ฐัตถฐ์ ตุลาพงษ์

พัฒนา
พูนปัญญา
ปณฺ ทิโต ชีเว

๑. ข้อใดไม่ได้กล่าวถึงหัวข้อในบทอ่าน “โนโมโฟเบีย โรคกลัวไม่มีมือถือ” (๑ คะแนน)

- ก. โรคโนโมโฟเบียเป็นอย่างไร
- ข. โรคโนโมโฟเบียเป็นโรคที่กำลังฮิต
- ค. โนโมโฟเบียทำให้อีกสารพัดโรค
- ง. พฤติกรรมไหนเข้าข่ายอาการโรคโนโมโฟเบีย

คำตอบถูก (1 คะแนน)

ข้อ ข. โรคโนโมโฟเบียเป็นโรคที่กำลังฮิต

ไม่มีคะแนน

คำตอบอื่น ๆ

กลยุทธ์การอ่าน : การเข้าถึงและค้นคืนสาระ

โครงสร้างภาษา : การพรรณนา

รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความไม่ต่อเนื่องกัน

บริบท : สาธารณะ

รูปแบบของข้อสอบ : เลือกตอบ

๒. ใช้ถ้อยความเข้าถึงบทอ่านนำรู้ พิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่า “เป็นความจริง” หรือ “ไม่เป็นความจริง” (๕ คะแนน)

ข้อความที่ เป็นความจริง ให้เขียนเครื่องหมาย X ในช่อง จริง

ข้อความที่ ไม่เป็นความจริง ให้เขียนเครื่องหมาย X ในช่อง ไม่จริง

ข้อความ	จริง	ไม่จริง
นิ้วล็อกเป็นอาการที่เสี่ยงต่อการเป็นโรคโนโมโฟเบียX....
โทรศัพท์ติดตัวอยู่ใกล้ ๆ ตลอดเวลาX....
มีอาการปวดศีรษะอาเจียนX....
หมกหมุ่นอยู่กับการเช็คข้อความ อัปเดตข้อมูลในสมาร์ทโฟนอยู่ตลอดเวลา	...X....
ใช้เวลาพูดคุยกับเพื่อนที่อยู่ตรงหน้ามากกว่า เพื่อนในโลกออนไลน์X....

กลยุทธ์การอ่าน : การเข้าถึงและค้นคืนสาระ

โครงสร้างภาษา : การพรรณนา

รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความไม่ต่อเนื่องกัน

บริบท : สาธารณะ

รูปแบบของข้อสอบ : เลือกตอบเชิงซ้อน

คะแนนเต็ม (๕ คะแนน)

ตอบถูกทั้ง ๕ ข้อ จริง จริง ไม่จริง จริง ไม่จริง ตามลำดับ

ไม่มีคะแนน

- ตอบไม่ถูกเลย
- ตอบถูก ๑ - ๕ ข้อ
- ไม่มีคำตอบ

ความรู้สำหรับครู สมรรถนะเข้าถึงและค้นคืนสาระ (Access and Retrieve)

สมรรถนะการเข้าถึงและค้นคืนสาระ เป็นการอ่านทำความเข้าใจสาระของสิ่งที่อ่าน แล้วมุ่งค้นหาสาระที่ต้องการหรือการเข้าถึงสาระ ด้วยการพิจารณาส่วนใดส่วนหนึ่งของถ้อยความ หรือพิจารณาโดยรวมทั้งหมด สาระที่ต้องการจะปรากฏในเนื้อความชัดเจนจากถ้อยความที่อ่านนั้น แล้วดึงสาระที่ค้นได้จากเนื้อความหรือการค้นคืนสาระ นำมาตอบคำถามได้ถูกต้อง ตรงประเด็น ผู้อ่านจะต้องมีความรู้พื้นฐานอะไรบ้าง

๑. มีความรู้เบื้องต้นที่จะใช้ในการอ่านวิเคราะห์ ได้แก่

๑.๑ ความรู้การสื่อสารด้านการอ่านและการเขียน เช่น การอ่านคำถาม การอ่านข้อความ และการเขียนคำตอบ

๑.๒ ความรู้หน้าที่ในโครงสร้างของประโยค เช่น หน้าที่ส่วนหลัก หน้าที่ส่วนขยาย หน้าที่ส่วนบอกขยายและหน้าที่ส่วนเชื่อม

๒. มีความรู้วิธีการอ่านวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสาระสำคัญ หรือสาระไม่สำคัญ

๒.๑ ความรู้เรื่องโครงสร้างประโยคพื้นฐาน ประโยคซ้อน ประโยคกรรมและประโยคซับซ้อนมาแยกแยะ ได้แก่

๒.๑.๑ หน้าที่ส่วนหลัก ซึ่งเป็นใจความหลักหรือสาระสำคัญ ได้แก่ ประธาน กริยากรรม หรือส่วนเติมเต็ม

๒.๑.๒ หน้าที่ส่วนขยาย ซึ่งเป็นใจความที่ไม่สำคัญ หรือสาระไม่สำคัญ ได้แก่ ขยายประธาน ขยายกรรมหรือส่วนเติมเต็ม และขยายกริยา จะสังเกตได้จากการขึ้นต้นด้วยส่วนที่บอกขยาย ได้แก่ คำบุพบท คำเชื่อมสมภาค คำเชื่อมอนุประโยค และคำเชื่อมสัมพันธสารเชื่อมการขยายความ

๒.๒ ความรู้เรื่องโครงสร้างของบทความที่ประกอบด้วยย่อหน้า ๓ ประเภท ได้แก่ ย่อหน้าหลัก ย่อหน้าขยาย และย่อหน้าเชื่อม

๓. มีความรู้วิธีการอ่านวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริง กับข้อคิดเห็น ดังนี้

๓.๑ ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับอดีต

๓.๒ ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจุบัน

๓.๓ ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับอนาคต

ผู้อ่านจะผ่านเกณฑ์สมรรถนะการเข้าถึงและค้นคืนสาระหรือไม่

ผู้อ่านต้องสามารถอ่านถ้อยความในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเข้าใจชัดเจน และสามารถดึงสาระที่ต้องการออกมาใช้ได้

ผู้อ่านจะมีความรู้และทักษะสมรรถนะการเข้าถึงและค้นคืนสาระระดับใด

ผู้อ่านต้องสามารถบอกได้ว่า สาระอยู่ตรงที่ใดในถ้อยความ และรวบรวมสาระย่อย ๆ หลายส่วน ที่ซ่อนอยู่มารวบเพื่อให้ได้เนื้อหาที่ต้องการ แล้วอ้างอิงได้ว่าสาระส่วนไหนในถ้อยความที่ใช้ได้และสอดคล้อง หรือสนับสนุนผู้อ่านมองเห็นสาระในรายละเอียด แม้จะเป็นข้อความที่ไม่เด่น

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้เรื่อง การอ่าน
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เข้าถึงบทอ่านนำรู้ จำนวน ๓ ชั่วโมง

ชั่วโมงที่ ๒ เรื่อง การบูรณาการและตีความบทอ่านนำรู้

๑. สาระสำคัญ

สมรรถนะการบูรณาการและตีความ เป็นการอ่านเน้นการนำความรู้ ความคิด และความเข้าใจเดิมมาตีความแปลความ แล้วแสดงความคิดเห็นได้จากมุมมองของตนด้วยการ เชื่อมโยงสาระความรู้จากภายนอกสิ่งที่อ่าน หรือความรู้ในโลกของความเป็นจริงที่ตนเองดำรงชีวิต โดยไม่ยึดติดกับสาระที่อ่านหรือไม่เอาความคิดและเจตคติของตนมาเกี่ยวข้อง แล้วจึงพิจารณาอย่าง ตรงไปตรงมาถึงคุณภาพและความเหมาะสมของการเขียน

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อพัฒนาการอ่านรู้เรื่อง สมรรถนะการบูรณาการและตีความ

๒.๑ นักเรียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

๒.๒ นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

๓. บทอ่าน/ถ้อยความ

เข้าถึงบทอ่านนำรู้ เรื่อง โนโมโฟเบีย โรคกลัวไม่มีมือถือใช้

๔. แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ การนำเข้าสู่บทเรียน

๑. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน คละความสามารถ

๒. ครูแจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนได้เข้าใจเกี่ยวกับ การบูรณาการและตีความบทอ่านนำรู้ ในชั่วโมงนี้ว่า เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีประโยชน์และโทษอย่างไร นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ เกี่ยวกับการอ่านการบูรณาการและตีความบทอ่านนำรู้ เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ

ขั้นที่ ๒ การสอนอ่าน

ขั้นตอนก่อนอ่าน

๑. อ่านในใจถ้อยความเข้าถึงบทอ่านนำรู้ เรื่อง โนโมโฟเบีย โรคกลัวไม่มีมือถือใช้ เพื่อสรุปใจความสำคัญ และแสดงความคิดเห็นชื่อเรื่อง ประเด็น หรือสาระสำคัญต่าง ๆ ในถ้อยความเข้าถึงบทอ่านนำรู้

๒. ครูแจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนได้เข้าใจเกี่ยวกับการบูรณาการและตีความบทอ่านนำรู้ ในช่วงนี้ว่า เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีประโยชน์และโทษอย่างไร นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษา ใบความรู้เกี่ยวกับการอ่าน การบูรณาการและตีความบทอ่านนำรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ

ขั้นตอนระหว่างอ่าน

๑. อ่านชื่อเรื่อง แล้วสำรวจว่าถ้อยความเข้าถึงบทอ่านนำรู้มีกี่ประเด็น

๒. อ่านทีละประเด็น เพื่อหาใจความสำคัญโดยขีดเส้นใต้ หรือทำเครื่องหมาย ○

ล้อมรอบข้อความสำคัญของแต่ละประเด็นบทอ่านนำรู้

๓. สรุปใจความสำคัญของเรื่องทั้งหมด

๔. พิจารณาข้อความสำคัญแต่ละประเด็นเพื่อตอบคำถาม

ขั้นตอนหลังอ่าน

พิจารณาถ้อยความสำคัญ แสดงความคิดเห็นจากบทอ่านนำรู้ เพื่อเชื่อมโยงหรือตีความ และหาคำตอบว่าอยู่ตรงส่วนใดของถ้อยความสำคัญ และแสดงความคิดเห็นจากบทอ่านนำรู้

ขั้นที่ ๓ การสรุป

๑. นักเรียนและครูร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับถ้อยความสำคัญ และแสดงความคิดเห็นจากบทอ่านนำรู้ เรื่อง โนโมโฟเบีย โรคกลัวไม่มีมือถือใช้ ว่าน่าเชื่อถือหรือไม่ อย่างไร

๒. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปและอภิปรายเกี่ยวกับข้อบกพร่องในการอ่านบูรณาการและตีความของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

๓. ครูเสริมแรงโดยการให้รางวัลแก่กลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุด

๕. สื่อและแหล่งเรียนรู้

ถ้อยความเข้าถึงบทอ่านนำรู้ เรื่อง โนโมโฟเบีย โรคกลัวไม่มีมือถือใช้

- อ้างอิงจาก : ธรรมนูญ ตูลาพงษ์พิพัฒน์, เอกสารประกอบการอบรมการออกข้อสอบตาม

แนว PISA

๖. การวัดและประเมินผล

แบบฝึกทักษะการรู้เรื่องการอ่าน ชุดที่ ๑ เรื่อง โนโมโฟเบีย โรคกลัวไม่มีมือถือใช้

ความรู้สำหรับครู

สมรรถนะการบูรณาการและตีความ (Integrate and Interpret)

สมรรถนะการบูรณาการและตีความ เป็นการอ่านเน้นการนำความรู้ความคิด และความเข้าใจเดิมมาตีความแปลความ แล้วแสดงความคิดเห็นได้จากมุมมองของตนด้วยการ เชื่อมโยงสาระความรู้จากภายนอกสิ่งที่อ่าน หรือความรู้ในโลกของความเป็นจริงที่ตนเองดำรงชีวิต โดยไม่ยึดติดกับสาระที่อ่านหรือไม่เอาความคิดและเจตคติของตนมาเกี่ยวข้อง แล้วจึงพิจารณาอย่าง ตรงไปตรงมาถึงคุณภาพและความเหมาะสมของการเขียน

สมรรถนะการบูรณาการและตีความ

๑. ความสามารถเข้าใจกว้าง ๆ โดยระบุใจความสำคัญของเรื่องหรือแนวคิดหลัก และจุดมุ่งหมายทั่วไปด้วยการพิจารณาความสัมพันธ์โดยรวมของถ้อยความ

๒. ความสามารถตีความ แปลความด้วยการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อความ ในเรื่อง

๓. ความสามารถในการเชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของถ้อยความหลากหลายที่เกี่ยวข้อง หรือสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ตามสภาพความเป็นจริงในชีวิตหรือในโลกที่เป็นอยู่ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ถ้อยความที่อ่าน

ผู้อ่านต้องมีความรู้พื้นฐาน ดังต่อไปนี้

๑. รู้จักเจตนาของการสื่อสาร ได้แก่ การแจ้งให้ทราบ การถามให้ตอบ และการบอกให้ทำ

๒. รู้จักความสัมพันธ์ของประโยค หรือเรียกว่า สัมพันธสาร ได้แก่

๒.๑ ลักษณะความสัมพันธ์ เช่น การคล้อยตาม การต่อเนื่อง การขัดแย้ง การให้เลือก การใช้เหตุผล และการแสดงเงื่อนไข

๒.๒ คำที่แสดงความสัมพันธ์ หรือคำเชื่อม เช่น คำสันธาน (แต่ เพราะ และ...)

คำเชื่อม อนุประโยคหรือคำเชื่อมสัมพันธสาร (ที่ ซึ่ง อัน)

๓. รู้จักการเชื่อมโยง เช่น

๓.๑ เชื่อมโยงสาระจากจุดหนึ่งเข้ากับอีกจุดหนึ่งที่อยู่ติดกันในเรื่อง

๓.๒ เชื่อมโยงสาระในเรื่องเข้ากับความรู้ทั่วไปในชีวิตจริงทั้งสาระที่เด่นชัด
และไม่เด่นชัด

๓.๓ เชื่อมโยงสาระเพื่อเปรียบเทียบความเหมือน ความคล้ายคลึง หรือความแตกต่าง

๔. รู้จักแนวคิดหลัก เช่น

๔.๑ แนวของเรื่องและผู้เขียนได้แสดงไว้ในเรื่องที่คุณเคย

๔.๒ แนวของเรื่องที่ไม่ตรงหรือไม่ใกล้เคียงกับสิ่งที่คาดหวัง

แบบฝึกทักษะการรู้เรื่องการอ่าน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

ชุดที่ ๑ เรื่อง โนโมโฟเบีย โรคกลัวไม่มีมือถือใช้

ตอนที่ ๒ สมรรถนะการบูรณาการและตีความ

คำชี้แจง อ่านถ้อยความบทความต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ ๑ - ๒ (คะแนนเต็ม ๔ คะแนน)

โนโมโฟเบีย
โรคกลัวไม่มีมือถือใช้

โรคโนโมโฟเบีย เป็นอย่างไร?
อาการที่เกิดจากความหวาดกลัวจากการขาดโทรศัพท์มือถือเมื่อต้องติดต่อสื่อสาร และจัดเป็นโรคจิตเวชประเภทหนึ่งที่อยู่ในกลุ่มวิตกกังวล

โนโมโฟเบีย ทำให้อีกสารพัดโรค

1. นั้วลึกลับ
2. อาการทางสายตา
3. ปวดเมื่อย คอ บ่าไหล่
4. โรคอ้วน
5. หมอรับรองกระดูกเสื่อมสภาพ ก่อนวัยอันควร

พฤติกรรมในขณะพักกาย อาการโนโมโฟเบีย

1. พกโทรศัพท์มือถือติดตัวตลอดเวลา ต้องวางโทรศัพท์ไว้ใกล้ ๆ ตัว
2. หมกมุ่นอยู่กับการเช็คข้อความ อัปเดตข้อมูลในสมาร์ตโฟนอยู่ตลอดเวลา
3. ตื่นนอนปุ๊บก็หยิบโทรศัพท์ขึ้นมาเช็คข้อความปั๊บ
4. ไม่เคยปิดโทรศัพท์มือถือเลย
5. ใช้เวลาพูดคุยกับเพื่อนในโลกออนไลน์มากกว่าคุยกับเพื่อนที่อยู่ตรงหน้าเสียอีก

ASTV อีกรายการ InfoGraphics www.manager.co.th

- อ้างอิงจาก : อัครรัฐ ตูลาพงษ์พิพัฒน์, เอกสารประกอบการอบรมการออกข้อสอบตามแนว PISA

๑. ให้นักเรียนบอกพฤติกรรมที่เข้าข่ายอาการโนโมโฟเบีย มาอย่างน้อย ๓ ข้อ (๓ คะแนน)

๑.

๒.

๓.

๒. ถ้อยความเข้าถึงบทอ่านนำวันนี้ ผู้เขียนต้องการสื่อถึงจุดประสงค์ใด (๑ คะแนน)

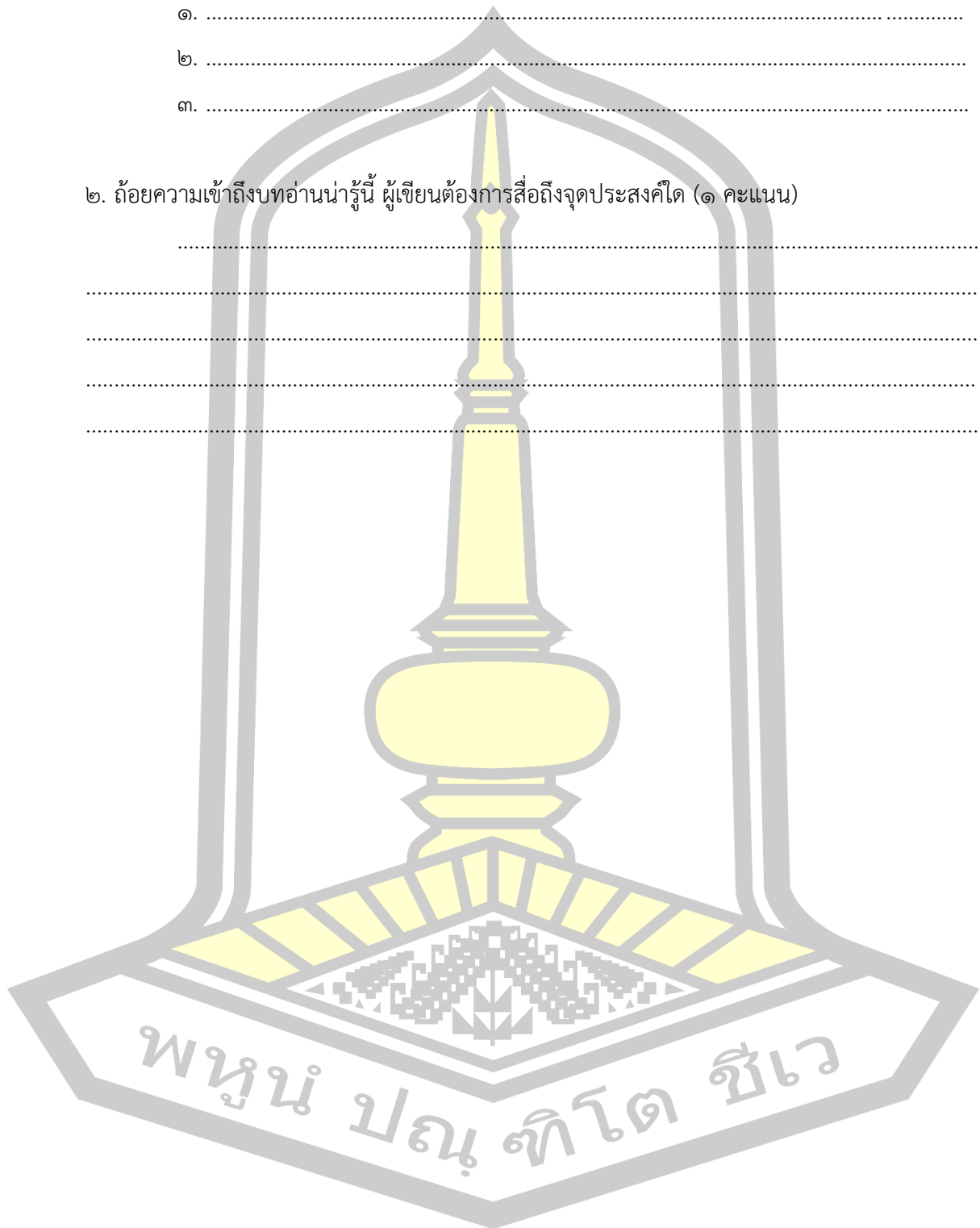
.....

.....

.....

.....

.....

เฉลย

แบบฝึกทักษะการรู้เรื่องการอ่าน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชุดที่ ๑

เรื่อง โนโมโฟเบีย โรคกลัวไม่มีมือถือใช้

ตอนที่ ๒ สมรรถนะการบูรณาการและตีความ

คำชี้แจง อ่านถ้อยความบทความต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ ๑ - ๒ (คะแนนเต็ม ๔ คะแนน)

โนโมโฟเบีย
โรคกลัวไม่มีมือถือใช้

โรคโนโมโฟเบีย เป็นอย่างไร?
อาการที่เกิดจากความหวาดกลัวจากการขาดโทรศัพท์มือถือเพื่อติดต่อสื่อสาร และจัดเป็นโรคจิตเวชประเภทหนึ่งที่อยู่เนืองนิตย์ติดกัน

โนโมโฟเบีย ทำให้อีกสารพัดโรค

1. นึ่วลึอก
2. อาการทางสายตา
3. ปวดเมื่อย คอ บ่าไหล่
4. โรคอ้วน
5. ทมอบรองกระดูกเสื่อมสภาพ ก่อนวัยอันควร

พฤติกรรมรวมในเนจกัจกาย
อาการโนโมโฟเบีย

1. พกโทรศัพท์มือถือติดตัวตลอดเวลา ต้องวางโทรศัพท์ไว้ใกล้ ๆ ตัว
2. หมกมุ่นอยู่กับการเช็คข้อความ อัปเดตข้อมูลในสมาร์ทโฟนอยู่ตลอดเวลา
3. ตื่นนอนปุ๊บก็หยิบโทรศัพท์ขึ้นมาเช็คข้อความปั๊บ
4. ไม่เคยปิดโทรศัพท์มือถือเลย
5. ใช้เวลาพูดคุยกับเพื่อนในโลกออนไลน์มากกว่าคุยกับเพื่อนที่อยู่ตรงหน้าเสียอีก

AsstV...
InfoGraphics
www.manager.co.th

- อ้างอิงจาก : ธรรมนูญ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓, เอกสารประกอบการอบรมการออกข้อสอบตามแนว PISA

๑. ให้นักเรียนบอกพฤติกรรมที่เข้าข่ายอาการโนโมโฟเบีย มาอย่างน้อย ๓ ข้อ (๓ คะแนน)

๑.พกโทรศัพท์มือถือติดตัวตลอดเวลา ต้องวางโทรศัพท์ไว้ ใกล้ ๆ ตัว
๒.ไม่เคยปิดโทรศัพท์มือถือ.....
๓.หมกหมุ่นอยู่กับการเช็คข้อความ.....

๒. ถ้อยความเข้าถึงบทอ่านนารูนี้ ผู้เขียนต้องการสื่อถึงจุดประสงค์ใด (๑ คะแนน)

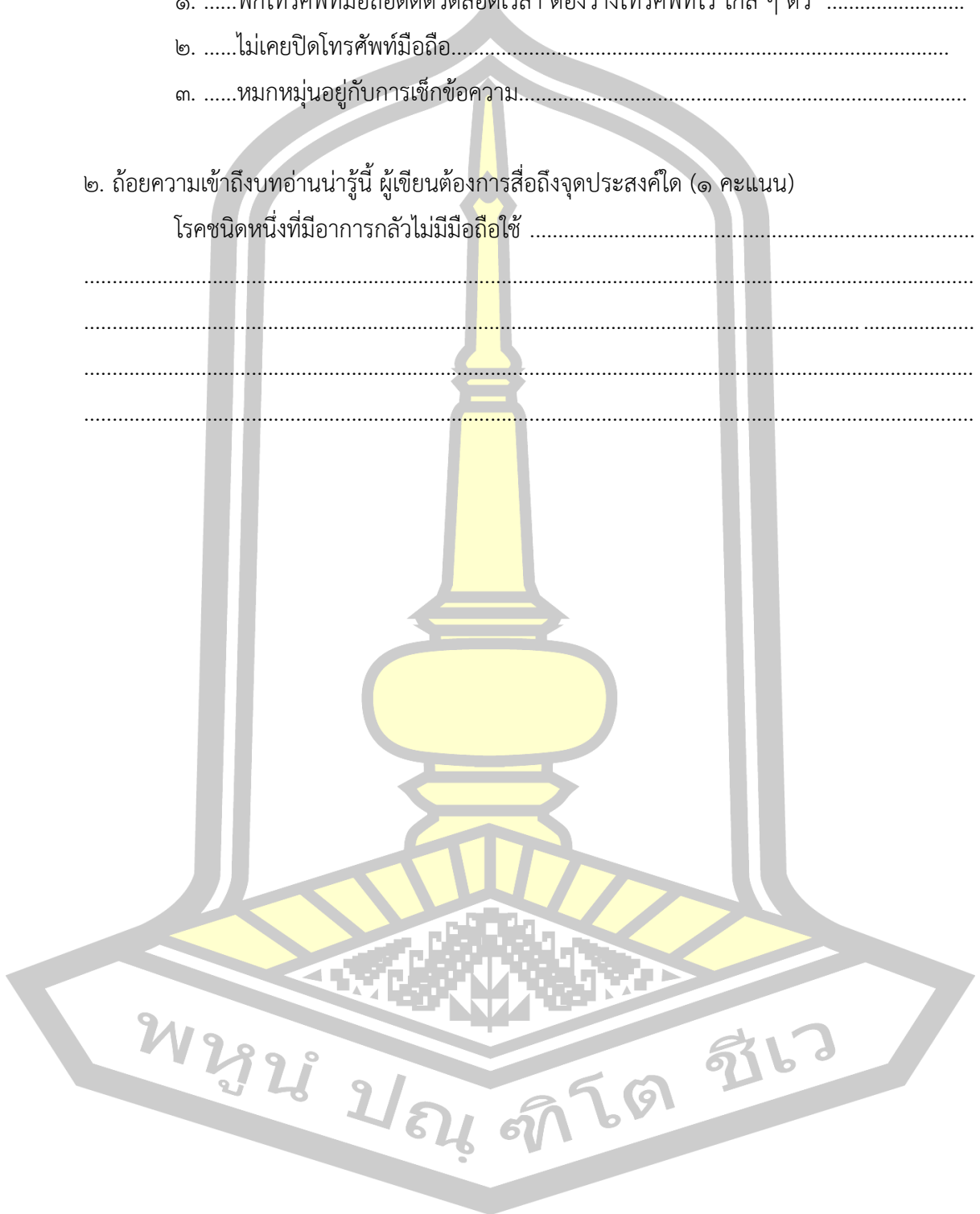
โรคชนิดหนึ่งที่มีอาการกลัวไม่มีมือถือใช้

.....

.....

.....

.....

**แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้เรื่องการอ่าน
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เข้าถึงบทอ่านนำรู้ จำนวน ๓ ชั่วโมง**

ชั่วโมงที่ ๓ เรื่อง การสะท้อนและประเมินเข้าถึงบทอ่านนำรู้

๑. สาระสำคัญ

สมรรถนะการสะท้อนและประเมิน เป็นการอ่านเน้นการนำความรู้ ความคิด และ ความเข้าใจเดิมมาตีความ แปลความ แล้วแสดงความคิดเห็นได้จากมุมมองของตนด้วยการเชื่อมโยง สาระความรู้จากภายนอกสิ่งที่อ่านหรือความรู้ในโลกของความเป็นจริงที่ตนเองดำรงชีวิต โดยไม่ยึดติด กับสาระที่อ่าน หรือไม่เอาความคิดและเจตคติของตนมาเกี่ยวข้อง แล้วจึงจะพิจารณาอย่าง ตรงไปตรงมาถึงคุณภาพและความเหมาะสมของการเขียน

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อพัฒนาการอ่านรู้เรื่อง สมรรถนะการสะท้อนและประเมิน

๒.๑ นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นเชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

๒.๒ นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้จากเรื่องที่อ่านและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๓. บทอ่าน/ถ้อยความ

เข้าถึงบทอ่านนำรู้ เรื่อง โนโมโฟเบีย โรคกลัวไม่มีมือถือใช้

๔. แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ การนำเข้าสู่บทเรียน

๑. แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ ๔ คน คละความสามารถ ให้แต่ละกลุ่มยกตัวอย่างบทอ่าน ที่ประทับใจ พร้อมบอกเหตุผล

๒. สุ่มนักเรียน จำนวน ๓ คน ออกมาแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับบทอ่านที่นำรู้ ที่นักเรียนชอบที่สุด

ขั้นที่ ๒ การสอนอ่าน

ขั้นตอนก่อนอ่าน

๑. นักเรียนอ่านถ้อยความเข้าถึงบทอ่านที่นำรู้ อย่างละเอียดเพื่อค้นหาประเด็น หรือสาระต่าง ๆ ในถ้อยความเข้าถึงบทอ่านนำรู้ เรื่อง โนโมโฟเบีย โรคกลัวไม่มีมือถือใช้

ขั้นตอนระหว่างอ่าน

๑. นักเรียนอ่านถ้อยความเข้าถึงบทอ่านที่นำรู้ และร่วมกันอภิปรายว่าเรื่องที่อ่าน เป็นประโยชน์หรือโทษ

๒. นักเรียนทำความเข้าใจถ้อยความเข้าถึงบทอ่านที่น่ารู้ที่อ่าน แล้วตอบคำถาม อภิปรายแสดงความคิดเห็น หาเหตุผลเพื่อสนับสนุนหรือโต้แย้งความคิดเห็นของตนจากถ้อยความ เข้าถึงบทอ่านที่น่ารู้และประสบการณ์

ขั้นตอนหลังอ่าน

แต่ละกลุ่มพิจารณาถ้อยความเข้าถึงบทอ่านที่น่ารู้เพื่อค้นหาใจความสำคัญ ประเมินและสะท้อนถึงเหตุผล ประกอบการตัดสินใจว่า เห็นด้วยหรือไม่กับถ้อยความสะท้อนและ ประเมินถึงเหตุผลบทอ่านที่น่ารู้

ขั้นที่ ๓ การสรุป

๑. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลการอภิปรายแสดงความคิดเห็น
๒. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปและอภิปรายเกี่ยวกับข้อบกพร่องในการอ่านสะท้อนและ ประเมินของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
๓. ครูเสริมแรงโดยการให้รางวัลแก่กลุ่มที่แสดงความคิดเห็นได้ดีที่สุด

๕. สื่อและแหล่งเรียนรู้

ถ้อยความสะท้อนและประเมินบทอ่านที่น่ารู้ เรื่อง โนโมโฟเบีย โรคกลัวไม่มีมือถือใช้ อ้างอิงจาก เอกสารประกอบการอบรมการออกข้อสอบตามแนว PISA ของอาจารย์ ฐตวรรษ ตูลาพงษ์พิพัฒน์

๖. การวัดและประเมินผล

แบบฝึกทักษะการรู้เรื่องการอ่าน ชุดที่ ๑ เรื่อง โนโมโฟเบีย โรคกลัวไม่มีมือถือใช้

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ความรู้สำหรับครู

สมรรถนะการสะท้อนและประเมิน (Reflection and Evaluation)

สมรรถนะการสะท้อนและประเมิน เป็นการอ่านเน้นการนำความรู้ ความคิด และ ความเข้าใจเดิมมาตีความ แปลความ แล้วแสดงความคิดเห็นได้จากมุมมองของตนเอง ด้วยการเชื่อมโยง สาระความรู้จากภายนอกสิ่งที่อ่านหรือความรู้ในโลกของความเป็นจริงที่ตนเองดำรงชีวิต โดยไม่ยึดติด กับสาระที่อ่าน หรือไม่เอาความคิดและเจตคติของตนเองมาเกี่ยวข้อง แล้วจึงจะพิจารณาอย่าง ตรงไปตรงมาถึงคุณภาพและความเหมาะสมของการเขียน

สมรรถนะการสะท้อนและประเมิน (Reading Literacy) คือ

สมรรถนะการสะท้อน (Reflection) คือ การนำความรู้ที่นอกเหนือจากสิ่งที่อ่าน หรือนำความรู้ในโลกของความเป็นจริงที่ตนเองดำรงชีวิตอยู่ มาเชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือ ความเข้าใจเดิมด้วยการตีความ แปลความ แล้วเขียนแสดงความคิดเห็นตามสิ่งที่อ่าน ทั้งความคิด คล้อยตาม หรือความคิดโต้แย้งจากมุมมองของตนเอง

สมรรถนะการประเมิน (Evaluation) คือ การนำความรู้ที่นอกเหนือจากสิ่งที่อ่าน หรือนำความรู้ในโลกของความเป็นจริงที่ตนเองดำรงชีวิตอยู่ มาเชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือความเข้าใจ เดิมด้วยการตีความ แปลความ แล้วเขียนแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่าน ทั้งด้านคุณภาพของเนื้อหา สาระ และความเหมาะสมของรูปแบบ อย่างตรงไปตรงมา โดยไม่ยึดติดกับสาระที่อ่านหรือ ไม่เอาความคิด และเจตคติของตนเองมาเกี่ยวข้อง

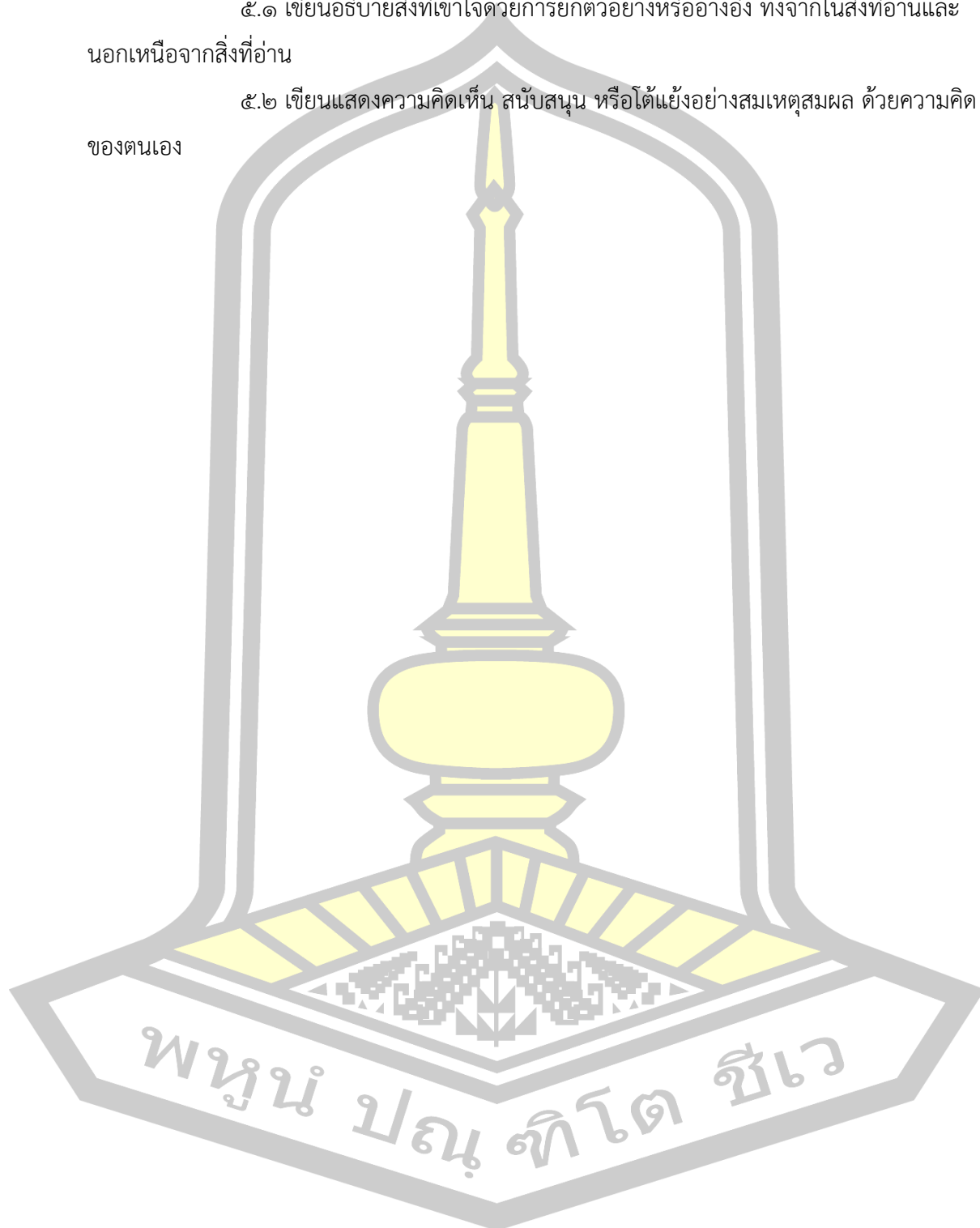
สมรรถนะการสะท้อนและประเมิน (Reading Literacy) ผู้อ่านต้องมีความรู้พื้นฐาน ดังต่อไปนี้

๑. มีความรู้เรื่องสมรรถนะการเข้าถึงและค้นคืนสาระ
๒. มีความรู้เรื่องสมรรถนะการบูรณาการและตีความ
๓. รู้จักนำความรู้ทั่วไปนอกเหนือจากสิ่งที่อ่าน มาเชื่อมโยงกับสิ่งที่อ่านในเรื่อง ได้แก่
 - ๓.๑ เปรียบเทียบจากสิ่งที่คุ้นเคย หรือสิ่งที่พบเสมอในชีวิต
 - ๓.๒ ประยุกต์ความรู้ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย ด้วยการสร้างสมมุติฐาน
 - ๓.๓ ใช้วิจารณ์ญาณสร้างสมมุติฐาน หรือบอกคุณค่าในสิ่งที่อ่านที่ซับซ้อนและ ไม่คุ้นเคย
 - ๓.๔ ใช้เกณฑ์หรือมุมมองต่าง ๆ กับเรื่องที่เข้าใจยาก นอกเหนือจากสิ่งที่อ่าน
 - ๓.๕ ใช้ความรู้พิเศษเฉพาะเรื่องอย่างวินิจวิเคราะห์ด้วยการตั้งข้อสงสัย
๔. รู้จักเรียงลำดับความสำคัญ ความยาก เช่น เรียงจากความยากน้อยสุด ไปถึงมากที่สุด

๕. รู้จักวิธีการเขียน ได้แก่

๕.๑ เขียนอธิบายสิ่งที่เข้าใจด้วยการยกตัวอย่างหรืออ้างอิง ทั้งจากในสิ่งที่อ่านและนอกเหนือจากสิ่งที่อ่าน

๕.๒ เขียนแสดงความคิดเห็น สนับสนุน หรือโต้แย้งอย่างสมเหตุสมผล ด้วยความคิดของตนเอง

แบบฝึกทักษะการรู้เรื่องการอ่าน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

ชุดที่ ๓ เรื่อง โนโมโฟเบีย โรคกลัวไม่มีมือถือใช้

ตอนที่ ๓ สมรรถนะการสะท้อนและประเมิน

คำชี้แจง อ่านถ้อยความบทความต่อไปนี้ และตอบคำถามข้อ ๑ (คะแนนเต็ม ๕ คะแนน)

โนโมโฟเบีย
โรคกลัวไม่มีมือถือใช้

โรคโนโมโฟเบีย เป็นอย่างไร?
อาการที่เกิดจากความหวาดกลัวจากการขาดโทรศัพท์มือถือเพื่อติดต่อสื่อสาร และจัดเป็นโรคจิตเวชประเภทหนึ่งที่อยู่บนกลุ่มวิตกกังวล

โนโมโฟเบีย ทำเสี่ยงอีกสารพัดโรค

1. นั้วล็อก
2. อาการทางสายตา
3. ปวดเมื่อย คอ บ่าไหล่
4. ไรต์อ้วน
5. หมอนรองกระดูกเสื่อมสภาพ ก่อนวัยอันควร

พฤติกรรมรวมในเนบะก้าค้ายอาการโนโมโฟเบีย

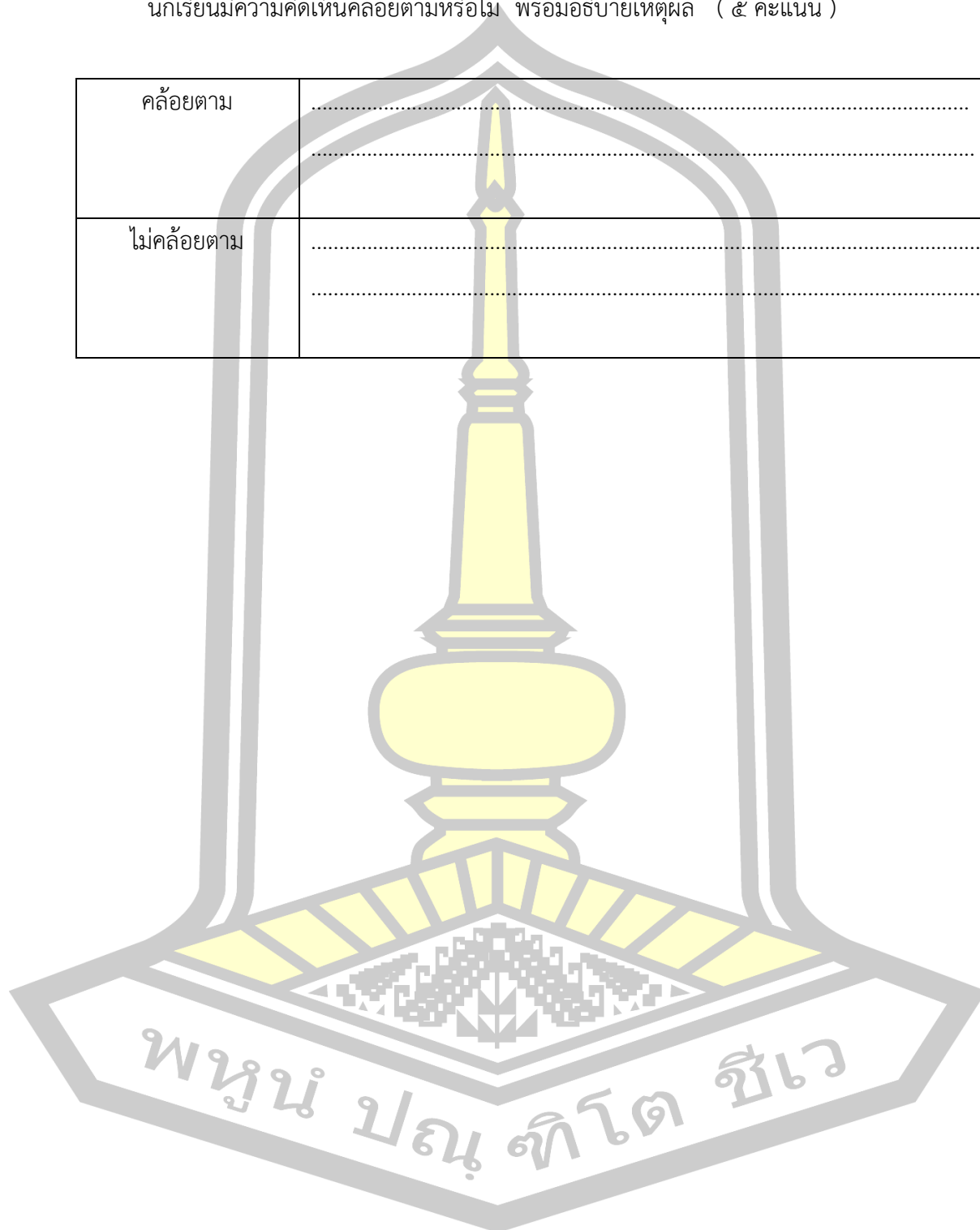
1. พกโทรศัพท์มือถือติดตัวตลอดเวลา ต้องวางโทรศัพท์ไว้ใกล้ ๆ ตัว
2. หมกมุ่นอยู่กับการเช็คข้อความ อีพเดทข้อมูลในสมาร์ตโฟนอยู่ตลอดเวลา
3. เดินนอนเปียกก็หยิบโทรศัพท์ขึ้นมาเช็คข้อความบ๊ีบ
4. ไม่เคยปิดโทรศัพท์มือถือเลย
5. ใช้เวลาพูดคุยกับเพื่อนในโลกออนไลน์มากกว่าคุยกับเพื่อนที่อยู่ตรงหน้าเสียอีก

Asv InfoGraphics
www.asvgr.co.th

- อ้างอิงจาก : ธีรรัฐ ตูลาพงษ์พัฒน์, เอกสารประกอบการอบรมการออกข้อสอบตามแนว PISA

๑. จากข้อความที่ว่า “โนโมโฟเบีย ทำเสี่ยงอีกสารพัดโรค”
นักเรียนมีความคิดเห็นคล้ายตามหรือไม่ พร้อมอธิบายเหตุผล (๕ คะแนน)

คล้ายตาม	<p>.....</p> <p>.....</p>
ไม่คล้ายตาม	<p>.....</p> <p>.....</p>

เฉลย

แบบฝึกทักษะการรู้เรื่องการอ่าน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

ชุดที่ ๓ เรื่อง โนโมโฟเบีย โรคกลัวไม่มีมือถือใช้

ตอนที่ ๓ สมรรถนะการสะท้อนและประเมิน

คำชี้แจง อ่านถ้อยความบทความต่อไปนี้ และตอบคำถามข้อ ๑ (คะแนนเต็ม ๕ คะแนน)

โนโมโฟเบีย
โรคกลัวไม่มีมือถือใช้

โรคโนโมโฟเบีย
เป็นอย่างไร?

อาการที่เกิดจากความหวาดกลัวจากการขาดโทรศัพท์มือถือเมื่อติดต่อสื่อสาร และจัดเป็นโรคจิตเวชประเภทหนึ่งที่อยู่ในกลุ่มวิตกกังวล

โนโมโฟเบีย ทำให้ออกอาการแพ้โรค

1. นึ่วลิบก
2. อาการทางสายตา
3. ปวดเมื่อย คอ บ่าไหล่
4. โรคอ้วน
5. ทรมองกระดูกเสื่อมสภาพ ก่อนวัยอันควร

พฤติกรรมในขณะพักคอยอาการโนโมโฟเบีย

1. พกโทรศัพท์มือถือติดตัวตลอดเวลา ต้องวางโทรศัพท์ไว้ใกล้ ๆ ตัว
2. หมกมุ่นอยู่กับการเช็คข้อความ อัปเดตข้อมูลในสมาร์ตโฟนอยู่ตลอดเวลา
3. ตื่นนอนรีบก็หยิบโทรศัพท์ขึ้นมาเช็คข้อความบีบ
4. ไม่เคยปิดโทรศัพท์มือถือเลย
5. ใช้เวลาพูดคุยกับเพื่อนในโลกออนไลน์มากกว่าคุยกับเพื่อนที่อยู่ตรงหน้าเสียอีก

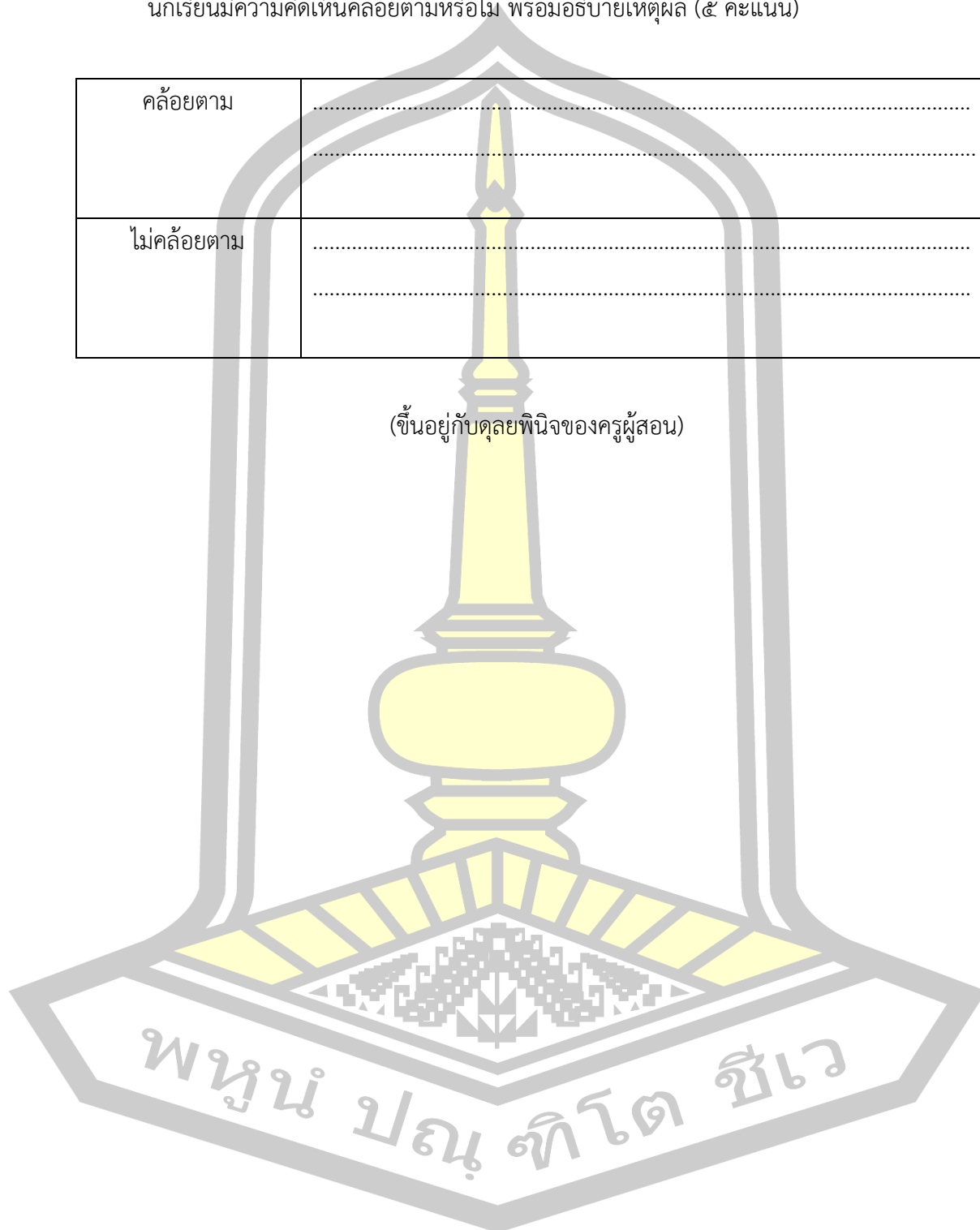
ASTV & SKITTA
InfoGraphics
www.manager.co.th

- อ้างอิงจาก : ฐรรฐ ตูลาพงษ์พัฒน์, เอกสารประกอบการอบรมการออกข้อสอบตามแนว PISA

๑. จากข้อความที่ว่า “โนโมโฟเบีย ทำเสี่ยงอีกสารพัดโรค”
นักเรียนมีความคิดเห็นคล้ายตามหรือไม่ พร้อมอธิบายเหตุผล (๕ คะแนน)

คล้ายตาม	<p>.....</p> <p>.....</p>
ไม่คล้ายตาม	<p>.....</p> <p>.....</p>

(ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน)

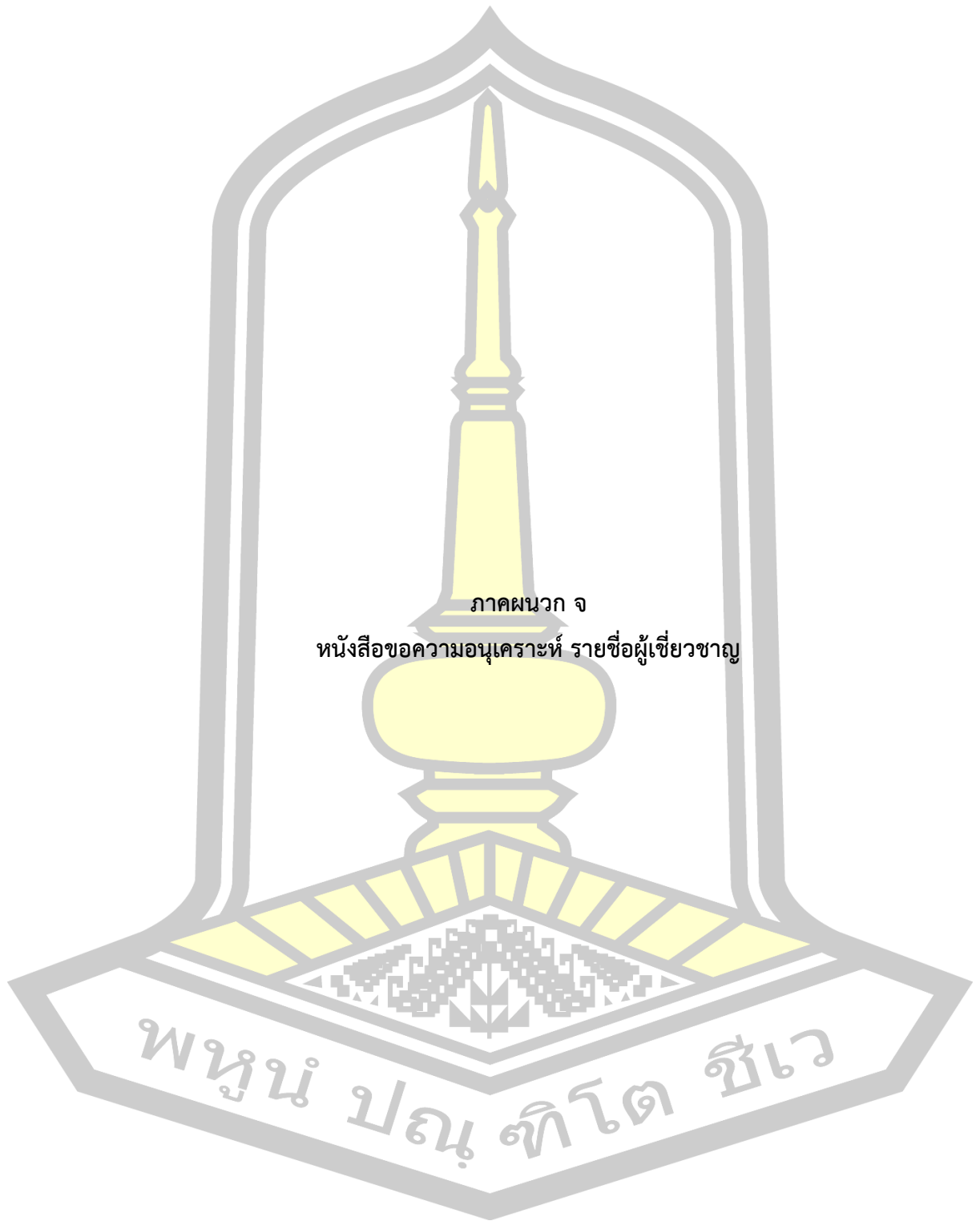
ตาราง แสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระที่ 1 การอ่าน และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	เนื้อหาสาระในหนังสือเรียนกระทรวงศึกษาธิการ	เนื้อหาสาระที่นำไปใช้เป็นแบบฝึกทักษะในหลักสูตร
ป.5	<p>1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง</p> <p>2. อธิบายความหมายของคำ ประโยค</p> <p>3. อธิบายความหมายโดยนัย จากเรื่องที่ขงอ่านอย่างหลากหลาย</p>	<p>การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำที่มีตัวการันต์ - อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน - ข้อความที่เป็นการบรรยายและพรรณนา - ข้อความที่มีความหมายโดยนัย การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ 	-	-
	<p>4. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน</p>	<p>การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - วรรณคดีในบทเรียน 	<p>อ่านเสริม : น้ำ</p> <p>อ่านเสริม : ควายหางงับ</p> <p>ผักหวานป่า</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บทอ่าน เรื่อง โนโมโฟเปีย โรคกลัวไม่มีมือถือใช้
	<p>5. วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บทความ - บทโฆษณา - งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ - ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน 	<p>อ่านเสริม : จิตที่ควรพัฒนา :</p> <p>จิตสาธารณะ</p> <p>อ่านเสริม : การดูแลบำรุงรักษาคอมพิวเตอร์</p> <p>อ่านเสริม : บทเพลงแห่งประชาธิปไตย</p> <p>อ่านเสริม : เรื่องของมด</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นิทาน ทำนองอยากเป็นหงส์ - โฆษณา ซากูเนล - เหตุการณ์กับข่าวรอบตัว เรื่อง บุหรี่ไฟฟ้า - อันตราย ทำร้ายหัวใจ - ถ้อยความบทร้อยกรอง เรื่อง สุภาชิตสอนหญิง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	เนื้อหาสาระในหนังสือเรียนกระทรวงศึกษาธิการ	เนื้อหาสาระที่นำไปใช้เป็นแบบฝึกทักษะในหลักสูตร
			<p>อ่านเสริม : เจ้าชายแดงโม</p> <p>อ่านเสริม : พระมหา กษัตริย์ไทย</p> <p>อ่านเสริม : ลูกยาง เดินทาง</p> <p>อ่านเสริม : กีฬาโคตมีเถรี</p> <p>อ่านเสริม : ไม้ดอกในเมืองไทย</p>	
	<p>6. อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะและปฏิบัติตาม</p>	<p>การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตาม เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การใช้พจนานุกรม - การใช้วัสดุอุปกรณ์ - การอ่านฉลากยา - คู่มือและเอกสารของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน - ข่าวสารทางราชการ 		
	<p>7. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน</p>	<p>การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน 		
	<p>8. มีมารยาทในการอ่าน</p>	<p>มารยาทในการอ่าน</p>		
	<p>1. สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน</p>	<p>วรรณคดีและวรรณกรรม เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - นิทานพื้นบ้าน - นิทานคติธรรม 	<p>บทที่ ๑ กำเนิดผิพ่นคนทั้งหลาย</p> <p>วรรณคดี เรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์</p>	

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	เนื้อหาสาระในหนังสือเรียนกระทรวงศึกษาธิการ	เนื้อหาสาระที่นำไปใช้เป็นแบบฝึกทักษะในหลักสูตร
	<p>2. ระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง</p> <p>3. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม</p> <p>4. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ</p>	<p>- เพลงพื้นบ้าน</p> <p>- วรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียนและตามความสนใจ</p> <p>- บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า</p> <p>- บทอาขยานตามที่กำหนด</p>	<p>บทอาขยานบทหลัก</p> <p>สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์</p> <p>บทที่ ๒ กระเช้าของนางสีดา</p> <p>นิทานไทย กระเช้าสีดา</p> <p>นิทานท้องถิ่น เกาะหนู</p> <p>เกาะแมว</p> <p>บทที่ ๓ วิชาเหมือนสินค้า</p> <p>บทอาขยานบทหลัก</p> <p>วิชาเหมือนสินค้า</p> <p>บทที่ ๔ พ่อค้าจากเกาะตะมะ</p> <p>วรรณคดี เรื่อง ราชาริราช</p> <p>ตอน กำเนิดมะกะโท</p> <p>บทที่ ๕ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน</p> <p>บทอาขยานบทเลือก</p> <p>ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน</p> <p>บทที่ ๖ คบพาล พาลพาไปหาผิด</p> <p>โคลงโลกนิติ ๑๒ บท</p> <p>บทอาขยานบทหลัก</p> <p>โคลงโลกนิติ</p> <p>บทที่ ๗ เหตุการณ์ในบ้านสวน</p> <p>บทอาขยานบทเลือก</p> <p>ผู้รู้ดี เป็นผู้เจริญ</p>	

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความอนุเคราะห์ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

พูน ปรณ ทิโต ชีเว

ที่ อว 0605.5(2)/ว.3211

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

18 พฤศจิกายน 2567

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.กาญจนา นิลนวล

ด้วย นางสาวกัญญารัตน์ อรรคอำนวย นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้าง การรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (ปร.ด.) หลักสูตรและการสอน โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธ เนืองเฉลิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่อง นี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะ นำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216

โทรสาร 0-4371-9852

ที่ อว 0605.5(2)/ 3085

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

28 ตุลาคม 2567

เรื่อง ขอบขอมอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองแคนวิทยายน

ด้วย นางสาวกัญญารัตน์ อรรคอำนวย นิสิตระดับระดับปริญญาเอก สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (ปร.ด.) หลักสูตรและการสอน โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธ เนืองเฉลิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวกัญญารัตน์ อรรคอำนวย ทดลองใช้เครื่องมือสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216
โทรสาร 0-4371-3147

ที่ อว 0605.5(2)/ว.3211

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

18 พฤศจิกายน 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิชาภาท์ กันขุนทด

ด้วย นางสาวกัญญารัตน์ อรรคอำนวย นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้าง การรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (ปร.ด.) หลักสูตรและการสอน โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธต์ เนื่องเฉลิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่อง นี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะ นำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216

โทรสาร 0-4371-9852

ที่ อว 0605.5(2)/ว.3211

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

18 พฤศจิกายน 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.นิพพิทา กุลชิต

ด้วย นางสาวกัญญารัตน์ อรรคอำนวย นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้าง การรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (ปร.ด.) หลักสูตรและการสอน โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธ เนืองเฉลิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่อง นี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะ นำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216
โทรสาร 0-4371-9852

ที่ อว 0605.5(2)/ว.3211

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

18 พฤศจิกายน 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ศน.สายรุ้ง น้อยนาจารย์

ด้วย นางสาวกัญญารัตน์ อรรคอำนวย นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้าง การรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (ปร.ด.) หลักสูตรและการสอน โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพ เนิ่งเฉลิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่อง นี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะ นำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216
โทรสาร 0-4371-9852

ที่ อว 0605.5(2)/3231

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

18 พฤศจิกายน 2567

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองพอกวิทยายน

ด้วย นางสาวกัญญารัตน์ อรรคอำนวย นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้าง การรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (ปร.ด.) หลักสูตรและการสอน โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพท เนิองเฉลิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้นิสิตคนดังกล่าวเข้าทดลองใช้เครื่องมือวิจัย เพื่อ นิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

02สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ 0-4375-4321-40 ต่อ 6216
โทรสาร 0-4371-9852

ที่ อว 0605.5(2)/ว.3211

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

18 พฤศจิกายน 2567

เรื่อง ขอบขออนุญาตครูเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ชาณุณรงค์ วิเศษสัตย์

ด้วย นางสาวกัญญารัตน์ อรรคอำนวย นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้าง การรู้เรื่องการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (ปร.ด.) หลักสูตรและการสอน โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพท หนองเฉลิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่อง นี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะ นำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216

โทรสาร 0-4371-9852

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวกัญญารัตน์ อรรคอำนวย
วันเกิด	วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2532
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 212 หมู่ที่ 2 ตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ 46130
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนหนองพอกวิทยายน ตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ 46000
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2546 ประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพัฒนราษฎร์บำรุง จังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2549 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2551 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2556 ปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2558 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2568 ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ ทัโต ชีเว